

KOLMAPÄEV, 20. JAANUAR 2010

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

1. Istungi algus

(Istung algas kell 9.35.)

2. Presidentuuri teadaanne

Juhataja. – Soovin parlamendile teada anda, et ma sain kirja Euroopa Ülemkogu eesistujalt Herman Van Rompuylt, milles ta teavitab mind Euroopa Ülemkogu otsusest konsulteerida Euroopa Parlamendiga Hispaania valitsuse ettepaneku üle, mis käsitleb Euroopa Parlamendi koosseisu, ja taotleda Euroopa Parlamendi nõusolekut mitte kutsuda selles küsimuses kokku konventi. Küsimus puudutab Euroopa Parlamendi 18 lisaliiget. Ma edastasin selle ettepaneku põhiseaduskomisjonile, kes alustas äsja tööd selle temaga ja nimetab peagi raportööri. Töö selles küsimuses jätkub.

Samuti tahaksin öelda, et pärast otsust kutsuda tagasi oma volinikukandidaat on Bulgaaria valitsus esitanud uue kandidaadi. Esimeeste konverents teeb homme otsuse lõpliku ajakava kohta, kuid kõige tõenäolisemalt toimub uue volinikukandidaadi kuulamine 3. veebruaril ja hääletamine 9. veebruaril. See sõltub muidugi ka president Barroso otsusest ja tema kõnelustest Bulgaaria valitsusega hiljuti nimetatud kandidaadi üle. Midagi ei ole veel kindlalt paika pandud, kuid ma tahtsin parlamendile edastada selle üldise teabe meie järgmiste sammude kohta. Igal juhul kontrollib Euroopa Parlament olukorda täielikult. Mingeid erakorralisi asjaolusid ei ole ja me tegutseme kooskõlas demokraatliku korraga. Kõnealune kord on meie jaoks väga oluline ja niikaua, kui mina olen Euroopa Parlamendi president, tegutseb parlament alati vastavalt sellele korrale.

Lisaks tahaksin teile rääkida sellest, kuidas Euroopa Parlament kavatseb teha koostööd kaheks ja pooleks aastaks ametisse nimetatud Euroopa Ülemkogu alalise eesistujaga ning vahetuva eesistujariigiga. Eesistujariik, praegusel juhul Hispaania, esitab alati oma kuue kuu tegevuskava vastava kuuekuulise perioodi alguses. Kuuekuulise perioodi lõpus esitab ta aruande oma töö kohta. Euroopa Ülemkogu alaline eesistuja esitab ülevaate oma töö tulemustest Euroopa Ülemkogu kohtumisel. Nagu teate, korraldatakse iga kuue kuu jooksul kaks tippkohtumist ning Euroopa Ülemkogu eesistuja esitab ülevaate tippkohtumiste tulemuste kohta iga kuuekuulise perioodi jooksul kaks korda, seega neli korda aastas.

3. Hispaania eesistumise tegevuskava (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu avaldus Hispaania eesistumise tegevuskava kohta.

José Luis Rodríguez Zapatero, nõukogu eesistuja. – (ES) Lugupeetud juhataja, austatud president Barroso, daamid ja härrad! Lubage mul kõigepealt rääkida Haitist – riigist, mida on tabanud kannatused ja tragöödia.

Ma tean, et me kõik jagame Euroopa Liidu kõigi institutsioonide – eesistujariigi, komisjoni, nõukogu ja Euroopa Parlamendi – muret, solidaarsust ja abistamissoovi selle palju kannatanud riigi ja rahva suhtes, keda lisaks kaua kestnud vaesusele ja ka konfliktirohkele minevikule löhestavad surm, häving ja vägivald.

See on üks väheseid olukordi, kus me oma reaktsiooniga Haiti tragöödiale saame näidata, mida me eurooplastena suudame teha. Me näitame oma kaasaelamist maailmas toimuvale ja soovi abistada kõige raskemas olukorras olevaid riike.

Kohe algusest peale on Hispaania kui eesistujariik kooskõlas komisjoni ja kõrge esindajaga püüdnud lahendada probleeme seoses Haitil aset leidnud tragöödiaga. Eelmisel esmaspäeval kohtusid arenguministrid ja järgmisel esmaspäeval kohtuvad Euroopa asjade ministrid, et töötada välja kiireloomuline tegevuskava Haitile abi andmiseks ja kõigis valdkondades humanitaarabi alase koostöö tegemiseks, pidades silmas Haiti tulevikku. Olen täiesti veendunud, et rahvusvaheline kogukond reageerib jõuliselt ja ühtselt ning et Euroopa Liit tegutseb olukorra tõsidusest lähtuvalt. Haiti tragöödiale reageerimisel tuleb eelkõige silmas pidada kannatavaid Haiti inimesi. Ma loodan ja usun, et me teeme kõik, mis meie võimuses, et panna alus riigi täielikule ülesehitamisele. Seda nõuab Euroopa üldsus ja eelkõige nõuavad seda meie sügavalt juurdunud tõekspidamised.

Austatud juhataja, mul on au esineda siin teie ees, et tutvustada eesistujariigi Hispaania peamisi prioriteete järgmisel kuuel kuul. See on rohkem kui au – see on suur au. See on suur au, sest ma esindan riiki, kes järgmise kuue kuu sees tähistab 25 aasta möödumist ühinemisest tollaste Euroopa ühendustega.

Ma esindan Euroopa riiki, Euroopa Liitu pooldavat riiki, mis on viimase 25 aasta jooksul läbi teinud suured muutused arengu ja heaolu valdkonnas ning seda suuresti tänu Euroopa Liidu liikmesriigiks olemisele. Euroopa Liit oli mitme põlvkonna hispaanlaste unistus. See oli unistus demokraatiast, avatusest maailmale, arengust, heaolust, heaoluriigist ja vabadusest. See on kõik see, mida me nägime Euroopa Liidus; seda on liit meile andnud ja seda oleme meiegi Euroopa Liidule andnud.

Kakskümmend viis aastat pärast ühinemist on Hispaania lojaalne Euroopale ja toetab Euroopa Liitu. Pole paremat viisi olla Euroopale lojaalne ja seda toetav kui võtta enesele vastutus – võtta kohustusi, teha algatusi ja esitada ettepanekuid. Seda kavatsemegi järgmise kuue kuu jooksul teha.

Need kuus kuud on muutuste aeg, sest me võtame eesistumise üle majanduslike muutuste ajal, mis on tingitud viimase kaheksakümne aasta tõsisest finantskriisist. Tulenevalt Lissaboni lepingust, mis muudab Euroopa Liidu juhtimise viisi, on see poliitiliste muutuste aeg. See on välissuhete muutumise aeg, sest üleilmastumine kui nähtus levib ja esile kerkivad uued areneva majandusega riigid. Muutuvad ka Euroopa suhted oma kodanikega, mis on vajalikud Lissaboni lepingu sätestatu elluviimiseks. Niisiis on tegemist muutuste ajaga eelkõige kahes mõttes, esiteks on oluline praegu valitsev tõsine majanduskriis ning teiseks Lissaboni leping ja sellest tulenevad uued suhted institutsioonide vahel.

Seoses majanduskriisiga tahaksin öelda järgmist. Me teame, et see on viimase kaheksakümne aasta kõige rängem kriis ning et kunagi varem pole toimunud nii suurt ülemaailmse tootmise ja rahvusvahelise kaubanduse langust. Oleme teadlikud selle kriisi rasketest tagajärgedest maailmale ja Euroopa Liidule. Töötute arv on kasvanud kaheksa miljonini ja paljud neist on töötuks jäänud minu kodumaal. Kriis on avaldanud mõju riikide rahandusele ja seega finantsstabiilsuse tagamise võimalustele. See on sundinud ja sunnib meid edaspidigi võtma kiireloomulisi kooskõlastatud meetmeid. Samuti on see sundinud meid kaaluma muudatuste tegemist Euroopa Liidu majanduses ja tootmisvõimsuses ning mõtlema sellele, kuidas parandada konkurentsivõimet kogu Euroopa Liidus.

Peame säilitama eelarvestiimulid, kuni majandus tõepoolest elavnemise märke ilmutab. Peame pühenduma stabiilsuse ja kasvu pakti järgimisele ning saavutama komisjoni poolt 2013. aastaks seatud sihid. Samuti tuleb meil kehtestada majandusstrateegia aastani 2020, mida komisjon praegu koostab ja millest eesistujariigi Hispaania arvates peab saama järgmise kuue kuu kõige tähtsam teema.

Teame, mis on Euroopa Liidu tugevad ja nõrgad küljed. Teame, et oleme alates 1990. aastate keskpaigast kaotanud majanduskasvu tagamise suutlikkust, oma majanduskasvu potentsiaali. Teame, et oleme alates 1990. aastate keskpaigast suurriikidega võisteldes jäänud tootlikkuse poolest kaotajaks. Teame ka seda, et meil on raskusi mõnes konkreetses valdkonnas, mis määravad ära meie tulevase majanduskasvu, konkurentsivõime ja innovatsiooni globaliseerunud maailmas.

Kuid meil on ka tugevaid külgi ja me ei tohiks neid unustada. Meie ilmselge tugev külg on see, et me moodustame ligikaudu kolmandiku maailma SKPst. Euroopa Liit on kahtlemata suurim eksportija ning Ameerika Ühendriikide järel teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonnas teisel kohal. EL annab ligikaudu 60% maailma arenguabist – seegi on üks Euroopa Liidu olulisi eeliseid.

Mida peab Hispaania Euroopa majandusliku tugevuse taastamisel ja jätkusuutliku majanduse kujundamisel esmatähtsaks, pidades silmas konkurentsivõimet, keskkonda ja ühiskonda? Ma toon välja neli põhiteemat, mida tahame edasi arendada ja mis tuleks kaasata ELi 2020. aasta strateegiasse. Ma võtaksin need teemad kokku, öeldes, et majanduse puhul peab Euroopa Liit suurendama oma osatähtsust. Euroopa Liit peab majandusliitu ja majanduskoostööd edasi arendama, alustades liikmesriikide vastutustundlikkusest, kuid tagades ka, et ühenduse institutsioonid, eelkõige komisjon, saavad juhtimiseks ja eesmärkide saavutamiseks uued volitused.

Daamid ja härrad, viimase kümne aasta jooksul on meie energiasõltuvus suurenenud üheksa protsendi võrra. See on üks peamisi valdkondi, kus peame võtma meetmeid ja tegema muudatusi. Energiasõltuvus on kogu Euroopa Liidus kasvanud 44%-lt 53%-le. Need üheksa protsenti võrduvad 64 miljoni euroga, mille Euroopa Liit maksab teistele riikidele. Kas te teate, mis summa see on? See on peaaegu sama summa, mille kõik Euroopa Liidu liikmesriigid kulutavad riiklikele investeeringutele teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonnas. Peame ELi energiasõltuvust vähendama, sest vastasel juhul muutub meie majanduslik olukord aina ebakindlamaks.

Mida peame tegema? Energeetika valdkonnas on edasi liigutud, kuid vajalikku edu ei ole saavutatud. Peame looma kindla energia ühisturu, mis tugevdab kogu Euroopa Liitu ja selle majandust. Selle eesmärgi saavutamiseks on vaja ennekoike tagada energiavõrkude vastastikune sidumine – 2002. aastal välja öeldud ootused ei ole täitunud – ja luua energia ühisturu kindlustamiseks ühtne õiguslik raamistik.

Kui suudame energiavõrgud Lõuna-, Ida- ja Põhja-Euroopas omavahel siduda, kui seame selle üheks esmatahtsaks eesmärgiks ja anname komisjonile vastava pädevuse, siis ELi energiasõltuvus väheneb ja me soodustame taastuvate energiaallikate kasutamist, mis eeldavad olemuslikult mitmekülsust energia jaotamisel.

Daamid ja härrad, Euroopa Liidust ei saa juhtivat jõudu majandusliku konkurentsivõime valdkonnas, kui me ei võta konkreetseid meetmeid energiavõrkude sidumise ja ühisturu küsimuse kõigi otsustavate asjaoludega tegelemisel.

Teine põhieesmärk on järgmine: mis tagab tänapäeva ühiskonnas kõige kindlamalt majanduskasvu ja innovatsiooni? Investeeringud infoühiskonda ja uude tehnoloogiasse, mis on muutnud maailmas peaaegu kõike. Nelikümmend protsenti Euroopa majanduse tootlikkuse kasvust tuleneb info- ja kommunikatsioonitehnoloogiast. Meie, eurooplased, oleme selles valdkonnas liidrid, sest meil on juhtivad ettevõtted, kuid meil ei ole digitaalvaldkonna siseturgu. Soovime astuda samme digitaalturu loomiseks. Mida see tähendab? See tähendab tõkete kõrvaldamist, see tähendab uue põlvkonna võrkude loomisele pühendumist ja lihtsustamist e-kaubanduse valdkonnas, mis kasvab iga päev iga riigis, kuid mis riikidevahelise kaubandusena ei arene.

Kui me teeme digitaalturu valdkonnas edusamme, siis soodustame sisuteenuste loomist ja tugevdame intellektuaalomandit. Tänu innovatsioonile, mida info- ja kommunikatsioonitehnoloogia igasse majandusvaldkonda toob, tagame ka tootlikkuse kasvu väga lühikese aja jooksul. Tahaksin rõhutada, et sellel valdkonnal on praegu suurim innovatsiooni, tootlikkuse suurendamise ja stabiilse tööhõive loomise potentsiaal.

Kolmas valdkond on majandus või säästev tööstus. Ma toon teile ainult ühe näite selle kohta, mis on meie arvates üks tähtsamaid elemente kliimamuutuse vastu võitlemisel. Me tahame koostöös komisjoniga välja töötada elektriautode arendamise kava ja seda edendada. Autotööstusel seisavad ees suured muutused, mis ongi juba alanud. Kui meie, eurooplased, võtame selles tööstusvaldkonnas omavahel seotud meetmeid ja töötame elektriautodega seoses välja ühise ja ühtse seisukoha ning ühise strateegia, aitab see vähendada meie energiasõltuvust. Nii aitame kaasa ka kliimamuutuse vastu võitlemisele ning tehnoloogia innovatsioonile, mille elektriautode arendamine kahtlemata esile kutsub ning mis on otseselt seotud ka info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektoriga.

Euroopa Liidu jätkusuutliku majanduse ja majanduse elavdamise neljas keskne element on haridus, eriti ülikooliharidus, mis on aluseks teadusuuringutele.

Viimase kümne aasta jooksul ei ole Euroopa teinud edusamme maailma 100 parima ülikooli hulka kuuluvate tippülikoolide arvu suurendamisel. Me peame Bologna protsessi lõpule viima. Peame edendama ja soodustama Euroopa ülikoolide tegevust ja Euroopa teadusuuringuid ning tekitama vastavaid ootusi, sest see kõik annab kahtlemata tõuke edu saavutamisele tulevikus. Euroopa riigid ei võistle enam omavahel; me võistleme eurooplastena, ühtse Euroopana, sest meil on sellised suured konkurendid nagu Hiina, India, Ameerika Ühendriigid ja areneva majandusega riigid.

Kui me ei kasuta võimalikult hästi ära sünergiat, mida ELi majandusele pakuvad 500 miljonit kodanikku ning kümned tuhanded ettevõtted oma tohutu potentsiaali ja miljonite töötajatega, kellele tuleb võimaldada üha paremat väljaõpet, siis ei kujune meist tulevikus tõelist juhtivat jõudu ning me ei saavuta globaliseerivas maailmas majanduslikku heaolu, mille eelduseks on innovatsioon ja tehnoloogia. Meist saavad pealtvaatajad, mitte peategelased. Meie probleemide lahenduseks on liit: ühtsem majanduspoliitika, laialdasem integreerumine, ühtsemad seisukohad, rohkem Euroopat. Mitte uute takistuste loomine, vaid takistuste kõrvaldamine, mitte lahutamine, vaid ühendamine ning konkurentsivõimet, integratsiooni ja innovatsiooni edendava liidu suunas liikumine.

Me usume komisjoni 2020. aasta strateegiasse, mis peab hõlmama ka arutelu ühise põllumajanduspoliitika tuleviku üle, sest see on keskkonnakaitse, toiduohutuse ja paljude Euroopa kodanike sissetulekute seisukohalt üks olulisemaid poliitikavaldkondi. Oleme veendunud, et Euroopa Ülemkogu kohtumisel ja komisjonis toimuv arutelu ning muidugi ka Euroopa Parlamendiga peetav dialoog peab tooma kaasa 2020. aasta strateegia, mis hõlmab jõulist juhtimist ning seab eesmärgid ja keskendub valdkondadele, mida ma äsja mainisin.

Majanduslikele ja poliitilistele muutustele lisanduvad muutused Euroopa Liidu valitsemisel. Lissaboni lepinguga luuakse uued institutsioonid: Euroopa Ülemkogu alaline eesistuja ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. See tugevdab Euroopa Parlamenti kui Euroopa demokraatia keskpunkti ja ka komisjoni.

Ma võin anda kõiki Euroopa Liidu kodanikke esindavale Euroopa Parlamendile lubaduse, et eesistujariik Hispaania on uutele institutsioonidele lojaalne ja teeb nendega koostööd. Me tahame, et neil institutsioonidel oleks neile lepingus omistatud roll, eelkõige et Euroopa Liit toimiks nii, et Euroopa Ülemkogu alaline eesistuja saaks esindada Euroopa Liitu ja täita kõiki oma ülesandeid koos välisasjade kõrge esindajaga.

Oleme teadlikud sellest, et see kuuekuuline periood annab esimese vastuse uue institutsioonilise struktuuri toimimise kohta, ning toetame ka tugevdatud komisjoni ja Euroopa Parlamenti, millest kujuneb Euroopa Liidu poliitiline keskus. Kavatseme seda kõike teha ja ma loodan, et meie eesistumise lõpul antakse Hispaania tegevusele hea hinnang, sest meie tegutsemissoov on väga kindel. Euroopa Liitu valitsevad mitmed jõud ning neil peab olema üks ühine joon, milleks on koostöövalmidus. Meie kavatseme töötada nii.

Austatud juhataja, daamid ja härrad! Praegu on toimumas muutused ka välissuhete valdkonnas ning mitte ainult välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja institutsiooni loomise ja Euroopa välisteenistuse asutamise tõttu. Põhjuseks on ka asjaolu, et praegusel üleilmastumise ja muutuste ajal on järgneva kuue kuu tegevuskava otsustava tähtsusega. Ma tutvustan teile nüüd eesistujariik Hispaania eesmärged välissuhete valdkonnas seoses kõigi tippkohtumistega, mille me korraldame.

Esiteks ühine julgeolek, teiseks energeetika, kolmandaks kaubanduse liberaliseerimise ja tehnosiirde edendamine ja laiendamine ning neljandaks arengu alane koostöö ja -abi, mille puhul Euroopa Liit täidab maailmas olulist eetilist juhtrolli.

Me peame nende eesmärkidega seoses järgmise kuue kuu jooksul dialoogi Põhja- ja Lõuna-Ameerikaga, Vahemere piirkonna riikidega, Aafrika ja Aasia riikidega ning teiste Euroopa riikidega, mis ei kuulu Euroopa Liitu. Me peame suure osa mandrite ja piirkondadega dialoogi rahvusvaheliste tippkohtumiste pingelise ajakava alusel. Neil tippkohtumistel teeme muidugi täiemahulist koostööd nõukogu eesistujaga ja komisjoniga – sest me sõlmime järgmise kuue kuu jooksul olulisi kokkuleppeid – ning ka Euroopa Parlamendiga.

Kuna üleilmastumine laieneb ja areenile astuvad uued tegijad, toimuvad majanduslikud ja poliitilised muutused ning muutuvad ELi välissuhetega seotud eesmärgid. Lisaks majandusele – nagu ma ütlesin mõni minut tagasi – peab Euroopa Liit ka välispoliitika valdkonnas oma osatähtsust suurendama. Pean ütleva, et Euroopa Liit peab suurendama oma mõju ning välispoliitikas tuleb arvesse võtta Euroopa Liidu huve ja nende kaitsmist. Naabrussuhete küsimus peab olema üks meie prioriteete. Minu arvates tuleb meil seada kõikehõlmavamad eesmärgid ja luua tihedamad suhted, sest kahtlemata on just nii võimalik kaitsta suurt osa Euroopa Liidu huvidest.

Muutused, mis praegu aset leiavad ning mida me reformide ja uuenduste kaudu tahame esile kutsuda, mõjutavad ka Euroopa Liidu kodanikke. Lissaboni lepingu eesmärk on tagada, et kodanikud tuleksid Euroopa Liidu institutsioonidele lähemale. See on ka ELi kodanike soov. Eesmärk on, et kodanikud näeksid Euroopa Liitu „oma liiduna“ ja tunneksid, et Euroopa Liit on neile lähemal. Selle eesmärgi saavutamiseks on olemas uued vahendid, mida me tahame järgmise kuue kuu jooksul kasutada ja edendada.

Esimene neist on rahva seadusandlik algatus, mis on Euroopa Parlamendi jaoks väga oluline. Teine tähtis valdkond, milles tahame sel perioodil koostöös komisjoniga edu saavutada, on meeste ja naiste võrdsuslikkus, sest see on kodanike kõige olulisem õigus, millele Euroopa Liit saab keskenduda. Kõige arenenumad, täiuslikumad ühiskonnad, kus inimõigused ja heaolu on kõige paremini saavutatavad, on sellised ühiskonnad, kus tagatakse meeste ja naiste suurem võrdsuslikkus. Need on ühiskonnad, mis on kõige aktiivsemad ja kõige enam pühendunud võitlusele soolise vägivalga ja naiste väärkohtlemise vastu, mis on sobimatud ja lubamatud nähtused sellises arenenud ühiskonnas nagu Euroopa Liit. Seetõttu teeme ettepaneku võtta kasutusele uued kohtuliku kaitse süsteemid, mille aluseks on Euroopa kaitsekorraldus, ning maksimaalselt suurendada kaitset soolise vägivalga kui häviväärse nähtuse eest, mille all kannatab mitmete Euroopa riikide ühiskond.

Euroopa kodanikud peavad meie arutelude, ettepanekute ja algatuste kaudu teada saama, et sotsiaalne ühtekuuluvus ja sotsiaalne kaasatus, mille eesmärk on võidelda vaesuse vastu Euroopas, on Euroopa Liidu lahutamatu osad ning et lisaks demokraatiale on Euroopa identiteedi kõige tähtsamaks osaks heaolu ja sotsiaalne ühtekuuluvus. Nagu ma enne ütlesin, peab 2020. aasta majandusstrateegia seega olema majanduslikult, sotsiaalselt ja keskkonnanalasetl jatkusuutlik.

Selle sotsiaalse jätkusuutlikkuse saavutamiseks teen ettepaneku sõlmida Euroopas uus laialdane ühiskondlik lepe, mis kaasaks ettevõtted ja töötajad ning mis moodustaks 2020. aasta strateegia ühe osa. Ühiskondlik dialoog ja ühiskondlik lepe muutsid Euroopa Liidu selle loomisel ja rasketel aegadel tugevaks. Praegusel uuenemise ja muutuste ajal, mis järgneb tõsisele majanduskriisile, võib see ühiskondlik lepe olla oluliseks liikumapanevaks jõuks, mis koos tõhusa juhtimisega aitab meil saavutada oma tulevikueesmärgid.

Lugupeetud juhataja – ma kohe lõpetan – ja austatud parlamendiliikmed! Ma tahaksin veel kord väljendada Hispaania tänu kõikidele Euroopa Liidu liikmesriikidele, eriti neile, kes toetasid meie ühinemist ja aitasid kaasa meie arengule. Kinnitan veel kord meie pühendumist Euroopale ja Euroopa Liidule, meie pühendumist teatud eluviisile, ent ka teatud mõtlemise ja tundmise viisile. See tähendab mõtteviisi, mis pooldab demokraatiat, võrdõiguslikkust, inimõigusi ja rahu, ning mõistmist, et koos elamine, meie rahvaste, püüdluste ja suure osa meie ajaloo ühendamine on võimaldanud meil isekeskis rahu elada. Täna ja homme võib see tagada, et me saame edaspidigi elada suures jõukuse, heaolu ja ideaalidest lähtuvas piirkonnas.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (ES) Austatud Hispaania valitsuse peaminister, järgmise kuue kuu jooksul on Hispaania nõukogu eesistujariik. Hispaania on suurte Euroopa traditsioonidega riik, mille valitsus, kõik poliitilised jõud ja avalik arvamus on väga Euroopa-meelsed. Peaminister José Luis Rodríguez Zapatero pühendumine Euroopale on vaieldamatu.

Euroopa integreerimise institutsioonilised mootorid hakkavad täie võimsusega tööle niipea, kui Euroopa Parlamendi usaldushääletus komisjoni uue koosseisu suhtes annab neile kahele institutsioonile tugeva, kindla aluse, millelt kõikehõlmavate poliitiliste eesmärkide suunas edasi liikuda. Loodetavasti toimub see hääletus peagi.

Kõigepealt tahaksin sel Haitile väga traagilisel ajal taas kinnitada meie täielikku solidaarsust Haitiga ning meie soovi aidata Haiti rahvast ja kõiki maavärina ohvreid. See hävitav maavärin on olnud alates 12. jaanuarist meie mõtetes esikohal. Kohe pärast maavärinat hakati tegema jõupingutusi kõikvõimaliku abi osutamiseks. Komisjonil on praegu võimalik eraldada 130 miljonit eurot. Euroopa Liidu, sealhulgas liikmesriikide kohene abi moodustab kokku üle 222 miljoni euro, arvestamata kodanikukaitse alast abi. Komisjonil oleks pikaajalise abi vormis võimalik eraldada veel 200 miljonit eurot. Võin teile kinnitada, et komisjon ja Euroopa Liit näitavad oma tegudega, et meie väärtushinnanguks ja põhimõtteks on solidaarsus.

Haiti on Kariibi mere riik. Seepärast tahaksin juhtida tähelepanu asjaolule, et nõukogu eesistujariigil Hispaanial on järgmiseks kuueks kuuks väga mitmekülgne välissuhete kava. Märgiksin koguni, et Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riigid on eesistujariigi Hispaania jaoks üks prioriteete. Olen kindel, et võime loota Hispaania erilisele kutsumusele, tänu millele mais Madridis koos Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikidega peetav tippkohtumine osutub nii Ladina-Ameerika kui ka Euroopa Liidu jaoks edukaks.

Manuel Barroso, komisjoni president. – Lubage mul nüüd pöörduda eelseisvate nädalate ja kuude esmatähtsate poliitiliste küsimuste juurde.

Kõik viitab vajadusele Euroopa Liidu otsusekindla ja ühise tegutsemise järele. Ebaõnnestunud rünnak Detroiti suundunud lennukile tuletas meile meelde, et peame julgeolekuohtude kõrvaldamiseks üheskoos tegutsema. Kopenhaagen oli meeldetuletus sellest, et ülemaailmne kogukond ei pruugi tingimata Euroopa Liidu kõrgelennulisi kavatsusi jagada: nii nagu G20 riikide aruteludeski, peame jätkuvalt edendama kasulikkust ja tulevikku vaatavat rahvusvahelist koostööd. Ainult ühinenud Euroopana suudame üleilmastumist mõjutada.

Kuid peame ka vaatama, milline olukord valitseb meie majanduses. Me kõik teame, et Euroopa majanduses on praegu keerulised ajad. Tänu sihikindlale tegutsemisele on õnnestunud halvim ära hoida. Kuid endiselt valitseb oht, et tööpuudus kasvab veelgi, ja me peame otsustama, millisel hetkel tuleb põhitähelepanu taas pöörata riikide eelarvetele.

Samas tuleb meil kriisist õppida. Me saime aru, et üleilmastumine on reaalsus ja et me peame seda enda huvides kasutama. Oleme näidanud, et meie sotsiaalkaitse süsteemid on võimelised reageerima erakorralistele olukordadele ning pakkuma uusi nn turvavõrke. Kuid me nägime ka, et liikmesriikide eraldi tegutsemisel on selged piirid ning et Euroopa Liidu kooskõlastatud tegevus mitte üksnes ei andnud tulemusi Euroopas, vaid kutsus esile ka enneolematu ülemaailmse reaktsiooni G20 riikides.

Nüüd peame hakkama kujundama Euroopa, tema majanduse ja ühiskonna jaoks õiget tulevikku. Kriisieelsel ajal esile kerkinud küsimused on ikka veel lahendamata; pigem on need veelgi teravamaks muutunud. Need küsimused on rahvastiku vananemise, st meie demograafiliste muutuste suundumuste tagajärgedega toimetulemine, konkurentsivõime säilitamine globaliseerunud maailmas ning jätkusuutlikumale majandusele ülemineku tagamine, kui tuua vaid paar näidet.

Olen siiski Euroopa Liidu suutlikkuses kindel. Ma usun, et majandus, mis suudab taastada oma tugevad küljed, suudab ümber suunata oma energia. Ühiskond, mis on majanduskriisis jäänud tugevaks, suudab kindlustundega ehitada oma tulevikku. Ja Euroopa majandussüsteem, mille vastupidavus tuleneb ühtsest turust, selle konkurentsieeskirjadest ja eurost, vajab neid tugevaid külgi nüüd selleks, et edendada majanduse elavnemist.

Minu arvates on järgmised kuus kuud hüppelauaks, mil me seame kõikehõlmavad eesmärgid – sihid, mida ma esitlesin oma poliitilistes suunistes ja mida me eelmisel sügisel siin Euroopa Parlamendis arutasime.

See kõik moodustab Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia. Peame oma majanduse põhjalikult ümber kujundama, et tulla toime tulevikus meie ette kerkivate probleemidega. Meil tuleb kokku leppida ümberkujundamise tegevuskavas, kaasates Euroopa Parlamendi, liikmesriigid, tööturu osapooled ja laiema avalikkuse. Meil tuleb välja pakkuda selge liikumissuund, et jõuda konkurentsivõimelise, innovaatilise, jätkusuutliku ja sotsiaalselt kaasava turumajanduseni, mis on võimeline maailmaturul edukalt konkureerima.

Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia peab hõlmama nii keskpika tegevuse eesmäärke kui ka lühikeses perspektiivis võetavaid meetmeid. Mida rohkem õnnestub meil kujundada oma kiireloomulisi meetmeid, mis juhivad meid pikaajalisemate eesmärkide saavutamise suunas, seda suurem on meie edu, saavutamaks edasine majanduskasv ja tööhõive, meie kõige tähtsam prioriteet.

Uuendatud Lissaboni strateegia abil oli võimalik tekitada arusaam sellest, kuidas struktuurireformid majanduskasvu ja tööhõivele otseselt kaasa aitavad. Ent olgem ausad: kriis pühkis suure osa saavutatust minema ja lisaks olid sel strateegial ka mõned puudused. Tõde on see, et me jääme teadusuuringute, haridusse investeerimisel ja kõrgtehnoloogia osakaalu valdkonnas oma konkurentidest ikka veel maha.

Me peame nüüd kasutama Euroopa Liidu 2020. aasta strateegiat selleks, et luua uusi majanduskasvu allikaid ja vallandada siseturu potentsiaal, et juhtida meie majandust edasi. See tähendab teadmiste ja loovuse kasutamist, et luua ELi riikide majanduses tõelist väärtust, päästa valla innovatsioon ning et edendada innovatsiooni abil uue tehnoloogia kasutuselevõttu turul näiteks alates info- ja kommunikatsioonitehnoloogiast kuni uue energiatehnoloogia ja keskkonnasäästliku tehnoloogiani. See tähendab inimeste varustamist tulevikus vajalike oskustega ning tööturu loomist, mis on valmis ära kasutama töökohtade loomise võimalusi; see tähendab meetmete suunamist suurte probleemide lahendamisele, milleks on näiteks noorte tööpuudus.

On ilmselge, et sotsiaalsest ja töötuse vaatepunktist oleme jõudnud erakorralisse olukorda. Järelikult peab Euroopa Liit keskenduma sellele probleemile. Me peame koos määratlema Euroopa Liidu tasandi meetmed, mis lisavad riiklikele meetmetele head sotsiaalset mõju.

See tähendab ka tuleviku jaoks kujundatud majandust – jätkusuutlikku ja ressursse säästvat majandust, mis on ühtlasi tootlik ja innovaatiline. Euroopa tohtu tööstusliku vara kasutamine tuleb ümber suunata, et oleksime tulevastel turgudel teerajajad. Euroopa peab suutma säilitada kindla, nüüdisaegse ja konkurentsivõimelise tööstusbaasi. Kriis tähendab seda, et peame iga investeeringuteks ette nähtud eurot varasemast veelgi tõhusamalt kasutama. Ja muidugi peame viima lõpule finantsturgude reformi, et finantsturud oleksid taas majanduse teenistuses ja mitte vastupidi.

See strateegia hõlmab ka VKEd toetamist. Euroopa Liidu VKEd on sektor, kus on võimalik luua rohkem töökohti, ning me osutame neile ja nende töötajatele kasuliku teene, kui vähendame halduskoormust ning rakendame parema ja mõistlikuma reguleerimise põhimõtet.

Kuna meie riikide majandused on omavahel seotud, huvitab meid kõiki, mis toimub eri liikmesriikides ja Euroopa Liidu tasandil. Praegune kriis näitab meile seda, millised on ülemaailmse omavahelise seotuse tagajärjed ning millist negatiivset mõju võib ühes riigis valitsev konkreetne olukord avaldada kogu euroalale.

Nii et Euroopa Liidu 2020. aasta strateegias tuleb kehtestada tugevamad kooskõlastusmehhanismid, ühised tegevuspõhimõtted ja tõhus Euroopa juhtimine. Ma tahaksin tänada peaminister Rodríguez Zapaterot selle eest, et ta majanduspoliitikast rääkides ilmutas nii selget pühendumist sellisele Euroopa tasandi lahendusele, tema pühendumise eest ühenduse küsimustele ja komisjoni rolli tunnustamise eest nende tegevuspõhimõtete väljatöötamisel ja rakendamisel. Ainult Euroopa Liidu tasandi põhimõtete, tegevuspõhimõtete ja vahenditega on meil võimalik Euroopa Liidu kodanike hüvanguks tegutseda.

See saab olema Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia üks tunnusjooni: majanduspoliitika tugevdatud kooskõlastamine, mille puhul komisjon kasutab täielikult ära lepinguga antud uued võimalused, sealhulgas need, mis puudutavad euroala.

Neid tegevuspõhimõtteid tahaksin ma teiega eelseisvatel nädalatel arutada, sest üks asi, mida me Lissaboni strateegiast õppisime, on see, et Euroopa majandusstrateegia vajab Euroopa poliitilise kogukonna ja tööturu osapoolte täielikku pühendumist. Olgem ausad: varem ilmutasid mõned liikmesriikide poliitikud vastuseisu Lissaboni strateegias kavandatud tugevamate juhtimismehhanismide suhtes. Loodan, et pärast kriisi käigus saadud õppetunde omavahelise sõltuvuse kohta nii ülemaailmsel kui ka Euroopa tasandil tunnistavad kõik Euroopa Liidu liikmesriikide valitsused nüüd vajadust siduda end täielikult Euroopa Liidu 2020. aasta strateegiaga ning võtta majanduspoliitika raames tõeliselt kooskõlastatud ja sidusaid meetmeid, nagu on ette nähtud Lissaboni lepingu artiklites 120 ja 121.

Lubage mul lõpetuseks lisada, et mina näen Euroopa Liidu 2020. aasta strateegiat võimalusena anda meie kodanikele usaldust ja lootust. Me ei tohi unustada, et Euroopal, nagu ka suuremal osal arenenud maailmast, seisab ees pikaajaline aeglase kasvu periood, kui me jääme passiivseks. See etapp, kus „enne paranemist läheb halvemaks“, on ilmselt juba läbitud, kuid paranemine võtab kaua aega. Me peame asuma lahendama majanduse tegelikku probleemi, nimelt seda, et Euroopa võimalik majanduskasv jääb väikeseks, kui me ei tegutse juba praegu ühtselt ja tõhusalt. Meie kodanikud, kodumajapidamised ja ettevõtjad peaksid tundma, et Euroopa Liit on osa lahendusest nende raskustele ja hirmudele. Minu arvates on võimaldab Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia just seda teha. See strateegia peab ühendama Euroopa projekti meie kodanike konkreetsete vajadustega.

Seetõttu on mul hea meel algatuse üle korraldada 11. veebruaril Euroopa Ülemkogu mitteametlik kohtumine, et pidada esimene arutelu riigipeade ja valitsusjuhtide tasandil. Ma arvan ka, et on väga oluline leida võimalusi, arutamaks neid küsimusi Euroopa Parlamendiga nii enne kui ka pärast seda, kui komisjon esitab oma Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia kava. Seetõttu olen ma sellest rääkinud nõukoguga ja Euroopa Ülemkogu eesistujaga. Arvan, et meil peaks olema kasutusel vähemalt kolmest etapist koosnev küsimuse käsitlus: Euroopa Ülemkogu mitteametlikul kohtumisel arutavad seda küsimust riigipead ja valitsusjuhid, kevadisel Euroopa Ülemkogul tehakse esimesed olulised ettepanekud ning juunis toimuval Euroopa Ülemkogul kiidetakse suunised heaks. Niisiis on meil aega seda küsimust laialdaselt ja Euroopa Parlamendi väga aktiivsel osalusel arutada.

Ma olen täna keskendunud majanduspoliitikale, sest minu meelest on see kõige tähtsam ja kiireloomulisem küsimus. Kuid muidugi ei ole lahendamist vajavate küsimuste nimekiri sellega ammendunud. Eelseisvatel nädalatel ja kuudel on vaja tegeleda väga erinevate teemadega. Lubage mul nimetada vaid üks paljudest näidetest: Kopenhaageni kliimakonverentsile järgnev tegevus. Meil on küll vaja veidi aega, et üheskoos arutleda tulevase rahvusvahelise koostöö sobivate strateegiliste suundade üle, kuid me ei tohiks vähendada oma ambitsioone seoses kohustustega, mille Euroopa Liit enesele juba võtnud on.

Samuti peaksime tugevdama jõupingutusi, viies ellu poliitikat, millega edendatakse ELi majanduse tööstusbaasi täiendamist ja ajakohastamist, innovatsiooni ning uute keskkonnasäästlike tehnoloogiate, energiatõhususe ja energiajulgeoleku tegevuskava arendamist, ja seades selle küsimuse Euroopa ümberkujundamise kava üheks prioriteediks.

See on parim viis tõsta Euroopa Liit maailmas esiplaanile kui liit, mis on valmis tegutsema, millel on selge arusaam tulevikueesmärkidest ja millel jätkub sihikindlust nende eesmärkide saavutamiseks. Mida ühtsemad ja tõhusamad me oleme kodus, seda mõjukamad oleme rahvusvahelisel areenil.

Ma ootan väga koostööd Euroopa Parlamendiga, et aidata kaasa Hispaania eesistumise edukusele ning tagada, et me asume järgmise kuue kuu jooksul saavutama Euroopa Liidu ühiseid eesmärke ning et see Euroopa Liit oleks kodanikele lähemal ja keskenduks Euroopa jaoks selgete tulemuste saavutamisele.

(Aplaus)

Juhataja. – Tänan teid, president Barroso. Enne kui ma palun fraktsioonide juhtidel rääkida, tahaksin veel kord rõhutada, kui olulised on need põhimõtted, mida tutvustas peaminister Rodríguez Zapatero. Need põhimõtted näevad ette Euroopa Liidu arendamise ühenduse meetodi alusel. Tänan teid, Rodríguez Zapatero, ka selle eest, et te rõhutasite Euroopa Parlamendi rolli, mis on Lissaboni lepingu jõustumisega oluliselt kasvanud. Euroopa Liidu tulevase institutsioonidevahelise struktuuri ja tasakaalu aluseks on just selline koostöö Euroopa Ülemkogu, nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel.

Praegu me prognoosime oma rolli paljudeks eelseisvateks aastateks. Lepingud ei sätesta kõike. Seetõttu on Hispaania eesistumise ajal toimuv väga tähtis: selle eesistumise ajal kehtestatakse poliitilised tavad, mis määravad ära meie töötamise viisi ja Euroopa Liidu tõhususe. Hispaania eesistumisel on siinkohal eriline

tähendus ja ma olen tänulik nende põhimõtete esitamise eest, mis langevad suurel määral kokku Euroopa Parlamendi arusaamaga.

Ma tahaksin tänada president Barrosot komisjoni seisukoha esitamise eest. Komisjon tegutseb ikka veel endises koosseisus, kuid ma tahaksin siinkohal rõhutada, et komisjon on olemas – see ei ole veel n-ö uus komisjon, kuid töö selles suunas jätkub pidevalt. Eriti tahaksin ma president Barrosot tänada 2020. aasta strateegia ja selle kooskõlastamise viisi tutvustamise eest. See, kuidas me 2020. aasta strateegiat tulevikus kooskõlastame, on põhimõtteline küsimus – ka see peab põhinema ühenduse meetodil. Täna teid väga.

Nüüd paluksin ma fraktsioonide juhtidel esitada omapoolsed kommentaarid ja märkused.

Joseph Daul, *fraktsiooni PPE nimel.* – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Eesistujariigi Hispaania peamised prioriteedid on majandus, sotsiaalvaldkond, kliima ja energeetika. Need teemad on õigustatult Euroopa Liidu tähelepanu keskpunktis. Seetõttu tuleb minu arvates õigeks pidada Herman Van Rompuy esimest otsust kutsuda kokku majandusele ja kliimamuutusele – ning nüüd muidugi ka Haiti strateegiale – pühendatud Euroopa Ülemkogu. Te rääkisite Haiti küsimusest ja ma olen veendunud, et Euroopa peab selles küsimuses näitama oma osavõttlikkust ja pakkuma oskusteavet ning teie peaksite sekkuma, tagamaks nõukogu suurem nähtavus Haitil.

Seetõttu on teretulnud ka arutelu Euroopa võimaliku majandusliku juhtimise üle, mille teie, Rodríguez Zapatero, algatasite, ja võib-olla koguni seetõttu, et praegu lähevad arvamused selles küsimuses lahku. See on normaalne; daamid ja härrad, me ei peaks kartma rääkida Euroopa tasandil poliitikast suure algustähega, ja me peame olema enda vastu ausad.

Me ei peaks kartma vaidlusi olulistel teemadel ja ma täna teid, nõukogu eesistuja, teie abi eest, sest majandus- ja sotsiaalpoliitika on tähtis vaidlusteema. See on teema, mis läheb meie kodanikele kõige enam korda ning nõuab meilt tegutsemist lühikeses, keskpikas ja pikas plaanis. Nagu ütles president Barroso, on praegu õige aeg tõstatada küsimus Euroopa Liidu liikmesriikide majanduslike eesmärkide kohta. Tegelikult on küsimus Euroopa Liidu ja selle sotsiaalse mudeli püsijäämises.

Lugupeetud peaminister, te teate, millised on majanduslikud raskused. Nendeks on 20%-ni küündiv, rekordiliselt suur töötuse määr ja peaaegu 11%-line eelarvepuudujääk Hispaanias. Tuleb tunnistada, et teie riik teab neid raskusi omast käest. Seetõttu pooldan ma teie soovi taastada majanduskasv ja luua töökohti, mis on teie eesistumise prioriteetide põhisisu. Ma ütlesin, et me peame olema ausad, ja kui aus olla, härra Rodríguez Zapatero, siis ma ei ole kindel, kas lahendused, mida teie ja teie erakond välja pakute, on kõige sobivamad kriisi lõpetamiseks ja sotsiaalse Euroopa muutmiseks tegelikkuseks.

Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni arvates ei ole võimalik kriisile lõppu teha ja töökohti luua mitte suuremate riiklike kulutuste abil, vaid sellise majandus-, maksu- ja keskkonnapoliitika abil, mis on ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks soodne. Mõeldes meie riikide ja piirkondade tööhoiule, peangi ma eelkõige silmas väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid. Sotsiaalset ühtekuuluvust, mille kriis ja mõningate juhtide ebapädevuse eest makstud lisatasude ja preemiade skandaalid on proovile pannud, ei saa rajada väikese tähtsusega meetmetele, vaid püsivale majanduskasvule, mis toob kasu võimalikult paljudele inimestele.

Lõpetuseks tahaksin pöörduda nõukogu – olgu siis vahetuva eesistujariigi või alalise eesistuja poole ja teile ametlikult teada anda, et Lissaboni lepingu tõttu on olukord muutunud. Nõukogu ja Euroopa Parlament peavad nüüd tegema tihedat koostööd ja toimima võrdväärsete partneritena. See uus suhe eeldab muidugi õiguslikke standardeid – sellega seoses panen ma oma lootused uue lepingu innuka kohaldamise osas meie juristidele. Ent see eeldab ka vastastikust poliitilist usaldust ja sümboolseid žeste. Seoses sellega kordan oma soovi, et nõukogu eesistuja võiks korrapäraselt osaleda arutelul ja vastata Euroopa Parlamendi liikmete spontaansetele küsimustele, nagu komisjoni president Barroso seda mitme kuu jooksul on teinud ja nagu teie isegi seda täna hommikul teete, härra Rodríguez Zapatero. Teil on kuus kuud aega selle põhimõtte kehtestamiseks.

Niisiis ma soovin nõukogu eesistujale järgmiseks kuueks kuuks kõike head ja loodan, et me suudame selle perioodi jooksul Euroopat üheskoos edendada. Soovin teile edu!

Martin Schulz, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja, eesistujariigil Hispaanial on põhjalik tegevuskava. Te kirjeldasite seda meile, härra Rodríguez Zapatero. Te mainisite nelja peamist eesmärki, milleks on suurem energiarustuse kindlus, rohkem investeeringuid infotehnoloogiasse, rohkem haridust

ja koolitust ning Euroopa majandusliku juhtimise vormi väljatöötamine, mis tagaks nende eesmärkide saavutamise. See on õige suhtumine, mis viib Euroopa uude arenguetappi.

Meie mandri ees seisvate probleemide lahendamine ei sõltu parlamendiistungitest ega sagedaste tippkohtumiste korraldamisest. Me oleme minevikus palju tippkohtumisi korraldanud. Tippkohtumistel ei lahendata probleeme, vaid üksnes piiritletakse need. Meil on vaja hoopis seda, et probleemide lahendusi liikmesriikides tegelikult rakendatakse.

(Aplaus)

Reaktsioonid teie ettepanekule majandusliku juhtimise kohta näitavad, et just selles probleem ongi. Miks Lissaboni strateegia läbi kukkus? Mitte sellepärast, et seda poleks olnud võimalik rakendada. Ei, seda oli võimalik rakendada. Lissaboni strateegia ebaõnnestus, kuna liikmesriigid ei tahtnud täita oma lubadusi. See uus suhtumine, see värske tuulepuhang, mida soovite selle eesmärgikindla kavaga Euroopa Liidu poliitikasse tuua, on niisiis õige.

Senised struktuurid meenutavad mulle veidi Don Quijote'i ilusat hobust Rosinantet, kes arvas, et on võidusõiduhobune. Tegelikult oli ta üks vana kronu. Rosinante seljas me 21. sajandisse ei jõua. Selleks on meil vaja uusi käsitusviise ja järelikult te olete õigel teel.

Euroopa peab üle võtma mõned Hispaania mudeli aspektid. Põhjus – ja ma ütlen seda ainult üks kord –, miks meie, sotsiaaldemokraadid, teid toetame, on see, et meie arvates on teie valitsus Hispaanias tulevikku vaatav valitsus. Te olete vaatamata suurele vastuseisule suutnud vapralt oma riigile anda tohutu tõuke ajakohastamise suunas. Teile kuulub selle eest meie suurim austus.

(Aplaus)

Kui te tegutsete Euroopa tasandil samasuguse energia ja otsusekindlusega, annate ka Euroopale tõuke ajakohastamiseks. Minu arvates nõuab valitsusjuhilt julgust öelda näiteks seda, et perevägivald ei ole riiklik probleem, vaid probleem, mis mõjutab kogu ühiskonda kõikjal, ja et Euroopas, meie kõrgelt arenenud, tsiviliseeritud ühiskonnas ei tohi me pidada naiste vastu suunatud vägivalda väiksemat sorti õigusrikkumiseks, vaid inimõiguste rikkumiseks, sest just seda see on.

(Aplaus)

See uus poliitiline energia, mida me Euroopas vajame, on väga tugevalt seotud meie ootustega teie eesistumise suhtes, peaminister Rodríguez Zapatero. Seetõttu tahaksin lisada, et me vajame ka Euroopas suuremat majanduslikku kontrolli. Ma toon teile ühe näite selle kohta, kuidas sotsiaalne ühtekuuluvus ühiskonnas hävineb, sest puudub piisav kontroll või piisav julgus kontrolli teostamiseks.

Kui me räägime finantsturgude ja pangandussüsteemi reguleerimisest, peame mainima ka seda, et needsamad pangad, kellele valitsused andsid nende ellujäämise tagamiseks aasta tagasi sadu miljardeid eurosid, ei kasuta täna seda raha mitte laenude andmiseks, vaid spekulatsioonideks, et maksumaksjate rahaga teenida tohutut kasumit. See hävitab inimeste usalduse majandussüsteemi suhtes. See hävitab sotsiaalset ühtekuuluvust. See osa teie tegevuskavast, mis tagab lõpuks kontrolli finantsturgude üle, on seega oluline ja sotsiaaldemokraadid toetavad seda täielikult.

(Aplaus)

Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis annab teie eesistumisele oma toetuse, peaminister Rodríguez Zapatero. Usun, et see, mida te siin tutvustasite, on lähtealus, mis tõepoolest annab põhjust lootuseks. Ma loodan samuti, et komisjon tegutseb eesistujariigiga võrdse intensiivsusega ja järgib samu poliitilisi suuniseid. Me teeme kõik, mis meie võimuses, et hoida komisjoni järgmise kuue kuu jooksul ja edaspidigi õigel suunal, lootes, et 18kuuline kolme liikmesriigi vahel jagatud eesistumine ei tähenda iga poole aasta jaoks täiesti erinevat tegevuskava, vaid järjepidevust.

Seega võite eesistujakolmiku järgmise 18 kuu jooksul eesistumise ajal loota sotsiaaldemokraatide ja demokraatide toetusele. Soovin teile edu, Rodríguez Zapatero!

(Aplaus)

Guy Verhofstadt, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Austatud juhataja, daamid ja härrad! Tegelikult on meil Hispaania eesistumise ajal kaks prioriteeti. Usun, et ka teie arvates on meil tegelikult kaks prioriteeti. Olenemata

sellest, kui palju lahendamist vajavaid küsimusi tõstatatakse järgmise kuue kuu jooksul, on meie arvates vaja tegeleda kahe põhilise küsimusega.

Esimene neist on Lissaboni strateegiale järgnev ELi 2020. aasta strateegia. Mina igal juhul arvan, et see nimi on sobivam, sest inimesed hakkasid juba Lissaboni lepingut ja Lissaboni strateegiat omavahel segi ajama. Nii et see on juba suur edasiminekuks. Kuid meie siin Euroopa Parlamendis peame asja tõsiselt võtma.

Põhiline pole mitte küsimus, kas soovitakse tööpuudust vähendada või kas uuendustegevusele suunatud summasid soovitakse suurendada. Me kõik oleme selles asjas ühel meelel. Me olime selles ühel meelel 2000. aastal, me oleme selles ühel meelel 2010. aastal ning me oleme selles ühel meelel ka 2020. ja 2030. aastal. Asi on hoopis muus. Lühidalt öeldes: kas nõukogu ja liikmesriigid on valmis muutma meetodit, mis Lissaboni strateegia puhul ebaõnnestus? Ma viitan siinkohal avatud kooskõlastamise meetodile. See on hea väljend, mis tähendab seda, et otsuseid teevad liikmesriigid, mitte Euroopa Liit, ja et midagi muud polegi vaja teha, kui võrrelda eri liikmesriikide tulemusi.

Euroopa Liit oleks justkui muutunud OECDks. See on tegelikkus:

ühe dokumendi avaldamine teise järel.

(Aplaus)

Lugupeetud nõukogu eesistuja, teie avasõnad olid väga julgustavad. Te kinnitasite, et Euroopa Liit muutub. Asjad peavad muutuma; me vajame nii piitsa kui ka präänikut. Vajadusel peab saama rakendada sanktsioone. Kuid kõige tähtsam on see, et te – ma ütlen seda siiralt nii teile kui ka Miguel Ángel Moratinosele – ei laseks end heidutada Saksa majandusministril, kes asus kohe kõhklematult teie ettepanekuid kritiseerima.

Ent see peab olema hea enne!

Ei saa ju öelda näiteks seda, et Kreeka ei tee piisavalt jõupingutusi või et mõni muu riik ei pinguta piisavalt, ning samal ajal mitte anda komisjonile ja Euroopa Liidule sekkumiseks vajalikke vahendeid.

On kas nii või teisiti. Mõlemat korraga ei saa.

Ma kutsun teid niisiis üles sel teel jätkama ning ma võin teile kinnitada, et kogu Euroopa Parlament toetab teid koos komisjoniga, kui te astute vastu neile, kes jätkuvalt eiravad Lissaboni meetodi tugevdamise vajadust.

Teine tähtis küsimus on minu arvates vajadus püüda töötada välja uus strateegia kliimamuutuse probleemi lahendamiseks – Kopenhaageni kliimakonverentsi järgne strateegia. Tuleb tõdeda, et meie meetod ei olnud edukas. Me peame selle välja ütleva ja seda tunnustama. Pole mõtet öelda: „Jah, aga meil oli õigus, see oli õige meetod“ jne. See ei olnud õige meetod. Meie strateegia oli halb, sest see ei andnud tulemusi. Järelikult tuleb strateegiat muuta.

Teen ettepaneku võtta vastu strateegia, mis põhineb kolmel komponendil. Esiteks tuleks Euroopa Liidus ametisse nimetada spetsiaalne kliimamuutusega tegelev inimene, kellel on volitused pidada läbirääkimisi 27 liikmesriigi nimel, et ei juhtuks nii nagu Kopenhaagenis, kus meid esindasid Taani peaminister, Rootsi peaminister, komisjoni president, Nicolas Sarkozy, Angela Merkel, teie ise ja Gordon Brown.

See tähendas, et läbirääkimisi soovis pidada vähemalt kaheksa Euroopa juhtpoliitikut. Aga läbirääkimistelaua taga ei olnud piisavalt ruumi! Seal jätkus vaevu ruumi isegi Barack Obamale. Seal olid Lõuna-Aafrika, Brasiilia, India ja Hiina esindajad, siis Barack Obama ja kõigile lisaks veel kaheksa eurooplast. Kuidas saab sellises olukorras seisukohas kokku leppida ja teisi ennast kuulama panna?

Teeme siis nii, nagu WTO puhul; seal see toimib. Seal on keegi, kes vastutab, peab läbirääkimisi kogu Euroopa Liidu nimel ja saavutab tulemusi. Peame Euroopa tasandil tegema samamoodi, kui tahame vältida Kopenhaagenis toimunu kordumist.

(Aplaus)

Lisaks leian, et meil tuleb olla realistlikud. Me peame selles küsimuses olema realistlikud. Vajame kolmepoolset kokkulepet Ameerika Ühendriikide, Euroopa ja Hiina vahel. See peab olema meie eesmärk. Kõik need strateegiad, kus öeldakse ainult „jah, eks me näe“ ja millega ei tule kaasa ükski ÜRO liige, on homses maailmas tähtsusetud. Tulevik on impeeriumide päralt ja meie peame olema üks neist impeeriumidest.

See tähendab, et meiegi peame olema läbirääkimistelaua taga. Kellega? Ameerika Ühendriikide ja Hiinaga. Just meie kolm peame jõudma kokkuleppele; ärgem hakakem unistama jumal teab mitme riigi koondamisest

mingi kava ümber. Lõppude lõpuks tuleb meil luua liitlassuhted Ameerika Ühendriikidega. Just Ameerika Ühendriikidega tuleb meil leida ühine keel. Minu arvates oleks see võimalik heitkogustega kauplemise süsteemi kaudu. Meil toimib see süsteem ja nemad järgivad meie eeskujut, kui me suudame jõuda selles kokkuleppele. See kokkuleppe võimaldab meil pidada üheskoos läbirääkimisi Hiinaga.

Austatud juhataja, ma pakun need kaks peamist prioriteeti välja Hispaania eesistumise ajaks ning ma olen veendunud, et tänu nõukogu eesistuja Rodríguez Zapatero visadusele saab sellest väga oluline ja väga tulemuslik eesistumisperiood.

(Aplaus)

Daniel Cohn-Bendit, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Lugupeetud nõukogu eesistuja Rodríguez Zapatero ja komisjoni president Barroso, ma tahaksin kõigepealt vastata teie märkusele Haiti kohta. Meenutan, et 2006. aastal tegi volinik Michel Barnier ettepaneku luua Euroopa sotsiaalse kaitse üksus, mille nimeks pidi saama EuropeAid. Härra Barroso oli tollal komisjoni president. Kui EuropeAid oleks praegu olemas, oleks eurooplaste suurem nähtavus Haitil tagatud. Lugupeetud president, tehke Michel Barnier' ettepanek teoks. Näete, ma ei olegi sektantlik.

Pöördusin nüüd selle juurde, mida te ütlesite Euroopa tuleviku kohta. Tahaksin jätkata ühe teise temaga, millest rääkis Guy Verhofstadt. Te räägite kasvust, aga millisest kasvust? Mis liiki kasvust? Sest üks kriiside, nt keskkonnakriisi – sest on ju mitu kriisi, mitte ainult üks – põhjusi oli tootmise kasv, millel oli ühtlasi hävitav mõju. Seega, kui me ei räägi Euroopa tasandil kasvu kvaliteedist ja sisust, siis me lihtsalt kordame minevikus tehtud vigu. See on juba üks oluline teema, mida peaks arutama.

Teine küsimus, mida peame käsitlema, puudutab seda, mida te ütlesite kasvu ja kokkuleppe kohta, näiteks seoses energiasõltuvusega. Üks energiasõltuvuse vastu võitlemise tugisambaid on energia säästmine. Me peame töötama Euroopa tasandil välja ulatusliku kokkuleppe energia säästmiseks tehtavate investeeringute kohta Euroopas. Keskkonna puhul räägime energia säästmisest, miljardite investeerimisest ja samal ajal ka töökohtade loomisest. Nii et ärge unustage: taastuvenergia – jah, kuid taastuvenergia koos energia säästmisega. Ja selle küsimuse osas kutsun ma Euroopa Liitu üles tegema praegu otsuse säästa 2020. aastaks mitte 20%, vaid 30% energiat. Me saame sellega hakkama, kui vaid tahame.

Nüüd teise küsimuse juurde; te rääkisite elektriautodest. Väga hea! Kuid on veel üks asi. Liikuvus ei tähenda ainult autosid. Euroopas võiks arendada üht suurt projekti. Teil oli Airbus ja teil on kiirrongid. Miks mitte arendada suurt Euroopa trammiteede projekti? Trammiteid on vaja renoveerida ja ajakohastada kogu Euroopas, Kesk-Euroopas, Lõuna-Euroopas, Ladina-Ameerikas, tegelikult kõikjal. See on tööhõiveallikas, ja osa autotööstust ei õnnestu teil päästa. Nii saaksite anda autotööstusele muu liikuvusega seotud funktsiooni. Euroopa trammiteede projekt oleks ka üks lahendus nendele kliimamuutusega seotud probleemidele, mis on tingitud liiklusest.

Lähem nüüd teise teema juurde, te rääkisite õigesti haridusest ja Bologna protsessist. Hästi. Bologna protsessi probleem seisneb aga selles, et protsessi esialgne eesmärk on kõrvale jäetud. Ühtlase tasemega kõrgharidusega Euroopa loomise asemel on kõrgharidus Euroopas muudetud koolihariduseks, mille puhul ülikoolid ei ole enam kohad, kus tehakse teadustööd ja analüüse, vaid need on muutunud õppimistehasteks. Õppekavad on loodud nii, et üliõpilased ei suuda nende järgi õppida. Niisiis, kui te soovite Bologna protsessi jätkata, tuleb meil kõigepealt astuda samm tagasi ja vaadata kriitiliselt üle kõik Bologna protsessiga seotud õppekavad. Vastust võib näha ülikoolilinnade tänavatel kõikjal Euroopas, kus õpilased ei protesteerinud mitte Euroopa haridussüsteemi kui niisuguse vastu, vaid kõrghariduse taseme langemise vastu, mis näiliselt toimub Euroopa nimel.

Lõpetuseks räägiksin teie välja pakutud Euroopa ühiskondliku leppe teemal. Euroopa ühiskondlik lepe peaks olema ühendatud keskkonnalase leppega. Tooge äri- ja ametiühingud ning olulisemad keskkonnaühendused läbirääkimistelaia taha. Sotsiaalne kaitse ei toimi ilma keskkonnakaitseta. See on uus idee. Parempoolsetele parlamendiliikmetele ütlen, et see on üks neist headest ideedest, millega Nicolas Sarkozy Prantsusmaal välja tuli; selle nimi on Grenelle ehk keskkonnateemaline ümarlaud. Minu arvates on aeg koondada keskkonnateema Brüsselisse, tuues ühe laua taha kokku kõik sotsiaalpartnerid ja keskkonnaorganisatsioonide tähtsamad esindajad. Kui te lähete seda teed, siis me toetame teid ja Euroopa Liit leiab lahenduse. Mis puudutab vahendeid, siis need tuleb meil ühiselt välja töötada.

Timothy Kirkhope, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja, mul on hea meel, et sel Euroopa Liidu tegevuse jaoks otsustaval ajal võtab nõukogu eesistumise üle Hispaania.

Koos Kreeka ja Portugaliga oli Hispaania ühinemine Euroopa Ühendusega üks esimesi näiteid selle kohta, kuidas Euroopa Liit võib aidata edendada ja toetada uut demokraatiat. Pärast 1989. aastat on paljud teisedki riigid selle tee edukalt läbinud.

Eri erakondasid esindavad Hispaania parlamendiliikmed on mõjutanud olulisel määral Euroopa Parlamendi tööd, tegutsedes tähtsal ametikohtadel nii Euroopa Parlamendis kui ka parlamendi fraktsioonides. Nende mõju on olnud märkimisväärne ja siinkohal tahaksin ma avaldada erilist austust meie sõbrale, Jaime Mayor Orejale kui Euroopa Parlamendi ühele kõige mõjuvõimsamale isikule.

Eesistujariik alustab tööd Euroopa Liidu jaoks kriitilisel ajal ja ma soovin talle edu. Samas tunnistan, et mul on ka mõningaid kartusi. Ta vääratas oma ametisoleku esimestel tööpäevadel. Ettepanek, et majandusarengu kavade pelga kooskõlastamise asemel peaks Euroopa Liidul olema võimalik kehtestada kohustuslik majanduspoliitika koos sanktsioonide või parandusmeetmetega liikmesriikide vastu, kes seda poliitikat ei järgi, on väga muret tekitav.

See peegeldab väga vanamoodsat, sotsialistlikku käsu- ja plaanimajandusest lähtuvat arusaama majanduspoliitikast, mis ei ole 21. sajandi probleemide lahendamisel asjakohane. Ma ei taha küll Hispaania poliitikasse sekkuda, aga Ühendkuningriigis on selline ütlus, mis soovib kõigepealt oma kodu korda teha. Sotsialism seda ei tee.

Meil on vaja majanduspoliitikat, mis austab ELi liikmesriikide õigusi, soodustab parimate tavade jagamist ja keskendub ELi lisandväärtuse loomisele; poliitikat, mis kaitseb siseturust saadavat kasu ja suurendab seda veelgi; poliitikat, mis tagab keskkonna, kus ettevõtjad ja ettevõtted saavad edukalt tegutseda, et luua uusi töökohti, tõsta meie elatustaset ja toetada tugevama ühiskonna tekkimist.

Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon loodab väga, et Euroopa Liidu 2020. aasta strateegiast kujuneb jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise Euroopa majanduse raamistik, ja me oleme koostanud ka omapoolsed täiendavad ettepanekud, mis loodetavasti aitavad seda arutelu edasi viia.

Sooviksin peatuda välispoliitikal. Ma tean, et eesistujariigi tegevuskavas on see küllalt tähtsal kohal, kuid ma tahan rääkida ühest küsimusest, mida on küll mainitud, kuid mida minu arvates ei ole piisavalt rõhutatud. See puudutab Iraani. Iraani õigusvastase, jõhkra ja ohtliku valitsusega tuleb kindlameelselt tegeleda. Kui me suhtume tuumarelva leviku tõkestamisse tõsiselt, peame panema Iraani valitsuse mõistma, et kuigi Iraanil on õigus arendada tuumaenergiat rahumeelsetel eesmärkidel, ei tohi ta petta maailma, püüdes omada tuumarelvi. Lihtsalt ei ole võimalik usaldada režiimi, mis kasutab mõrvu ja vägivalda, et suruda alla oma rahvast, keda on petetud ja kes ei saanud endi poolt valitud valitsust, lihtsalt ei saa usaldada, ja seetõttu peame tegutsema.

Hispaania võtab eesistumise üle mahuka tegevuskavaga. Meie fraktsioon hindab Hispaania ettepanekuid ja algatusi saavutatud tulemuste alusel. Loodetavasti pakub eesistujariik välja edumeelse poliitika, et stimuleerida majanduskasvu, tulla toime kliimamuutusega, tugevdada üksikisikute vabadust ja vastutust ning soodustada rahvusvahelisel areenil koostööd valdkondades, kus meil on ühised huvid. Kõik need on valdkonnad, kus Euroopa Liit võib koormamise asemel tuua kasu.

Kui eesistujariik seda teeb, siis me toetame teda.

Willy Meyer, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (ES) Tere tulemast, peaminister Rodríguez Zapatero. Paraku on meie fraktsioon seisukohal, et teie kava ei lahenda põhimõttelisi probleeme. Meie arvates tuleks selle eesistumise ajal parandada eelkõige praegust majanduspoliitikat, sekkudes majandusse riiklike meetmetega ja muidugi reguleerides turgu edumeelse eelarvepoliitika kaudu.

Majanduslangus Hispaanias ja mujal Euroopas ning tööpuudus, mille sarnast ei ole esinenud alates 1930. aastatest, on tingitud sellest, et turul toimuvasse ja strateegiliste tootmissektorite, sealhulgas finantsspektori tegevusse ei sekkutud. Sellest vaatenurgast ei ole teie kavas kahjuks midagi uut. Palgatöö eest karistatakse ja kapitalikasvust saadav tulu on eelisseisus, kuna eelarvepoliitikat ei ole ühtlustatud ning teenuste liberaliseerimise tulemusena lõhutakse Euroopa sotsiaalset mudelit.

Lepingu artiklid 43 ja 49 kaitsevad mudelit, mis soodustab turgu ja turu vaba toimimist, mitte aga töötajate õigusi. Lisaks, nagu te hästi teate, on meil juba Euroopa Kohtu otsused, mis legaliseerivad sotsiaalse dumpingu. See on tegelik reaalsus. See osa teie tegevuskavast, mis meie jaoks on oluline, ei muuda paraku midagi ega paku ka midagi uut välja. Teisisõnu, see on vastuolus loosungiga „Uuenduslik Euroopa“, mida te olete kasutanud Hispaania eesistumise kirjeldamiseks.

Selles konkreetsetes küsimuses pole mingeid uuendusi. Uuenduste asemel on järjepidevus, kuna komisjoni presidendiks valiti José Manuel Barroso, millele meie olime vastu – ent teie muidugi toetasite teda –, ja meie arvates on see järjepidevus Euroopa mudelile kahjulik.

Mis puudutab välispoliitikat, siis me ei ole nõus vajadusega suurendada sõjalist võimsust. Pildid katastroofi piirkonnast Haitist, kus kasutatakse lahingukoptereid ja merejalaväelasi, on meie jaoks kahjulikud. Need on kahjulikud! See pole see, mida on vaja taoliste õnnetuste puhul nagu Haiti maavärin. Vaja on kodanikukaitset. Vaja on arste, arhitekte ja teisi inimesi, kes aitaksid tragöödia tagajärgi leevendada.

Lõpetuseks, härra Rodríguez Zapatero, käsitleksin tippkohtumist Marokoga. Me ei ole nõus, et Marokot käsitletakse arenenud partnerina, kui Saharas ei lubata inimestel kasutada õigust enesemääramisele ja kui Maroko ametivõimud neid pidevalt – ma kordan, pidevalt – taga kiusavad. Me ei ole nõus selle tippkohtumisega. Meie arvates tuleks korraldada Euroopa tasandil tippkohtumine, kus arutatakse Saharas elavate inimeste õigust enesemääramisele.

Mis puudutab Iisraeli Riiki, siis me peame naabruspoliitikas olema palju rangemad ja tagama, et naabruspoliitika osaks oleva assotsiatsioonilepingu artiklit 2 täidetakse, kuna Iisrael rikub süstemaatiliselt rahvusvahelist õigust.

Marta Andreasen, fraktsiooni EFD nimel. – Täna teid, austatud juhataja. Lugupeetud nõukogu eesistuja Rodríguez Zapatero, ma kuulasin tähelepanelikult teie ettepanekuid seoses Hispaania eesistumisega ja soovin teile edu. Räägin nüüd tegelikust olukorrast.

Ma esindan Kagu-Inglismaad ja paljud minu valijad – nagu ka teised Euroopa riikide kodanikud – kannatavad juba pikka aega linnastumisega seotud väärnähtuste tõttu Vahemere rannikul ja mujal Hispaanias. Euroopa Parlament on võtnud vastu kolm raportit, milles Hispaania ametiasutusi kutsutakse üles tegutsema, kuid peale mõne poliitiku süüdimõistmise ja uue maaseaduse vastuvõtmise pole võetud mingeid konkreetseid meetmeid eelarvamuse ohvriks langenud inimeste kaitseks.

Kui rääkida minu valijate probleemidest, siis näiteks Berkshire's elavate Len ja Helen Priori maja lammutati, kuna ametiasutuste hinnangul rikuti selle maja ehitamisel rannikule ehitamist käsitlevaid õigusakte, ning Doreen Snook Berkshire'st ei saa tegelikult elada oma Alicante's ostetud majas ja härra Lohmannil ei ole võimalik elada Lanzarotele ostetud majas, kuna puuduvad korralik infrastruktuur ja teenused.

Hispaanlasena on mul piinlik selle pärast, mis minu kodumaal toimub. Mul on suur mure Hispaania turismi tuleviku pärast, nähes, mida ajakirjanduses nende inimeste ebaõnne kohta kirjutatakse.

(ES) Härra Rodríguez Zapatero, ma pöördun nüüd teie poole teie emakeeles, mis on ka minu emakeel.

Sellesse olukorda sattunud inimesed ei ole väga rikkad, nad on lihtsalt inimesed, kes on oma tööga teenitud raha eest ostnud maja sel maal, kus on pehme kliima ja meeldivad elanikud, et neil oleks koht, kus pärast pensionile jäämist elada. Need inimesed on ebaõiglaselt sunnitud maksma advokaatidele ja muudele ekspertidele, et end kohtus kaitsta, kuid võiduvõimalused on neil üsna väikesed.

fraktsiooni EFD nimel. – Euroopa Liit on püüdnud veenda oma elanikkonda selles, et liidu eesmärk on säilitada Euroopas rahu. Kas see olukord, mida ma kirjeldasin, toob Euroopasse rahu?

Te räägite meile, et kavatsete tuua Euroopa kriisist välja. Kui te ei suuda lahendada seda probleemi, millest ma rääkisin, siis kui usaldusväärne te näite Euroopa finantskriisi lahendamisel? Härra Rodríguez Zapatero, me tahame kiiret lahendust. Me tahame, et inimesed saaksid elada majades, mille nad on ostnud. Kui see pole võimalik, siis tuleb neile maksta õiglast hüvitist, mis võimaldab neil osta sarnase kinnisvara.

Euroopa Parlament on vaid ähvardanud blokeerida toetuste maksmise Hispaaniale, kuid ma võin teile kinnitada, et kui see olukord Hispaania eesistumise ajal ei lahene, siis ma teen kõik endast oleneva, et see ähvardus saaks teoks.

Francisco Sosa Wagner (NI). – (ES) Mul on hea meel osaleda tänasel väga erilisel istungil, kus viibib ka Hispaania peaminister, keda ma hindasin väga kõrgelt juba siis, kui ta oli tubli õigusteaduse üliõpilane.

Ma arvan, et juhuse tõttu on Euroopa Liidu vahetuv eesistumine andnud minu kodumaale parima võimaluse näidata veel kord, et Hispaania tahab mängida Euroopas otsustavat rolli.

Nagu peaminister ütles, oli Euroopa Liiduga ühinemine pikkade diktatuurist aastate jooksul Hispaania rahva unistus. Seetõttu on meil eriti hea meel siin olla ja me hindame seda kogemust, sest me teame, daamid ja

härрад, et liikmesriikide liit, mida me siin esindame, on ainus vastus maailmas valitsevatele probleemidele, kuna traditsioonilised riigid ei ole suutelnised tulemuslikke lahendusi leidma.

On väga oluline, et Euroopa leiaks oma koha, määratledes oma olemuse ja kaitstes väärtusi, mis selles pöördeliste muutuste hällis, Euroopa silmapaistvate mõtlejate kirjutatud raamatutes ja Euroopa rahvaste nõudmiste tõttu on sündinud. Need väärtused on vabadus, mõistlikkuse põhimõte, ilmalikkus ja solidaarsus. Seepärast ma tean, lugupeetud eesistuja, et te soovite Lissaboni lepingu elluviimise võimaluse võimalikult hästi ära kasutada.

Olen nõus eesmärkidega, mille te esitasite, kuigi mõned neist on üldsõnalised ja neis ei eristata kõrvalisi küsimusi põhimõttelistest. Kliimamuutusega seotud eesmärk viib mind mõttele, et komisjoni rakendatav ELi poliitika on õige, kuigi seda ei saanud Kopenhaagenis edu. Oluline on, et lõpeks see laristamine nii paljudes riikides, sest maailma miljardid elanikud ei peaks kannatama rikaste riikide isekuse tagajärgede all.

Asetaksin suurema rõhu ka inimõiguste kaitsmisele maailmas. Kui Euroopa Liitu süüdistatakse selles, et liit on bürokraatlik, hingeta organisatsioon, siis unustatakse, et Euroopa Liidu hingeks on meie põhiõiguste harta. Sellega seoses leian, et eesistujariik Hispaania ei peaks korraldama tippkohtumist Marokoga, kuni Maroko pole kohustunud täitma Saharaga seoses vastu võetud ÜRO resolutsioone; varem olete ju selle organisatsiooni otsustele tuginenud.

Kuuba ja Iraani puhul peaksite edendama ühistegevust valitsusvastaste organisatsioonide tunnustamise eesmärgil, arvestades Euroopa Parlamendis eile aset leidnud arutelu. Kui õigused on meie hing, Euroopa hing, siis ma julgeksin teile meenutada, et te panete suurt rõhku – nagu te oma sõnavõtus õigesti ütlesite – ühtsele energiapoliitikale kui Euroopa Liidu selgroole. Ilma selleta pidurdub kõik ja ka rahvusvahelisel poliitikal on oht suitsuna õhku haihtuda.

Lisaks tuletaksin meelde teie lubadust anda Ceuta ja Melilla linnale äärepoolseima piirkonna staatus.

Lõpetuseks: lugupeetud nõukogu eesistuja Rodríguez Zapatero, mu armas sõber José Luis, soovin teile edu selle tugeva, föderalse Euroopa kujundamisel, millesse me mõlemad usume!

José Luis Rodríguez Zapatero, nõukogu eesistuja. – (ES) Lugupeetud juhataja, ma tahaksin kõigepealt tänada Euroopa Parlamendi eri fraksioonide esindajaid nende täna hommikuse sõnavõtu tooni ja sisu eest.

Räägin kõige tähtsamatest küsimustest, alustades Joseph Dauili sõnavõtust. Täna teid teie sõnade eest majanduse juhtimise positiivse tõuke ja ühise majanduspoliitika kohta. Te tõstasite küsimuse majanduse sellise juhtimise ja majanduspoliitika eesmärgi kohta ning – kui te lubate mul nii öelda – ründasite ideoloogiliselt sotsiaaldemokraatliku idee või sotsiaaldemokraatliku projekti võimalikke alusseisukohti. Muu hulgas panin tähele, et väljendasite umbusaldust riiklike kulutuste valimatu suurendamise suhtes ja et eelistate ettevõtete jaoks soodsa keskkonna loomist.

Ma tahaksin midagi selgitada. See ei ole kuigivõrd seotud minu sõnavõtuga, küll aga minu poliitiliste tõekspidamistega. Ma olen stabiilsuspakti suur toetaja. Ma toetan eelarvetasakaalu, mis peab valitsema kogu majandustsükli vältel. Selle tõestuseks on asjaolu, et oma esimese nelja tegevusaasta jooksul, enne majandus- ja finantskriisi, oli valitsusel, mille peaminister ma olin siis ja olen ka praegu, avaliku sektori eelarve ülejäägis ja eelarvepuudujääk vähenes 32%-le SKPst. Nii et mina olen teist usku. Puudujääk ja ülejääk on vahendid, mis sõltuvad majandustsüklist. Nüüd olen ma – nagu enamik Euroopa valitsusi – eelistanud reageerida olukorrale fiskaalstiimuliga, mis tingib avaliku sektori eelarvepuudujäägi, ning avaliku sektori kulutused on veidi suurenenud, kuna erasektori investeeringud on aeglustunud. See ei ole ideoloogiline probleem. See on tegelikkusega seotud probleem. Finantskriis tekitas olukorra, kus erasektori investeeringud ja laenud külmutati ning peatati. Tundub mõistlik, et seda majandusseisakut sai mingilgi moel korvata üksnes avaliku sektori stiimuli kaudu. Seda olukorda tuleb parandada niivõrd, kuivõrd asjaolud seda võimaldavad, ja me peame naasma stabiilsuspakti juurde.

Sarnaselt teistele riikidele on ka minu kodumaal praegu ja edaspidi suur avaliku sektori eelarvepuudujääk. Ma võin siiski kinnitada, et minu kodumaa täidab 2013. aastaks seatud kohustuse komisjoni ees ja taastab stabiilsuse, mis tähendab 3%-list eelarvepuudujääki. Komisjon teab, et meil on selle eesmärgi saavutamiseks olemas kokkuhoiukava, eelarve tasakaalustamise range kava. See range kava puudutab avaliku sektori eelarvet ja me viime selle ellu.

Olen nõus, et peame looma keskkonna, mis soodustab ettevõtlust, majandustegevust, algatusvõimet ja konkurentsi. Tegelikult väljendasin ma oma sõnavõtus tugevat toetust ühisele energiaturule ja Euroopa digitaalturule. See ei tähenda midagi muud kui energeetika valdkonnas majandusvabaduse, algatusvõime ja

Euroopa riikide vahelise kaubanduse soodustamist ning konkurentsi edendamist, sest seeläbi alanevad hinnad ja toetatakse tehnoloogilisi uuendusi. Me tähtsustame digitaalvaldkonna, millele ma olen täna väga palju tähelepanu pööranud, suurt osakaalu tulevikus, edendades e-kaubandust ja nende toodete siiret, mida töötatakse välja praegu kommunikatsioonitehnoloogia sektoris, mis moodustab üha suurema osa sisemajanduse koguproduktist.

Meie ettepanek ja plaan on niisiis selline, et 2020. aasta strateegia peab edendama kaubandustõketeta Euroopat ning konkurentsi, innovatsiooni ja ettevõtluskeskkonda Euroopas. Lisaks, kui vähegi võimalik, ei peaks valitsused parandama ärikeskkonda, küll aga sekkuma, et muuta keskkonda, mis on soodustanud spekulatsioonide – finants- või kinnisvaraspekulatsioonide. See on hoopis midagi muud. Mõnikord soodustatakse teatud ideede tõttu tahtlikult või tahtmatult spekulatsioonide finants- või kinnisvarasektoris. Hispaania, nagu ka mõned teiste riikide kodanikud – mitte ainult Ühendkuningriigi kodanikud – on langenud spekulatsioonide ohvriks. Valitsus saab seda muuta, kui see kuulub tema pädevusse. Te peaksite teadma, et Hispaanias on pädevus jagatud; teatud otsused kuuluvad keskpädevuse pädevusse, teised aga autonoomsete piirkondade ja volikogude pädevusse. Muidugi on olemas seadused ja kohtumenetlused. Ma olen täiesti teadlik sellest, mida te rääkisite ja seega me asume tegutsema.

Niisiis pooldan majanduskeskkonda, mis soodustab ettevõtlust, algatusvõimet ja innovatsiooni, kuid mis ei soodusta finantspekulatsioonide ega kinnisvaraga spekulatsioonide.

Muidugi ma toetan mõistlikku maksukoormust ja ma ei ole selles küsimuses eri meelt, sest minu juhitud valitsus on vähendanud ettevõtete tulumaksu ja üksikisiku tulumaksu. Maksustamise ja eelarvepositsiooni osas olen ma seda laadi sekkumise pooldaja.

Lõpetuseks ütlesin Joseph Daulile, et ma võtan teadmiseks tema fraktsiooni – mis on Euroopa Parlamendis enamuses – seisukoha Euroopa Ülemkogu alalise eesistuja ja Euroopa Parlamendi presidendi rolli küsimuses. Leian, et see on tähtis küsimus, ja toetan kõigi oluliste Euroopa institutsioonide tihedaid suhteid Euroopa Parlamendiga. Muidugi, kui me tahame tugevamat Euroopa Liitu, siis peab Euroopa Parlamendil olema rohkem mõjuvõimu. See on minu arvamus.

Härra Schulz, tänan teid teie sõnavõtu eest. Olen veendunud, et Euroopa Liidu põhimõtted on väga lähedal sotsiaaldemokraatlikele põhimõtetele ning et sotsiaaldemokraatial on olnud oluline osa Euroopa idee ja Euroopa ideaalide kujundamisel. Vaatamata teiste ideede tugevatele külgedele, mille elluviimisel on esinenud palju probleeme, tahaksin ma kinnitada meie pühendumist sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgile, mis on oluline selleks, et demokraatia oleks oma olemuselt sotsiaalne.

Härra Verhofstadt, ma olen teilegi väga tänulik. Nõustun peaaegu kõigega, mida te ütlesite. Mis puudutab kooskõlastamist ja Lissaboni strateegia läbikukkumist, siis tuleb tõdeda, et avatud kooskõlastamine ei olnud edukas. Me teame seda. Me hindasime seda 2004. aastal. Nüüd tuleb meil seda kas seda tõsiselt võtta või nentida 2020. aastal taas, et see meetod ei toiminud. Juhtimine eeldab ühenduse meetodit. Ma ei saa aru, miks mõningaid teist üllatavad sõnad „sanktsioonid“ ja „nõuded“. Euroopa Liidus on vastu võetud palju otsuseid, milles nähakse ette sanktsioonid. Kui direktiive või stabiilsuspakti ei täideta, siis on loomulik, et sellele peaksid järgnema sanktsioonid. Ja see süsteem toimib. Euroopa Parlament – Euroopa Liit – peab endale teadvustama, et asjad, mida me oleme ühiselt teinud, annavad häid tulemusi. Need on sellised asjad nagu euro, stabiilsuspakt ja siseturg, mida tuleb edasi arendada ja laiendada, sest see on üks peamisi majanduskasvu ja konkurentsivõime hoobasid.

Olen täiesti nõus sellega, mida te soovitasite seoses Kopenhaageni kliimakonverentsiga ja sellele järgneva strateegiaga – uue strateegiaga. Arvan, et selles küsimuses ühe konkreetse ametiisiku nimetamine on huvitav mõte, ja on tõsi, et Kopenhaageni kliimakonverentsil ei saavutatud neid tulemusi, mida oleksime soovinud. Euroopal oli küll positiivne seisukoht, kuid eesmärki ei saavutatud.

Härra Meyer, kogu oma austuse juures teie vastu pean ma tõdema, et on asju, milles me oleme eri meelt. Jättes kõrvale asjaolu, et Euroopa Liidul puudub pädevus näiteks eelarvepoliitika vallas, ütlen, et ma ei esitanud konservatiivset kava, vaid pigem reformikava. See on eelkõige kava, mis aitab tulevikus aega säästa ja tulevikus toimuvat prognoosida, mis on minu arvates parim viis edumeelse tegevuskavaga edasiliikumiseks. Edumeelne kava on selline, milles nähakse muutused ette, ennetatakse neid muutusi ja mida on võimalik muuta. Usun ja loodan, et Euroopa Liit peab muutustega sammu.

Austan teie arvamust Maroko suhtes, kuid ei jaga seda. Põhja-Aafrika, eriti Maroko, on Euroopa Liidu jaoks strateegilise tähtsusega. Tehkem kõik selleks, et Maroko ajakohastamise protsess jätkuks dialoogi ja koostöö

kaudu, ning jätkem Sahara konflikti lahendamine õigele organile – Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile, kes astub samme, mida Hispaania kahtlemata toetab ja austab.

Haitiga seoses on tõsi, et me näeme sageli helikoptereid ja lahingulennukeid, mis külvavad konflikte ja pommitavad meie planeedi mitmeid piirkondi, ning seda on meil raske taluda. See on tihti vastuolus meie südametunnistuse ja tõekspidamistega. Samas pean ma ütleva, et kui helikopterid ja merejalaväelased toovad toitu, hoiavad korda ja päästavad elusid, siis minu arvates väärib see aplausi.

(Aplaus)

Isiklikult arvan, et see on kiiduväärt. Kui Euroopal on olemas kiirreageerimisjõud – ja ma loodan, et kunagi on, – siis ma toetan härra Barnier' ettepanekut. Nagu siin varem mainiti, peavad need koosnema tsiviil- ja sõjalisest komponendist, et meil oleks võimalik võtta tõhusaid meetmeid võimalikult lühikese aja jooksul, tuginedes meie käsutuses olevatele vahenditele.

Proua Andreasen, ma võtan teie ettepanekuid teadmiseks. Loomulikult tahaksin kinnitada Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esindajale, et ma olen nõus paljude ettepanekutega, mille te oma sõnavõtus tegite. Kogu oma kõnes rääkisid ma jätkusuutlikust ja keskkonnasäästlikust majanduskasvust. Olen teiega ühel nõul selles, et elektrisõidukid on või peaksid olema need, mis edendavad teistsugust transporti. Ma arvestan teie ettepanekut, et ühiskondliku leppe üheks oluliseks osaks võiks olla keskkonnasäästlikkus, ning kahtlemata olen sügavalt veendunud selles, et innovatsiooni, konkurentsivõime ja tootlikkuse tulevik peitub nn rohelises majanduses. See peitub ka kommunikatsioonitehnoloogia potentsiaalis ning loomulikult ühises ja ühtses arusaamas energeetikaga seotud küsimustest, nagu ütles Francisco Sosa Wagner, sest see on Euroopa Liidu tuleviku seisukohalt otsustava tähtsusega.

Härra Kirkhope, ma olen nõus sellega, mida te ütlesite minu kaasmaalase Jaime Mayor Oreja kui isiksuse kohta, kuid ma ei jaga teie arvamust, nagu sisaldanuks need ideed, algatused ja poliitikaalsed ettepanekud, mida ma siin täiskogul tutvustasin, mingitki ettepanekut suurema kontrolli või suurema tsentraliseerimise kohta. Ei, ma tutvustasin poliitilist algatust, mille eesmärk on tagada, et siseturg oleks suurem ja hõlmaks rohkem valdkondi ning et siseturul oleks rohkem konkurentsi ja rohkem innovatsiooni. Me peame jõud ühendama. Jõudude ühendamine ei tähenda kontrollimist; ühendamine ei tähenda juhtimist. Vastupidi, jõudude ühendamine on demokraatlikum; ühendamine edendab koostööd.

Minu arvates oleks veelgi kahjulikum, kui me jätkaksime tegutsemist 27 väikese, tsentraliseeritud kontrollisüsteemina, sest globaliseerivas maailmas tähendaks see seda, et me oleme halvemas olukorras kui meie konkurendid, kellel on oma siseturg ja ühtne poliitika, näiteks Ameerika Ühendriigid, Hiina ja India. Kui meie eurooplased, ei tee seda olulist muudatust ega rakenda uut, ühendusekesksemat majanduspoliitikat, siis näeme peagi, et India ja Hiina jõuavad meist tootmise ja innovatsiooni vallas ette.

Lubage mul kogu oma austuse juures teile vastu vaielda – ei, meil ei ole mingit huvi kontrollimise ega sekkumise suhtes. Jutt ei ole sellest. Kui me räägime 2020. aastast ja juhtimisest, siis me räägime ELi ühisest suutlikkusest, 500 miljonist kodanikust tulenevast koostoimest mandril, mis on suutnud tekitada ja käivitada tööstusrevolutsiooni, leidnud parima energiakasutuse viisi ja teinud suurimaid edusamme teadustöös. Kui kõik need jõud ühendada, siis oleme suutelised mängima juhtrolli, säilitama oma majandusmudeli – jõukuse ja heaolu mudeli. Need on meie eesmärgid.

Muidugi olen ma täiesti nõus sellega ja usun, et Euroopa Liidul on selge seisukoht Iraani suhtes. Iraan peab täitma rahvusvahelisi reegleid ning rahvusvaheline kogukond, sealhulgas loomulikult ka Euroopa Liit, peab jätkuvalt nõudma, et Iraani täidaks rahvusvahelisi reegleid, mis puudutavad tuumarelva levikut. Ma jagan teie muret ja seisukohti selles küsimuses.

Härra Sosa Wagner, mul on hea meel täna koos teiega viibida sellel arutelul, selles suurepärasel institutsioonis. Ma võtan teie ettepanekuid arvesse. Olen täielikult nõus sellega, mida te ütlesite energia kohta; ka minu kõne keskendus peamiselt sellele teemale. Just energia määrab suuresti ära Euroopa Liidu võime olla mõjukas manner, seda nii poliitiliselt kui ka majanduslikult. Kui meil on rohkem ühendatud energjavõrke ja kui me vähendame oma energiasõltuvust, siis oleme kahtlemata majanduslikult ja poliitiliselt tugevamad.

Nagu me hästi teame, on energia määranud ajaloo kulgu. Energia on mõjutanud seda, kuidas teatud riigid on domineerinud teiste riikide üle. Seda on tehtud energeetika valdkonna kontrollimise ja energiakasutuse kaudu, kuid nüüd on kahtlemata tähtsale kohale tõusnud energia kokkuvõtteid.

Euroopa Liit viib ellu põhiõiguste kaitsmise poliitikat – ja teeb seda ka järgmise kuue kuu jooksul. Me teeme seda arukalt, püüdes tagada edu seal, kus meil on ootus ja lootus, et see on võimalik. Me teeme seda seal, kus

tunneme, et oma abikäe pakkumine on parem kui ukse sulgemine. Seetõttu korraldame tippkohtumise oma naaberriigi Marokoga. Me edendame alati inimõiguste kaitset.

Kokkuvõttes, austatud juhataja, olen ma väga tänulik selle eest, mida Euroopa Parlamendi eri fraktsioonide esindajad rääkisid. Tahaksin väljendada austust kõigi nende seisukohtade suhtes. Ma võtan teadmiseks otsesemad, konkreetsemad küsimused, mis tõstatati seoses minu kodumaaga, mida esindan ülima uhkusega, arvestades seda, mida Hispaania on saavutanud nende 25 aasta jooksul, mil on olnud osa Euroopa Liidust. Ma esindan oma kodumaad ka ülima alandlikkusega, sest me oleme Euroopa Liidus selleks, et jagada, ja ma arvan, et parim viis jagamiseks on olla aupaklik, olla valmis ühinema, liituma ja ühiselt kaitsma Euroopa Liidu suurt ideaali.

(Aplaus)

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Austatud juhataja, mulle tundub, et eesistujariigi Hispaania prioriteetide suhtes valitseb üldiselt üksmeel. On muidugi mõningaid nüansse, mis sõltuvad eri fraktsioonide seisukohtadest. Samas on üks küsimus, mis tõstatati mitmes sõnavõtus ja mida ma tahaksin käsitleda. See puudutab üleeuroopalist kooskõlastamist või sidusust, olgu siis reageerimisel väljaspool Euroopat aset leidnud loodusõnnetustele või välissuhete raames, näiteks Kopenhaageni kliimakonverentsi järgses olukorras tegutsemisel, või majanduspoliitikas. Ja selles küsimuses on meil minu arvates lahendus olemas, nimelt Lissaboni lepingu kohaldamine. Me ei pea väga kaugele minema.

Mis puudutab meie reageerimist humanitaarkriisile, siis meil on olemas kuulus Barnier' raport, mida täna juba mainiti. See on raport, mille mina ja tollane eesistujariik Austria palusime teie kolleegil ja minu heal sõbral Michel Barnier'il koostada. Barnier ei olnud sel ajal komisjoni liige ja ma palusin tal koostada see raport.

Kõnealune raport esitati meile ning see pälvis minu ja tollase nõukogu eesistuja toetuse. Seda raportit ei asutud aga rakendama, sest nõukogu ei soovinud seda kohaldada; olgu see selgelt välja öeldud. Seega tuleb meil rohkem teha selleks, et tagada sidusus Euroopa Liidu välistegevuses humanitaarkriisi korral.

Minu arvates peitub vastus Lissaboni lepingus. Meil on olemas kõrge esindaja, kes on komisjoni asepresident ja kes ühtlasi juhatab ka välisministrite nõukogu kohtumisi.

Seetõttu olen ma komisjoni uue koosseisu raames loonud uue, rahvusvahelise koostöö, humanitaarabi ja kriisiohjamise portfelli. Vastava voliniku, praegusel juhul ilmselt naissoost voliniku jaoks saab see olema esimene ülesanne ning ta peab tegutsema koostöös kõrge esindaja ja nõukoguga, et meil lõpptulemusena tekiks tõeline välisteenistus – nagu ma loodan –, aga ka pädevus kriisiohjamise ja kodanikukaitse vallas. See on esimese küsimuse kohta kõik.

Teine küsimus puudutab rahvusvahelisi läbirääkimisi, näiteks Kopenhaageni kliimakonverentsi järgses olukorras. Siinkohal pean ma taas tsiteerima Lissaboni lepingut, sest arvan, et paljud ei ole seda lugenud: Artikkel 17: „Komisjon tagab liidu esindamise välissuhetes, välja arvatud ühine välis- ja julgeolekupoliitika ning muud aluslepingutes ettenähtud juhud.“

Nüüdsest esindab siis Euroopa Liitu Euroopa Komisjon, mitte Euroopa Ülemkogu. Muidugi esindavad riigipead ja valitsusjuhid oma riike. Kes aga esindab liitu välisasjades, välja arvatud ühises välis- ja julgeolekupoliitikas? Euroopa Komisjon.

Seetõttu olen ma loonud kliima tegevuskava portfelli ja loodan, et volinik, praegusel juhul naissoost volinik, saab tulevikus kogu vajaliku toetuse, et esindada Euroopa Liitu Kopenhaageni kliimakonverentsile järgnevatel läbirääkimistel. Olgu seegi selgelt välja öeldud.

Kolmas küsimus hõlmab majanduspoliitikat. Tsiteerin teile taas Lissaboni lepingut. On neid, kes arvavad, et majanduspoliitika on puhtalt riigisisene asi. See ei ole nii. Lissaboni lepingu artikliga 120 sätestatakse järgmine: „Liikmesriigid käsitlevad oma majanduspoliitikat kui ühise huvi küsimust ning kooskõlastavad selle nõukogus.“ Lepingu artikli 121 lõige 2 sätestab: „Komisjoni soovitusel põhjal otsust tehes sõnastab nõukogu liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste eelnõu ning esitab Euroopa Ülemkogule aruande.“ Ja veel, te peate läbi lugema kogu artikli: „Et tagada liikmesriikide majanduspoliitika tihedam kooskõlastamine ning majandusliku suutlikkuse püsiv vastastikune lähenemine, jälgib nõukogu komisjoni esitatud aruannete põhjal iga liikmesriigi ja liidu majandusarengut“.

Tegemist on niisiis ühise jälgimisega. Peale selle – ja see on Lissaboni lepingus midagi uut – võib komisjon nüüd anda konkreetseid soovitusi, eriti – ma tsiteerin –, „Kui tehakse kindlaks, et liikmesriigi majanduspoliitika ei vasta üldsuunistele või et see võib ohustada majandus- ja rahaliidu nõuetekohast toimimist, võib komisjon

teha asjassepuutuvalle liikmesriigile hoiatuse“. Ja veel: „Nõukogu võib komisjoni soovitusel põhjal anda asjassepuutuvalle liikmesriigile vajalikud soovitused.“

See on aga väga huvitav, sest ka Euroopa Parlamendil on siin oma pädevus: „Nõukogu eesistuja ja komisjon esitavad Euroopa Parlamendile aruande mitmepoolse järelevalve tulemuste kohta.“ Teisisõnu, me saame edaspidi kasutada Lissaboni lepingus sätestatud mehhanisme ja midagi uut ei ole vaja leiutada ...

(Mikrofoniväline märkus)

Jah, muidugi, ma olen juba seda teinud. Mul ei pea olema teie toetust, et seda öelda ...

Ja tõde on see, et kui me tõepoolest soovime Lissaboni lepingut rakendada, siis Lissaboni leping näeb ette vahendid, mida vajame kooskõla ja sidususe tagamiseks, nii et mingeid suuri poliitilisi või ideoloogilisi lahkarvamusi ei peaks selles küsimuses tekkimagi. See on minu jutu mõte – ja ma pean seda täna rõhutama, kuna nõukogu vahetuva eesistujariigi esindaja on täna Euroopa Parlamendis esimest korda.

Eesistujariigil Hispaanial lasub suur vastutus. Hispaania on esimene uue eesistumise korra järgi tegutsev eesistujariik pärast Lissaboni lepingu jõustumist. Lisaks, nagu ütles nõukogu eesistuja Rodríguez Zapatero – ja ma usaldan teda täielikult, kuna ta on Euroopa Liidule väga pühendunud – tuleb meil kohaldada seda lepingut vastavalt selle sõnastusele ja mõttele. Lissaboni lepingu sõnastus ja mõte on väga selged.

Tugevam Euroopa Liit! Tugevam Euroopa Liit, mitte institutsioonide huvides, vaid selleks, et institutsioonid saaksid paremini teenida meie kodanike tegelikke huve.

(Aplaus)

Juhataja. – Täna teid, president Barroso. Me kõik oleme Lissaboni lepingut lugenud ja me teame, et see ei ütle kõike. Seepärast on väga tähtis üheskoos tõlgendada seda, mida Lissaboni leping ütleb, ja koos kavandada oma tööd Euroopa Liidus paljudeks eelseisvateks aastateks.

Jaime Mayor Oreja (PPE). – (ES) Lugupeetud Hispaania valitsuse juht, soovin teile öelda, et me ei ela mingil tavalisel ajal, mingil järjekordsel Euroopa Liidu ajaloo hetkel.

See, mida teie ja fraktsiooni esimees Daal ütlesite, on tõsi: Euroopa Liit ja eurooplased teavad, et praegu on nende kõige suuremaks mureks kriis. Kuid samas tuleb täna siin täiskogul rõhutada, et mitmeid enne majanduskriisi korraldatud valimisi iseloomustas madal valimisaktiivsus, st eurooplased ilmutasid suurenevat ükskõiksust ja huvipuudust Euroopa Liidu institutsioonide suhtes.

Seega väljendus väärtuste kriis juba varem, ka Euroopa lõimimise projekti elluviimise ajal. Ma tahan seda teile öelda, sest täna Lissaboni lepinguga antavale selgele tõukele on meil esmakordselt võimalik vähendada seda lõhet Euroopa Liidu kodanike ja institutsioonide vahel.

Niisiis, me elame – või vähemalt peaksime elama – ülemineku- ja muutuste ajal, nagu teiegi viitasite. Tahaksin siiski öelda, et kõigepealt peame suutma peatada see eurooplaste Euroopa Liidu poliitikast kaugenemise protsess.

Üleminek on alati võimalus. Üleminekuga kaasneb ka risk, kuid ma kutsun teid üles töötama välja mõningad selged ideed, mida on alati võimalik edastada kõigile eurooplastele. Seetõttu tahaksin öelda, et kõigi Euroopa Liidu institutsioonide, meie kõigi ning riikide valitsuste ja parlamentide ja poliitikute suhtumise muutumine on kahtlemata palju olulisem kui Lissaboni leping ise. Lissaboni lepingu jõustumisest ei piisa selleks, et me saaksime rääkida üleminekust ja muutustest Euroopa Liidus ja Euroopa projekti eesmärkides.

Seepärast tahan teile öelda, et kõige tähtsam eesmärk on see, et eurooplased mõistaksid meid paremini – sest praegu nad ei mõista meid. Meie keel on keeruline ja kohati arusaamatu. Järelikult peame endale teadvustama, et see on juba iseenesest probleem ja keeruline küsimus, et me saaksime Euroopa kodanikele lähemale liikuda. Me peame pühendama palju rohkem aega, palju rohkem poliitilist energiat ja palju rohkem poliitilist algatusvõimet sellele, et eurooplased mõistaksid meid.

Daamid ja härrad, Lissaboni lepingu tõttu on kõik eesistumised edaspidi üksteisest eristuvad, erinevad ja nõudlikumad ning eeldavad meilt rohkem ohvreid ja rohkem suuremeelsust kui kunagi varem. Seetõttu tahaksin öelda, et mul on väga hea meel täna tõdeda, et Hispaania Rahvapartei toetab eesistujariigi Hispaania valitsuse eesmärgel sel Euroopa Liidu jaoks nii olulisel ajal.

Nüüd tuleb hakata neid eesmäärke õigesti ellu viima. Ma ütlen teile, kuidas eesistujariigi Hispaania tegevust ei tohiks hinnata. Seda ei hinnata korraldatavate kohtumiste arvu järgi. Hea eesistujariigi mõõdupuuks ei ole tavapärased kõned, suured sõnad ega stampväljendid. Tema mõõdupuuks on tulemused, tegelikkus, meie – kõigi Euroopa Liidu institutsioonide – võime muuta oma suhtumist ja tähtsustada eurooplaste tegelikke probleeme. See on ainus võimalus jõuda tõepoolest kõigile eurooplastele lähemale.

(Aplaus)

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Esindades sotsialistide delegatsiooni Euroopa Parlamendis, mis on kõige laialdasemalt esindatud ja Euroopa Liidu ajaloos demokraatlikult tugevaim Euroopa Parlament, nagu te ütlesite, tahaksin ühineda sõbraliku tervitusega Hispaania kui Euroopa Liidu eesistujariigi peaministrile ja soovida talle südamest edu sel otsustava tähtsusega ajal.

Kuna Lissaboni leping on lõpuks jõustunud, on kätte jõudnud otsustav aeg. See on pöördeline aeg ka uute institutsioonide – Euroopa Ülemkogu alalise eesistuja ja Euroopa Liidu kõrge esindaja – ning komisjoni uue koosseisu ametisseastumise tõttu. Kuid kõige tähtsam on siiski see, et nüüd on meil Lissaboni lepingu ja uute institutsioonide abil võimalus teha seda, mis vajab tegemist, nimelt võtta meetmeid, et tegeleda viimase 80 aasta kõige tõsisema ja rängema kriisiga, millel on olnud tõsised majanduslikud, rahalised ja ka sotsiaalsed tagajärjed.

Euroopa kodanikud on 10 aastat jälginud institutsionaalset arutelu ja 7. juunil valisid nad Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu, mis esindab 500 miljonit inimest. Need inimesed jälgivad meid, neil on meie suhtes oma ootused ja nad nõuavad meilt vastuseid. Nad tahavad kooskõlastamist ja järelevalvet valdkondades, kus puudus juhtimine, ning meetmeid vastuseks läbipaistvuse puudumisele ja ahnusele; nad tahavad, et taastataks vastutusel põhinev eetika. Seega tahavad nad, et me tuleksime kriisist välja parematena, ent jääksime kindlaks oma mudelile.

Seetõttu teeb eesistujariik Hispaania minu arvates õigesti, kui kinnitab kõigepealt väärtused – toob esile võrdõiguslikkuse tähtsuse. Euroopa Liit on rajatud võrdsusele – võrdsusele seaduse ees, ent ka võrdsusele kui sotsiaalse mudeli selgroole, võitlusele tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu, ühiskonna kõige nõrgemate liikmete kaitsmisele, pühendumisele soolise vägivalda tõkestamisele ja Euroopa kaitsekorraldusele. Samuti on Euroopa Liidus kesksel kohal kvaliteet, millele rajaneb tulevane innovatsioon, haridus ja koolitus, mis on alati avanud uusi võimalusi neile, kel need praegu puuduvad.

Lisaks sellele on eesistujariigil ka asjakohane sisuline kava ja ta on viidanud 2020. aasta strateegia tähtsusele. Selles strateegias tunnistatakse, et Lissaboni strateegia ei toiminud, mistõttu me pole rahul ega rõõmsad, ning et me peame rohkem pühenduma innovatsioonile ja parematele energiaallikatele. On ka Euroopa Liidu välisteenistus, mis võimaldab parandada olukorda Haitil, ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tegevuskava.

Kui lubate, siis tahaksin öelda, et eesistujariigil on ka õige suhtumine ja julgus, edendamaks muutusi, arvestades riikide eelarvamusi ja allakäiku või loobumist ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Austatud peaminister Rodríguez Zapatero, ma soovin teile siiralt õnne ja edu, sest sellest saavad kasu Euroopa Liit ja tema kodanikud.

Kriis nõuab globaalset mõtlemist ja kohaliku tasandi meetmeid, kuid te peate kõigiga jõud ühendama. Kasutage edukaid kohalikke ja piirkondlikke mudeleid, neid, mis põhinevad reaalmajandusel, avaliku ja erasektori koostööl ning seotusel inimestega. Kaasake piirkonnad, kujundage otsustusprotsessid koos nendega. See tähendab ka Lissaboni lepingu kohaldamist, mis annab piirkondadele esmakordselt oma rolli.

Teie tegevuskavas on jäetud kõrvale piirkonnad ega selgitata, kuidas hakatakse rakendama subsidiaarsuse põhimõtet. Võtke risk, olge uuenduslik, kuid koguge veidi usaldusväarsust, sest pärast seda, kui Hispaania vähendas innovatsioonile mõeldud eelarvet, ei usu teie sõnu siin keegi.

Mul on hea meel, et te toetate meeste ja naiste võrdõiguslikkust, kuid teie tegevuskava on kirjutatud ainult meessoost sõnavorme kasutades; juba keeleliselt ei arvestata selles erinevaid sugusid. Kas see ei ole halb märk?

Mis puudutab Baskimaad, siis töötage rahu nimel, toetage tootlikku majandust, edendage Baskimaa kiirrongiühendust ning lõimige meie maksusüsteem, meie politsei ja meie keel Euroopa Liidu

institutsioonidesse. Euroopa Liidu arendamiseks tuleb ühendada inimesed, teadmised, tahe ja poliitiline tegelikkus. Seda esindab Euroopa Parlament, kellele – kui ma tohin nii öelda – te olete oma tegevus- ja ajakava kehvasti ja liiga hilja tutvustanud, ning kes väärib austust, mida ma ei ole näinud, isegi mitte ametlikul avamisel 8. jaanuaril.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). - (ES) Tere tulemast, peaminister! Kardan siiski, et teie eesistumist võidakse hakata pidama poliitiliseks krokodilliks, kellel on olulisi ideid väljendav suur suu, kuid kel puuduvad kõrvad, millega kuulata.

Kinnitan teile, et miski ei teeks mulle suuremat rõõmu kui võimalus tunnustada teid kuue kuu möödudes selle eest, et kehtestate meetmed, mis võimaldavad meil kriisist väljuda – see eeldab tegelikult ulatuslikumat ja paremat majanduslikku juhtimist –, ning tegite Euroopa Liidus sotsiaalseid, keskkonnaalaseid ja demokraatlikke ümberkorraldusi.

Kuid täna pean ma tunnistama oma muret asjaolu pärast, et näiteks eesistujariigi tegevuskavas sisalduvate elavdamiskavade eesmärgid on ebaselged ja viited liidu majanduslikule juhtimisele on marginaalsed.

Lisaks peame selleks, et hakata ellu viima tõelist maksureformi, mille puhul kaasatakse sotsiaalpoliitika väljatöötamise eesmärgil Euroopa Liidu vahendeid ja millel on selgelt keskkonnasäästlik, ökoloogiline mõõde, väga selgelt välja ütleva, et aastajad peavad maksma ning et see kehtib ka nende suhtes, kes petavad ja käituvad vastutustundetult – olgu nendeks siis pangad, rahvusvahelised ettevõtted või maksudest kõrvalehoidjad. Minu arvates on teie ettepanekud aga tagasihoidlikud ning liiga palju tullakse vastu neile, kes panevad häbitult panti meie ühiskonna ja keskkonna oleviku ning tuleviku.

Sellest hoolimata on kindel, et teie eesistumise ajal korraldatakse palju tippkohtumisi, näiteks Ladina-Ameerika ja Vahemere-äärsete riikidega. Ma sooviksin väljendada oma muret kahe küsimuse pärast. Esimene neist on teie otsus muuta universaalset kohtualluvust, sest see nõrgestab meid, kui tegemist on genotsiidi ja inimestega, keda maailmas peetakse kurjategijateks, olgu nad siis Iisraelis, Hiinas või Guatemalas, ning teine küsimus on see, et näiteks Sahara või Columbia puhul – need on vaid paar näidet paljude teiste seas – seatakse kaubanduskokkulepped inimõiguste kaitsest kõrgemale.

Lõpetuseks tahaksin teid siiski õnnitleda ja avaldada teile toetust ühes konkreetses küsimuses, nimelt meeste ja naiste võrdõiguslikkuse küsimuses. Jah, selles küsimuses ma usun teid ja näen potentsiaali; ma usun, et te suudate ära teha põhjapaneva töö, sest te olete võitnud paljudes valdkondades usalduse. Loodan ja usun, et olete edaspidigi eeskujuks paljudele teistele riikidele, kes on selles küsimuses väga mahajäänud. Selles valdkonnas on teil Euroopa Parlamendi toetus.

Adam Bielan (ECR). – (PL) Täna, lugupeetud juhataja. Austatud eesistuja Rodríguez Zapatero, teie riik võttis eesistumise üle erakordselt keerulisel ajal, mil oleme Euroopa viimase 80 aasta tõsisema majanduskriisi loodetavasti viimases etapis. Seepärast on täiesti mõistetav, et teie peamised prioriteedid järgmisel kuuel kuul on majandusarengu elavdamine ja võitlus tööpuuduse vastu. Kui te aga räägite Euroopa majanduse konkurentsivõime kasvust, peame meeles pidama, et seda ei ole võimalik saavutada majandust reformimata ja ühisturu rajamist lõpule viimata, ega ka võitluseta majandusliku natsionalismi taasestumise vastu, mis on aset leidnud näiteks Prantsusmaal.

Mul on hea meel, et ka energiapoliitika kuulub Hispaania prioriteetide hulka. Härra Rodríguez Zapatero, mina olen pärit Poolast, kes mõistab paremini kui enamik riike vajadust mitmekesistada energia tootmiseks kasutatavate materjalide valikut; see tähendab tarneallikate, mitte üksnes turustuskanalite mitmekesistamist, nagu Vene firma Gazpromi heaks töötavad lobistid püüavad meid veenda. Loodan, et kuue kuu pärast on teil võimalik ette näidata mõningad tõelised edusammud ka selles valdkonnas.

Lõpetuseks räägiksin ELi laienemisest, mida Miguel Ángel Moratinos hiljuti õigustatult nimetas põhjapaneva tähtsusega teemaks. Täna, mil me siin oma arutelu peame, on meie oluline naaber Ukraina, kes on tähtis naaber ka energiapoliitika seisukohast, hiljuti sooritanud oma järjekordse demokraatiaeksami. Loodetavasti on meil kuue kuu pärast võimalik öelda, et Ukraina on liikunud Euroopa Liidu liikmeks saamisele lähemale.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja, kirjeldades oma prioriteete, mis on seotud tarbijatega, on eesistujariik Hispaania pühendanud juhtimiskavale kokku kaks rida. See näitab, millist tähtsust ta tarbijakaitsele omistab. Seega ei tea me, mida eesistujariik kodanike õiguste osas kavatseb teha. Kas ta kavatseb neid kaitsta, vaadates läbi allapoole suunatud täieliku ühtlustamise ettepaneku, või vähendada kohustusi, millest on teada antud?

Kaugema eesmärgi puudumine sotsiaalvaldkonnas ei piirdu üksnes tarbijatega. Hiljutise kriisi tagajärjel tekkinud töötus on rängalt tabanud Euroopa Liidu kodanikke, kes ootavad meetmete võtmist. Eriti suurtes raskustes on noored. Vastuseks sellele probleemile edendab eesistuja noorte tööalast konkurentsivõimet praktikasüsteemi kaudu, suurendades nii noorte ärakasutamist ja ettevõtjate ülemäära kasumit. Kutsume eesistujariiki Hispaanias üles oma tegevuskava muutma, et tagada kodanikele alalised töökohad.

Rolandas Paksas (EFD). – (LT) Ka mina loodan, et Hispaania eesistumine on edukas ja et lisaks esitatud prioriteetidele pühendab Hispaania tähelepanu ka probleemile, mis on praegusel ajal eriti oluline, nimelt inimõigustele ja põhivabadustele. Pärast seda, kui Leedu Parlament viis läbi LKA vanglate uurimise, tuli ilmsiks, et ühes teises riigis – Euroopa riigis – on loodud infrastruktuur inimeste ebaseaduslikuks vangistamiseks. Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid on kaks maailmapoliitika ja -majanduse nurgakivi, nad on võrdsete õigustega liitlased ja partnerid, kuid see ei tähenda, et LKA agentidel on õigus peremehekseda suveräänsetes riikides meie enda tagahoovis. Ma leian, et Euroopa Parlament peaks uuesti uurima inimeste ebaseaduslikku üleviimist ja nende vangistamist Euroopa riikides. Selle uurimise tulemused peaksid sisalduma dokumendis, mis kohustab liikmesriike tingimusteta tagama kõigi kodanike õigused ja vabaduse.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Eesistujariigi Hispaania avaldused sisserändepoliitika ja eriti piirikontrolli kohta on veidralt umbmäärased. Eriti õõnsalt kõlab Hispaania avaldus, et selliseid küsimusi tuleks reguleerida Euroopa tasandil, arvestades ebaseaduslike sisserändajate hiljutist massilist legaliseerimist selles riigis; selle hinda peavad varsti hakkama maksma ka Euroopa põhjapoolsemad riigid, ilma et neile selles küsimuses üldse sõnaõigust antaks. Samuti tundus mulle, et eesistujariik Hispaania propageerib jätkuvalt aktiivset sisserändepoliitikat, ehkki meil valitseb väga tõsine majanduskriis ja arvutul hulgal eurooplasi on jäänud töötuks. Tegelikult tuleb meil sulgeda oma piirid, sisseränne reaalselt lõpetada ja loomulikult pakkuda majanduslikku tuge riikidele, kes seda vajavad. Edasine ulatuslik sisseränne, mida teie pooldate, võib viia ainult suurte probleemideni.

Werner Langen (PPE). – (DE) Täna, lugupeetud juhataja. Austatud peaminister Rodríguez Zapatero, te olete hiilgav kõnemees – minu kompliment! Kuid mida teil tegelikult öelda on? Milline on teie sõnum meile? Mis on selle sisu, mida te rääkisite? Ma olen kuulnud palju kõnesid – te olete 32. valitsusjuht, keda ma olen kuulnud –, kuid harva olen ma kuulnud midagi nii vähe siduvat kui teie sõnavõtt. Arvestades kriisi, eelseisvat tippkohtumist, finantsturgude rangema reguleerimise vajadust ja asjaolu, et nõukogu on jätnud komisjoni viimastel kuudel omapead, siis kus on teie strateegia?

Härra Schulz pidi olema kuskil omas maailmas, kui ta soovitas meil siin Hispaania valitsuse mudel üle võtta. Ma tahaksin ühe asja selgeks teha: Euroopa ei saa endale lubada 20%-list tööpuudust. Mis selles Hispaania mudelis siis nii head on? Kuidas te olete kriisile reageerinud? Kuidas te suudate siin asju kooskõlastada? Kutsume teid üles oma juhtimisoskust ilmutama. Siis me toetame teid. Kuid siiski, mida me saame teha millegi nii mittesiduva? Muidugi me oleme perevägivalla vastu, kes poleks? Teie ainuke konkreetne ettepanek puudutas elektriautosid. Pidades silmas kriisi ja tippkohtumist, kas see ongi kõik, millega te välja tulete, Rodríguez Zapatero? Mind hämmastab ka asjaolu, et komisjoni president pidi teile seoses majanduspoliitika kooskõlastamisega Lissaboni lepingut ette lugema, ja te kuulasite teda väga tähelepanelikult, sest te ilmselgelt kuulsite seda esimest korda!

Võin teile vaid öelda, et peaksite järgima oma erakonnakaaslase Joaquín Almunia soovitusi. Ta sai jagu nõukogu vastuseisust stabiilsuse ja kasvu paktil. Te peaksite tema eeskuju järgima. Aidake tal tagada stabiilsuse ja kasvu pakti täitmine. Kui te seda teete, siis pooldame teid. Kuid selle mittesiduva, küll-kõik-saab-korda suhtumisega ei tee me Euroopas mingeid edusamme.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, ma arvan, et härra Langen ei kuulanud kuigi tähelepanelikult, sest kui ta oleks seda teinud, oleks ta kuulnud mainitavat selget ajakohastamise strateegiat ja ühiskondlikku lepet. Mind ei üllata, et te ei kuulnud ühiskondliku leppe mainimist, sest see on oluline osa sellest strateegiast. Rodríguez Zapatero mainis päris kindlasti tööpuudust, sealhulgas tööpuudust oma kodumaal. Tööpuudus tervikuna teeb meile muret. Kuid tema ei ole selle eest vastutav; selle eest vastutavad need, kes viimastel aastatel on viinud ellu maksimaalse dereguleerimise poliitikat. Vastutust kannavad need teie ridadesse kuuluvad inimesed, kes selle nähtuse tekkimises oma osa mängisid.

See ühiskondlik lepe on praegu eriti vajalik, sest me teame – ja selles on teil õigus, kuigi ainult osaliselt –, et me peame eelarveid parandama. Kuid me teame ka, et seda ei tohi teha raskemas olukorras olevate ühiskonnaliikmete arvel; praegu on näiteks palju neid, kellel ei ole töötuskindlustust – lugege kas või tänaseid ajalehti. See ei ole ainult nende inimeste traagiline saatus; see mõjutab ka majanduskasvu, sest me teame väga hästi, et ühiskonna madalamatel astmetel olevate inimeste seas väheneb tarbimine ning majandusareng

ja majanduskasv on muu hulgas ohus ka ebapiisava tarbimise tõttu. Kui me ei kaitse raskes olukorras olevaid ühiskonnaliikmeid ühiskondliku leppe abil, siis me pole mitte üksnes ebainimlikud, vaid meil ei õnnestu ka majandusarengut esile kutsuda. Seega on see ühiskondlik lepe väga tähtis.

Austatud härra Rodríguez Zapatero, eelkõige selle ühiskondliku leppe puhul kuulub teile meie täielik toetus.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). - (ES) Lugupeetud nõukogu eesistuja Rodríguez Zapatero, eelmise aasta septembris esines volinik Joaquín Almunia Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjonis. Olles teatanud ekspordi taastumisest Saksamaal ja tarbimise kasvust Prantsusmaal, ütles volinik Almunia, et Hispaanias on kriis palju pikaajalisem ja sügavam.

Tegelikult nägi Euroopa Komisjon ette, et tööpuudus Hispaanias kasvab ja riigi rahandus halveneb lähiaastatel veelgi; sel aastal vähendavad pangad väga tõenäoliselt peredele ja ettevõtetele antavate laenude mahtu.

Ma küsisin volinik Almunialt septembris, miks Euroopa majandus on juba toibumas, ent Hispaania langeb aina sügavamale, ning ta vastas sõna-sõnalt nii: „sest Hispaania valitsus ei vii ellu neid reforme, mille vajalikkuses teie ja mina oleme ühel meelel“. Kriis on ülemaailmne, kuid selle lahendamiseks tuleb meetmeid võtta kohalikul tasandil. Paljud Euroopa riigid tunnistasid kiiresti kriisi olemasolu, tegutsesid kärmelt ja on juba taastumas. Teie olete raisanud kaks aastat ega paku ikka veel konkreetseid lahendusi.

Rodríguez Zapatero, te olete lammutanud Hispaania Sotsialistliku Töölispartei hea traditsiooni Euroopas. Felipe González võttis eeskujuks Euroopa sotsiaaldemokraatlikud reformistid, kuid teie olete palju lähemal Lõuna-Ameerika revolutsioonilisele populistlikule poliitikale. Reformid aitavad riikide arengule palju rohkem kaasa kui revolutsioonid, ja Euroopa on arengu hea tava musternäide. Tulge siia tagasihoidliku suhtumisega ja õppige, mitte ärge püüdke õpetada.

Kaks konkreetset küsimust: millal on meil Euroopa Parlamendis võimalik rääkida katalaani keeles? Ja lõpetuseks, millal tühistab Hispaania riik välislepingud, mis keelavad lennud 23 riigist Barcelona lennujaama?

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE). – (ES) Tere, härra Rodríguez Zapatero. Paar aastat tagasi te kinnitasite meile, et tootmise osas ühe elaniku kohta edestab Hispaania Itaaliat ja möödub peagi Prantsusmaast. Praegu aga ilmneb rahvusvaheliste reitinguagentuuride andmetest, et Hispaania juhib Euroopa Liidu vaesusindeksit oma 20%-lise töötuse määra ja 78 miljardi euro suuruse eelarvepuudujäägiga.

Mis on juhtunud, härra Rodríguez Zapatero? Kas teie majanduse alased ettekirjutused Euroopale saavad olema samasugused nagu Hispaanias?

Lisaks ei ole seda puudujääki kasutatud suurte transpordinfrastruktuuri objektide rajamiseks. Millal saavad Euroopa kodanikud kasutada raudteekaubaveo telge, mis ühendab mandri põhjaosa piki Vahemere rannikut kulgeva lõunaosaga?

Seda puudujääki pole kasutatud ka tootmissüsteemi muutmiseks. Kuidas saame meie, eurooplased, uskuda, et te tahate ellu viia Euroopa digitaalse tegevuskava, kui olete poole võrra vähendanud teadusuuringute eelarvet?

Lõpetuseks: erinevalt teistest Euroopa Liidu liikmesriikidest, kes on siin esindatud, keeldub Hispaania endiselt Kosovot tunnustamast. Kui kaua te kavatsete ära kasutada rahvusvahelise kogukonna kannatlikkust, keeldudes tunnustamast enesemääramise referendumit kui rahva tahte demokraatlikku väljendust?

Lajos Bokros (ECR). – (ES) On üsna märkimisväärne ja ka sümboolne, et Euroopa Liidu praegu kõige kõrgema töötuse määraga liikmesriigi peaminister räägib töökohtade loomise tähtsusest. Seetõttu tahaksin Hispaania valitsuse peaministrilt küsida, mis konkreetsetel on kõige olulisemad meetmed, mille abil saavutatakse tööpuuduse vähendamise eesmärk – mitte ainult Hispaanias, vaid ka mujal Euroopas.

Hispaania valitsuse tegevuskava on väga kõrgelennuline. Ta tahab vastu võtta majanduskasvu ja tööhõive tagamise uue strateegia. Samal ajal unustab ta ühenduse Lissaboni strateegia, milles nähti ette Euroopa ümberkujundamine maailma kõige konkurentsivõimelisemaks piirkonnaks. Kuidas saab kavandada uut strateegiat ja see ühe kuu jooksul välja töötada, analüüsivõime kõigepealt eelmise strateegia ebaõnnestumise põhjuseid?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja, praegune aeg peaks kuulutama suurt muutust Euroopa Liidu poliitikas ja prioriteetides.

Töötuse määr on murettekitavalt kasvanud – töötuid on üle 24 miljoni ja ainuüksi eelmisel aastal kasvas nende arv enam kui 5 miljoni võrra. See olukord on suurendanud ka vaesust, mis nüüd mõjutab enam kui 80 miljonit inimest. Me vajame sotsiaalse arengu ja progressi lepet, mis hõlmab tootmist, eelkõige sellistes valdkondades nagu põllumajandus ja tööstus, tööhõivet koos töötajate õiguste ja sotsiaalse kaasatusega, mitte aga naasmist stabiilsuspakti täitmise nõudmise juurde, koos sellega kaasneva liberaliseerimise ja uusliberaalsete meetoditega, nagu soovitas nõukogu eesistuja.

Me oleme juba näinud, et just sellise tegutsemise tagajärjel suurenes ebavõrdsus ning esikohale seati suurte majandus- ja finantskontsernide kasumi ja tulude suurenemine. Samal ajal ei suuda Euroopa Liidus keskmiselt üle 21% noortest leida tööd, iga viies laps elab vaesuses ja naiste diskrimineerimine on taas saagenud. Kõike seda arvestades on nüüd aeg praegusest poliitikast loobuda ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Mario Borghesio (EFD). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Eurobaromeetri andmete kohaselt elab Hispaanias 21% inimestest vaesuspiiril. Hispaania on selle tulemusega neljandal kohal, teda edestavad Läti, Rumeenia ja Bulgaaria.

Arvestades neid asjaolusid ja mitmel korral ilmsiks tulnud andmeid, eriti seoses tööpuudusega, millist sisserändepoliitikat soovib eesistujariik Hispaania? Eesistujariik Hispaania ütleb, et ta tahab sisserännet suurendada.

Mulle tundub see kõik praegu väga vastuoluline. Mis põhjusel on Hispaanial ja teistel Euroopa riikidel – Hispaania ei ole ainus suure tööpuudusega riik – vaja uut tööjõudu sisse tuua? Kas me tahame uusi sisserändajaid, kellel pole kodu ega töökohta? Kas me tahame suurendada seda niigi murettekitavalt suurt hulka inimesi, kes elavad vaesuspiiril?

Minu arvates tuleb meil hoopis keskenduda sisserände põhieesmärgile ning lõimida need sisserändajad, kes meie riikides juba elavad, ja peatada ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Mario Mauro (PPE). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Tere tulemast, peaminister Rodríguez Zapatero! Tunnistan, et paadunud konservatiivina valmistusin ma selleks aruteluks nagu härjavõitluseks, teie aga rääkisite võrdõiguslikkusest ja inimõigustest nii, et mõistan nüüd, mis meid ühendab, mitte mis meid lahutab. Te olete olnud ettevaatlik matadoor; mina olen ettevaatlik härg ja jään oma latrisse.

Palun lubage mul siiski pöörduda tagasi kahe erakordselt tüütu küsimuse juurde, mis puudutavad teie rolli Lissaboni lepingu rakendamise tõlgendamisel. Te olete oma kodumaal kehtestanud mitmesuguseid poliitilisi põhimõtteid, mille aluseks on subsidiaarsuse põhimõte, toetades seega paljude kogukondade identiteediga seotud nõudmisi, alates katalaanidest kuni baskideni ja valentsialastest galiislastereni. Sellega on kaasnenud ka lahkkelisid.

Kuidas te kavatsete nüüd liikmesriikide ja Euroopa Liidu vaheliste suhete kontekstis kaitsta subsidiaarsuse põhimõtet, teisisõnu – liikmesriikide soovi tagada oma traditsioonid, identiteet ja väärtuste tunnustamine, nii et Euroopa Liidu aluseks olev põhimõte „Ühinenud mitmekesisuses“ leiaks kinnitust?

Minu teine küsimus puudutab välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja rolli: nüüd, mil Lissaboni leping on jõustunud, kes teist – teie ise, Euroopa Ülemkogu eesistuja Van Rompuy või president Barroso – peab selgitama paruness Ashtonile, et ta peab ehk 12 päeva pärast lennukile astuma ja Haitile lendama? Et nüüd on aeg, mil Euroopa Liidu välispoliitikal on lisaks eelarvele ka nägu ja inimressursid, et anda abi, nii nagu teiste rahvusvaheliste organisatsioonide juhid on teinud? Muidugi kui me ei aja Haitit Tahitiga segamini.

Adrian Severin (S&D). – Austatud juhataja, Hispaania on pärast Lissaboni lepingu jõustumist esimene eesistujariik.

See on esimene proovikivi. Meil on leping, kuid me peame seda põhjalikult täiendama ja me vajame midagi veelgi enam. Euroopa ühiskondlik lepe ja Euroopa majanduslik juhtimine võiksid olla osaks sellest „enamast“, kuid see eeldab rohkem Euroopa Liidu rahalisi vahendeid ja liikmesriikide maksupoliitika ühtlustamist. Kahjuks on liikmesriikide valitsused alati vastavaid jõupingutusi õõnestanud.

Loodan, et eesistujariigil Hispaania õnnestub saavutada liikmesriikide varasemast suurem üksmeel.

Eesistujariik Hispaania peaks lahendama Euroopa Liidu kaks peamist vastuolu: vastuolu üleeuroopaliste vajaduste ja Euroopa egoistlike riikide vahel ning vastuolu liidu läänepoolsete territooriumide ja idapoolsete alade arengutaseme vahel koos sellest tulenevate tagajärgedega, mis väljenduvad poliitilises tundlikkuses. Neis kahes liidu osas on poliitiline tundlikkus erinev. Sotsiaalsete ja majanduslike lõhede tõttu on teatav vahe selles, kuidas tunnetatakse vajadust Euroopa Liidu suurema osatähtsuse järele. Loodan, et eesistujariik Hispaania suudab selle ülesande lahendada.

Need on tõepoolest probleemid, mis jällegi eeldavad rohkem ühiseid vahendeid ja suuremat poliitilist ühtsust. Seetõttu leian, et me ei pea lepingut mitte üksnes lugema – mis on väga õige tegu, sest annab meile võimaluse saavutada suurem ühtsus –, vaid ka tagama ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Austatud juhataja, president Barroso, lugupeetud nõukogu eesistuja! See on neljas kord, kui Hispaania võtab Euroopa Liidu eesistumise üle. Te teate, mida tähendab koostöö Euroopa Parlamendiga väga erinevates oludes.

Meil on nüüd Lissaboni leping, mis tähendab, et Euroopa Parlament on nüüd teie peamine partner. Te ütlete oma tegevuskavas, et soovite, et liit kinnistuks nende meeltes, kes muudavad liidu legitiimseks, nimelt liikmesriikide kodanike meeltes. See on väga kindel eesmärk. Tee selle eesmärgi saavutamiseks võib kulgeda üksnes Euroopa kodanike esindajate kaudu, st parlamentide kaudu. Seetõttu oli mul väga hea meel kuulda teid ütlemas, et koostöö riikide parlamentidega – ELi liikmesriikide parlamentidega – ja Euroopa Parlamendiga on selle eesmärgi saavutamise nurgakivi. Te tahate tuua parlamendid üksteisele lähemale, et tuua kodanikud üksteisele lähemale. See on hea.

Teil on sellega seoses suur vastutus, sest Hispaania on esimene eesistujariik pärast Lissaboni lepingu jõustumist. Teised eesistujariigid hakkavad järgima teie eeskujut. Teie loote niisiis teatava mudeli. Mulle meeldiks, kui järgmised eesistujariigid peaksid koostööstruktuuride osas teilt mõõtu võtma. Soovin teile palju edu!

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Eesistujariik soovib kiirendada ühinemisläbirääkimisi, sealhulgas Islandiga. Minu fraktsioon ei ole põhimõtteliselt selle riigi ühinemise vastu, kuid segadus seoses Icesave'i laenude tagasimaksmisega Ühendkuningriigile ja Madalmaadele on praegu liiga suur. Island ja Icesave on mitmete aastate vältel võtnud suuri riske. Mingeid piire ei tuntud ning tarbimine ja laenamine muudkui jätkusid. Rahvusvahelised organisatsioonid, näiteks Rahvusvaheline Valuutafond, hoiatasid ohtude eest, kuid see käitumine jätkus takistamatult kuni majanduslanguseni. Nüüd valab Islandi valitsus siis krokodillipisaraid. Juba ammu oli näha märke, et asjad lähevad väga halvaks. Olla hoiatatud tähendab olla relvastatud. Lühidalt: Island võib ühineda Euroopa Liiduga, kui ta täidab oma rahvusvahelisi kohustusi ning kui on selgelt paika pandud, kuidas ja millal Icesave'i laenud tagasi makstakse. Ainult nii on võimalik luua ühinemiseks vajalik usaldus.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) Härra Rodríguez Zapatero, te teate sama hästi kui mina, et tootmise kasv on Euroopas lähiaastatel keskpärane ja aeglane. Seetõttu ei saa ma aru, miks te nõuate stabiilsuspakti juurde tagasipöördumist selle esialgsel kujul või riiklike investeeringute ja sotsiaalkulutuste vähendamist.

Samuti tahaksin teilt küsida selle kohta, mis te oma kõnes rääkimata jätsite. Miks te ei öelnud midagi maksuparadiiside kohta? Miks te ei öelnud midagi selle kohta, et teatud liikmesriikides valitseb vastuseis pangasaladuse kaotamise suhtes? Miks te ei öelnud midagi finantstehingute maksustamise tõelise Euroopa algatuse kohta?

Ühesõnaga, ma tahaksin teilt küsida, miks ei taga teie kohustused kunagi õiglust majanduses, raasukestki õiglust majandusküsimustes?

Enikő Győri (PPE). – (HU) Muude ühiste eesmärkide seas tahaksin ma rõhutada majanduskriisi ületamist ja uute töökohtade loomist. Me kõik teame, et mõnes riigis on tekkimas elavnemise märke, kuid see ei kajastu üldises tööhoiulokorras. Mida Euroopa Liidu kodanikud tegelikult vajavad, on töökohad. See eesmärk on Lissaboni strateegia uuendamise ainus vastuvõetav alus. Peame tagama, et ELi uus, 2020. aasta strateegia ei kordaks Lissaboni strateegia vigu. Esialgu me ei näe tegureid, mis uut strateegiat tema eelkäijast eristaksid ja seda usaldusväärsemaks muudaksid. Siiani oleme kuulnud ainult loosungitena sõnastatud eesmärgi ning strateegia vastuvõtmise väga pingelist ajakava.

Kui Euroopa Parlament kaasatakse protsessi viisil, mis on vastavuses Euroopa Parlamendi tähtsusega, siis on võimatu seda protsessi enne teist kvartalit lõpule viia. Me vajame kiirustades käivitatud teavituskampaania asemel läbimõeldud ja kooskõlastatud strateegiat. Kaalugem järgmisi küsimusi. Kuidas jagada vastutus liikmesriikide ja Euroopa Liidu vahel? Kuidas kontrollida strateegia rakendamist? Kelle jaoks peaks uus strateegia kasulik olema? Kuidas esindab liit kõigi oma piirkondade, mitte ainult teatud tööstusharude, ettevõtete või riikide huve? Kuidas ühtlustada ühtekuuluvus- ja struktuuripoliitika? Surve all töötades ei ole aega kõikidele neile küsimustele vastata. Kiirustamine toimub kvaliteedi arvelt.

Juhin teie tähelepanu kahele Euroopa tasandi küsimusele, mis kuuluvad tulevase eesistujariigi Ungari eesmärkide hulka. Esimene neist on ühtse veemajanduse strateegia väljatöötamine, sest vesi on meie ühine vara. Sellega on seotud Doonau kui „roheline koridor“ käsitlus. Meie teine eesmärk on abistada Euroopa piirkondi. Me peame nende piirkondade potentsiaali ära kasutama.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Täna teid kindla sotsiaalse tegevuskava eest – selles küsimuses toetame teid täielikult. Mul on kaks küsimust. Esimene neist puudutab Kopenhaageni tippkohtumist. See kukkus läbi. Nüüd on küsimus selles, kuidas meil õnnestub taastada juhtroll kliimamuutuse vastases võitluses. Kas Hispaania suudab sillutada teed Mehhikos siduva kliimakokkuleppe sõlmimisele, mille puhul me ei suurenda lõhet maailma vaeste ja jõukamate riikide vahel? Kas on võimalik näiteks püüda tagada kliimaga seotud ettevõtmiste rahastamine nii, et see ei toimuks vaesuse vastu võitlemisel ELi korrapäraseks abiks ette nähtud rahaliste vahendite arvelt? See on oluline teema, millega eesistujariik Hispaania võiks tegeleda.

Mis puudutab ühiskondlikku lepet, siis see tundub olevat väga huvitav idee. Kuid siin on üks suur probleem: Euroopa töötajate ja tööandjate vahel ei ole enam mõistlikku tasakaalu. Meil on töötajate lähetamise direktiiv, mis selle tasakaalu paigast ära nihutas ja mis seab sellise ühiskondliku leppe ohtu. Liiga palju on palgadumpingut ja jõhkrat ärakasutamist.

Diana Wallis (ALDE) – Lugupeetud juhataja, ma sooviksin tänada peaministrit tema väga siira ja Euroopa Liitu toetava kõne eest Hispaania eesistumise avamisel. Tavaliselt on see hetk, mil tuleb olla viisakas, ja minu kolleegid teavad, et ma olen alati väga viisakas, kuid ma pean tulema tagasi paljude Briti kodanike ja teiste Euroopa riikide kodanike probleemide juurde, kes on kaotamas oma kodu Hispaanias.

Ma käsitlen seda küsimust teistmoodi kui eelkõneleja, kes lähtus Euroopa Liidu vastasest vaatenurgast. Ma käsitlen seda Euroopa Liitu pooldavast vaatenurgast, arvestades, et Euroopa Parlament on ikka ja jälle koostanud raporteid ja korraldanud kuulamisi meie petitsioonikomisjonis. See on Euroopa Liidu probleem. See on vaba liikumisega seotud probleem. See on Euroopa kodakondsusega seotud probleem. See on Euroopa õigussüsteemiga ja tsiviilõigusega seotud probleem.

Andke andeks, peaminister. Te ütlesite palju ilusaid sõnu Euroopa Liidu kodakondsuse, õigluse ja aususe kohta. Ma loodan, peaminister, et teil on võimalik tõlkida need sõnad neile Euroopa Liidu kodanikele, keda teie riigis ähvardab kodust ja säästudest ilmajäämine põhjusel, mis – mul on kahju seda öelda – Euroopa Parlamendile näib haldusasutuste omavolina.

Evžen Tošenovský (ECR). – (CS) Lugupeetud peaminister, te mainisite oma eesistumise tegevuskava prioriteetide seas transporti käsitlevas peatükis ka projekti Galileo. Projekt Galileo kuulub Euroopa Liidu suurimate ja kõige keerulisemate projektide hulka. Hispaania eesistumise ajal peaks see projekt kavakohaselt jõudma juba rakendusfaasi. Ma tahaksin paluda teil pöörata rohkem tähelepanu sellele projektile, mis on keeruline mitte ainult tehnilises, vaid ka majanduslikus mõttes, sest selle rahastamine ei ole veel täielikult paika pandud. Olen veendunud, et tänu eesistujariigi Hispaania tegutsemisele viiakse see kava edukalt ellu ja kogu projekt käivitatakse. See on eesistujariigi Hispaania jaoks suur ülesanne, sest kõnealusele projektile peavad järgnema teised väga olulised projektid innovatsiooni- ja telekommunikatsiooni valdkonnas ning muudes nendega seotud valdkondades.

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Lugupeetud juhataja, austatud nõukogu eesistuja, president Barroso ja volinik Almunia! Ka mina soovin keskenduda ELi 2020. aasta strateegiale, sest praegusel kriisiajal peab Euroopa Liit rohkem kui kunagi varem pingutama oma kodanike hüvanguks ja nende töökohtade nimel. Te olete teatanud, et ELi 2020. aasta strateegia on üks teie tähtsaid prioriteete, kuid oma eesistumise avamisel Madridis tegite mõned vastuolulised poliitilised avaldused ja saite suure kriitika osaliseks, kuigi tegelikult on liikmesriikide üksmeele saavutamine tähtis ülesanne, mis nõuab diplomaatiat. Ega te nende avaldustega ehk Euroopa Ülemkogu eesistuja Van Rompuy tegevusega vastuollu ei lähe? Kas teie kui Lissaboni lepingu järgne kaasseadusandja ja Euroopa Parlamendi oluline partner ei peaks nüüd töötama õigusloomekava koostamise nimel? Kas teie tegelik ülesanne – ja see on ka teie tegevuskavas kirjas – ei ole mitte tagada finantsturgude range reguleerimine? Euroopa Parlament oli pettunud kompromissis, milleni nõukogu eelmise aasta detsembris

finantsjärelevalve teemal jõudis. Ehk peaksite pühendama rohkem energiat sellele teemale ja ka siseturule, kus on palju arenemisvõimalusi? See on tähtis meie väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, kes on töökohtade loomisel meie liikumapanev jõud.

Mis puudutab ELi 2020. aasta strateegiat, siis Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni arvates tuleb teha lõpp liikmesriikide tegevuse kõikelubatavusele ja esitada konkreetsed ettepanekud – selles loodan ma ka president Barrosole – tugeva, läbipaistva juhtimisstruktuuri loomise kohta, mille puhul järgitakse ka subsidiaarsuse põhimõtet. Brüsseli pädevus ei hõlma näiteks pensioniiga. Kas Brüssel peaks tegema otsuseid liikmesriikide tööturu reformimise või haridussüsteemi kohta? Olgem otsusekindlad, kuid austagem ka subsidiaarsuse põhimõtet!

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Tegevuskava, mida te tutvustasite, on väga mitmekülgne. Ma tunnustan teid selle puhul, sest see kava võimaldab Euroopa Liidul teha päris palju edusamme ning kuna mul on olnud võimalus kohtuda mitme teie valitsuse ministriga, siis ma tean, et nad on ametialaselt väga võimekad ja selle kava elluviimiseks hästi ette valmistatud.

Eriti ootan ma koostööd justiitsministri ja siseministriga, sest see on valdkond, millele ma Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni aseesimehena keskendun. Meil on ees suur hulk tööd ja hulgaliselt meetmeid, sealhulgas meie eileõhtusel istungil mainitud meetmed, mis on peamiselt seotud justiits- ja siseasjadega, millega eesistujariik Hispaania on otsustanud julgelt tegelema hakata.

Küsimusi on palju ja Euroopa Liidu kodanike põhiõiguste valdkonnas on vaja välja töötada mitmed lahendused, sealhulgas tsiviil- ja kriminaalmenetluse osaliste õigused materiaal- ja protsessiõiguse alusel ning Euroopa poliitikas sotsiaalse mõõtme taastestamisega seotud kaitse. Peame pöörama tähelepanu sisse- ja välispoliitikaga seotud küsimustele ning minu arvates me ...

Marian Harkin (ALDE). – Austatud juhataja, üks muutustest, millest peaminister täna hommikul rääkis, puudutab kodanikualgatusi. Minu meelest on tõepoolest asjakohane, et üks neist riikidest, kelle kodanikud hääletasid põhiseaduse poolt, alustab Lissaboni lepingu rakendamise. Viies lirimaa läbi Lissaboni lepingu poolt hääletamist propageerivat kampaaniat, tsiteerisin ma mitmel korral Hispaania rahvast.

Kuid meil kui poliitikutel on kohustus tagada, et kui kodanikud on teadlikud kodanikualgatusel põhineva tegevuse tõelisest potentsiaalst, teadvustavad nad endale ka selle piiranguid. Me teame, et kodanikualgatus ei seisne ainult mõne küsimuse puhul miljoni allkirja kogumises. See teema peab kuuluma liidu pädevusse ja me ei tohi lubada rohkem, kui meil on võimalik pakkuda.

Teiseks: peaminister, te mainisite täna hommikul ka toiduainetega kindlustatust. Mul on hea meel näha, et te olete põllumajandusministrite nõukogus saavutanud edu toiduainetega varustamise ahela toimimise parandamise küsimuses. Toiduainetega kindlustatust ei saa praegu ega tulevikus tagada enne, kui meie põllumeestel on võimalik teenida õiglast ja mõistlikku ning stabiilset sissetulekut.

Lõpetuseks, lugupeetud peaminister, tahan teid tunnustada soolise vägivalla kaotamise algatuse eest ja ootan üksikasjalikumalt teavet selle teema kohta.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Lubage mul kõigepealt väljendada lootust, et vaatamata oma tegevuskava üsna üldisele olemusele saavutab eesistujariik Hispaania juuni lõpuks konkreetseid tulemusi.

Tervitan asjaolu, et eesistujariik soovib arendada Euroopa teadusruumi ja tagada teadlaste liikuvust. Kuid ajal, mil tööturg on piiratud, on seda ülesannet raske täita. Loodan, et selle kuu lõpul toimuva tööhõiveministrite mitteametliku kohtumise tulemusena saavutatakse selles valdkonnas üht-teist konkreetset.

Eesistujariigi tegevuskava hõlmab ka üleeuroopalise transpordivõrgu tegevussuuniste läbivaatamist. Läbivaatamise käigus on soovitatav arvesse võtta ka Doonau strateegiat, mida eesistujariigi tegevuskavas küll otseselt ei ole mainitud, kuid mis kuulub Euroopa Komisjoni 2010. aasta prioriteetide hulka.

Energeetika valdkonnas oleks vaja tõhustada Euroopa energiatõhususe tegevuskava ja võtta vastu energia tegevuskava 2010–2014. Euroopa energiatõhususe tegevuskava muutmine peaks hõlmama ka ettepanekut rahaliste vahendite kohta, pidades eelkõige silmas hoonete energiatõhususe suurendamist. Euroopa majanduse elavdamise kava sisaldab Euroopa Liidu osalemist Nabucco gaasijuhtme rahastamises. Euroopa Liidu huvides on, et see rahastamine jätkuks ka 2010–2014. aasta energia tegevuskava raames.

Idapartnerlusega seoses väärrib märkimist, et Euroopa Liidu suhted Ukrainaga on väga olulised. Tahaksin kasutada ka võimalust ja paluda teil mitte unustada Lõuna-Kaukaasia piirkonda, mis on Euroopa Liidu jaoks tähtis alternatiivne energiaallikas, ega Moldova Vabariiki, mis vajab väga ELi abi üleminekul demokraatiale.

Gianluca Susta (S&D). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid, peaminister Zapatero! Täna teid suure pühendumise eest nende teemade edendamisele, mida te oma eesistumise prioriteetidena olete maininud, ehkki praegu pole enam aeg, mil me loetleme vajalikke valdkondi, vaid nüüd tuleb teha praktilisi jõupingutusi Euroopa taaselustamiseks.

Me peame lõpetama selle institutsionaalsete struktuuride määramise perioodi ja asuma lahendama suuri probleeme, mis ikka veel ei lase Euroopal võrdsetel alustel konkureerida oma rahvusvaheliste partneritega. Me peame teadma, kas Euroopa Liit saab peagi olla esindatud ÜROs, kas ta saab Euroopa Liiduna osaleda G20 kohtumistel, kas ta soovib suuremat maksundusalast ja sotsiaalset ühtlustamist ning milliseid vahendeid ta tahab Euroopa majandussüsteemis kasutusele võtta selleks, et tõepoolest teha seda, mida tema rahvusvahelised konkurendid on teinud.

Me peame siia tulema – ja ma ütlen seda ka president Barrosole – konkreetsete meetmetega Euroopa taaselustamiseks, et me ei näeks kuue kuu möödudes samu tulemusi nagu varem. Samuti soovime teada, kas nüüd on lõpuks saabunud aeg, mil – nagu Henry Kissinger 30 aastat tagasi tavatses öelda – maailma liidrid teavad, millisel telefoninumbrihelistada, kui nad tahavad rääkida Euroopa esindajaga ja mitte lihtsalt liikmesriikidega ühendust võtta.

Kaalul on Euroopa väärikus pärast Lissaboni lepingu jõustumist, ent ka Euroopa sotsiaalne mudel, see sisuline demokraatia, mida meie, sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis, nõuame ja millel meie arvates peab edaspidi põhinema meie kodanike heaolu.

Paulo Rangel (PPE). – (PT) Austatud juhataja, lugupeetud peaminister ja komisjoni president! Ma tahaksin öelda, et kõne, mida me siin kuulsime, oli mõnes mõttes ebaselge, eriti majandusküsimuste osas. Eesmärgid ja sihid on head, kuid mõningaid ebakõlasid siiski on. Nimelt puudub konkreetne abinõu tööpuuduse vastu võitlemiseks. Vaatamata sellele tahaksin ma oma sõnavõttus keskenduda institutsioonilistele küsimustele.

Eesistujariik Hispaania räägib palju kodanikualgatusest ning välisteestistuse süsteemi kiirest kehtestamisest. Nüüd, mil oleme alustanud Lissaboni lepingu elluviimist, oleks institutsioonide tasandil minu arvates vaja teha mingi avaldus suhete kohta teiste institutsioonidega.

Samuti arvan, et nõukogu ja eesistujariik Hispaania peaksid väljendama selget soovi teha koostööd komisjoni ja Euroopa Parlamendiga ning selgitama, kuidas hakkavad toimima komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahelised suhted Lissaboni lepingu raames, kuna Hispaanial on oma eesistumise ajal ainulaadne võimalus luua pretsedendid.

See, mida eesistujariik Hispaania võtab ette seoses suhetega ühelt poolt komisjoniga ja teiselt poolt Euroopa Parlamendiga, aga ka Euroopa Ülemkogu eesistuja endaga, näitab selgelt, mida hakatakse pidama Lissaboni lepingu õnnestumiseks.

Seda silmas pidades sooviksin saada selgemat teavet selle kohta, millisena te näete vahetuvat eesistujariiki, komisjoni, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Ülemkogu eesistuja vaheliste suhete struktuuri.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Austatud peaminister Zapatero, tere tulemast! Soovin teile edu ja täna teid teie kõne eest. Ennekõike täna ma teid selle eest, et viitasite Euroopa sotsiaallhartale. Lõpuks ometi mõistab keegi nõukogus, et Euroopa Liit ei saa eksisteerida ilma töötajateta, rääkimata sellest, et liit oleks moodustatud töötajate vastu.

Lõpuks ometi hakkab keegi nõukogus aru saama, et meil on väga tõsine probleem – miljonid inimesed on pettunud ning ametiühingud tunnevad, et nad on kõrvale jäetud Euroopa integratsiooniprotsessist, kus pööratakse tähelepanu ainult äri- ja poliitilistele sihtidele, mis on kadunud ja vähe on sotsiaalseid eesmärke.

Suhet Euroopa Parlamendiga ja ametiühinguliikumisega on mürgitanud kaks meetet.

Üks neist on tööjõu liikumine kõikjal Euroopa Liidus, mis seab ohtu riikide sotsiaalsed mudelid, ja teine on tööaja direktiiv, mis seab ohtu ajaloolised saavutused ning kutsealase ja tööelu tasakaalu.

Peaminister, te rääkisite, et need kuus kuud toovad muutusi. Muutke menetlusi, muutke kurssi. Te ei saa muuta kõike, kuid seadke uus kurss – kurss, mida Euroopa Liit vajab, sest Euroopa Liit vajab töötajaid ja me ei saa ehitada ainult majanduslikku Euroopa Liitu; on vaja ka poliitilist ja sotsiaalset Euroopa Liitu.

4. Tervitus

Juhataja. – Lugupeetud kolleegid, mulle öeldi, et ametlike külaliste rõdul viibivad Korea Vabariigi Rahvusassamblee delegatsiooni liikmed, keda me südamest tervitame. Me tervitame neid ja delegatsiooni juhti Lee Kang Raed Euroopa Parlamendi ja Korea Vabariigi Rahvusassamblee 12. parlamentidevahelise kohtumise puhul.

Euroopa Parlament on alati toetanud rahu ja stabiilsust ning inimõiguste kaitset Korea poolsaarel. Muidugi on meil hea meel selle üle, et Korea Vabariik osaleb üha aktiivsemalt rahvusvahelisel areenil, ja me soovime talle edu G20 kohtumise juhatamisel sel aastal.

Oleme teadlikud ulatuslikust assotsiatsioonilepingust Korea Vabariigi ja Euroopa Liidu vahel, mida peagi ratifitseerima asutakse. Me avaldame Korea kolleegidele tunnustust selle puhul. Loodame, et nende siinviibimine on edukas ja – ennekõike – et nad naudivad seda võimalust jälgida meie tänast väga olulist arutelu.

5. Hispaania eesistumise tegevuskava (arutelu jätkamine)

Juhataja. – Daamid ja härrad, jätkakem nüüd arutelu Hispaania eesistumise tegevuskava üle.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Euroopa Parlamendi põhiseaduskomisjoni esimehena on mul hea meel, et eesistujariik Hispaania peab oluliseks Euroopa Liidu toimimise lepingus ette nähtud struktuurireformide elluviimist, eriti seoses Euroopa Liidu välisteenistusega, kodanikualgatusega ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni järgimisega Euroopa Liidus. Põhiseaduskomisjon on sellega seoses juba nimetanud raportööri, kelleks on hispaanlane Jáuregui Atondo. Te teate teda.

Kuid Hispaania ajalehes El País eelmisel pühapäeval avaldatud intervjuus avaldasite teie, härra Zapatero, lootust, et usuvabaduse seaduse tulemusena tehakse Hispaanias edusamme kõigi Hispaania ametiasutuste normidega vastavusse viimisel.

Ma tahaksin sellega seoses lühidalt meenutada asjaolu, et Euroopa Liidu struktuurid on vahendid eesmärgi saavutamiseks ning et Euroopa Liidu eesmärk on sätestatud Lissaboni lepingu artiklis 2: edendada väärikust, võrdsuslikkust, vabadust ja solidaarsust. Seetõttu pean ma väljendama teatavat muret selle väärtusi puudutava arutelu suuna pärast.

Majanduslikule ühtsusele eelneb kultuuriline ühtsus. Euroopa vaim on tugevam kui tema riiklik – vabadust, juriidiline – struktuur. Euroopa vaim tuleneb Antiik-Kreekast pärinevast instinktiivsest janust tõe ja ilu järele, Roomast pärinevast austusest õiguse vastu ja kristluse erakordselt tähtsast pärandist, mis väärtustab inimesi, kes on võrdsed alates eostamisest kuni oma loomuliku surmani.

Täna ütleme Kristuse risti nimel, et tuleb minna Haitile ja olla seal kohal, sest kõige tähtsamad on inimesed, eriti vaeseimad nende seast.

Niisiis ma küsin teilt: mida tähendab „normidega vastavusse viimine“ seoses usuvabadusega? Kas see tähendab ehk seda, et kõik kodanikud ei või avalikult väljendada oma usku? Kas see tähendab meie riikide juurte, sealhulgas kristlike juurte unustamist?

Kader Arif (S&D). – (FR) Austatud komisjoni president, peaminister, Euroopa Parlamendi president, lugupeetud kolleegid! Praegusel kriisiajal räägitakse avalikes aruteludes üha enam kaubanduspoliitikast, sest eurooplaste seas kasvab teadmine, et Euroopa Liidu tasandil rakendatav kaubandusstrateegia mõjutab otseselt majanduskasvu ja tööhõivet.

Teravnenud rahvusvaheline konkurents on sundinud aina enam kulusid kärpima; selle tulemusena on kaotatud liiga palju töökohti ja liiga palju ettevõtteid kolib oma tegevusega mujale. Seda olukorda arvestades on meie fraktsioon seisukohal, et kaubandus peab olema tööriist, mis teenib selliseid eesmärke nagu töökohtade loomine, ebavõrdsuse vähendamine ja säästev areng. Oma kuulamisel tundus kaubandusvolinik Karel De Gucht nõustuvat, et kaubandus ei saa olla eesmärk omaette.

Seetõttu tahaksin teada, kas te toetate oma eesistumise ajal Euroopa kaubanduspoliitika muutmist, et see võimaldaks luua rohkem uusi töökohti ja oleks tihedamalt seotud tõelise tööstuspoliitikaga? Kas te võtate meetmeid, et toetada õiglast kaubandust ülemaailmsel tasandil – õiglast kaubandust, mis soodustaks arengut,

inimväärtset tööd ja inimõiguste austamist? Teisisõnu, kas te lisate meie lepingutele siduvad sotsiaalsed ja keskkonnastandardid?

Luis de Grandes Pascual (PPE). – (ES) Härra Zapatero, hispaanlasena on mul suur au teid siin Euroopa Liidu eesistumise ülevõtmise puhul tervitada. Selle eesistumisperioodiga kaasneb palju ootusi ja ülesandeid ning muidugi tuleb neile ootustele vastata. Meie kodanikud peavad nägema, et meie uuenenud institutsioonid suudavad pakkuda lahendusi tegelikele probleemidele.

Te teate, et me nõustume teie esitatud tegevuskavaga. Te teate, et Hispaania Rahvapartei jaoks on see riiklik küsimus ning et me toetame teid kõiges, mis meie arvates on Euroopa ühistes huvides ja mis on tähtis Hispaania jaoks. See on mitmekülgne tegevuskava ja loodetavasti täidetakse see ka sisuga.

Loodan, et Hispaania eesistumise kindlasti värvikas ja mitmekesises tegevuses näevad inimesed igas sündmuses olulist teetähist nende väga tõsiste probleemide lahendamisel, millega nad silmitsi on.

Kriis mõjub majandusele rängalt ja töötuse määr tundub lausa fantaasiamaaailmast pärit. Te tunnistasite ausalt, et Hispaanias on töötuse määr 20%, kuid see ei pidurda teid. Ma arvan, et see kohustab meid kõiki leidma lahendust probleemile, mille peame ühiselt lahendama. See on tõsine probleem.

Aeg ei võimalda mul palju öelda, peaminister. Ma tahan teile siiski kinnitada, et Hispaanial tuleb lahendada palju ülesandeid, kuid ma olen Hispaania kui riigi võimekuses kindel ning ma tahan uskuda ja usun, et te suudate need ülesanded täita. Arvestades praegu Euroopas valitsevat olukorda, ei tohi me inimeste ootusi petta.

Teisalt on globaliseeruv maailmas – te viitasite sellele targalt – esile kerkimas uued võimukeskused ning Euroopa Liit peab aktiivsemalt ja ühtsemalt kaitsma oma väärtusi ja huve. Vastasel korral on meil oht muutuda tähtsusetuks.

Lõpetuseks, peaminister, tahan öelda, et meie, hispaanlased, ei lepi sellega, kui meile ei anta võimalust teha ettepanekuid. Meil on see õigus. Meil peab olema ka alandlikkust, et võtta omaks soovitus, mille Don Quijote andis Sancho Panzale. Don Quijote soovitas Sancho Panzal Barataria saare valitsemisel lähtuda alandlikkusest.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Glenis Willmott (S&D). – Austatud juhataja, ma tervitan peaministri väga positiivset ja edasipüüdlikku tegevuskava Hispaania eesistumise ajaks. Nüüd, mil oleme väljumas finantskriisist, on tema rõhuasetus majanduskasvule ja töökohtade loomisele väga oluline meie kõigi jaoks ning ma ootan väga koostööd minu mõttekaaslastest sotsialistide valitsusega.

Järgmised kuus kuud on Euroopa Liidu majanduse ja keskkonna tuleviku seisukohalt määrava tähtsusega ning me ootame, et Euroopa Ülemkogu kohtumisel veebruaris tehakse kaugeleulatuv algatus finantssektori reformimiseks.

Pärast ebaõnnestunud kliimamuutusealaseid läbirääkimisi Kopenhaagenis tahaksin ma väga teada, kuidas kavatseb eesistujariik teha koostööd komisjoniga, et esitada Euroopa Liidu ühine eesmärk heitkoguste vähendamiseks 31. jaanuariks seatud tähtajaks. Seda on juba mainitud, kuid ma kutsuksin teid, peaminister, üles oma eesistumise ajal kasutama võimalust lahendada maa võõrandamisega seotud ja muud probleemid, mis põhjustavad suurt kurbust ja südamevalu kümnetele tuhandetele seaduskuulekatele kinnisvaraomanikele kogu Lõuna-Hispaanias. Me tõesti vajame kohest tegutsemist.

Härra Zapatero, on tore teid siin näha ja ma soovin, et teie eesistumist saadaks edu.

Tunne Kelam (PPE). – Austatud juhataja, eesistujariiki Hispaaniat hinnatakse Lissaboni lepingu institutsioonilise rakendamise põhjal. Peaminister, ma soovin teile palju edu.

Et kiirendada majanduse taastumist ja uute töökohtade loomist, tuleb teil viia lõpule Euroopa Liidu siseturu kujundamine, sealhulgas avada teenuste turud valdkondades, mida siiani käsitatakse eranditena. Kuni seda pole saavutatud, ei ole ühelgi Euroopa Liidu strateegial kuigi suurt mõju.

Ma toetan teie kavatsust luua ühine energiaturg, mille aluseks on energiasidumise sidumine kogu Euroopas. Te võiksite sellega seoses aluseks võtta Euroopa Parlamendi seisukoha energiaalase välispoliitika ja solidaarsuse kohta, mis võeti vastu juba 2007. aastal ja ootab rakendamist.

2020. aasta strateegia tähendab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia rakendamist igapäevaelus, võttes kasutusele parimad tavad, mida on praktiseeritud nendes liikmesriikides, kus selles valdkonnas on juba edusamme tehtud. Loodan, et teie eesistumise ajal otsustatakse ära ka infotehnoloogiasüsteemide haldamiseks keskse asutuse loomine, mida Euroopa ilmselt vajab. Kiiresti on vaja välja töötada ka tõhus ja usaldusväärne Euroopa küberjulgeoleku strateegia.

Loodan, et Euroopa Liit mängib uue idapartnerluse raames aktiivsemat rolli Lõuna-Kaukaasia piirkonna olukorra stabiliseerimisel.

Lõpetuseks teen ettepaneku jääda kindlaks Euroopa Liidu ühisele seisukohale Kuuba suhtes, kuni pole kinnitust leidnud, et Kuubal on toimunud tegelikud muutused. Kahjuks ei anna opositsiooniga kohtuda soovitud sotsialistid Euroopa Parlamendi liikmele sissesõidukeelu kehtestamine tunnistust olukorra tegelikust muutumisest.

Catherine Trautmann (S&D). – (FR) Austatud juhataja, president Barroso, härra peaminister! Härra Zapatero, ma tänan teid kõigepealt selle eest, et nüüd, mil Euroopa Liit peab suutma kriisist välja tulla ja Kopenhaageni tippkohtumine kukkus läbi, olete teie tagasi toonud suured eesmärgid, poliitilise vaatenurga ja ka energia.

Loodan, et komisjon ja eesistujariik võimaldavad meil asetada suuremal arvul ja parema kvaliteediga töökohtade loomise, võitluse sotsiaalse tõrjutuse vastu ja säästva arengu 2020. aasta strateegia keskmesse. See kehtib eelkõige põllumajanduse eelarve ja ka kalanduse eelarve kohta. Te olete end selle kohustusega sidunud.

Härra Zapatero, me loodame, et te tagate selle poliitika elluviimiseks vajalikud vahendid, seostate pinnase saastest puhastamise toiduohutusega, loote tingimused keskkonnasäästlike töökohtade loomiseks ja kalavarude säilitamiseks, et tagada toiduainetega kindlustatus ning luua lõunapoolsete riikide jaoks õiglasemad kaubandustingimused.

Me vajame julget põllumajanduse eelarvet ja ma tahaksin paluda, et te seoksite selle eelarvega ka kalanduse eelarve. Neis valdkondades hinnatakse meie tööd ja ka meie poliitikat saavutatud tulemuste põhjal.

Jan Olbrycht (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja, peaminister Zapatero! Teemade seas, millest peaminister täna mõnevõrra üldsõnaliselt rääkis, on mitu küsimust, mis nõuavad konkreetsete ettepanekute väljatöötamist ja esitamist.

Need küsimused kuuluvad kahte leeri – need, millega eesistujariik Hispaania objektiivselt võttes peab tegelema, ja need, millega ta oma eesmärkide poole püüeldes tahab tegeleda. Euroopa Liidu institutsioonide vahelised suhted kuuluvad nende küsimuste hulka, millega tuleb tegeleda. Siinkohal tahaksin ma juhtida härra Rodríguez Zapatero tähelepanu Lissaboni lepingule, mille protokoll subsidiaarsuse kohta räägib vajadusest määrata kindlaks liikmesriikide piirkondlike ja kohalike omavalitsuste roll. Kui me räägime piirkondadest, siis Hispaania kogemus annab lootust, et ehk püüab eesistujariik Hispaania selgitada piirkondlike ja kohalike omavalitsuste rolli puudutavat sõnastust. See on eriti tähtis, arvestades, et peaminister Rodríguez Zapatero sõnul on üks tema eesmärkidest edendada innovatsiooni ja haridust. Nagu me teame, on see eesmärk esmajoones saavutatav Euroopa Liidu rahaliste vahendite kasutamisega piirkondlikul ja kohalikul tasandil.

Euroopa Parlament ootab suure huviga teatud küsimuste täpsustamist, institutsiooniliste küsimuste lahendamist ja ettepanekuid ühtekuuluvuspoliitika tuleviku kohta; me teame, et seda teemat arutatakse eelseisval kohtumisel Zaragozas ning seejärel Euroopa uuenduslike piirkondade nädala raames. Ootame suure huviga otsuseid ja konkreetseid ettepanekuid.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Austatud juhataja, lugupeetud peaminister! See, et Hispaania võtab Euroopa Liidu eesistumise üle praeguses keerulises olukorras, on keeruline ülesanne ja ka suur võimalus neile, kes väidavad, et Euroopa senised meetodid kriisile reageerimisel on olnud ühepoolsed ning nendest ei piisa selleks, et vähendada kriisi mõju reaalmajandusele ja tööhõivele, neile meie seast, kes väidavad, et majanduse elavdamise strateegia pidanuks ühtlasi hõlmama arengumudeli muutmist, et kaitsta Euroopa kodanike majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnavalast heaolu. Hispaania eesistumine on kõva pähekkel nende jaoks meie seast, kelle arvates on vaja Euroopa majanduslikku juhtimist ja kes leiavad, et tuleks demokratiseerida majanduspoliitilised vahendid, mis tagavad finantssektori konservatiivsuse ja vajaliku solidaarsuse, et kaitsta Euroopa kodanike huve.

Edite Estrela (S&D). – (ES) Mul on hea meel võimaluse üle öelda, et José Luis Rodríguez Zapatero on suutnud üllatada Euroopa naisi väga uuenduslike ja edumeelsete meetmetega. Ta on moodustanud sooliselt tõepoolest

tasakaalustatud valitsuse ning julgelt tõstnud soolise võrdõiguslikkuse ja vastastikuse austuse teema riiklikus ja Euroopa Liidu tegevuskavas tähtsale kohale.

Lugupeetud peaminister, ma tunnustan teid südamest selle teie eesmärgikindla tegevuskava eest, mis käsitleb võitlust soolise vägivalga kui suure sotsiaalse probleemi vastu. Euroopa tasandil soolise vägivalga järelevalvega tegeleva organi loomine on edumeelne ettepanek, mida Euroopa naised toetavad ja tunnustavad.

Austatud peaminister, ma soovin teile Portugali sotsiaaldemokraatide nimel edu. Võite loota meie solidaarsusele. Naised toetavad Zapaterot!

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Tahaksin teile, lugupeetud peaminister, siiralt öelda, et te olete Hispaania eesistumise tegevuskava suurepäraselt tutvustanud. Minu arvates oli teie kõne erakordselt hea.

Peaminister, tahtsin esitada teile küsimuse Ladina-Ameerika kohta. Minu arvates on Ladina-Ameerika Euroopa jaoks väga oluline ja muidugi on ka Euroopa tähtis Ladina-Ameerika jaoks. Ladina-Ameerikaga seovad meid inimestevahelised suhted ja mitmesugused ärihuvid. Ladina-Ameerikas on mitu kiiresti arenevat riiki, näiteks Argentina, Brasiilia ja Mehhiko, kes osalevad maailma juhtimise uues struktuuris ning kellega Euroopal peavad olema liitlassuhted.

Küsiksin teilt, austatud peaminister, millised on Euroopa Liidu ja teie eesistumise plaanid seoses Ladina-Ameerikaga ning mida oodatakse tippkohtumiselt Ladina-Ameerika riikidega?

Laima Liucija Andrikiene (PPE). – (ES) Kuna mul on ainult minut aega, keskendun kodanike õigustele.

Hispaania eesistumine annab võimaluse kord majja lüüa. Üheks näiteks on Kanaari saared ja seal elavad inimesed.

Eelmisel aastal õppisin ma seal hispaania keelt. Oma üllatuseks sain ma teada, et kui ma osalen hispaania keele kursustel mandril või Baleaari saartel, siis kulud hüvitatakse, kuid seda ei tehta juhul, kui keeltekoool asub Kanaari saartel, sest need ei ole osa Euroopast. Kanaari saared on osa Euroopa Liidust, kuid nad ei ole osa Euroopast, mistõttu neil saartel asuvad keeltekoolid – isegi juhul, kui kursuste kvaliteet on väga hea, – on ilma jätetud võimalusest...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja, peaminister rääkis oma avakõnes sellest, et Euroopal tuleb töötada välja tõhusam välispoliitika, eriti seoses oma lähinaabritega, kelle hulka tuleb lugeda ka Iisrael.

See on riik, mis sõjaliselt okupeerib teise riigi territooriumi, rikub inimõigusi, ei soostu lõpetama Gaza blokaadi ning rakendab kollektiivset karistust pooleteise miljoni inimese suhtes. Ometi peame meie Iisraeli tavapäraseks kaubanduspartneriks. Meie poliitika ja põhimõtted on selged: välisministrid kordasid neid taas alles eelmisel kuul, kuid näib, et meie sõnu ei toetata tegudega.

Ma arvan, et lähikuudel saab eesistujariigi tõeliseks proovikiviks see, kas me hakkame oma suhetes Iisraeliga ilmutama mõningast iseseisvust ning kas me näitame, et meie põhimõtted tähendavad midagi ja me rakendame neid.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Minagi soovin Hispaaniale, kes on Lissaboni lepingu alusel tegutseva eesistujakolmiku esimene eesistujariik, palju edu. Seoses 2020. aasta strateegiaga on korduvalt mainitud, et sellel strateegial on võtmeroll kriisist taastumisel. Kuid ka liikmesriikidel, kelle pädevuses on asjaomaste valdkondade poliitika, on suur vastutus. Palun lubage mul juhtida teie tähelepanu asjaolule, et meil on olemas ühenduse poliitika ja ühenduse eelarve, mida saab kasutada tööriistana kriisi mõju vähendamiseks. Sellest seisukohast on erakordselt tähtis, et läbirääkimised uue eelarveperioodi üle algaksid 2011. aasta alguses ja et komisjon esitaks selleks ajaks oma eelarvet käsitleva ettepaneku, mis võimaldab meil vastavate valdkondade poliitikat täpsustada. Ma palun komisjonil seda õigel ajal teha.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (ES) Lugupeetud peaminister, ma loodan, et teil kui Hispaania valitsuse peaministril on tõepoolest julgust ja suutlikkust oma väga eesmärgikindla tegevuskava elluviimiseks, eriti mis puudutab naiste vastu suunatud vägivalda.

Mul on kaks küsimust. Üks neist on seotud välispoliitikaga. Te ütlesite, et Euroopa Liit peab toetama välispoliitikat ja ka kaitsma oma huve. Ma tahaksin teilt küsida, millised on Euroopa Liidu huvid? Kas need on suurte rahvusvaheliste ettevõtete huvid, kelle eesmärk on teenida kasumit, võtmata arvesse sotsiaalseid või keskkonnavalaseid kokkuleppeid? Või kas te mõtlete neid huve, mis tulenevad euroopalikest väärtustest

ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartast ning milleks on näiteks inimõigused, demokratiseerimine, kodanikuühiskonna tugevdamine ja vähemuste õigused? Milliseid huve te silmas peate?

Teine küsimus. Te pole öelnud sõnagi sisserände kohta, mis on Euroopas väga oluline teema. Me vajame kava...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

John Bufton (EFD). – Aitäh, lugupeetud juhataja. Austatud peaminister, te tutvustasite täna tegevuskava, mis on väga Euroopa Liitu pooldav. Ma tahaksin teile öelda, et see kava ei toimi. Euro on praegu teatud riikides suures ohus. Kreeka on suurtes raskustes; hädas on ka Hispaania, teie kodumaa. Te olete oma kodumaa viinud olukorda, kus töötuse määr 18–24aastaste noorte seas on praegu 40%.

Hispaanlased võivad ise enda eest rääkida. Järgmise kuue kuu vältel on teil aga voli rääkida ka minu kodumaal elavate inimeste eest. Te mainisite alguses suuremat lõimimist. Enne kui te hakkate tegelema suurema lõimimisega, suhelge palun minu kodumaa, Ühendkuningriigi, rahvaga, ja andke neile võimalus teha oma valik rahvahääletusel.

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Austatud peaminister, te rääkisite muutuse tähtsusest, tuues põhjenduseks ülemaailmse majanduskriisi, mille sarnast pole nähtud viimase 80 aasta jooksul ja mille tõttu on kadunud 8 miljonit töökohta. Vahendid, mida te loetlesite, on väärt toetust, kuid need ei aita olukorda tegelikult paremaks muuta. Pärast kriisist saadud õppetunni teadvustamist on meil vaja tõelist majanduslikku revolutsiooni. Kas nõustute, et liberaliseeritud turg ei suuda end ise reguleerida? Kas nõustute, et liberaalsed dogmad tuleks üle vaadata? Kas olete nõus, et on vaja suurendada ühenduse reguleerivat rolli ja et valitsuse sekkumine on turumajandusega riigis hädavajalik? Ootan huviga teie vastust.

José Luis Rodríguez Zapatero, nõukogu eesistuja. – (ES) Lugupeetud juhtaja, mul on hea meel näha, et Euroopa Parlamendil on rohkem tugevust ja elujõudu kui kunagi varem. Sõnavõtte ja konkreetseid küsimusi oli väga palju. Ma ei saa neile kõigile põhjalikult vastata, sest vastasel juhul venib see arutelu lubamatult pikaks.

Lubage mul teha kompromiss ja käsitleda oma sõnavõtus mõningaid küsimusi, mis minu arvates on kõige olulisemad ja mida tuleb selgitada. Minu kompromiss oleks selline, et kõik parlamendiliikmete esitatud konkreetset küsimused saavad vastuse lõppistungil, kus ma osalen kuue kuu pärast ja kus antakse hinnang eesistujariigi Hispaania tegevusele. Ma loodan niisiis vastata kõigi parlamendiliikmete ootustele teatud konkreetsetes küsimustes, mille ma olen teadmiseks võtnud.

Lubage mul öelda paar sõna minu kaasmaalaste, hispaanlastest parlamendiliikmete sõnavõttude kohta. Tahan tänada Hispaania Rahvaparteid toetuse eest, mida ta sel istungil väljendas. Seda toetust kinnitati ka riigisisese poliitilises arutelus ja ettepanekus. See on kahtlemata meie töös erakordselt positiivne tegur ning rõhutab meie ühist ideaali Euroopast, meie ühiseid jõupingutusi ja tööd, mida oleme valmis jätkama, keskendudes praegusele väga raskele ajale ja majanduskriisile.

Ma räägiksin sisserändest. Üks parlamendiliige küsis, milline on meie sisserändepoliitika, ja ütles koguni, et sellele ei ole üldse viidatud. On tõsi, et oma kõnes ma sellele teemale ei viidanud, aga – lühidalt öeldes – tuleb ju teha mingi valik. Keegi väitis otsesõnu, et ma pooldavat massilist sisserännet. See on täielik vale. Ma pooldan kõigi inimeste õiguste austamist, olenemata sellest, kust nad pärit on.

(Aplaus)

Meil on Euroopa sisserändepakt, mis töötati välja ja kinnitati Prantsusmaa eesistumise ajal. Me peame sellest paktist kinni pidama. Muidugi hõlmab see pakt piirikontrolli ning koostööd ja poliitilist dialoogi riikidega, kust sisserändajad pärit on, sest see on parim viis vältida sisserändajate suurt sissevoolu. Pean siiski lisama, et Euroopa sisserändepakti aluseks olev poliitika hõlmab ka integratsiooni ja sisserändajate inimõigusi. Ma räägin riigi nimel, kuhu on viimastel aastatel tulnud erakordselt palju sisserändajaid – ja mitte asjata, sest alates 2000. aastast on Hispaania rahvaarv kasvanud kuue miljoni inimese võrra. Teisalt on Hispaanial ka väljarände alane kogemus: diktatuuriaastatel toimus majanduslik väljaränne paljudesse Euroopa riikidesse.

Me teame oma kogemustest, mida tähendab vajadus lahkuda oma kodumaalt, otsides paremaid võimalusi või majanduslikult veidigi inimväärsemat elu. Me teame, et see on raske otsus. Me teame ka, et riike ja rahvaid ei hinnata üksnes nende poliitilise, sõjalise või majandusliku võimu põhjal. Riike – nagu ka Euroopa Liitu – hinnatakse ka selle põhjal, kuidas nad austavad inimõigusi ja kohtlevad inimesi, kes tulevad neisse riikidesse tööle, otsides tulevikku, mida neil oma kodumaal ei ole.

(Aplaus)

Lisaks peab Euroopa Liit arvestama – ja arvestabki –, et 2025. aastaks on 30% tema elanikkonnast üle 65 aasta vanad. Sellist tulevikku ei ole ühelgi teisel maailma piirkonnal. Euroopa on piirkond või maailmajagu, kus elab tulevikus kõige rohkem üle 65 aasta vanuseid inimesi, ning see tähendab, et meie tootlikkus langeb, tööealine elanikkond ja tööjõupotentsiaal vähenevad. See omakorda seab Euroopa sotsiaalse kaitse süsteimid surve alla. Euroopa vajab keskpikas plaanis töötajaid juurde. Kui kriis on möödas, vajame uusi töötajaid, peame tooma naised tööturule ja suurendama tööealiste inimeste arvu, et säilitada sotsiaalne kaitse. See on peamine järeldus.

Teiseks: subsidiaarsus ja keeled. Muidugi me rakendame Lissaboni lepingut täpselt. Soovin ka rõhutada, et just minu juhitud valitsus propageeris Hispaania teiste ametlike keelte kasutamist Euroopa Liidu institutsioonides. Samas ei ole kahtlust, et hetkel on Lissaboni lepingu kohaldamise keskmes institutsioonidevaheline tasakaal. Siin tehti sel teemal mõningaid märkusi, mis minu arvates olid ebaõiglasel, kuigi pean tunnustama, et neid oli vähe. Vahetuva eesistujariigi peaministrina olen ma kinnitanud ja toetanud Euroopa Ülemkogu alalise eesistuja ja kõrge esindaja institutsioonilist rolli ning komisjoni täielikku koostööd ja ma teen seda ka edaspidi.

Eesistujariik Hispaania käivitab Euroopa Parlamendi uued volitused, tehes seda täielikus koostöös komisjoni presidendiga, kes on alati olnud tihedates töösuhetes Euroopa Parlamendiga. Ma viitan president Durão Barroso tööle. Mind on kritiseeritud selle eest, et ma teda toetan. Jah, ma olen teda toetanud ja ma toetan teda edaspidi, sest ma olen näinud teda tegutsemas tugeva ja ühtse Euroopa Liidu nimel. See on väga tähtis eesmärk, mis on kõrgemal igasugustest ideoloogilistest seisukohtadest.

Kolmandaks: finantssüsteem, maksuparadiisid ning uus regulatsioon ja järelevalve. Ma ei viidanud sellele valdkonnale, et mitte kõiki teemasid üles lugeda, kuid ma olen täiesti nõus sellega, et kohaldatakse uut finantsjärelevalvekorda ja reguleerimist käsitlevaid eeskirju. Mis puudutab maksuparadiiside likvideerimise nõuet, siis eesistujariik kavatseb olla kindlameelne ja range.

(Aplaus)

Eesistujariik kindlasti edendab, soodustab ja nõuab seda, et kõik riigid liiguksid selles suunas, et sõlmitaks vajalikud kokkulepped maksusüsteemide läbipaistvuse ja teabe edastamise kohta rahvusvahelises kogukonnas.

Kliimamuutusega seoses analüüsib nõukogu 11. veebruaril komisjoni abiga Kopenhaageni tippkohtumist. Muidugi peaks Euroopa Liit jätkuvalt astuma samme strateegia väljatöötamiseks, mille tulemusena sõlmitakse järk-järgult rakenduv leping kliimamuutuse piiramiseks. Minu arvates peaks Euroopa Liit oskama nutikalt viia heitkoguste vähendamise seotud eesmärgid, mille me oleme endale seadnud 2020. aastaks või ajavahemikuks 2020–2030, kooskõlla teiste riikide vajadustega. Toetades Euroopa Liidu ühtsust ja ühist strateegiat, peame usaldama selle ülesande komisjonile. Nõustun täielikult ka sellega, et Ameerika Ühendriigid ja Hiina on kaks juhtivat jõudu, kelle puhul me näeme palju aktiivsemat rolli.

Olen täiesti veendunud, et ühine põllumajanduspoliitika peaks hõlmama kalandust ning et ühiskondlik lepe, millele mõned parlamendiliikmed viitasid, vajab muutmist, et võtta arvesse Euroopa töötajate suure hulga esindajate huve, esindusõigust ja asjakohast seisukohta. Ma pean silmas neid, kes esindavad töötajaid, ametiühinguid, kelles väljendub Euroopa ühiskondlik lepe, mis on viimase paarikümne aasta jooksul teinud meist suurima sotsiaalse heaoluga ja jõukaima piirkonna pärast Teist maailmasõda.

(Aplaus)

Euroopa Liidu tulevikku ja Euroopa heaolu ei saa luua ilma töötajateta, ilma sotsiaalsete õigusteta ja sotsiaalse heaolu poliitikata. Kõik need teemad tuleb seega aktiivselt kaasata.

Esitati küsimusi välispoliitika, eelkõige Lähis-Ida ja Ladina-Ameerika ning viihjamisi ka Iisraeli kohta. Me loodame järgmise kuue kuu jooksul liikuda edasi Lähis-Ida kokkuleppe sõlmimise vallas. Me teame, et rahu Lähis-Idas on vajalik põhieeldus selleks, et rahu valitseks ka teistes piirkondades, kus levivad terror ja konfliktid, mille ajendiks on äärmuslus ning ideoloogiline ja religioosne fanatism. Euroopa Liit täidab oma rolli ja aitab

rahu protsessile kaasa, kutsudes vaenupooli üles uuesti läbirääkimisi alustama. Me teame, millised on eesmärgid ja tingimused. Me teame, et see dialoog peab ühe põhilise tingimusena sisaldama Palestiina riigi tunnustamist.

(Aplaus)

Koostöö Israeliga tähendab tööd rahu nimel. Kui me ei tee Israeliga koostööd – olgugi et paljud Israeli teod väärivad kriitikat –, siis rahu ei saavutata. Koostöö Palestiinaga tähendab tööd selle nimel, et Palestiinal oleks õigus oma riigile, oma territooriumile, lootusele heaolule ja võimalusele lahendada kõik praegused probleemid. Me teeme seda kindlameelselt ja loomulikult koostöös teiste peamiste rahvusvaheliste partneritega.

Ladina-Ameerikast. Ladina-Ameerika on noor, tohutult elujõuline maailmajagu, millel on suur tulevik. Ladina-Ameerikas elab 500 miljonit inimest ning Euroopa – mitte ainult Hispaania – on Ladina-Ameerikale suurt mõju avaldanud, sest pärast pikka aega ja mõningaid raskusi selle riikide rühma stabiilsuse saavutamisel järgitakse seal nüüd demokraatlikke ja edumeelseid väärtusi. Meie soov on saavutada Ladina-Ameerika tippkohtumisel edu Mercosuri, Kesk-Ameerika ja Andide Ühenduse riikidega kaubanduslepingute sõlmimise eesmärgil. See kõik on arengu ja progressi huvides, nii Ladina-Ameerika kui ka Euroopa majanduslikes huvides; minu arvates tuleks neidki huve kaitsta.

Euroopa huvid. Täna tehti siin viide – millega teised parlamendiliikmed nõustusi – Euroopa Liidu poliitikale meeste ja naiste võrdõiguslikkuse vallas. Minu arvates on see väga hea näide kodanikke mõjutavast poliitikast. Need on Euroopa huvid. Euroopa huvid, mida ma toetan välispoliitilise tegevuse raames, on huvid, mis seostuvad väärtustega, mida Euroopa esindab; huvid, mis on alguse saanud valgustusajastust ning kõikidest kultuurilisest, religioossetest ja kodanikuühiskonnaga seotud traditsioonidest, mis Euroopas on kinnistunud ja arenenud. Normidega vastavusse viimine tähendab sallivust, austust Euroopa traditsioonide suhtes – parimate Euroopa traditsioonide suhtes –, mis tähendab, et Euroopa on religioosse, ideoloogilise, poliitilise ja kultuurilise vabaduse piirkond. See vabadus eeldab sallivust ning kõigi usundite ja veendumuste võrdset kohtlemist: nii saab demokraatia olla täielik.

(Aplaus)

Austatud juhataja, põhimõtteliselt ma tahtsin vastata mõningatele sõnavõttudele, mis puudutasid minu kodumaad Hispaaniat, iseäranis Werner Langeni viidetele Hispaania ja meie majanduse kohta. Ma tunnen, et pean neile vastama. Pean ütlema, et täna hommikul oma kõnet alustades esindasin ma Euroopa riiki, Euroopa-meelset riiki, kes on tänulik võimaluse eest olla Euroopa Liidu liige, tänulik neile riikidele, kes julgustasid meid Euroopa Liiduga ühinema; riiki, kes on nende viimase 25 aasta jooksul teinud läbi suure muutuse ja palju saavutanud. Alates ajast, mil Hispaania ühines Euroopa Liiduga, oleme vähendanud inimeste sissetulekute vahet 15 protsendi võrra, ületades praegust Euroopa keskmist. Selle saavutuse eest oleme tänu võlgu paljude hispaanlaste – töötajate ja ettevõtjate – jõupingutustele.

Pärast sellist märkimisväärtset edu oleme nüüd majanduskriisis, mis mõjutab tööhõivet. On tõsi, et töötuse määr on meil suur, nagu ka 1970. ja 1990. aastate kriisi ajal. Meie riiki iseloomustab see, et loome majanduskasvu aegadel rohkem töökohti kui teised riigid. Kuid ma võin Werner Langenile kinnitada, et kui töötuse määr peaks homme kasvama tema kodumaal – kes iganes seda valitseb –, siis mina kui juhtiv poliitik, peaminister ja Euroopa Liidu pooldaja väljendan toetust ja olen solidaarne, mitte ei esita süüdistusi, mida sisaldas Langeni sõnavõtt.

(Aplaus)

Väljendan oma toetust ja solidaarsust. Nii ma tunnen ja nii käituksin eurooplasena. Ma imetlen teie kodumaad ja loodan, et seda, mis ma ütlesin, ei juhtu.

Kokkuvõttes, austatud juhataja, teeme oma eesistumise ajal tööd selle nimel, et edendada Euroopa solidaarsust, koostööd, tõhusamat majandusliitu, reforme ja põhimõtteid. Ma tänan teid selle eest, et viitasite Joaquín Almuniale, muu hulgas ka seetõttu, et mina tegin ettepaneku tema nimetamiseks voliniku ametikohale. On kindel, et järgmise kuu kuu jooksul võib Euroopa Parlament arvestada minu kodumaa ja valitsuse koostöö, austuse ja lugupidamisega ning et selle eesistumisperioodi lõpul tulen ma siia ja annan põhjalikult aru ning vastan kõikidele teie küsimustele austuse ja solidaarsuse vaimus.

(Aplaus)

Juhataja. – Tänan teid teie sõnavõtu eest, härra Rodríguez Zapatero. Meie koostöö – koostöö Euroopa Parlamendi ja eesistujariigi Hispaania vahel – on väga tähtis. Me tegeleme õigusloomega ja järjestikuste eesistujariikide valitsused on õigusloomeprotsessis meie jaoks olulised.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Jean-Pierre Audy (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Mulle meeldis Hispaania Kuningriigi peaministri kõne, eriti mis puudutas tasakaalu majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaküsimuste vahel. Toetan tööturu osapoolte vahelise ühiskondliku leppe ideed, sest see on suurte sotsiaalsete eesmärkide saavutamise eeltingimus ja pealegi olen ma veendunud, et see mõjutab Euroopa majanduse tulemuslikkust. Arvestades, et Pürenee poolsaare käes on kaks tähtsat juhtivat kohta (Euroopa Liidu Nõukogu juhib Hispaania peaminister José Luis Rodríguez Zapatero ja Euroopa Komisjoni juhib portugallane José Manuel Barroso), on minu arvates kahetsusväärne, et eesistujariik Hispaania ei ole näidanud suutlikkust tuua poliitilist lisandväärtust suhetesse teiste Ameerika mandri riikidega peale Ameerika Ühendriike ja Kanada. Sellest on kahju, kuna 2010. aasta esimesel poolel leiab aset kuues Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikide tippkohtumine ning ELi-Mehhiko ja ELi-Brasiilia tippkohtumised toimuvad vastavalt 2010. aasta esimesel ja teisel poolaastal. Tahaksin kasutada võimalust ja väljendada veel kord kahetsust asjaolu pärast, et Euroopa Ülemkogu uus eesistujal, kes valiti novembri keskel ja kes astus ametisse 1. detsembril 2009, ei ole veel leidnud aega, et tulla tervitama Euroopa Parlamendi liikmeid ega isegi saatnud neile lihtsalt teadet.

Elena Băsescu (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Soovin rõhutada, et olin väliskomisjoni selle delegatsiooni liige, mis Madridis 2009. aasta oktoobris valmistas ette eesistujariigi Hispaania esmatähtsad eesmärgid. Tuginedes oma teadmistele nende eesmärkide kohta, juhin tähelepanu ühisjoontele Rumeenia eesmärkidega.

Eesistujariigi Hispaania huvide keskmes on Vahemere piirkond, mis võib olla väga kasulik ka Rumeeniale. Rumeenia ettevõtetele on võimalus naasta Vahemere piirkonna turgudele (sellistes riikides nagu Alžeeria, Türgi, Süüria ja Egiptus). Suur ühine eesmärk on tagada Euroopa Liidu energiapuudulikkus. Rumeeniaga seostub see eesmärk Nabucco ja Constanța-Trieste üleeuroopalise naftajuhtme ning Rumeenia ja naaberriikide gaasivõrkude vastastikuse sidumise kaudu (Rumeenia-Ungari (Arad-Szeged), Rumeenia-Bulgaaria (Giurgiu-Ruse) Isaccea ja Negru Vodă).

Samas arvan, et eesistujariik Hispaania peab erilist tähelepanu pöörama idapartnerlusega hõlmatud riikidele. Rumeenial on üks suur poliitiline eesmärk, nimelt Moldova Vabariigi kaasamine Lääne-Balkani riikide rühma, pidades silmas tema võimalikku ühinemist ELiga. Läbirääkimised Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vahel assotsiatsioonilepingu sõlmimiseks algasid Chișinăus 12. jaanuaril 2008. Moldova vajab praegu rahalist ja poliitilist toetust. See peaks olema nii praeguse eesistujariigi kui ka järgmiste eesistujariikide üks prioriteete.

Dominique Baudis (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Lugupeetud nõukogu eesistuja, teie kodumaa on järgmise kuue kuu jooksul Euroopa Liidu eesistujariik. Välispoliitika valdkonnas on teid ootamas palju ülesandeid, eriti seoses Vahemere lõunakaldaga. Mida te kavatsete teha selleks, et panna uuesti toimima Vahemere Liit, mille peakorter asub Barcelonas? Hiljuti nimetati ametisse Vahemere Liidu peasekretär. Millisena näete koostööd Vahemere Liidu esimese peasekretäri? Me vajame Vahemere piirkonda hõlmavat ulatuslikku poliitikat, mis läheb kaugemale majanduspartnerlusest ja seab eesmärgiks tõelised poliitilised partnerlussuhted.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Hispaania võtab Euroopa Liidu eesistumise teatepulga üle ajal, mil Lissaboni leping on vahetult jõustunud. See tähendab, et eesistujariigil on võimalik oma põhjaliku tegevuskava elluviimisel teha tihedamat koostööd Euroopa Parlamendiga. Ma toetan Hispaania tegevuskava olulisemaid prioriteete, mis hõlmavad ELi 2020. aasta strateegiat, tööhõive ja sotsiaalse progressi tagamist, haridust ja innovatsiooni puudutavaid algatusi ning energiapuudulikkuse tagamise küsimusi. Mulle kui Leedut esindavale parlamendiliikmele on väga tähtis, et eesistujariik jätkaks Rootsi eesistumise ajal vastu võetud ELi Läänemere piirkonna strateegia elluviimist. Euroopa võitleb lähiaastail vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega. Ma tahaksin paluda, et Hispaania võtaks oma eesistumise ajal meetmeid, mis on vajalikud vaesuse vastu võitlemiseks ja minimaalsete sotsiaalsete tagatiste kaitsmiseks. ELi põhjaosas asuv Rootsi oli edukas eesistujariik; ma soovin, et ka lõunapoolsel riigil Hispaanial õnnestuks teha kasulikku tööd ELi kodanike hüvanguks.

Cristian Silviu Bușoi (ALDE), *kirjalikult.* – (RO) Soovin juhtida eesistujariigi Hispaania tähelepanu mitmele küsimusele, mida pean esmatähtsaks ja millele meil minu arvates tuleks leida lähikuudel lahendused. Patsientide õigusi piiriüleses tervishoius tuleb pidada esmatähtsaks küsimuseks, sest Euroopa Liidus peavad kõikidel patsientidel olema võrdsed õigused. Kutsun eesistujariiki üles tegema jõupingutusi, et kõrvaldada selles küsimuses nõukogus tekkinud takistused. Samuti palun ma eesistujariigil anda oma toetus direktiivile, mis käsitleb üldsuse teavitamist retseptiravimite ja millele nõukogu on vastu. Praeguse olukorra säilitamine selles valdkonnas ei ole kasulik ei patsientidele ega ka ravimitööstusele. Et meil oleks võimalik majanduskriisist välja tulla, tuleb toetada ettevõtlussektorit, eriti uutes liikmesriikides, kus selles valdkonnas on tõsisemaid probleeme. VKEda toetamine on minu arvates hädavajalik. Eesistujariik Hispaania peab jõuliselt toetama

direktiivi, mis käsitleb äritehingute puhul maksimisega hilinemise vastu võitlemist ja mis on VKEdes jaoks ülioluline. Soovin eesistujariigile Hispaaniale edu tema eesmärkide saavutamisel ja Euroopa Liidu praegustele probleemidele lahenduse leidmisel.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Euroopa eesmärk on saavutada Lähis-Idas kõikehõlmav rahuleping, pidades silmas kahe eraldi riigi moodustamisel põhinevat lahendust. Me soovime turvalist riiki iisraellastele ja elujõulist demokraatlikku riiki palestiinlastele, lähtudes enne 1967. aastat eksisteerinud piiridest. Selle lahenduse saavutamiseks on ülimalt kiire. Te peate nõukogu 8. detsembri selge avalduse põhjal jõuliselt ja otsustavalt edasi tegutsema. Edu saavutamine eeldab Palestiinas ennetähtaegsete valimiste jaoks tingimuste loomist. Euroopa peaks tegema selgeks, et ta lähtub uutel valimistel valituks osutunud jõududega – sõltumata nende poliitilistest vaadetest – suhtlemisel kohustusest viia ellu kokkuleppeid, mille Palestiina rahvas on heaks kiitnud. Nüüdsest peab Euroopa poliitika Iisraeli, Palestiina omavalitsuse ja Hamasi suhtes põhinema eeldusel, et nimetatud osapooled astuvad aega viitmata samme, et alustada lõplikku staatust käsitlevaid tõsiselt läbirääkimisi, mille aluseks on neliku rahuplaan ja Araabia rahualgatus. Peame nõudma, et Gaza sektori blokeerimine Iisraeli poolt ja kohutavad inimlikud kannatused, mida Iisrael Gaza 1,5 miljonile elanikule põhjustab, tuleb kohe ja ilma mis tahes eelnevaid tingimusi seadmata lõpetada. Kui Euroopa ei astu praegu julgeid samme ega julgusta ka Ameerika Ühendriike sama tegema, võib olukord väga kiiresti pöördumatult muutuda.

Ioan Enciu (S&D), kirjalikult. – (RO) Praegusele eesistujariigile Hispaaniale on usaldatud tähtis ülesanne – koostada Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava. See kava peab kõige tähtsamate eesmärkide seas hõlmama kõiki sisserände- ja varjupaigapoliitikaga seotud küsimusi, piirikontrolli ja julgeolekut ning võitlust organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu. Lühidalt, see kava peab hõlmama ELi kodanike julgeoleku tagamist.

Nende eesmärkide saavutamine eeldab tulevikus veelgi laialdasemat teabevahetust ameti- ja eriasutuste vahel ning ELi andmebaasi tõhustamist, seega – kodanike isikuandmete jätkuvat kogumist. Samas tuleb säilitada püsiv tasakaal julgeoleku tagamise ja kodanike eraelu puutumatuse austamise vahel. Tuleb püüda saavutada liikmesriikide üksmeel nende kahe eesmärgi vahel mõistliku tasakaalu leidmise suhtes.

Põhiliste inimõiguste austamine peab olema iga Euroopa poliitikavaldkonna esmane eesmärk ning sellele eesmärgile peavad järgmise 18 kuu jooksul ELi eesistujariigina tegutsevad kolm riiki kõige enam tähelepanu pöörama.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Soovin eesistujariigile Hispaaniale palju edu. Hispaania on esimene liikmesriik, kes annab elu uuele institutsioonilisele mudelile, mis koos Lissaboni lepinguga jõustus.

Loodame, et peaminister Rodríguez Zapatero poolt välja öeldud eesmärk – tuua Euroopa kriisist välja ja kindlustada majanduskasvu taastumine – täidetakse ning et meil on võimalik jätkuvalt võidelda kliimamuutuse vastu ja kaitsta oma energiajulgeolekut. Samuti tuleb võtta vastu sidus metsanduspoliitika ja tegeleda veemajanduse tõhustamisega.

Tänavusel vaesuse vastu võitlemise Euroopa aastal ja praeguse majanduskriisi ajal loodame, et töötatakse välja tõhus poliitika kõige raskemas olukorras olevate ühiskonnaliikmete toetamiseks. Loodetavasti teevad liikmesriigid ja Euroopa Liidu institutsioonid koostööd, et EL muutuks jõukamaks ja ühtsemaks ning oleks rahvusvahelisel areenil rohkem nähtav.

Loodan ka, et Hispaania eesistumise ajal tugevnevad Portugali ja Hispaania vahelised suhted. Meie riikide majanduse vastastikune sõltuvus ja omavahelised seosed on kõigile teada. Hea näide ühiste jõupingutuste kohta on Bragas asuv Ibeeria nanotehnoloogia labor, mis võimaldab teha teadusuuringuid ning arendada innovatsiooni ja teadmisi; see kõik tagab meie ettevõtetele suurema konkurentsivõime.

Carlo Fidanza (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Nõukogu eesistuja on esitanud oma prioriteedid. Need kõik on olulised teemad, kuid kõrvulukustav vaikus valitseb seoses võitlusega ebaseadusliku sisserände vastu – seda ei ole prioriteedina määratletud.

Eesistujariik ei ole viidanud Frontexi programmi tugevdamisele ega vajadusele muuta pagulaste jaotamist käsitlevad kokkulepped siduvamaks; mingit kohustust ei võeta ebaseaduslike sisserändajate lähteriikidega tehtava koostöö suurendamiseks ja mainimist ei leia ka vajadus toetada ÜRO tegevuse raames kohapealsete keskuste loomist, mis teevad kindlaks varjupaigataotlejate isikud ja kontrollivad, kellele laieneb varjupaigaõigus.

Need lüngad on väga tõsine märk sellest, et oleme kaugenemas Euroopa Ülemkogu hiljutisel kohtumisel kinnitatud seisukohtadest ja Itaalia valitsuse seisukohast; Itaalia valitsus on alati võidelnud selle eest, et sisserände ohjamiseks seotud küsimused oleksid Euroopa Liidu tegevuse päevakorras tähtsal kohal.

Loodan, et eesistujariik Hispaania läheb kaugemale oma üldsõnalistest avaldustest inimõiguste tagamise kohta, vaatab oma prioriteetid läbi ja tegutseb vastavalt sisserändega seotud kohustustele, mille on võtnud eelmised eesistujariigid. Kuni seda pole toimunud, avaldame peaminister Rodríguez Zapaterole ja tema valitsusele jätkuvalt survet.

Livia Járóka (PPE), kirjalikult. – (HU) Tervitan asjaolu, et eesistujariigi Hispaania tegevuskavas on lisaks põllumajanduse arendamisele ja suhetele kolmandate riikidega esmatahtsa eesmärgina nimetatud ka naiste ja meeste võrdsete võimaluste tagamist Euroopa tööturul. Samuti on tervitatav, et tegevuskavas rõhutatakse võitlust soolise vägivalla vastu ja soolise vägivalla ohvrite kaitset ning üldiste eesmärkide seas mainitakse soolise võrdõiguslikkuse osa Euroopa Liidu arengus. On märkimisväärne, et diskrimineerimise tõkestamisele pühendatud osas võtab eesistujariik kohustuse vähendada meeste ja naiste praeguseid palgaerinevusi, edendada soolise võrdõiguslikkuse juhiseid aastateks 2011–2015, luua soolise vägivalla Euroopa seirekeskus ja korraldada foorum, mille raames hinnatakse ÜRO Pekingi tegevusprogrammi abil seni saavutatud tulemusi ja tulevikus lahendamist vajavaid küsimusi. Kuigi tegevuskavas ei mainita eesistujariigi plaane seoses romide integreerimisega ühiskonda, loodan südamest, et eesistujariik jätkab eelkäijate alustatud tööd ning – tänavust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aastat silmas pidades – kasutab kõiki vahendeid, et toetada romide kui Euroopa suurima ja kõige kaitsetuma vähemuse sotsiaalset ja majanduslikku integreerimist. Avaldan ka lootust, et rahvusvahelisel romide päeval Córdoba peetaval tippkohtumisel annab eesistujariik Hispaania olulise tõuke selleks, et praegu välja töötatav Euroopa romide strateegia kiiresti valmiks.

Ádám Kósa (PPE), kirjalikult. – (HU) Mul on hea meel eesistujariigi Hispaania tutvustatud tegevuskava „Uuenduslik Euroopa“ üle, sest selles mainitakse ühe prioriteedina turismipoliitika väljatöötamise kiirendamist ja muu hulgas kavatsetakse arvesse võtta ka turistide seisukohti ELi vastava poliitika suhtes. Sel eesmärgil keskendub eesistujariik Euroopa turismimudeli loomisele, arvestades ka grupiturismi. Juhin teie tähelepanu asjaolule, et võimalikult suures ulatuses tuleks arvesse võtta ka puuetega inimeste huve. Transpordivaldkonnas teeb eesistujariik ettepaneku toetada intelligentseid transpordisüsteeme, millega ma olen täiesti nõus. Kasutan siinkohal võimalust, et korrata: Euroopa Liit peaks loobuma senisest õigusloomepraktikast, mille puhul võetakse vastu ja jõustatakse niisama palju õigusakte kui on transpordivahendeid. Praegu ei pakuta erinevate transpordivahendustega inimestele samal tasemel transporditeenuseid, olgugi et kõigil neil on ühesugused reisijate õigused. Ma soovitan eesistujariigil võtta arvesse volinikukandidaat Siim Kallase avaldust, milles ta nimetas vaba liikumist Euroopa kodanike üheks kõige põhilisemaks vabaduseks; see vabadus väljendub nüüdisaegses transpordis. Volinikukandidaat nõustus algatusega ja lubas töötada välja ühtse tegevusjuhendi, mis hõlmab kõiki transpordisektoreid. Nii saab ta oma ametiaja jooksul tagada, et kõigil Euroopa kodanikel on selged ja läbipaistvad õigused, ning eesistujariigil Hispaania võiks olla ja peaks olema selles oluline roll.

Krzysztof Lisek (PPE), kirjalikult. – (PL) Ma olen väga rahul, et naabruspoliitika on eesistujariigi Hispaania üks prioriteete. Ma tean, kui oluline on Hispaania jaoks arendada koostööd Vahemere-äärsete riikidega ja millist tähtsust Hispaania omistab Vahemere Liidu kontseptsioonile. Mõistan muidugi, et see puudutab Euroopa Liidu mitmeid naaberriike ja liidu tähtsaid majanduspartnereid. Veelgi suuremat heameelt valmistasid mulle peaminister Rodríguez Zapatero ja eesistujariigi Hispaania teiste esindajate avaldused, mille kohaselt nad soovivad jätkata oma eelkäijate, eriti tšehhide ja rootslaste jõupingutusi, mille eesmärk on arendada koostööd ELi idanaabritega, eelkõige Poola ja Rootsi ettepanekul ellu kutsutud idapartnerluse programmi kaasatud riikidega. Sellega seoses tahaksin kutsuda eesistujariiki ja peaminister Rodríguez Zapaterot isiklikult üles pöörama erilist tähelepanu olukorrale Valgevenes. On väga oluline kavandada ümber Valgevene suhtes välja töötatud strateegia ning jälgida riigi sisepoliitilist olukorda. EL peaks nõudma, et Valgevene ametivõimud austaksid inimõigusi ja muudaksid oma suhtumist kodanikuühiskonda kui institutsiooni. Peaminister Rodríguez Zapatero rõhutas inimõiguste tähtsust. Kahjuks on Valgevenes ikka veel süümevange ning võimude suhtumine demokraatlikku opositsiooni, vabasse ajakirjandusse ja valitsusvälistesse organisatsioonidesse, sealhulgas rahvusvähemuste organisatsioonidesse ei ühti kaugeltki Euroopa standarditega. Demokratiseerimine ja austus peamiste kodanikuvabaduste suhtes on tegur, mida tuleks käsitleda idapartnerluse raames ELi ja Valgevene koostöö arendamise eeltingimusena.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE), kirjalikult. – (PL) Eesistujariigi Hispaania üks esmatahtsaid eesmärke on ELi majanduse elavdamine, mis tuleb saavutada 2020. aastani kavandatud Euroopa säästva arengu strateegia heakskiitmise ja elluviimise abil. Komisjoni esitatud dokumendist ilmneb, et see strateegia hõlmab ennekõike teadmispõhise ja keskkonnasõbralikuma majanduse edendamist. Teine idee, mille Hispaania on esitanud, puudutab rahatrahvide süsteemi, mis sisaldab näiteks Euroopa Liidu eelarvest antavate toetuste

vähendamist riikide puhul, kes ei saavuta strateegias kehtestatud eesmäärke. Hispaania on nüüd sellest ideest loobumas, kuna paljud riigid ja huvirühmad on selle vastu.

Mul on siiski küsimus: miks enne sellise pöördelise idee teatavaks tegemist ei toimunud konsultatsioone? Kas Hispaania enda kogemused ei ütle talle, et vaesematel riikidel võib olla raskusi nii kaugele minevate tingimuste täitmisel – mitte sellepärast, et neil puudub tahe, vaid kuna nad ei suuda? Kas te ei arva, härra Rodríguez Zapatero, et lisakaristuste kehtestamisel on soovituga võrreldes vastupidine mõju, see viib veelgi suuremate erinevusteni eri piirkondade arengus, mis omakorda nõrgestab kogu Euroopa Liitu? Me kõik soovime tugevat liitu, ja liit on tugev siis, kui liidu osad on tugevad. Piirkondadevaheliste erinevuste silumise poliitika toimib, nii et ärgem rikkugem selle tulemusi jõuliste meetmetega.

Iosif Matula (PPE), kirjalikult. – (RO) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma tervitan asjaolu, et eesistujariik Hispaania on ühe esmatähtsa eesmärgina võtnud ülesandeks tagada Euroopa Liidu energiapoliitika. Seega on väga oluline Nabucco projekti õigeaegse lõpuleviimisega mitmekesistada gaasitarnete allikaid. Pärast Nabucco gaasijuhet käsitleva valitsustevahelise kokkuleppe sõlmimist peab Euroopa Liit tegutsema asuma.

Tahaksin rõhutada, et eesistujariigi Hispaania prioriteetide hulka peavad kuuluma ka suhted idapartnerluse riikidega. Sellega seoses leian, et meil tuleks kindlasti anda tugev poliitiline toetus hiljuti ELi ja Moldova Vabariigi vahel alanud läbirääkimiste edukale lõpuleviimisele. Need läbirääkimised peavad viima assotsiatsioonilepingu sõlmimiseni, mis märgib suurt edasiminekut euroopalike väärtuste järgimisel selles ELi vahetus läheduses asuvas Euroopa riigis. Ma arvan ka, et peame saatma positiivse sõnumi Moldova Vabariigi kodanikele, kellest enamik teatas 2009. aasta valimistel, et pooldab koalitsiooni nimega Eurointegratsiooni Liit.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Tundub üsna kummaline, et eesistujariik Hispaania kutsub meid üles võitlema majanduskriisi vastu ja soovib muuta majanduspoliitiliste eesmärkide saavutamise kohustuslikuks. See kõlab absurdelt riigi puhul, kus töötuse määr on peaaegu 20%, Euroopa keskmisest kaks korda suurem. Veelgi halvem on see, et eesistujariik propageerib Euroopa majandusliku juhtimise vana ideed. Selline subsidiaarsuse põhimõtte rikkumine tuleb kindlalt tagasi lükata. EL peab jääma mitmekesisusel ja rahvusriikidel põhinevaks liiduks – me võlgname seda oma kodanikele.

Samuti on liidul oma kodanike ees kohustus Türgiga peetavatel läbirääkimistel end lõpuks selgelt väljendada. Eesistujariik Hispaania sulgeb silmad tegelikkuse ees – fakti ees, et Türgi ei kuulu Euroopasse ei geograafiliselt ega vaimses või kultuurilises mõttes. Selles Väike-Aasia riigis diskrimineeritakse endiselt rahvus- ja usuvähemusi ning Ankara keeldub kangekaelselt tunnustamast Küprost, mis on ELi liikmesriik. Väide, et juba aastakümneid kestnud konfliktile leitakse peagi tõhus lahendus, pole midagi muud kui soovmõtlemine. Juba rahalistel põhjustel ei saa EL hakkama Türgi ühinemisega. Türklaste massiline sissevool ja plahvatuslikult kasvavad paralleelühiskonnad teevad ELile lõpu. On ülim aeg viivitamata lõpetada Ankaraga ühinemisläbirääkimised ja teha tööd eripartnerluse sõlmimise nimel.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Ma olen rahul sellega, et eesistujariik Hispaania on põllumajanduse valdkonnas seadnud prioriteedid, mis on tegelikult selle eesistumisperioodi kõige tähtsamad eesmärgid: ühise põllumajanduspoliitika tulevikku puudutava arutelu jätkamine ja ühise põllumajanduspoliitika kohandamine pidevalt muutuvate oludega tänapäeva Euroopas.

Lisaks täheldasin ma Hispaania eesistumise tegevuskavas teisigi olulisi mõtteid: Euroopa põllumajandusele piisavate vahendite tagamine ja piimakvootide järkjärgulise kaotamise protsessi jätkamine vastavalt nn tervisekontrolli tulemustele. Lisaks on mul hea meel esmaspäeval toimunud põllumajanduse ja kalanduse nõukogu esimesel istungil alguse saanud arutelude üle, mille käigus käsitletakse toiduainete tarneahela paremat toimimist, et hoida hinnakõikumised kontrolli all ja tagada tulude õiglasem jaotumine tarneahela osaliste vahel. Kõik need on kaugeleulatuvad eesmärgid, mis on ühtlasi ka Euroopa kodanike jaoks väga olulised.

Ślawomir Witold Nitras (PPE), kirjalikult. – (PL) Täna teid teie avakõne eest, lugupeetud peaminister. Kahjuks puudus selles kõnes aga selge viide tohutu eelarvepuudujäägi probleemile. Ma ei kujuta ette, et eesistujariik Hispaania ei pööra sellele probleemile tähelepanu ega sea selle lahendamist esmatähtsaks eesmärgiks. Härra Rodríguez Zapatero, teie kõige olulisem ülesanne peaks olema seotud mitte ainult Kreekas, vaid ka Hispaanias ja teistes riikides valitseva olukorraga. Kas te ei karda, et kui te ei saa eelarvet Hispaanias kontrolli alla, siis polegi raha teie viidatud elektriautode ostmiseks? Te peate teadma, et teatud liikmesriikide valitsuste, sealhulgas Hispaania valitsuse kergemeelne poliitika vähendab Euroopa Liidu konkurentsivõimet, vähendab töökohti Euroopa Liidus ja lükkab edasi uute riikide kaasamise euroalasse. Kõige selle põhjuseks

on liidu sisemine ebastabiilsus. Palun suhtuge sellesse probleemi väga tõsiselt. Te olete kohustatud seda tegema.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), kirjalikult. – (PL) Hispaania eesistumine järgneb vahetult Lissaboni lepingu jõustumisele. Tavad, mis kujunevad välja ühelt poolt Euroopa Ülemkogu alalise eesistuja ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning teiselt poolt ühenduse teiste institutsioonide ja liikmesriikide juhtide vahel, sõltuvad suurel määral nüüd algavast eesistumisest. Teeksin siinkohal üleskutse uute institutsioonide võimalikult suures ulatuses tunnustamiseks, lähtudes lepingu sätetest ja läbiviidava reformi mõttest. On oluline, et Euroopa Liit räägiks rahvusvahelisel areenil ühel häälel. Veelgi tähtsam on aga see, et liidu häält võetaks kuulda ning et liit paneks aluse uutele suundumustele ja oleks otsuste tegemisel mõjukas. Et vältida Kopenhaageni kliimakonverentsil toimunu kordumist, peab eesistujariik juba praegu astuma samme, et luua õhkkond, mis võimaldab järgmisel tippkohtumisel teha Euroopa Liidu seisukohaga kooskõlas olevaid otsuseid. Liit peab olema ühtne ka kriisi vastu võitlemisel ja uue finantssüsteemi loomisel.

Eesistujariigi ülesanne on aktiivselt toetada igasuguseid intellektuaalseid arutelusid Euroopa majandusliku ja sotsiaalse mudeli muutmise teemal, mis tuleneb praegusest majanduskriisist saadud õppetundidest. Mina omalt poolt aga loodan eesistujariigi mõistvale toetusele ühise põllumajanduspoliitika reformimiseks tehtavale tööle. Sellest saab peagi üks Euroopa Liidu kõige olulisemaid poliitilisi küsimusi.

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (PL) Eesistujariigi Hispaania tegevuskava sisaldab olulisi eesmärgi, mille saavutamine võimaldab meil tunda end konkurentsivõimelises ja majanduslikult tugevas Euroopa Liidus turvaliselt. Minu arvates tuleb kõige tähtsamaks pidada järgmist kolme eesmärgi.

1. Otsustav ja kiire tegutsemine tööpuuduse suurenemise vähendamise eesmärgil. Uute töökohtade loomine nõuab palju eeltööd ja suurt rahalist toetust, sealhulgas turu-uuringuid ja koolitust. 2010. aasta on parim aeg selleks, et inimesed tõstaksid oma kvalifikatsiooni ja isegi õpiksid ümber vastavalt kriisist väljuva majanduse vajadustele.

2. Võitlus koduvägivalla vastu, sealhulgas kavandatud direktiivi eelnõu ELi kaitse kohta koduvägivalla ohvritele. Selle nähtuse ulatus Euroopas ei jäta kahtlust, et paljud naised tunnevad end oma kodus kõige kaitsetumana. See on absurdne olukord, mis ühtlasi seab ELi liikmesriigid halba valgusse, sest nad ei tule toime selle nii olulise sotsiaalse probleemi lahendamise. Väga suurel määral on selles süüdi poliitikud, kes ei võitle piisavalt naistevastase vägivalla vastu ja teevad sageli näo, justkui polekski see nähtus nii laialt levinud. Toetuse puudumine Euroopa Parlamendi resolutsioonile naistevastase vägivalla teemal kahjustas parempoolsete mainet. Õnneks võeti see resolutsioon vastu vasakpoolsete parlamendiliikmete hääletage.

3. Edasine tegevus võitluses diskrimineerimise vastu, sealhulgas edusammud seoses erinevaid diskrimineerimise vorme käsitleva uue direktiiviga ja ranged karistused riikidele, kes viivitavad ELi diskrimineerimisvastaste õigusaktide rakendamisel.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) Taas kord võtab Hispaania ELi eesistumise üle otsustaval hetkel. Kaheksa aastat tagasi, 2002. aasta esimesel poolel, pidi Hispaania tulema toime probleemidega, mis kaasnesid euro kui ühisraha kasutuselevõtuga. Nüüd seisab eesistujariigi Hispaania ees samavõrd kaalukas ülesanne – Lissaboni lepingu sätete rakendamine. Pädevuse jagunemine liikmesriigist eesistujariigi ja Euroopa Ülemkogu alalise eesistuja vahel omandab suure tähenduse. Maailmaareenil Euroopa Liidu positsiooni tugevdava välispoliitika seadmine prioriteediks väärib toetust. Kas hiljuti ametisse nimetatud välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja aga saab sellega hakkama? See kartus tuleneb paruness Ashtoni avaldustest ja tema minevikust, aga ka tema esimestest tegudest pärast ametisse asumist. Kindlasti ei pea kedagi veenma selles, et jätkuvalt tuleb võidelda kriisi ning selle negatiivsete majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgede vastu. Selline tegevus on eriti Hispaania huvides, keda majanduslangus on erakordselt rängalt tabanud. Kuidas me suudame naasta stabiilsuse ja kasvu pakti kriteeriumide järgimise juurde nii suurtes kui ka väikestes liikmesriikides? Kuidas tuleks võitlust kriisiga Euroopas ja maailmas kooskõlastada? Veel üks Lissaboni lepingu sätetest tulenev katsumus on vajadus korraldada eesistujakolmiku koostööd. Hispaania peab kooskõlastama oma tööd Belgia ja Ungariga. Eriti tähtis on tagada eesistumise sujuv üleandmine ühelt riigilt teisele, et säiliks tehtava töö järjepidevus. Ma soovin eesistujariigile Hispaaniale edu!

Bogusław Sonik (PPE), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja, ma soovin südamest eesistujariik Hispaaniale edu. Pean tunnustama, et mul on selle eesistumisperioodi suhtes konkreetsed ootused. Esiteks seetõttu, et eesistujariigi üks prioriteete on energiapoliitika. Ma olen sellega väga rahul. See valdkond peaks olema kõigi eesistujariikide prioriteet. Tahaksin rõhutada, et ELi tegevuskava varustuskindluse ja solidaarsuse tagamiseks energiasüsteemide arendamisel on energiapoliitika väga oluline element. Selle tegevuskava rakendamiseks tehtava töö jätkamine ja kiirendamine on täiesti hädavajalik.

Olen nõus eesistujariigi Hispaania põhimõtetega, mis on seotud kliimamuutuse ohjamiseks võetavate meetmetega. Tahan juhtida tähelepanu sellele, et väga oluline on kooskõlastada Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike teavitamine võimalustest, kuidas nad ise saavad võidelda kliimamuutuse vastu. Kopenhaageni hiljutine tippkohtumine näitas, et ainuüksi poliitikute tahtest ei sõltu kuigi palju. Seega peame kaasama eurooplased nii suures ulatuses kui võimalik ja veenma neid, et kliimamuutus ei ole abstraktne protsess, vaid nähtus, mis mõjutab kõiki meid ühiselt ja igaüht üksikult.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), kirjalikult. – (HU) Ungari ja Hispaania-Belgia-Ungari eesistujakolmiku ühe osa esindajana soovin eesistujariigile Hispaaniale edu. On tõesti haruldane, kui Euroopa Parlamendi külastaval peaministril on nii selge arusaam ELi tulevikust ja eesistujariigi tegevuskavast, nagu me täna hommikul Rodríguez Zapatero kõnest kuulsime. Olen nõus seisukohaga, et majandusliitu rakendamata on Euroopa konkurentsivõime maailmamajanduses ohus. Peaminister Rodríguez Zapatero loetletud neli prioriteeti järgmiseks kümneks aastaks määravad tegelikult ära kõige tähtsamad strateegilised eesmärgid. Liidu kui terviku, eriti aga uute liikmesriikide, sealhulgas Ungari huvides on vähendada energiasõltuvust. Ilma keskkonnasäästliku majanduskasvu, digitaalturu, ühise innovatsioonivõime loomise ja Euroopa haridussüsteemi tegeliku arendamiseta ei suuda liit uueneda.

Ma olen väga rahul ka eesistujariigi Hispaania otsusega kiirendada arutelu ühise põllumajanduspoliitika tuleviku teemal. Aega on vähe; esiteks peame välja töötama ühise põllumajanduspoliitika raamistiku ja seejärel kasutama seda eelarve koostamise alusena – mitte vastupidi. Vastasel korral kaotavad palju nii ühise põllumajanduspoliitika raames toetuse saajad kui ka ühendus tervikuna. Ungari Põllumajanduse Akadeemia on oluline koht, kus arutatakse ühise põllumajanduspoliitika tulevikku Ungaris; loodetavasti on eesistujariigil Hispaanial võimalik osaleda akadeemias 2010. aastal korraldataval üritusel.

Nuno Teixeira (PPE), kirjalikult. – (PT) Hispaania eesistumine langeb kokku strateegiliselt tähtsa ajaga Euroopas. Asjaolu, et Hispaania alustab eesistujariigina tegutsemist Lissaboni lepingu jõustumise ajal, suurendab tema vastutust uue lepingu tulemusliku kohaldamise eest, mis on tema tegevuskava elluviimise üks eeldusi.

Ootan pikisilmi arutelu ühtekuuluvuspoliitika tuleviku teemal ja püüan tagada, et see hõlmaks ka territoriaalse ühtekuuluvuse küsimust. Euroopa üht äärepoolseimat piirkonda esindava parlamendiliikmena pööran ma erilist tähelepanu sellele, mida teeb uus eesistujariik seoses saarepiirkondade arendamise poliitikaga.

ELi-Maroko tippkohtumine on kahtlemata ideaalne võimalus edendada Euroopa ja Aafrika Atlandi koostööpiirkonda, eelkõige Madeira, Assooride, Kanaari saarte ja naaberriikide koostöö kaudu. Sellele valdkonnale kavatsen ma täielikult pühenduda.

Arvestades geograafilist ja ajaloolist lähedust Hispaaniaga, huvitab Portugali ja tema äärepoolseimaid piirkondi, näiteks Madeirat see, kuidas eesistujariik Hispaania kavatseb ellu viia ja arendada neid piirkondi käsitlevat uut Euroopa strateegiat.

Sellega seoses kavatsen ma tähelepanelikult jälgida eesistujariigi tegevust komisjoni teatises „Äärepoolseimad piirkonnad – Euroopa eelis“ sisalduvate soovitude elluviimisel ning arutelu tulevase finantsperspektiivi teemal.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), kirjalikult. – (RO) Eesistujariik Hispaania peab lõplikult formuleerima Lissaboni lepingu rakendamise institutsioonilise korralduse. Komiteemenetluse uute eeskirjade määratlemine on õigusloome seisukohalt väga oluline. On mitu dokumenti, sealhulgas ehitiste energiatõhususe direktiiv ja intelligentsete transpordisüsteemide direktiiv, mille vastuvõtmine sõltub sellest, kui kiiresti need institutsioonidevahelise koostöö eeskirjad koostatakse. Lisaks on majanduskriis pannud keerulisse olukorda Euroopa kodanikud, kes kaotavad oma töökohti ja loodavad majanduse taastumist soodustavate meetmete väljatöötamisele. ELi 2020. aasta strateegia peab leidma lahendused, et neile ootustele vastata. Seega peab Hispaaniast, Belgiast ja Ungarist koosnev Euroopa Liidu eesistujakolmik tugevdama sotsiaalset Euroopat, luues töökohti ja parandades Euroopa kodanike elutingimusi. Lisaks tähistab 2010. aasta finantsperspektiivi 2007–2013 keskpunkti. Sel aastal on liikmesriikidel ainulaadne võimalus vaadata rakenduskavad läbi, et võtta võimalikult suures ulatuses kasutusele Euroopa Liidu rahalisi vahendeid ja viia ellu projekte, mis aitavad luua töökohti ning parandada Euroopa kodanike elukvaliteeti. Kutsun eesistujariiki Hispaaniat ja kõiki teisi liikmesriike üles kasutama võimalikult hästi ära vahekokkuvõtte tegemist, et saavutada majanduse elavnemine aastatel 2012–2013.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Eesistujariigi Hispaania prioriteetideks on tagurliku Lissaboni lepingu tõhus kohaldamine, rahvavaenuliku Lissaboni strateegia elluviimise jätkamine ELi 2020. aasta

strateegia kaudu, ühise kaitse- ja julgeolekupoliitika tugevdamine ning demokraatlike õiguste ja vabaduste ründamine Stockholmi programmi alusel. Need on rahavõimu prioriteedid. Eesistujariigi tegevuskava kajastab euroala kapitaliringkondade kiirustamist eesmärgiga edendada kapitalistlikku ümberkorraldust ning jätkata järeleandmatult töötajate õiguste ja elatusaseme ründamist. Selle rünnaku keskmes on palga- ja pensionikärped, töösuhete täielik lõhkumine, paindlike ja ajutiste töövormide üldine kohaldamine, riiklike kindlustussüsteemide lammutamine, põllumajandustootjate sissetulekute hävitamine ühenduse eelarvest põllumajandusele ja loomakasvatusele eraldatavate toetuste ning sotsiaaltoetuste suurte kärbetega ning tervise, heaolu ja hariduse muutmine kaubaks riigieelarve puudujääkide ja stabiilsuspakti kohaldamisega hirmutamise abil. Euroala monopoolsed kapitaliringkonnad on otsustanud tugevdada ELi imperialistlikku poliitikat uute poliitiliste ja strateegiliste sekkumismehhanismidega, milleks on näiteks Euroopa välisteenistus, suurendada ELi militariseerimist, varustades ELi lahinguüksustega, ja suurendada koostööd NATOga.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), kirjalikult. – (PL) Daamid ja härrad, Hispaania asub neljandat korda Euroopa Liitu juhtima. Kuid ta teeb seda esimest korda uute põhimõtete alusel ja teeb esimest korda oma tööd koos Lissaboni lepingu alusel loodud uute institutsioonidega. Need asjaolud annavad Hispaania rollile erilise tähenduse ja suurendavad tema vastutust, arvestades seda, et finantskriis ja Euroopas toimuvad muutused langevad kokku Lissaboni lepingu jõustumisega. Pärast suhteliselt edukat Tšehhi eesistumist ja professionaalseid rootslasi on Euroopa silmad pööratud Pürenee poolsaarele. Esitatud prioriteedid – töö Euroopa kodanike õigustega, majanduse elavdamine ja finantskontroll, õigluse kaitsmine ja Euroopa sisejulgeoleku strateegia väljatöötamine – on väga keerukad, kuivõrd neid tuleb rakendada samal ajal uue lepingu jõustumisega täies mahus. Hispaania ees seisab suur võimalus ja suur katsumus, sest uued õigusaktid tuleb teisendada konkreetseteks meetmeteks ja neid tuleb kohandada kiiresti muutuvale olukorrale maailmas. Euroopa Liidu juhtimine ülemaailmse finantskriisi ajal ei ole lihtne. Seda enam ootan ma kannatamatult tulemusi ja soovin teile uue Euroopa projekti elluviimisel edu. Tänan.

ISTUNGI JUHATAJA: STAVROS LAMBRINIDIS

asepresident

***

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Itaalia politsei vahistas eile õhtul viis inimest, kes olid kavandanud maffia rünnakut Rosario Crocetta vastu, kes on meie kolleeg ja Sitsiilia linna Gela endine linnapea.

Süüdistuse kohaselt oleks rünnak võinud toimuda mis tahes päeval alates tänasest, 20. jaanuarist. Tuletan teile meelde, et Belgia ametiasutused pole veel taganud sobivat kaitset Rosario Crocettale, kes Itaalias on juba mõnda aega olnud kaitse all, nagu Euroopa Parlamendi presidentuur teab.

Ma paluksin presidentuuril näidata Euroopa Parlamendi nimel üles solidaarsust meie kolleegiga ja võtta meetmeid, et tagada Rosario Crocettale kui Euroopa Parlamendi liikmele piisav kaitse.

6. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

6.1. Euroopa Ombudsmani valimine (hääletus)

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja, kõigepealt tahaksin õnnitleda Nikiforos Diamandourost Euroopa Ombudsmaniks valimise puhul.

Nagu märgiti tema eelmise aasta aruandes, on kodanike seas Euroopa Liidu suhtes usalduse loomine väga tähtis töö. Me kõik oleme sellega nõus. Meil kõigil on oluline roll aidata sellele tähtsale tööle kaasa nii institutsioonide kui ka üksikisikutena.

Suhted komisjoni ja ombudsmani vahel on alati olnud väga head ja väga asjakohased. Leian, et meie koostöö on muutunud veelgi sujuvamaks ja viljakamaks.

Oma uurimiste kaudu on Euroopa Ombudsman ja tema meeskond teinud palju selleks, et arendada ja tugevdada teeninduskultuuri komisjonis. Ombudsmani tehtud kriitilistest märkustest on tehtud väga olulisi järeldusi, ja me oleme täheldanud ka kasvavat soovi jõuda sõbraliku lahendini. Selline areng peaks jätkuma ning ma tean, et komisjon järgib edaspidigi tähelepanelikult ombudsmani tegevust ja suhtub positiivselt tema ettepanekutesse.

Eelseisvad aastad on ombudsmani jaoks huvitavad ja küsimusterohked. Ma pean muidugi silmas Lissaboni lepingust tulenevaid uusi võimalusi. Nagu te kõik teate, tuleneb õigus heale haldusele põhiõiguste hartast.

Mul ei ole mingit kahtlust, et ombudsman suurendab oma osakaalu demokraatia tugevdamises Euroopas. Vahenditeks on läbipaistvus ja teenindusaltid institutsioonid. Me kõik peame toetama ombudsmani tema töös.

Niisiis, ma õnnitlen teid veel kord ametisse nimetamise puhul ja soovin teile edu nende väga oluliste ülesannete lahendamisel, mis meid kõiki ees ootavad.

6.2. Ühise tollitariifistiku ühepoolsete maksumäärade kohaldamise ajutine peatamine teatavate tööstustoodete impordi suhtes Madeira ja Assooride autonoomsetesse piirkondadesse (A7-0001/2010, Danuta Maria Hübner) (hääletus)

6.3. Ettepanek nimetada liige komiteesse, millega konsulteeritakse enne Euroopa Kohtu ja üldkohtu kohtunike ja kohtujuristide ametisse nimetamist (hääletus)

6.4. AKV-EÜ koostöölepingu (Cotonou leping) teine muutmise (A7-0086/2009, Eva Joly) (hääletus)

7. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Euroopa Ombudsmani valimine

Vito Bonsignore (PPE). – (IT) Selle hääletusega väljendas Euroopa Parlament oma usaldust Euroopa Ombudsmani suhtes, kelle volitused kestavad kuni Euroopa Parlamendi selle koosseisu ametiaja lõpuni.

Ma pean ütleva, et see on positiivne hääletustulemus meie kõigi, kõikide Euroopa kodanike jaoks. Euroopa Ombudsman tegeleb kodanike kaebustega, mis puudutavad meie institutsioonide haldusomavoli. Ombudsman on andnud aru Euroopa Parlamendile; ta on vastanud küsimustele selle kohta, kuidas muuta ombudsmani enda tööd läbipaistvamaks, kuidas parandada koostööd Euroopa Parlamendi ja ombudsmani ametnike vahel ning suhtlemist avalikkusega.

Tal on väga tähtis roll: kaitsta Euroopa kodanikke, aidata neid nende suhetes ametiasutustega ja ehk ka panna Euroopa kodanikud tundma, et Euroopa on nende ühine kodu. Kohati mõttetu bürokraatia vähendamine on eesmärk, mille poole me kõik peame püüdma.

Euroopa Liit muutub poliitilisemaks, kui ta suudab asetada kodanikud oma tegevuse keskmesse. Seetõttu loodan, et uuel ombudsmanil õnnestub rakendada varasemaid kogemusi, et parandada veelgi häid suhteid Euroopa kodanikega.

- Rapport: Eva Joly (A7-0086/2010)

Alfredo Antoniazzi (PPE). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma leian, et raportöör Eva Joly ja kõik fraktsioonid on teinud suurepärase tööd selle raporti koostamisel. Mina ja mu kolleegid Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist toetame seda raportit täielikult.

Eriti tahaksin väljendada oma toetust raporti sellele osale, milles rõhutatakse, et Cotonou lepingu muutmise üle peetavatel läbirääkimistel tuleks arvesse võtta ühelt poolt finantskriisi tagajärgi ning teiselt poolt rännet, eelkõige aga vajadust piirata ebaseaduslikku sissetulekut.

Rändel on tegelikult väga negatiivne mõju AKV riikide majandusele, sest väljarände tõttu kaotavad need riigid tööjõudu ja kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid, kes on arenguks vajalikud, ent ka neile Euroopa Liidu liikmesriikidele, kuhu saabub erakordselt palju ebaseaduslikke sisserändajaid, näiteks Itaaliale; nende riikide võimel sisserändajaid vastu võtta on majanduslikud ja tööturuga seotud piirid, mida ei saa ületada, sest vastasel korral on tulemuseks sotsiaalse olukorra halvenemine.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Austatud juhataja, ma hääletasin Eva Joly raporti vastu, kuigi kindlasti oleme kõik nõus raporti ühe keskse argumendiga, nimelt et me peame viima ellu poliitikat, mis keskendub majandusliku arengu edendamisele Aafrika riikides endis, et vältida ajude äravoolu ja võimaldada haritud aafriklastel lõpuks pühenduda oma riigi arendamisele. Seda ma mõistan ja toetan. Kuid miks siis pooldab seesama raport nii kangekaelselt poliitikat, mis soodustab uut väljarännet Aafrika riikidest ja uut sisserännet Euroopasse? Lõppude lõpuks soodustatakse nii ju tegelikult kõige kõrgema kvalifikatsiooniga, kõige energilisemate ja ettevõtlikumate aafriklaste väljarännet. Väidan, et nn sinine kaart on Euroopa jaoks katastroofiline ning Aafrika ja Aafrika inimeste jaoks eriti kahjulik. Lisaks on raportis mainitud korduvränne kättesaamatu unistus, sest need sisserändajad ei lähe koju. Nii luuakse ebaseaduslikule sisserändele uus kasvulava.

***

Daniel Hannan (ECR). – Lugupeetud juhataja, meie päevakord on sel nädalal ja eriti täna olnud lahja, kasin ja kärbitud. Me kõik teame, miks. See nädal on loovutatud tagatubades manööverdamisele. Ma ütlesin, et need tagatoad on suitsu täis, aga kuna me oleme Brüsselis, siis ütlen, et nad on suitsuvabad.

Me oleme läbi teinud need mõttetud kuulamised. Nende käigus on selgunud kandidaadid, kelle kohta ma pean ütlema, et minu teada ei arva mitte ükski parlamendiliige, et me nimetame nüüd ametisse 27 Euroopa Liidu parima kvalifikatsiooniga meest ja naist, kelle kätte komisjonis koonduvad aukartust äratavad volitused. Lisaks sellele, et nad teostavad täitevvõimu, on neil ka õigus algatada õigusloomet. See on erakordne võimu koondumine mis tahes kontekstis, eriti aga siis, kui – nagu me teame – nad ei ole valijate ees otseselt aruandekohustuslikud.

Euroopas on väga eriline valijaskond – Euroopa Parlamendi 736 liiget võivad otsustada, kes hakkab Euroopat juhtima.

Ei pea olema euroskeptik, et seda pahaks panna. Mulle tundub kummaline, et see manner, kes kunagi levitas esindusvalitsuse ja parlamentaarse demokraatia ideed ning kandis demokraatiaseemneid laiali kaugetele mandritele, kus need leidsid viljaka pinnase, on nüüd esivanemate kogutud viljasaagil siin Euroopas hukkuda lasknud. See pisendab meid kõiki.

*

* *

- Rapport: Eva Joly (A7-0086/2009)

Syed Kamall (ECR). – Austatud juhataja, ELi ja AKV riikide suhete puhul tuleks kindlasti kõigepealt kaaluda, kuidas aidata inimesi välja vaesusest, mis valitseb paljudes AKV riikides.

Kui ma räägin nende riikide ettevõtjatega, siis kurdavad nad selle üle, et nüüd, mil paljud neist riikidest on 40 aastat iseseisvad olnud, kannatavad nad ikka veel 40 aastat kestnud sotsialismi tulemusel tekkinud probleemide all, sõltudes endiselt ressursipõhisest majandusest ja olles ka abist liiga sõltuvad.

Nende riikide ettevõtjad räägivad ka sellest, kuidas kaubandustõkked neid riike tegelikult kahjustavad ning kuidas need muudavad imporditud toiduained ja ravimid kallimaks kõige vaesemate kodanike jaoks. Nad kurdavad ELi tariifsete ja mittetariifsete tõkete üle. Seetõttu on mul hea meel, et ELi ja AKV riikide suhete osas tehakse midagi selleks, et kõrvaldada vähemalt mõningad tariifsed tõkked.

Samuti on mul hea meel, et komisjon on loonud üksuse, mis aitab arenguriikide ettevõtjatel kaupa ELi eksportida. Peame meeles pidama kõige tähtsamat põhimõtet: parim viis aidata vaeseimad inimesed vaesusest välja on soodustada rohkem kaubandust ja aidata vaesemate riikide ettevõtjaid.

Philip Claeys (NI). – (NL) Lugupeetud juhataja, juba üksi lõige 31, milles kutsutakse komisjoni üles lisama lepingusse korduvrände põhimõtte ja selle lihtsustamine korduvviisade andmise teel, oli piisav põhjus Eva Joly raporti vastu hääletamiseks. Korduvränne on illusioon. See on miski, mis eksisteerib ELi ametlikes dokumentides ja muudel paberitel, kuid mitte – mõne erandiga – reaalses maailmas. Korduvränne taandub

sellele, et sisserändajale antakse tähtajaline elamisluba, kuid ta jääb pärast elamisloa tähtaja lõppu endiselt Euroopasse ja muutub ebaseaduslikuks elanikuks. See on nn korduvrände tegelikkus. Korduvränne soodustab ebaseaduslikku sisserännet; seda teab nii komisjon kui ka Euroopa Parlament. Sellegipoolest kasutatakse seda mõistet ikka ja jälle, et panna inimesed uskuma, et paljud sisserändajad pöörduvad tulevikus oma päritoluriiki tagasi. Seega tuleks meil tegelikkuse varjamine võimalikult kiiresti lõpetada.

***

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja, kui lubate, siis ma teeksin märkuse kõneajast kinnipidamise kohta, sest liigagi tihti lähevad liiga paljud kõnelejad siin istungisaalis pikalt oma ajast üle – ja neil lubatakse seda teha. Mõned räägivad neile eraldatud ajast ligi kaks korda kauem. Kutsun presidenti ja asepresidente oma haamrit tõhusalt kasutama, nii et kõneajast peetaks reeglite kohaselt kinni ja et neil, kes tahavad eelnevalt registreerimata sõna võtta, oleks võimalus seda teha.

*

* *

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Euroopa Ombudsmani valimine

Alfredo Antoniozzi (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, Euroopa ombudsmani töö kodanike heaks on väga tähtis Euroopa institutsioonide nõuetekohase toimimise ja läbipaistvuse seisukohalt, arvestades, et need institutsioonid esindavad 27 liikmesriiki ja peaaegu 500 miljonit kodanikku. Tahan Euroopa Parlamendis keskenduda ombudsmani olulisele rollile seoses ELi keelte kaitsega, kuivõrd viimastel aastatel on esitatud arvukalt keelelist diskrimineerimist käsitlevaid kaebusi, mis on puudutanud ka itaalia keelt. Seetõttu on mul hea meel Euroopa Ombudsmani uuesti ametisse nimetamise üle ning ma soovin talle edu tema töös, kutsudes teda ühtlasi üles pöörama asjakohast tähelepanu keelte kaitsele.

Vasilia Viorica Dăncilă (S&D), kirjalikult. – (RO) Mul on hea meel, et Nikiforos Diamandouros valiti Euroopa Ombudsmani ametikohale tagasi teiseks ametiajaks, mis kestab 2014. aastani. Samuti toetan ombudsmani tema peamiste eesmärkide saavutamisel. Need eesmärgid on järgmised: tagada, et Euroopa Liidu kodanikel oleks võimalik kasutada Lissaboni lepingust tulenevaid hüvesid ja vahendeid, ning saavutada parem koostöö riiklike ja piirkondlike ombudsmanidega, kindlustades nii Euroopa tasandil ellu viidava tegevuse suurema läbipaistvuse.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Toetan täielikult Nikiforos Diamandourose tagasisvalimist Euroopa Ombudsmani ametikohale. Euroopa Ombudsman uurib kaebusi, mis on esitatud Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste vastu. Ombudsman peab olema sõltumatu, erakondliku kuuluvuseta ja erapooletu avalik teenistuja. Nikiforos Diamandouros on tõestanud end väga professionaalse ja tõhusa kodanike nimel tegutsejana. Ta ei ole kartnud kritiseerida mis tahes Euroopa Liidu institutsiooni, sealhulgas Euroopa Parlamenti, kui see on asjakohane. Nüüd, mil põhiõiguste hartast tulenevatel õigustel on sama suur kaal kui aluslepingutest tulenevatel õigustel, keskendub Nikiforos Diamandouros oma töös kindlasti põhiõiguste hartale ja eelkõige õigusele heale haldusele.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Kui Euroopa Liit soovib olla kodanikele lähemal ja suuremal määral eurooplaste teenistuses, on oluline, et inimestel oleks võimalik teostada tõhusat kontrolli ELi institutsioonide ja asutuste üle. Just seetõttu on Euroopa Ombudsmani töö hädavajalik: kodanikud teavad talle haldusrikkumistest, diskrimineerimisest, võimu kuritarvitamisest ning ELi institutsioonidele või asutustele esitatud konkreetsetele küsimustele vastamata jätmisest või vastamast keeldumisest.

Seoses sellega tervitan ma uue Euroopa Ombudsmani valimist järgmiseks viieks aastaks ja loodan, et ta juhendub oma töös Euroopa Liidu alusväärtustest – vabadusest ja õiglusest. See tagab, et Euroopa kodanikel on paremad institutsioonid ja tõhus kontroll nende üle; nii muutub EL tugevamaks, õiglasemaks ja ühtsemaks.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Ombudsman uurib ühenduse institutsioonide ja asutuste mittenõuetekohase halduspraktika juhtumeid kas omal algatusel või kaebuste põhjal. See tähendab, et nüüd, mil Lissaboni leping on jõustunud ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta on muutunud õiguslikult siduvaks, aitab Euroopa Ombudsman luua kodanike Euroopat. Tuleb märkida, et õigus heale haldusele on Euroopa kodanike üks põhiõigusi, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41.

2001. aastal kiitis Euroopa Parlament heaks resolutsiooni hea haldustava eeskirja kohta. Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused peavad seda eeskirja järgima. Minu arvates peaks sellest eeskirjast saama Euroopa Liidu õigusakt, mis oleks seostatud ELi teiste õigusaktidega ja tagaks, et ELi institutsioonid järgivad oma suhetes kodanikega eeskirjas sätestatud üldpõhimõtteid. On väga tähtis, et Euroopa kodanikud teaksid oma õigusi ning võimalusi nende õiguste kaitsmiseks ja taastamiseks, kui neid õigusi on rikutud.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja, Euroopa Parlament on tegelikult Nikiforos Diamandourose tööd ombudsmanina hinnanud igal aastal, arutades tema esitatud aastaaruandeid, ja ta on meilt alati saanud kõrgeimaid hindeid. Oma töös kahe ametiaja vältel on Nikiforos Diamandouros juhtinud mitut ettevõtmist eesmärgiga suurendada teadlikkust ombudsmani ametist; see tähendab, et üha rohkem kodanikke on kasutanud tema abi. Viimaste andmete kohaselt, mis pärinevad 2008. aastast, esitati 2008. aastal 3406 kaebust, aasta varem aga 3211. Väärib märkimist, et ombudsman ei ole piirdunud lihtsalt reeglite kohaselt vastuvõetavate kaebuste uurimisega, vaid on andnud ka teavet võimaluste kohta kodanike õiguste kasutamiseks nende kaebuste korral, mis tegelikult tema pädevusse ei kuulu.

Lisaks algatas härra Diamandouros väga väärtusliku koostöö liikmesriikide ombudsmanidega, mis on võimaldanud vahetada teavet ja häid tavaid. Tema eestvõttel nimetati liikmesriikide ombudsmanide juures ametisse kontaktisikud ning teavet ELi õigusaktide rakendamise ja kohaldamise kohta avaldatakse Ombudsmani teabelehes (Ombudsman Newsletter). Seetõttu õnnitlen ma Nikiforos Diamandourost siiralt tema saavutuste puhul ja tema tagasivalimise puhul Euroopa Ombudsmani ametikohale ning loodan viljakale koostööle Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu ametiaja vältel.

Alan Kelly (S&D), kirjalikult. – Lugupeetud kolleegid, ma tahan tunnustada meie ombudsmani, Nikiforos Diamandourose tööd. Ta on täitnud oma ülesandeid kooskõlas kõigi reeglitega ning teinud seda sõltumatult ja ausalt. Ta võitleb põhimõtte eest, et ELi institutsioonid peavad olema läbipaistvad. Olgem ausad, kolleegid: meie kodanikud ei tunne Euroopa Liidu asjade vastu nii suurt huvi, nagu me tahaksime. Seetõttu on vajalik, et ELi institutsioonide tegevus oleks läbipaistev nagu klaas. Nikiforos Diamandouros on siiani näidanud suutlikkust tegutseda vastavalt sellele põhimõttele ja seepärast on mul hea meel, et ta uuesti ametisse nimetati. Täna teid.

David Martin (S&D), kirjalikult. – Mul on väga hea meel, et Nikiforos Diamandouros uuesti Euroopa Ombudsmani ametikohale valiti. Ta on väga hästi võidelnud kodanike õiguste eest ja ma olen rahul, et ta selles rollis jätkab.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Ombudsmani valimisel hääletasin ma Pierre-Yves Monette'i poolt. Ta oli ainus, kes võttis vaevaks tutvustada end Euroopa Parlamendi fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmetele ja vastata nende küsimustele.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) Me jõudsim täna otsusele Euroopa Ombudsmani valimise kohta. See valimine on väga oluline Euroopa Liidu kodanike jaoks, sest Euroopa Ombudsman tegeleb inimõiguste kaitsega. Ta uurib ELi kodanike kaebusi Euroopa Liidu institutsioonides esinevate rikkumiste kohta. Nii on eurooplastel teatav kontroll Euroopa Liidu iga organi, ameti, institutsiooni ja ameti üle.

Seetõttu on erakordselt tähtis, et meie kodanikud oleksid oma õigustest teadlikud. Nad peavad teadma, et pärast Lissaboni lepingu jõustumist on neil võimalik rohkem mõjutada ELi institutsioonide toimimist. Lisaks on uus ombudsman teatanud oma kavatsusest teha tihedamat koostööd teiste Euroopa Liidu institutsioonidega. Samuti on positiivne, et uute liikmesriikide kodanikud kasutavad kaebuse esitamise võimalust, mille tunnistuseks on eelmistel aastatel registreeritud kaebuste suhteliselt suur arv. See näitab, et uute liikmesriikide elanikud on huvitatud Euroopa Liiduga seotud küsimustest ja nad ei ole liidu suhtes ükskõiksed.

- Rapport: Danuta Maria Hübner (A7-0001/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin selle raporti poolt, mis käsitleb ühise tollitariifistiku ühepoolsete maksumäärade kohaldamise ajutist peatamist Madeira ja Assooride autonoomsetesse piirkondadesse teatavate tööstustoodete importimise puhul, sest selle eesmärk on suurendada Assooride ettevõtjate (tootjate, turustajate, hulgimüüjate ja jaemüüjate) konkurentsivõimet. See tagaks Assooridel stabiilsema tööhõive ning aitaks seega korvata majanduslikku halvemust, mille põhjuseks on nende saarte asukoht.

See maksude ajutine peatamine, mis võimaldab Assooride ja Madeira kohalikel ettevõtjatel maksuvabalt importida teatud koguses toorainet, varuosi, osiseid ja valmistooteid sellistes sektorites nagu kalandus, põllumajandus, tööstus ja teenindus, loob soodsad tingimused pikaajaliste investeeringute tegemiseks.

Need meetmed aitavad teatud määral ka väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid ning kohalikke põllumajandustootjaid, võimaldades neil luua töökohti ja teha investeeringuid neis äärepoolseimates piirkondades. Praeguses majanduskriisis on vajadus erimeetmete järele, mis elavdavad majandustegevust ja stabiliseerivad tööhõivet, väga suur.

Jean-Pierre Audy (PPE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin resolutsiooni poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega peatatakse ajutiselt ühise tollitariifistiku ühepoolsete maksumäärade kohaldamine teatavate tööstustoodete impordi suhtes Madeira ja Assooride autonoomsetesse piirkondadesse, ning mille aluseks on meie suurepärase Poola kolleegi, Danuta Maria Hübneri raport. Madeira ja Assooride autonoomsete piirkondade valitsused on oma liikmesriigi, Portugali valitsuse toetusel taotlenud ühise tollitariifistiku maksumäärade kohaldamise peatamist, et suurendada kohalike ettevõtjate konkurentsivõimet ja tagada stabiilsem tööhõive neis liidu äärepoolseimates piirkondades. Ma pooldan täielikult seda, et Euroopa Liit toetab äärepoolseimate piirkondade eripära, tingimusel et see toetus ei loo soodsat pinda spekulatsioonideks ega kaldu kõrvale kavandatud eesmärgist.

Zigmantas Balčytis (S&D), kirjalikult. – (LT) Toetan komisjoni ettepanekut ühise tollitariifistiku maksumäärade kohaldamise ajutise peatamise kohta, sest minu arvates peab EL tegudega näitama – ja mitte ainult deklareerima – oma solidaarsust piirkondadega, kes võitlevad majanduskriisi tagajärgedega. Usun, et see meede on kooskõlas Euroopa majanduse elavdamise kavaga, sest majanduskriis on mõjutanud ELi eri liikmesriiki ja piirkondi erinevalt ning seetõttu peame tagama meetmed, mis vastavad iga liikmesriigi või piirkonna konkreetsetele majanduslikele vajadustele.

Kuna need saared sõltuvad turismist ja turism on vähenemas, siis kasvab tööpuuduse ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kokkuvarisemise oht; sellel oleks nende kaugete saarte elanikele väga tõsine mõju. Kõnealuse maksuerandi rakendamisel peab ühendus tagama, et selle meetmega saavutatakse põhieesmärk – edendada ettevõtlust kohalikul tasandil ja aidata kohalikel põllumajandustootjatel ning väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel see raske aeg üle elada – ja et neid põhimõtteid kohaldatakse ka teiste ELi liikmesriikide suhtes.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), kirjalikult. – (PT) Äärepoolseimate piirkondade arengut takistavad tõsiselt sellised tegurid nagu ühiskonna ja majanduse struktuur, kõrvaline asukoht saarel, väiksus, raskesti ligipääsetav maastik ja halb kliima ning majanduslik sõltuvus. Seetõttu on väga oluline, et Euroopa Liit pööraks nendele piirkondadele jätkuvalt erilist tähelepanu, tehes kindlaks probleemid ja potentsiaali pakkuvad valdkonnad ning uurides nende erisusi ja nõrku külgi, et rakendada poliitikat ja meetmeid, mis on kooskõlas nende piirkondade majandusliku ja sotsiaalse arenguga. Pooldan ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, sest see võimaldab edendada säästvat arengut ja äärepoolseimate piirkondade integreerimist maailmamajandusse. Ühise tollitariifistiku maksumäärade kohaldamise ajutine peatamine võimaldab Madeira ja Assooride autonoomsetel piirkondadel korvata nende geograafilisest asukohast tulenevat majanduslikku halvemust ja leevendada majanduskriisi konkreetseid tagajärgi neis piirkondades. Ma kiidan Madeira ja Assooride piirkondlike omavalitsuste algatust ning nende jätkuvat soovi toetada nende piirkondade arengustrateegia loomist; see aitab suurendada Euroopa Liidu konkurentsivõimet ja suutlikkust tagada jätkusuutlik majandusareng.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Hääletasin selle raporti poolt, mis käsitleb ühise tollitariifistiku ühepoolsete maksumäärade kohaldamise ajutist peatamist Madeira ja Assooride autonoomsetesse piirkondadesse teatavate tööstustoodete importimise puhul. Nende maksumäärade kohaldamise peatamine aitab tugevdada kohalike ettevõtjate konkurentsivõimet ning luua ja säilitada töökohti neis äärepoolseimates piirkondades, olles vastukaaluks nende geograafilisest asukohast tulenevale majanduslikule halvemusele, mõjutamata samas siseturu tugevdamist või vaba konkurentsi põhimõtet ELis.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Ma leian, et ühepoolsete maksumäärade kohaldamise ajutine peatamine on hädavajalik selleks, et tugevdada Portugali autonoomsete piirkondade Madeira ja Assooride ettevõtjate konkurentsivõimet ja seeläbi tagada neil saartel stabiilsem tööhõive.

Nende maksumäärade kohaldamise peatamine võimaldab Madeira ja Assooride kohalikel ettevõtjatel importida toorainet, varuosi, osiseid ja valmistooteid tollimaksuvabalt, kui neid kasutatakse kohapeal kas töötlemiseks või tootmistegevuses.

Kõnealuse erandi heakskiitmine on väga vajalik Portugali autonoomsete piirkondade arenguks, sest need piirkonnad sõltuvad väga suurel määral turismist ja on seega äärmiselt tundlikud igasuguste kõikumiste suhtes selles sektoris. See tähendab, et nende piirkondade täielikku majanduslikku arengut piiravad nende geograafiline asukoht ja kohaliku majanduse eripära.

Seega võimaldab kohaliku tööstuse igasugune ergutamine kindlasti edendada kohalike inimeste elutingimuste parandamist ning avab võimalusi uute töökohtade loomiseks neil saartel; see omakorda tagab, et inimesed ei lahku saartelt, ja loob arenguks vajalikke tingimusi.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Ühise tollitariifistiku maksumäärade kohaldamise ajutine peatamine võimaldab Madeira ja Assooride autonoomsete piirkondade kohalikel ettevõtjatel importida teatud hulgal tooraineid, varuosi, osiseid ja valmistooteid tollimaksumabalt. Neid tooraineid tuleb kasutada põllumajanduses ning tööstuslikul töötlemisel ja tööstuse säilitamisel nimetatud autonoomsetes piirkondades.

Maksumäärade kohaldamine peatatakse kuni 31. detsembrini 2019 ja kasutusele võetakse meetmed, mis tagavad, et kõnealune erand ei tekitaks kõrvalut konkurentsi. See tugevdab meie autonoomsete piirkondade Madeira ja Assooride VKEd ja põllumajandustootjate konkurentsivõimet.

Kõnealune meede on kohandatud nende äärepoolseimate piirkondade erivajadustele ning ergutab majandustegevust, aidates nii stabiliseerida tööhõivet. Madeira ja Assooride kohalik majandus sõltub suuresti sise- ja rahvusvahelisest turismist, mida praegune majanduskriis on mõjutanud. Seega on maksumäärade kohaldamise peatamine täiesti õigustatud ning avaldab eelduste kohaselt positiivset mõju nende piirkondade majandusarengule.

Ma tahaksin paluda seda laadi protsesside puhul kiiremat analüüsi ja otsuste tegemist, et meil oleks võimalik tõhusamalt ja õigemal ajal reageerida.

Seepärast hääletasin ma poolt.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Madeira ja Assooride autonoomsete piirkondade valitsused taotlesid ühise tollitariifistiku ühepoolsete maksumäärade kohaldamise ajutist peatamist teatavate tööstustoodete importimise puhul, et tagada parem ja stabiilsem tootlikkus ja tööhõive neis äärepoolseimates piirkondades.

Me nõustume selles dokumendis esitatud ettepanekute sisuga. Samas leiame, et osiseid, mis ei seostu määruis sätestatud põllumajanduslike eesmärkidega, võiks käsitada tööstuslikul otstarbel vajalike osistena, eelkõige sellistes valdkondades nagu energeetika ja keskkond, näiteks energiatööstuse, eriti nn keskkonnasõbraliku energia (tuuleenergia, päikeseenergia jne) jaoks vajalikud varuosad ja osised.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Kuni 2019. aastani ühise tollitariifistiku ühepoolsete maksumäärade kohaldamise peatamine Madeira ja Assooride autonoomsetes piirkondades teatavate tööstustoodete importimise puhul on nende ELi äärepoolseimate piirkondade jaoks praeguse ülemaailmse majanduskriisi ajal väga tähtis. See meede on oluline VKEd ja kohalike põllumajandustootjate abistamiseks, kuna tugevdab kohalike ettevõtjate konkurentsivõimet ning tagab stabiilsema tööhõive nendes piirkondades.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Madeira ja Assooride autonoomsete piirkondade valitsused on taotlenud ühise tollitariifistiku maksumäärade kohaldamise ajutist peatamist, et tugevdada kohalike ettevõtjate konkurentsipositsiooni ja tagada stabiilsem tööhõive neis liidu äärepoolseimates piirkondades. Et imporditud tooted, olgu need siis toorained või valmistooted, ei moonutaks konkurentsi, on plaanis kehtestada nende üle kontroll ja tagada, et saarte kohalikud ettevõtted kasutaksid neid vähemalt kaheaastase ajavahemiku jooksul, enne kui neid võib vabalt müüa liidu teistes osades asuvatele ettevõtetele. Kuidas seda praktikas kavatsetakse teha? Kuna mingeid usutavaid selgitusi pole antud, siis ma jäin erapooletuks.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), kirjalikult. – (PT) Olen rahul komisjoni seisukohaga seoses kümneks aastaks ühise tollitariifistiku ühepoolsete maksumäärade kohaldamise peatamisega Madeira ja Assooride autonoomsetes piirkondades teatavate tööstustoodete importimise puhul ning Danuta Maria Hübneri raportiga, millega

1. tehakse Assooridele ja Madeirale kui äärepoolseimatele piirkondadele erand, mõistes, et neid piirkondi mõjutavad struktuurilised piirangud on oma olemuselt püsivad;
2. luuakse tingimused majandustegevuse ja tööhõive ergutamiseks saarepiirkondade rühmades ning seeläbi aidatakse kaasa demograafilisele stabiilsusele neil saartel.

See on näide ühtekuuluvusest, mida on võimalik saavutada solidaarsuse põhimõttele rajatud Euroopa Liidus.

Nuno Teixeira (PPE), kirjalikult. – (PT) Äärepoolseimate piirkondade arengut piirab nende kaugus, isoleeritus, kliima ja keeruline geograafiline eripära ning nende majanduslik sõltuvus piiratud hulgal kaupadest ja teenustest.

Määrus, mille üle me täna hääletame, võimaldab Madeiral ja Assooridel kuni 2019. aasta lõpuni tollimaksuvabalt importida põllumajanduses, kaubanduses või tööstuses kasutatavaid teatud valmistooteid ja põllumajanduses ning tööstuse ümberkujundamiseks ja säilitamiseks kasutatavaid tooraineid, varuosid ja osiseid.

See maksuvabastus laieneb kummagi piirkonna kogu territooriumile, mitte ainult nende tollivabale tsoonile, olles seega kõigi kohalike ettevõtjate jaoks kasulik.

Meenutan, et selles küsimuses kasutati protsessi kiirendamise eesmärgil lihtsustatud õigusloomemenetlust. Kuna regionaalarengukomisjoni esimees ise oli selle ettepaneku raportöör, oli võimalik see ettepanek esitada täiskogule hääletamiseks, ilma et seda oleks arutusele pandud.

Olen lõpptulemusega väga rahul, sest sellesse on lisatud minu esitatud muudatusettepanekud mitmesuguste Madeira vabatsooni varustamiseks vajalike toodete kohta, mis sisaldasid 2000. aasta määrust, kuid mille puhul tähtaeg möödus 2008. aastal, samuti 2008. ja 2009. aastal täiendavalt taotletud toodete kohta, mida komisjoni esialgne ettepanek ei hõlmanud.

Resolutsiooni ettepanek: B7-0042/2010

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Euroopa Parlamendi õiguskomisjoni ettepanek nimetada Ana Palacio Vallelersundi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 255 alusel loodud komitee liikmeks on põhimõtteliselt tervitatav. Samas on institutsionaalsest seisukohast arusaamatu, miks peaks seitsmest inimesest koosnev eraldi komitee tegema siduvaid ettepanekuid liikmesriikide valitsustele. Seetõttu hääletasin selle ettepaneku vastu.

Evelyn Regner (S&D), kirjalikult. – (DE) Täna sel hääletusel ettepaneku üle nimetada Ana Palacio Vallelersundi komitee liikmeks, mis hindab kandidaatide sobivust Euroopa Kohtu ja üldkohtu kohtuniku või kohtujuristi ametikohale, hääletasin ma vastu, sest lisaks kandidaatide esmaklassilistele õiguslastele teadmistele peaks Euroopa Parlamendi määratud isik minu arvates hindama ka kandidaatide sotsiaalset sobivust ja pädevust. Selles suhtes ma Palacio Vallelersundi ei usalda, kuna kardan, et ta ei võtaks kohtunike ja kohtujuristide hindamisel arvesse sotsiaalseid väärtushinnanguid ja inimloomuse mõistmise oskust. Arvestades eelkõige Lissaboni lepingus sätestatud eesmärgi ja väärtusi – siin on mainitud sotsiaalset turumajandust – ning ELi põhiõiguste harta lisamist esmasse õigusesse, tuleks neid omadusi kohtunike ja kohtujuristide valimisel edaspidi kindlasti hinnata.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), kirjalikult. – (RO) Ühise tollitariifistiku ühepoolsete maksumäärade kohaldamise ajutine peatamine Madeira ja Assooride autonoomsetesse piirkondadesse teatavate tööstustoodete importimise puhul on mõeldud selleks, et pakkuda investoritele pikaajalist perspektiivi ning võimaldada ettevõtjatel saavutada teatav tootmis- ja äritegevuse tase. Sotsiaaldemokraadina leian, et seda meedet tuleb rakendada niikaua, kuni need piirkonnad on vastamisi suurte majanduslike probleemidega. Ma olen komisjoni ettepanekuga rahul, sest selle meetme vastuvõtmine tagab keskpikas plaanis stabiilsema tööhõive ning majandusliku ja sotsiaalse keskkonna neis Euroopa äärepoolseimates piirkondades, mida iseloomustavad spetsiifilised probleemid. Samas pean ma juhtima teie tähelepanu riskidele, mis tollimaksude kohaldamise ajutise peatamisega kaasnevad toodete puhul, mis neist riikidest pärinevad. Seetõttu peame tähelepanelikult jälgima peatamise mõju konkurentsile.

Róża, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE), kirjalikult. – (PL) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 255 on Euroopa Parlament üks neist institutsioonidest, kes nimetab liikme kandidaadi komiteesse, mille ülesandeks on esitada arvamus kandidaatide sobivuse kohta Euroopa Kohtu ja üldkohtu kohtuniku ja kohtujuristi ametikohale. Kuna sellel komiteel on ainult seitse liiget ja nende ülesanne on väga vastutusrikas, siis on oluline, et need isikud oleksid laitmatu mainega ja väga võimekad. Tänu Lissaboni lepingust tulenevatele uutele volitustele on mul Euroopa Parlamendi liikmena võimalik mõjutada komitee ühe liikme valimist ja ma olen Ana Palacio Vallelersundi kandidatuuriga rahul. Ta oli kaheksa aasta vältel Euroopa Parlamendi liige ning kaks korda valisid kolleegid ta komisjonide esimeeste konverentsi liikmeks.

Ta on olnud ka õiguskomisjoni, siseturukomisjoni ning justiits- ja siseasjade komisjoni esimees. Lisaks on ta töötanud Maailmapanga peanõunikuna ja olnud Hispaania esimene naissoost välisminister, nii et ka tema muud ametialased saavutused ei jäta mingit kahtlust, et ta on selle töö jaoks õige inimene.

- Raport: Eva Joly (A7-0086/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin AKV-EÜ koostöölepingu muutmist käsitleva raporti poolt, sest minu arvates sisaldab raporti tekst põhielemente, mida tuleb käimasolevatel läbirääkimistel arvestada.

Euroopa erinevate poliitikavaldkondade – näiteks kaubandus-, arengu-, põllumajandus- ja kalanduspoliitika – sidusus peaks olema põhimõtteline alus meie suhetes selle arenguriikide rühmaga.

Arvesse tuleb võtta uut olukorda, mis väljendub strateegilise partnerluse lepingutes. Need lepingud, mis on sisuliselt kaubanduslepingud, loovad parlamentaarse dialoogi uued alused ja neist tuleb kinni pidada. Meie ees seisvad uued probleemid, näiteks kliimamuutus ja majanduskriis, peaksid leidma lahendused, mis lisatakse uude Cotonou lepingusse, mis eeldatavasti valmib märtsiks.

Samuti on oluline, et Euroopa strateegias, mis käsitleb suhteid AKV riikidega, arvestataks äärepoolseimate piirkondade lähedust ja kontakte nende riikidega. Äärepoolseimad piirkonnad võivad toimida majanduspartnerluslepingutes ELi peamiste vahendajatena. Äärepoolseimad piirkonnad annavad ELi välistegevusele erilise mõõtme, osaledes nii tõelise laiemanaabruse poliitika kujunemises.

Jean-Pierre Audy (PPE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma Prantsuse kolleegi Eva Joly raporti poolt, mis käsitleb AKV (Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma) ja EÜ vahelise koostöölepingu (Cotonou leping) teist muutmist. Jagan selles raportis sisalduvaid seisukohti vajaduse kohta kohandada selle AKV riikidega sõlmitud lepingu rakendamist, arvestades praegust kriitilist olukorda, mis väljendub näiteks kliimamuutuses, töusvates toidu- ja kütusehindades, finantskriisis ja Aafrikas valitsevas äärmises vaesuses. AKV riigid on Euroopa Liidu partnerid ja me peame pöörama sellele partnerlusele suurt tähelepanu, et võita liitlasi algavateks suurteks läbirääkimisteks ülemaailmse juhtimise üle.

Liam Aylward (ALDE), kirjalikult. – (GA) Ma hääletasin AKV-EÜ koostöölepingu (Cotonou leping) teist muutmist käsitleva raporti poolt. Tegemist on aktuaalse raportiga ning majanduspartnerluslepingu küsimuse regulaarne arutamine on õige ja asjakohane. Cotonou lepingu peamised eesmärgid on kaotada vaesus, toetada säästvat arengut ning aidata AKV riikidel integreeruda maailmamajandusse.

Lepingutes ning praegu käimas olevatel ja tulevikus peetavatel kaubandusläbirääkimistel tuleb seada eesmärgiks täita ja tugevdada ELi ja tema partnerite õigusnorme, mis käsitlevad laste tööd.

Cotonou lepingu artikkel 50 on seotud õiglaste töönormide edendamisega ja lapstööjõu kasutamise lõpetamiseks rahvusvaheliste meetmete tõhustamisega. Laste tööga seotud küsimusi tuleb ELi kaubanduslepingutes esmatähtsana käsitleda.

Seetõttu olen ma rahul raporti nende lõigetega, milles nõutakse, et EL ja AKV alustaksid arutelusid AKV riikide ja ELi suhete tuleviku üle pärast 2020. aastat, ja soovitakse anda selles protsessis suurem roll sõltumatutele osapooltele, st organisatsioonidele, mis ei ole riigid ega valitsused.

Zigmantas Balčytis (S&D), kirjalikult. – Cotonou lepingu teine muutmine toimub väga keerulises keskkonnas, ajal, mil maailmamajanduses valitseb kriis. Usun, et lepingu muutmine võimaldab värskendada ja tugevdada ELi ja AKV riikide vahelise koostöö tähtsaimaid põhimõtteid. Pärast lepingu kunagist sõlmimist on olukord muutunud ning tekkinud on uued ülesanded ja probleemid. Lepingu üle peetavad läbirääkimised peaksid hõlmama selliseid väga olulisi teemasid nagu võitlus kliimamuutuse vastu arenguriikides, ammendamatu taastuvate energiaallikate praktiline kasutamine, toidukriis ja põllumaa omandamine.

Suurt tähelepanu tuleks pöörata rändeprobleemile. Viimastel aastatel oleme olnud tunnistajaks sadade noorte aafriklaste uppumisele ELi ranniku lähedal. Massiivne sisseränne on tingitud ebaõnnestunud majandusest, elanikkonna vaesumisest, inimõiguste rikkumistest ja paljudest teistest põhjustest. Muudetud lepingus tuleks neid küsimusi selgelt käsitleda.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), kirjalikult. – Ma hääletan raporti projekti poolt, mis käsitleb Cotonou lepingu teist muutmist. Raport toob esile põhiküsimused, mis on seotud säästva arenguga ja AKV riikide järkjärgulise integreerimisega maailmamajandusse. Sellised teemad nagu kliimamuutus, energiajulgeolek, koolitus ja koostöö haridusküsimustes on AKV riikide majandusliku ja sotsiaalse arengu seisukohalt väga

olulised. Globaalne soojenemine, mis mõjutab peamiselt arengumaid, võib anda meile ka võimaluse. Nende riikide käsutuses olevad taastuvad energiaallikad on olulised nende riikide majandusliku ja sotsiaalse arengu seisukohalt ning võimaldavad neil liikuda energiaalase sõltumatuse suunas; see omakorda aitab kaasa ülemaailmse kriisi ületamisele. Ka investeringud haridusse ja koolitusse on olulised võitluses vaesuse, tööpuuduse, ebaseadusliku sisserände ja abide äravoolu vastu, andes oma toetuse AKV riikide arengusse ja aidates neil riikidel arendada oma majandust.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Ma toetan seda raportit, milles kinnitatakse, et AKV-EÜ koostöölepingu teisel muutmisel tuleb arvesse võtta praegust ülemaailmset kriisi ja muutmise läbiviimisel tuleb täielikult austada võrdsete osapoolte partnerluse põhimõtet. Lepingu teist korda muutmine on suurepärase võimalus tegeleda finantskriisi, kliimamuutuse, toidu- ja energiakriisi algpõhjustega ning õppida minevikus tehtud vigadest, tehes Cotonou raamistikus asjakohaseid muudatusi ning suurendades AKV riikide ühtsust, ühtekuuluvust ja solidaarsust. Raportis nõutakse inimõigusi puudutavate klauslite ja sanktsioonide tugevdamist. Samuti väljendatakse raportis meie kahetsust seoses sellega, et liikmesriigid ei konsulteerinud parlamentidega (Euroopa Parlamendi, parlamentaarse ühisassamblee ja AKV riikide parlamentidega) ja viimased ei saanud osaleda nende otsuste tegemisel, millega määratleti muutmist vajavad valdkonnad ja artiklid ning kehtestati läbirääkimisvolitused. Cotonou lepingu peamine eesmärk on vaesuse vähendamine ja lõpuks ka kaotamine viisil, mis on kooskõlas eesmärkidega tagada säästev areng ja AKV riikide järkjärguline integreerumine maailmamajandusse.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin AKV-EÜ koostöölepingu teist muutmist käsitleva raporti poolt, et toetada vajadust muudatuste järele, mis võimaldavad meil asuda lahendama neid suuri probleeme, millega me vastamisi oleme – kliimamuutust, finantskriisi ja toidukriisi.

Mul on hea meel toetuse üle, mida Euroopa Parlament on osutanud AKV riikidele, kes tahavad näha, et Cotonou lepingu teises parandatud versioonis käsitletakse kliimamuutust valdkondadevahelise küsimusena. Samas on mul kahju, et parlamendid (Euroopa Parlament, Üleaaafrikaline Parlament ja AKV riikide parlamendid) ei ole kasutanud võimalust anda ettepanekute näol oma panus ja osaleda aktiivselt koos liikmesriikidega selle tähtsa lepingu muutmise otsustusprotsessis.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Ma loodan, et Cotonou lepingu teine parandatud versioon aitab edendada säästvat arengut AKV riikides, mis võimaldab tekkida sotsiaalsel ühtekuuluvusel ja hõlbustada võitlust vaesuse vastu.

Kriisi ja kliimamuutuse tagajärjed on AKV riikide jaoks rängad ja muutuvad üha tõsisemaks. Seega on toiduga isearustamine eluliselt tähtis küsimus. Loodusvarasid tuleb kasutada asjakohaselt ja soodustada tuleks taastuvenergia liikide arendamist.

Me peame tagama, et kõik AKV riigid saavad kasutada vähemalt samaväärset kaubandusraamistikku, kui neil oli nende varasemas olukorras. Väidan ka, et Euroopa Parlamendi eelarvepädevus peaks laienema Euroopa Arengufondile, mis toetab arengukoostööpoliitikat kõnealuse lepingu raames.

Seepärast hääletasin ma poolt.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Nagu raportöör, nii oleme meiegi arvamusel, et Cotonou lepingu läbivaatamine annab hea võimaluse muudatuste tegemiseks.

Raportis tuuakse välja põhimõtted, mille rakendamine võimaldaks astuda sammukese edasi lepingu parandamise teel; sellisteks põhimõteteks on näiteks AKV riikide toiduga isearustamise ja toiduainetega kindlustatuse kaitse ning võitlus maksuparadiiside vastu.

Samuti väljendatakse muret teatud oluliste suundumuste, näiteks AKV ja ELi suhete kasvava piirkonnastumise pärast, mis ohustab AKV riikide rühma sidusust ja tugevust.

Muudes punktides ei vasta see raport vajadustele. Piisavalt ei pöörata tähelepanu AKV riikide sõltuvusele ja alluvusele ega rollile, mida senine koostöö- ja arenguabipoliitika on sellise seisundi tekkimises mänginud. See on kõige tähtsam küsimus. Ka ei käsitleta tagajärgi, mis ELi kavandatud majanduspartnerluslepingute rakendamisel selles kontekstis võivad tekkida.

Raportis oleks tulnud arvesse võtta mitme AKV riigi esitatud kahtlusi ja vastuväiteid, nagu ka nende prioriteete, näiteks seoses Euroopa Arengufondiga.

Alan Kelly (S&D), kirjalikult. – Lugupeetud kolleegid, mul on rõõm tõdeda, et me oleme liikunud võrdsema osakaalu suunas suhetes rikkamate ja vaesemate riikide vahel ning samas tugevdanud inimõigusi. Kõnealuse lepingu muutmine peab olema kooskõlas vajadustega, mis tulenevad uuest maailmast, milles me elame, ja põhinema võrdsete osapoolte partnerlusel. Meil on uus maailm ja uus majandus, kus uuteks prioriteetideks on rikkuse õiglane jaotamine ja kliimamuutuse ohjamine. Ma tahaksin kiita meie fraktsiooni nende vaesuse kaotamise põhimõtete lisamise eest lepingu uude versiooni.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Vaieldamatult sisaldab see raport mitmeid väga väärtuslikke ettepanekuid ja kiiduväärseid kavatsusi. Taastuvatele energiaallikatele suure tähtsuse omistamine, AKV riikides tegutsevate rahvusvaheliste ettevõtete kohustus deklareerida oma tulud ja maksud, toiduga isearustamise kontseptsiooni lisamine ja kriitika Euroopa poolt rändevoogude juhtimise hajutamise suhtes on ettepanekud, mida me toetame. Siiski ei saa me ignoreerida asjaolu, et see raport ei muuda Cotonou lepingus midagi.

See leping sümboliseerib Euroopa Liidu täielikku poolehoidu Maailma Kaubandusorganisatsiooni ultraliberaalsele loogikale. Me ei lase end petta: viidatud „arengu“ taga on omakasupüüdlikud motiivid, mis viisid Lomé lepete tühistamiseni. Me mõistame hukka kõnealuses lepingus märgitud Euroopa majanduspartnerluslepingute rakendamise, asjaolu, et komisjon kasutab arenguabi näol väljapressimist, et tagada nende lepingute sõlmimine, ja sellest tuleneva AKV riikide majanduse hävitamise. Me hääletame selle teksti vastu, väljendamiseks vastuseisu asjaolule, et Euroopa Liit loobub ainsast majanduskoostöö vahendist, mida ei juhi vaba ja moonutamata konkurentsi kinnisidee ega alistumine Ameerika Ühendriikide nõudmistele Maailma Kaubandusorganisatsioonis.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Haitit hiljuti tabanud tragöödia näitab, et partnerluslepingutest ei piisa probleemide lahendamiseks. Seega annab Cotonou lepingu teine muutmine suurepärase võimaluse teha kohandusi seoses praeguste katsumustega, milleks on näiteks kliimamuutus, toidu- ja bensiinihindade järsk tõus, finantskriis ja äärmine puudus paljudes AKV riikides. Nüüd tuleb kavandada meetmed, mis lahendavad tulemuslikult mitmesugused probleemid, mis jätkuvalt mõjutavad asjaomaste riikide suurt enamust.

Aldo Patriciello (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Tahan tunnustada raportööri ja eri fraktsioone suurepärase töö eest selle raportiga, mida ma täielikult toetan.

Rääkides raportist, keskenduksin Cotonou lepingu muutmise eesmärgil peetavatele läbirääkimistele. Selliste lepingute puhul tuleks arvesse võtta mitmesuguseid kriitilisi küsimusi, näiteks finantskriisi tagajärgi, rändevoogude suurenemist ja ennekõike ebaseaduslikku sissetõnnet.

Olen veendunud, et ainult majanduskoostöö asjakohane hindamine võimaldab ohjata negatiivset mõju, mida kriis ja selle tagajärjed avaldavad tööjõudu ja arenguks vajalikke kvalifitseeritud töötajaid kaotavate AKV riikide majandusele ning ELi liikmesriikidele, kus ebaseadusliku sissetõnne seotud probleemid on kõige teravamad.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), kirjalikult. – On oluline, et Cotonou lepingu kõikide aspektide läbivaatamisel peetaks silmas hiljutisi arenguid, millel on AKV riikidele märkimisväärne mõju. Eelkõige aga ühineksin ma nendega, keda paneb muretseda piirkondlik integratsioon – mitte ainult AKV riikide, vaid ka Ladina-Ameerika riikide, eriti Andide Ühenduse puhul. Teatud kaubanduslepingud (mis komisjoni ametnike sõnul peaksid edendama arengut) võivad ohustada kaubavahetust antud piirkonna riikide vahel ja minna seega vastuollu piirkondliku integratsiooni edendamise kui kehtestatud arengueesmärgiga. Euroopa Liit peab korrapäraselt hindama oma kaubanduspoliitikat ja selle mõju kõnealuses kontekstis. Kui seda ei tehta või kui hindamisele vaatamata asjakohaseid samme ei astuta, võib sel olla negatiivne mõju pikaajalisele arengule.

Brian Simpson (S&D), kirjalikult. – Ma hääletan selle raporti poolt, kuid pean märkima, teatud organisatsioonid, mida komisjon toetab, pidades silmas ELi ja AKV partnerluse raames projektide elluviimise kohustust, on muutunud korruptsioonipesadeks ning korraldanud diskrimineerimise ja tagakiusamise kampaania nende töötajate vastu, kes korruptsiooni päevavalgele tõid.

Ma viitan muidugi organisatsioonile nimega CDE (ettevõtlike arenduskeskus – toim.), kes on komisjoni toel vallandanud kõik informatorid ning kes pole teinud peaaegu midagi selleks, et heastada organisatsiooni juhtimise ja juhtkonna vigu.

Kui OLAFi uurimise tulemusena selgus, et CDE tegevuses esines korruptsiooni ja et komisjoni esindajad kui CDE juhataste liikmed olid pettuse toimepanemise ajal jätnud täitmata oma hoolsuse kohustuse, võinuks

arvata, et võetakse meetmeid ja et informaatoreid kaitstakse. Kumbagi ei tehtud; komisjoni jaoks on see ülimalt häbiväärne.

Kuigi ma hääletan täna poolt, leian, et edaspidi tuleks kindlasti üksikasjalikumalt uurida, miks ei suuda EL kui kõnealuste partnerlussuhete üks osapool nõuetekohast finantskontrolli teostada.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) 2000. aastal sõlmitud Cotonou leping, mis reguleerib koostööd ELi ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide vahel, vaadatakse läbi iga viie aasta järel. Lepingu eesmärgid on vaesuse kaotamine ja AKV riikide järkjärguline integreerumine maailmamajandusse, järgides säästva arengu eesmärki. Lepingu muutmine toimub ajal, mil maailmas valitseb finantskriis, kliima on kiiresti muutumas, toidu- ja energiahinnad tõusevad ning toimub arutelu maakasutuse ja välisinvesteeringute jätkusuutlikkuse teemal.

On ülim aeg tugevdada parlamentaarset kontrolli riigi tasandi strateegiate ja Euroopa Arengufondi üle ning tagada meie kaubandus-, välis- ja arengupoliitika sidusus. On aeg võtta aluseks terviklik arusaam kliimamuutusest ja keskenduda võimalikult suures ulatuses taastuvenergiale. On aeg võidelda arenguriikidest pärineva ebaseadusliku rahavooga ja muuta Euroopa Investeeringuspanga poliitikat nii, et see oleks maksuparadiiside osas läbipaistvam. On viimane aeg tunnistada, et maaomand ja puhas vesi on põhiõigused. On aeg tunnistada, et õiglane juurdepääs loodusvaradele tõepoolest aitab inimesi vaesusest välja. Kõnealune raport rõhutab seda ja saab seega minu toetuse.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Ma jäin AKV-EÜ koostöölepingu teist muutmist käsitleva Eva Joly raporti hääletamisel erapooletuks.

See raport sisaldab suurt hulka konkreetseid ettepanekuid lepingu (mida rohkem tuntakse Cotonou lepingu nime all) muutmise kohta, mida ma toetan.

Näiteks nõustun ma vajadusega võtta arvesse maailma vaeseimate riikide olukorda, pidades silmas nende eripära seoses kliimamuutusega, demokraatiat ja inimõigusi, ajude äravoolu, korruptsiooni ning nende riikide majanduse, eeskätt põllumajanduse erijooni.

Kuid Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni esitatud muudatusettepanekud, mis täiskogu istungil vastu võeti, muudavad seda raportit täielikult. Konkreetne näide on muudatusettepanek 3, mis eitab rahva õigust määratleda oma põllumajanduspoliitika.

Iva Zanichchi (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma hääletasin AKV-EÜ koostöölepingu (Cotonou lepingu) teise muutmise poolt. Seda lepingut, mis reguleerib poliitilisi, kaubanduslaseid ja arengukoostööga seotud suhteid Euroopa Liidu ja 77 AKV riigi vahel ning mis hõlmab perioodi 2000–2020, muudeti juba 2005. aastal.

Teise muutmise sisu käsitlevates sätetes nõutakse õigustatult lepingusse kliimamuutusega seotud sätete lisamist, taastuvenergiat puudutavate sätete läbivaatamist, maaelu arengut ja toiduainetega kindlustatust käsitlevate sätete tõhustamist ning suuremaid jõupingutusi ebaseaduslike rahavoogude ja maksuparadiiside tegevuse tõkestamiseks.

Olen kindel, et lepingu muutmise tulemusena tugevnevad partnerlussuhted ELi ja AKV riikide vahel ning tekib suurem koostoime ja koostöö meie ühiste eesmärkide poole püüdlemisel.

8. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.35 ja seda jätkati kell 15.10.)

ISTUNGI JUHATAJA: GIANNI PITTELLA
asepresident

9. Eelmise istungi protokoll kiinnitamine (vt protokoll)

10. SWIFT (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu, milles käsitletakse nõukogu avaldust SWIFTi kohta.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Lugupeetud juhataja! Nagu teate, on tegemist nõukogu avaldusega Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise lepingu aluseks oleva programmi kohta, millega tahetakse jälgida terroristide rahastamist, mille raames vahetatakse ja edastatakse finantsandmeid ning mille eesmärgiga kõik usutavasti nõus on. See leping on toiminud mõned viimased kuud. See on hästi toiminud ja aidanud tagada teabevoos terroristide rahastamise jälgimise programmi jaoks.

Leping lõpeb ametlikult 31. jaanuaril. Seepärast mõtles nõukogu eelmise, Rootsi eesistumisperioodi ajal vajadusele allkirjastada leping, millega oleks võimalik terroristide rahastamise jälgimise programmi jätkata. Niisiis võttis nõukogu 30. novembril 2009. aastal vastu otsuse sõlmida terroristide rahastamise jälgimise programmi käsitlev leping.

Tegemist on ajutise lepinguga. Seetõttu kehtib see lühikest aega ja lõpeb põhimõtteliselt 31. oktoobril 2010. Seega kaotab ajutine leping, mille suhtes, nagu ma ütlesin, jõudis nõukogu kokkuleppele eelmisel aastal, 2010. aastal igal juhul kehtivuse, kui Euroopa Parlament ei võta selle kohta enne otsust vastu.

Niisugune on praegune olukord. Komisjon ei ole esitanud teatist lepingu varasema ja uue versiooni sisu erinevuste kohta ja parlament ei tea ikka veel, milline on uue lepingu sisu, kuid ma võin teile praegu öelda, et see esitatakse teile järgmisel nädalal, 25. jaanuaril. Parlament saab 25. jaanuaril teada, milline see on. Leping jõuab parlamenti nõuetekohaselt tõlgituna ja see antakse edasi Euroopa Parlamendi heakskiidu saamiseks.

Komisjoni sõnul ei ole seda varem tehtud sellepärast, et komisjon ei ole lõpetanud selle nõuetekohast tõlkimist, ja sellepärast ei olegi nõukogu seda komisjonilt veel saanud. Nagu ma teile ütlesin, eri keeleversioone veel lõpetatakse, ja nagu te teate, saab nõukogu edastada selle dokumendi, selle lepingu Euroopa Parlamendile siis, kui kõik keeleversioonid on komisjonil olemas. Need esitataksegi 25. jaanuaril.

Lisaks on komisjonil kavas tuleviku ja tulevase lepingu tarbeks – mitte ajutise, vaid alalise lepingu tarbeks – esitada soovitus, kuidas koostada nimetatud pikaajaline leping – mitte niisugune, mis lõpeb järgmise aasta oktoobris ja millest me praegu räägime, vaid pikaajaline leping. Pikaajalise lepingu läbirääkimised ja selle sõlmimine peavad tuginema Lissaboni lepingus ette nähtud uuele õiguslikule alusele ning Euroopa Parlament osaleb selles protsessis täiel määral. Euroopa Parlamendil on juba suur osa ka eelnevates lepingutes ja samamoodi on see tulevase lepingu puhul, mille kohta komisjon veel mingeid soovitusi esitanud ei ole.

Lõpetuseks soovin öelda, et see on ülimalt tähtis küsimus. Tegemist on terrorismivastase võitluse korra ja programmiga. Detroidi vahejuhtum näitas, et oht on endiselt olemas ja see püsib, ning seepärast ei tohi liikmesriigid lubada terroristide rahastamise jälgimise programmi raames saadetavate finantsandmete voo katkemist. Kohtunik Bruguière selgitas nimetatud küsimust siin parlamendis novembris kinnisel istungil oma sõnavõttus, mida ka filmiti. Ta ütles, et tema arvates on paljud liikmesriigid saanud ja saavad seda USA edastatud teavet kasutada terroristide tegevuse avastamiseks ja ärahoidmiseks.

Sellest tulenevalt esitas nõukogu Rootsi eesistumisperioodil taotluse sõlmida uus ajutine leping, et vältida kehtiva lepingu lõppemist 31. jaanuaril ja seega ka võimaliku teabevoos katkemist. See oli nõukogu ainus valik ja loomulikult on mõistetav ka parlamendi seisukoht teabe hankimise kohta. Nagu ma teile ütlesin, ei ole seda esitatud Euroopa Komisjoni viivituse tõttu tõlgete valmimisel.

Manfred Weber, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud minister, head kolleegid! Loomulikult ilmestas kogu seda arutelu alguses viha ja ärritus, mida paljud Euroopa Parlamendis tundsid, sest meile jäi mulje, et taas püütakse dokument nõukogus kiiruga enne Lissaboni lepingu jõustumist vastu võtta. Sellepärast olen ma nüüd tänulik, et nõukogu mõistis, et hea oleks pidada nõu ka Euroopa Parlamendiga, kohaldada ratifitseerimisel uut Lissaboni lepingut ja anda meile võimalus analüüsida, kas seda lepingut tuleks kohaldada või mitte.

Kui me nüüd alustame seda õigusloomeprotsessi, siis Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon kohaldab selles täpseid otsustamiskriteeriume. Mündil on kaks poolt. Ühest küljest järgib fraktsioon PPE selget põhimõtet, et kus tahes Euroopa andmeid hoitakse, peavad nende kohta kehtima Euroopa andmekaitseenormid. Me järgime põhimõtet, et inimestel, kes leiavad, et neid puudutavate andmete kontrollimisega on neid koheldud ebaõiglaselt, peab olema õigus esitada kaebus. Me järgime põhimõtet, et andmeid tuleks edastada vaid teatud kindlatel juhtudel ja üksnes siis, kui inimest kahtlustatakse milleski, mitte lihtsalt üldises korras. Just neid punkte peame me oluliseks.

Mündi teisel poolel on aga meie soov teha muidugi koostööd USAga. Me tahame terrorismivastases võitluses oma partneritega koostööd teha. Me ei soovi olukorda, kus üksikud riigid, näiteks Belgia, satuvad lepingute lõppemise korral suure surve alla, sest siis võivad riigid alustada kahepoolset koostööd. Ka seda tahku on vaja hoolikalt kaaluda. Fraktsioon PPE ütleb oma arvamus selle kohta siis, kui esitatakse õigusakti ettepanek.

Ma palun veel kord nõukogul ja komisjonil mitte püüda aega juurde võita, vaid esitada tekst meile kohe, et me saaksime seda käsitleda. Parlament on suuteline kiiresti töötama ja me suudame ka seda kiiresti käsitleda. Seejärel on juba ministrite ülesanne – ja ma ütlen selgelt välja: siseministrite ülesanne – veenda Euroopa Parlamenti, et lepingus esitatud meetmed on terrorismivastaseks võitluseks tõepoolest vajalikud.

Me oleme protsessile avatud, kuid meie veenmine on ikkagi täitevvõimu, teisisõnu ministrite ülesanne.

Martin Schulz, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Austatud juhataja! See on tõsine õigusloomeprotsess, mida me nüüd Lissaboni lepinguga alustame.

Lugupeetud minister! Kui te ütlete meile, et tõlked või nende puudumine põhjustab niisuguses tundlikus valdkonnas viivitusi ja et meil tuleb lihtsalt sellega leppida, siis pean ma kogu lugupidamise juures ütlema, et see on vaid ettekääne, millega te soovite ennast kaitsta ja meid siin veidi rahustada. Kuid me ei saa seda tõsiselt võtta. Ma võtan selle vaid teadmiseks ja jätan seejärel sinna paika.

Asja tuum on hoopis midagi muud, nimelt Euroopa Parlamendi osaluse puudumine. Niisuguste paljutähenduslike rahvusvaheliste lepingute puhul on see lihtsalt lubamatu. Me tahame, et Euroopa Parlament osaleks tõepoolest algusest peale selle lepingu rakendamises. Miks? Euroopa Parlamendi president, kolleeg Buzek, väljendus oma kirjas väga täpselt, öeldes, et SWIFT-lepinguga luuakse võimalus rikkuda ulatuslikult kodanike põhivabadusi, mis on enamikus liikmesriikides põhiseadusega tagatud ja mida tagatakse ka põhiõiguste hartaga.

Kui aga niisuguse lepingu alusel, millega luuakse võimalus rikkuda kodanike põhivabadusi, võetakse täitemeetmeid, tuleb ilmtingimata tagada kodanike kaitse rikkumiste eest. See tähendab, et tuleb igakülgselt tagada andmete kaitse, tuleb tagada andmete kustutamine pärast teatud mõistlikku perioodi ja kodanike jaoks peab olema välja töötatud täpne kaebuste esitamise kord, kui nende põhiõigusi rikutakse. Üks õigusriigi põhimõtte lahutamatu osa on see, et kodanikel peab olema võimalus ennast kaitsta, kui riik neid meelevaldselt kohtleb.

Euroopa Liit ei tohi tõlgete puudumisele viitamisega kahjustada seda õigustava, mida järgitakse 27 riigi süsteemides. Kui me soovime Euroopas õigusriigi põhimõtet tõsiselt edasi arendada, tuleb meil Euroopa tasandile kanda üle nii turvalisuse kaalutlusel sekkumise vajaduse põhimõtte kui ka kodanike õigusliku kaitse põhimõtte.

Seega peab nõukogu meile selgitama, milles seisneb SWIFT-lepingu lisaväärtus, kui see nüüd ajutiselt jõustub, nagu nõukogu soovib. Ma ei hakka rääkima USA arvukate julgeolekuteenistuste rikkumistest seoses andmetega. Keegi topib endale veidi lõhkeainet aluspesu vahele ja lendab üle Atlandi ookeani. Just seda on Ameerika salateenistused oma pingelise tööga seni saavutanud. Selles ei saa see aga ometi seisneda.

Mind paneb imestama, miks on meil vaja kohaldada kiirmenetlust, kui ELi ja USA vahel hakkab 1. veebruaril kehtima leping ajutise õigusabi andmise kohta, mille artiklis 4 on kirjeldatud üksikasjalikult, milline on põhjendatud kahtluse korral pangaandmete edastamise kord. See tähendab, et SWIFT-lepingu jõustumine ei anna kaitse valdkonnas lisaväärtust.

Seepärast on niisugune põhjendamatu rutt – saksa keeles ütleme me selle kohta sigade galopp –, see kiirustamissurve mõistetamatu ja seega tuleb esitada nõukogule meie selge üksmeelne nõue: saatke meile asjaomased dokumendid! Me arutame seda küsimust ja viime parlamendi menetluse lõpule vajaliku tempoga, sest me soovime julgeolekut – mitte ainult julgeolekuorganeid, vaid julgeolekut ka kodanikele, keda need julgeolekuorganid peaksid kaitsma. Ma usun, et see on lepingu eesmärk, kuid sellisel juhul soovime, et see ka nõuetekohase õigusaktina vastu võetaks.

Guy Verhofstadt, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Alustagem hea sõnumiga: esistujariik Hispaania teatas, et dokument esitatakse esmaspäeval, 25. jaanuaril, teisisõnu järgmisel esmaspäeval. Ma panin selle kirja. Niisiis tähendab see, et meil on nüüd parlamendis üks nädal aega selle arutamiseks – niisugune on tegelikkus.

Lugupeetud juhataja! Minu palve on – ma olen seda juba varem öelnud ja loodan, et teised fraktsioonid toetavad mind –, et esimeeste konverents võtaks vastu otsuse korraldada selle vahelepinguga tutvumiseks nii parlamendikomisjoni koosolek kui ka osaistungjärk, sest oleks ebamõistlik lasta sellel jõustuda 1. veebruaril, ilma et parlament oleks seda kõigepealt arutanud.

Lugupeetud riigisekretär, seega on kaks võimalust: jah või ei. Ma võin teile öelda, et jah-sõna saamine oleneb paljudest tingimustest – seda on oluline teada – ja meil peab vastus sellele olemas olema enne 25. jaanuari. Parlamendi esitatud tingimustele ei ole vastatud.

Tingimused on järgmised: esiteks tuleb parlamendile edastada kogu asjaomane ja vajalik teave, teiseks peab parlament osalema lõpliku lepingu läbirääkimistes ja kolmandaks esitas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon oma resolutsioonis konkreetsed tingimused – kokku on neid üheksa –, mille parlament heaks kiitis ja mis seonduvad lepingu tegeliku sisuga.

Meie palve teile on väga lihtne: lisaks sellele, et teil tuleb esitada vaheleping meile 25. jaanuaril, tuleb teil anda vastus ka parlamendi kolmele tingimusele. Kui te olete meie kolme tingimusega nõus, on võimalik, et me kiidame lepingu heaks. Kui te ei nõustu meie tingimustega, on hääletuse tulemus minu arvates tõenäoliselt negatiivne, igal juhul on see minu fraktsiooni seisukoht.

Ma pean rõhutama, et hääletuse negatiivse tulemuse korral vaheleping 1. veebruaril ei jõustu. Selline on praegune olukord ja seega palun ma homme igal juhul esimeeste konverentsil kutsuda kokku nimetatud küsimust arutav komisjon ja korraldada selle vahelepingu arutamiseks osaistungjärk.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja! Kogu parlamendi meelepaha valatakse nüüd kaela eesistujariigile Hispaaniale, kes on alles selles ametis alustanud. Võtke see vastu küll kogu nõukogu nimel, kuid ma arvan siiski, et selle olete põhjistanud osaliselt ka teie ise. Mind ärritab, et istekohtadel number 21 ja 22 ei ole komisjoni esindajaid, sest kui ma õigesti aru saan, oleks komisjon pidanud kogu seda asja kiirendama, kui parlament oleks palunud kohaldada nõusolekumenetlust. Komisjon aga hiilib vastutusest kõrvale ega osale arutelus.

Ma ei soovi korrata kolleegide sõnu, kuid soovin öelda, et minu arvates oleks nõukogul ülimalt ohtlik ajutist SWIFT-lepingut jõustada, ilma et parlament oleks kõigepealt hääletanud seda, mida te meile esitada kavatsete. Kui te püüate jätkuvalt ahvikiirusel või sigade galopiga, nagu Martin Schulz väga õigesti kogu tegevust kirjeldas, suruda selle dokumendi läbi 1. veebruariks, ei pea ma seda menetlust mitte ainult Euroopa Parlamendi provotseerimiseks, vaid ka aluslepingute ja Lissaboni lepingu rikkumiseks, pärast seda kui see on alles asja jõustunud, ja niisugune teguviis on vastutustundetu.

Kiireloomuliste juhtumite korral on teil kõik võimalused vahetada olulist teavet kahepoolsete lepingute alusel USAga ja ükskõik missuguse riigiga maailmas, kellega niisugused lepingud olemas on. Seega pole põhjust kiirustada.

Ma soovin veel kord rõhutada, et ELi kodanikud vaatavad huviga, kuidas me taevani kiidetud Lissaboni lepinguga ümber käime. Kui me praegu ei taga parlamentaarset kontrolli, kui me nõustume selle riiklike andmekaitseaduste rikkumisega ja eirame põhiõiguste hartat, millele Lissaboni lepingut käsitlevas arutelus sageli viidati, siis saab see olema kamikazelik tegu, mis on täiesti põhjendamatu. Lugupeetud eesistuja, te vastutate selle eest samamoodi nagu komisjongi.

Ma paluksin teilt üht. Mulle teatati asja tekstisõnumiga, et SWIFT-leping on mõnes keeles juba avaldatud. Kas te võiksite palun öelda, millistes keeltes on leping Euroopa Liidu Teatajas avaldatud, millal seda tehti ja miks ei ole need versioonid veel Euroopa Parlamendis olemas.

Timothy Kirkhope, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! Viimased sündmused on taas tuletanud meile kõigile meelde, kui oluline on jagada teavet ELi kodanike turvalisuse tagamiseks. SWIFT on olnud selle saavutamiseks väärtuslik vahend. Õnneks sain ma pärast hiljutist Washingtonis toimunud kohtumist USA valitsuse ametnikega, eriti David Coheniga, kes on USA rahandusministeeriumis terroristide rahastamise valdkonna aseminister, kinnituse mitmetasandilise kontrolli süsteemi, ettevaatusabinõude ja sõltumatu järelevalve kohta, mis aitab loodetavasti jõuda selle uue, laitmatu lepingu rakendamiseni.

Kuid ma pean samamoodi nagu teisedki väljendama suurt muret selle pärast, et nõukogu ei ole parlamendiga nõuetekohaselt konsulteerinud, ja ka komisjoni väidetavate viivituste pärast. On tähtis, et Euroopa Parlamenti ja tema valitud esindajaid teavitataks sündmustest pidevalt ja nõuetekohaselt ning parlamendi heakskiit ei tohi olla tagasiulatuva vahend. Kui nõukogu teda sellisena kohtleb, siis kahjustab ta sellega siinviibijate ja Euroopa Parlamendi keskseid väärtusi ja demokraatlikke põhimõtteid. Ma loodan, et nõukogu ja ka eesistujariik märgib need tähelepanekud hoolikalt üles.

Rui Tavares, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Lugupeetud juhataja! Euroopa Parlamenti on koheldud kogu selle protsessi vältel solvaval ja alandaval viisil. Öelda meile, et me peame ootama eri keelte versioone, on vastuvõetamatu, kui me teame, et mitu versiooni on teabeleкке tõttu ajakirjanduses ringlemas.

Siiski anti meile lepingust ülevaade reedel Brüsselis, kui Euroopa Parlamendi liikmed olid läinud Strasbourgis. Brüsselis oli kohal vaid üks Euroopa Parlamendi liige. See olin juhtumisi mina.

Korduv viitamine Bruguière'i salajasele aruandele on samuti vastuvõetamatu. See on väheveenev, sest igaüks, kes on Bruguière'i aruannet lugenud, teab, et see ei sisalda peaaegu mitte mingisuguseid kogemustel põhinevaid andmeid.

Lubamatu on öelda, et see on esialgne leping, kui järgmise üheksa kuu jooksul kogutavad andmed jäävad USA valitsuse kätte viieks aastaks ja selleks valitsuseks võib olla Sarah Palini, mitte Obama oma. Kuidas saavad Euroopa kodanikud ennast turvaliselt tunda? Te ei anna meile muud võimalust, kui see leping tagasi lükata. Te ei muuda meie elu kuidagi lihtsamaks.

Selle tagasilükkamisega teeme me komisjonile siiski teene, sest komisjonis on kaks uut volinikku, proua Malmström ja proua Reding, kes meie teada suudavad lepingu läbirääkimistel kindlasti saavutada algusest peale meile parimad võimalikud tingimused, ning me oleme veendunud, et nad ka soovivad seda teha.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Viimastel aastatel on paljud meetmed vastu võetud terrorismivastase võitluse ettekäändel, sealhulgas on seda teinud nõukogu. Paljud nendest meetmetest ei ole aga tegelikult terrorismiohuga mõistlikus proportsioonis. Vastupidi, need on toonud kaasa kodanike õiguste lubamatu piiramise. Andmete süsteemne ja kahtlusest sõltumatu vahetamine SWIFT-lepingu raames ei ole sealjuures loomulikult erand. Isegi Saksa föderaalne kriminaalpolitsei amet, mis ei ole tuntud just andmekaitserühmana, pidi tunnistama selle meetme ebaproportsionaalsust. Me peame lõpetama niisuguse kodanike õiguste pideva piiramise ja me ei tohi seda ajutist lepingut heaks kiita.

Mis puudutab nõukogu töömeetodeid, siis ma soovin veel kord selgelt välja öelda, et USA uurib ja säilitab SWIFTi kasutajate andmeid ilma igasuguse piiranguteta. Nõukogu aga ei keelustanud seda meetet, vaid seadustas selle! Möistagi palun ma nõukogult veel tungival, et ta edastaks Euroopa Parlamendile kogu selle teemaga seonduva teabe.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Üks konkreetne sõnavõtja – ma arvan, et see oli proua Harms – viitas ühes keeles versiooni võimalikule avaldamisele. Ilmselt puudub mul teave selle kohta. Ma kontrollin seda ja annan teile olukorrast kirjalikult teada. Ma ütlesin teile, et 25. jaanuaril saab Euroopa Parlament enda kätte selle lepingu, mis jõustub ajutisena 1. veebruaril. Vastavalt Euroopa õigusele, Lissaboni lepingu artiklile 218 ja Viini konventsioonile võib lepinguid jõustada ajutisena. Seepärast on see õiguspärane.

Euroopa Liidu jaoks ja mõistagi ka nõukogu jaoks on oluline, et leping jääks jõusse. On tähtis, et need terroristide rahastamise jälgimise programmi käsitlevad lepingud jääksid jõusse. Me leiame, et see on positiivne samm ja aitab võidelda terrorismi vastu. See hõlmab koostööd USAga, mis on usaldusväärne riik, meie partnerriik ja naaber, kelle eesmärgid on samad mis meil – võidelda terrorismi vastu. Sellel ei ole midagi pistmist eri keeleversioonide hilinemisega, kindlasti ei ole see ettekäane, härra Schulz. Härra Weber, me ei püüa aega juurde võita.

Nagu teate, soovitas eesistujariik Rootsi mõned nädalad või isegi kuud tagasi nõukogul saata Euroopa Parlamenti leping ühes keeles, kuid komisjon leidis, et see ei ole võimalik, vaid et komisjon peab lepingu versioonid eri keeltes tegelikult valmis tegema ja saatma siis kõik edasi. Nõukogul ja eesistujariigil Rootsil olid head kavatsused, kuid nende teostamine ei olnud võimalik ei õiguslikult ega tehniliselt. Sellepärast on olukord praegu selline. Ma mõistan, et Euroopa Parlament oleks soovinud saada seda lepingut varem. Ma olen sellega täiesti nõus. Kui mina oleksin Euroopa Parlamendi liige, mõtleksin ma täpselt samamoodi ja oleksin soovinud eri keeltes versioone varem. Seda ei juhtunud aga põhjusel, millest ma teile rääkisin. Sellel ei ole midagi pistmist aja võitmisega või millegi varjamisega, samuti ei ole see ettekäane. Kindlasti mitte.

Minu arvates saab Euroopa Parlament selles lepingus täielikult osaleda, sest Lissaboni leping on jõustunud, me võtsime selle vastu – ma arvan, et enamik meist tegi seda – ning see annab parlamendile õiguse oma mõjukat osa täita. Parlamendil on soovi korral võimalik selle ajutise lepingu jõustumine peatada. Parlament osaleb sellele lepingule järgneva pikaajalise lepingu läbirääkimistes. Loomulikult on Euroopa Parlamendil koos nõukoguga õigus mõjutada SWIFT-lepingut, mis meie arvates on väga oluline ja mis väärib seda, et Euroopa Parlament arutaks seda põhjalikult, tõsiselt ja kiirustamata või ilma et talle survet avaldataks, kui kasutada teie endi väljendit.

Peale selle nõustume me täielikult härra Verhofstadti ja teiste sõnavõtjatega, et tuleb austada inimeste põhiõigusi ja õigust eraelu puutumatusele ning järgida andmekaitset käsitlevaid Euroopa õigusakte. Samuti on meil nüüd veel üks vahend, millega neid õigusi tagada – Euroopa Liidu põhiõiguste harta, mis asja jõustus,

sest see on seotud Lissaboni lepinguga, ja mis on täielikult kehtiv. Muu hulgas tagatakse sellega õigus eraelu puutumatusele ja andmekaitsele. Seepärast on meil olemas kõik tingimused hea lepingu sõlmimiseks.

Mis puudutab härra Verhofstadti ettepanekut saata kiri või saada kohe teada nõukogu seisukoht Euroopa Parlamendi esitatud tingimuste kohta, siis minu arvates oleks kõige parem see, et kui parlamendil on leping olemas, oleme me valmis arutama selle kõiki tahke, sealhulgas nimetatud tingimusi, et jõuda siis põhjalikule ja üksikasjalikule kokkuleppele, ilma et kellelegi survet avaldataks.

Jah, muidugi oleme me praegu seisukohal, et oluline on selle ajutise lepingu jõustumine, ja igal juhul on Euroopa Parlamendil Lissaboni lepinguga antud õigus teha lõplik otsus, kas leping jõustub või mitte. See oleneb teist. See oleneb kogu Euroopa Parlamendist.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud. Ma ütlesin juba varem, et ei saa teistele sõna anda. Kui keegi soovib esitada kodukorda puudutava märkuse, siis selleks saan ma sõna anda. Palun jätkake.

Sophia in 't Veld (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Ma tahaksin aru saada ühest asjast: kui olemas on vaid üks või mõni keeleversioon, siis sooviksin ma teada, milline on komisjoni ja nõukogu nende liikmete keeleoskus, kes lepingu allkirjastasid ja kes selle üle 30. novembril otsustasid. Seega peaks see leping olema mõnes keeles saadaval.

Juhataja. – See ei olnud kodukorda puudutav märkus, kuid me võimaldasime sõna võtta, sest proua in 't Veld palus seda väga viisakalt. Palun jätkake, minister.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Ma kordan veel seda, mida ütlesin. Ma kontrollin teavet, mida proua Harms – ma usun, et tema – mulle dokumendi avaldamise kohta esitas. Ma ei ole asjas kindel, sest ilmselgelt ei ole mul seda teavet siin käepärast, kuid ma annan talle olukorrast teada.

Ma kordan, et igal juhul on teil leping olemas 25. jaanuaril ja me võime seda arutada nii palju, kui soovite. Eesistujariik Hispaania – tema valitsus – ja nõukogu on valmis seda lepingut teiega arutama nii kaua ja põhjalikult, kui te soovite, sest selle jõustumine oleneb Euroopa Parlamendist.

Juhataja. – Ühest erandist saab kiiresti mitu, kuid ma ei saa keelduda härra Schulzile sõna andmast. Palun jätkake, härra Schulz.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Palun vabandust, et ma veel kord sõna võtan. Seda juhtub minu elus harva, kuid siin ei ole tegemist laadaga. Lugupeetud minister, leping avaldati Euroopa Liidu Teatajas 13. jaanuaril. Teie selle eest ei vastuta, kuid kui te ütlete meile praegu: „Ma pean välja selgitama, missugused keeleversioonid olemas on”, siis pean ma veel kord märkima, et tegemist ei ole Euroopa Parlamendi liikmete ja ministrite vastastikuseks löbustamiseks korraldatud meelelahutusüritusega. See on õigusloomekoda, kus tuleb teha tõsist tööd!

Ma soovin teile öelda – mitte eesistujariigile Hispaaniale, vaid nõukogule –, et see, kuidas nõukogu neid küsimusi käsitles, näitab, et tal puudub igasugune austus Euroopa Parlamendi suhtes. Nüüd on meil aeg öelda nõukogule, et need väikesed mängud on läbi. Tegemist on tõsise õigusloomemenetlusega – Euroopas tähendab see loomulikult seda, et menetluse alguses peavad kõik dokumendid kõikides keeltes olemas olema, mitte seda, et me peaksime hakkama neid pärast menetluse eeldavat lõppu nõiavitsaga otsima. See ei ole korrektne menetlus. Ma palun teil nüüd meile öelda, millised keeleversioonid olid olemas, kui leping Euroopa Liidu Teatajas 13. jaanuaril avaldati. Ma esitan selleks praegu oma fraktsiooni nimel ametliku taotluse.

Juhataja. – Head kolleegid! Palun, kui härra Schulz on sõnavõtu lõpetanud, anname me viimaseks vastuseks sõna ministrile ja lõpetame arutelu.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Me anname Euroopa Parlamendile teavet kõige kohta, mida ta on palunud: keeleversioonide kohta, selle kohta, millised neist on olemas, ja nii edasi. Mis kõige olulisem – me teeme seda põhjalikult ja tõsiselt.

Minu arvates ei ole nõukogu Euroopa Parlamenti alandavalt kohelnud, samuti ei ole ta kuidagi keeldunud parlamendile teavet esitamast. Ma viitan siinjuures eelmisele eesistujariigile Rootsile, kes tegi kõik võimaliku, et lepingu oleks saanud teile esitada, kuid see ei olnud õiguslikult võimalik, sest mõnda keelde oli leping veel tõlkimata. Nüüd, kui Lissaboni leping on jõustunud, saab Euroopa Parlament seda küsimust igakülgelt arutada. Nõukogu on valmis andma parlamendile kogu tema nõutud teabe ja asuma selles küsimuses dialoogi pidama.

Minu arvates ei kohelda sellega Euroopa Parlamenti halvasti ja seepärast ei jaga ma härra Schulzi tundeavaldusi kõnealuses küsimuses. Seda näitavad faktid. Kogu tekst tehakse Euroopa Parlamendile kättesaadavaks, ta saab arutada seda nõukoguga nii kaua ja põhjalikult, nagu soovib, ning parlament teeb selle kohta lõpliku otsuse.

Nii lihtne see ongi. Seepärast ei olegi minu arvates põhjust muretseda, et nõukogu hoiab teavet enda käes, olgu tegemist ükskõik millise küsimusega. Nõukogu usub igati vajadusse austada nii liidu põhiõigusi kui ka parlamenti, kes on Euroopa rahva esindaja.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud. Ma ei anna rohkem kellelegi sel teemal sõna.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) Niinimetatud SWIFTi (Ülemaailmse Pankadevahelise Finantstelekommunikatsiooni Ühingu) leping hõlmab rahvusvahelisest pankade võrgust pärit andmete edastamist. Ühingu kanalite kaudu suhtleb iga päev omavahel 200 riigi 8000 rahandusasutust, ühing ise asub Belgias ning andmekeskused Hollandis ja USAs. Komisjoni sõnul võib taotleda üksnes neid andmeid, mis on seotud rahvusvaheliste ülekannetega, ja teenust võib kasutada vaid salateenistus terrorismiga seonduva uurimiseks. Samas kahtlevad nii kõrged poliitikud kui ka kriminaalvaldkonna eksperdid, kas USAs kasutatakse neid andmeid ikka ainult võitluses terrorismi vastu. Nii andmete kuritarvitamine, kodanikuõiguste rikkumine kui ka andmete edastamine kolmandatele isikutele on SWIFT-lepingust tulenevad reaalsed ohud. Euroopa Parlamendi liikmetena ei tohi me mitte mingil juhul lubada selle lepingu jõustumist ja sellega seoses andmete edastamist Ameerika Ühendriikidele ning kindlasti ei tohi seda lubada ilma Euroopa Parlamendi heakskiiduta. Lepingu ajutine jõustumine veebruaris enne Euroopa Parlamendi arutelu kujutaks endast demokraatia aluspõhimõtete rasket rikkumist.

11. Kopenhaageni kliimamuutustealase tippkohtumise tulemused (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu nõukogu ja komisjoni avalduste üle Kopenhaageni kliimamuutustealase tippkohtumise tulemuste kohta.

Elena Espinosa Mangana, nõukogu eesistuja. – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Olen tänan Euroopa Parlamendi ees selleks, et jagada teiega oma seisukohti seoses Kopenhaageni tippkohtumise tulemustega ning tippkohtumisest tulenevate ülesannetega nii Euroopa Liidu kui ka vahetuva eesistujariigi jaoks, milleks on 2010. aasta esimesel poolel Hispaania.

Euroopa Liidu keskkonnaministrid arutasid neid küsimusi eelmisel nädalavahetusel põhjalikult. Peaksin märkima, et üldjoontes oleme me jätkuva edasilükkumise soovis ühel meelel, eriti kolmes küsimuses. Need on tuginemine tippkohtumise tulemustele, et neid võimalikult kiiresti rakendada, osatulemuste tugevamaks muutmine Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis ja töö eesmärgiga täita üldiste heitkoguste vähendamise sihid.

Meil on ühised eesmärgid ja ühine strateegia. Meie kõige kiireloomulisemad ülesanded on lõpetada protsess, mille käigus me teatame ametlikult oma kohustustest, tugevdada tegevusraamistikku, mis on võrreldav teiste tööstus- ja tarkava majandusega riikide tegevusraamistikuga, ning kasutada kõiki olemasolevaid vahendeid nii Euroopa Liidu sees kui ka suhetes kolmandate riikidega.

Detsembrikuine tippkohtumine – ääretult keeruline konverents, kus toimusid väsitavad arutelud menetluse üle – päädis niinimetatud Kopenhaageni kokkuleppega. Suur hulk riigipäid ja valitsusjuhte ning piirkondlike rühmade liidreid osales vastuvõetud dokumendi koostamises isiklikult ning see dokument kajastab nende riikide tahet, mille heitkogused moodustavad enam kui 80% kogu maailmas tekitatavast heitest. Osalejate hulka kuulusid kõik tööstusriigid, peamised tarkava majandusega riigid ja suur osa eriti haavatavatest riikidest. Ka see peaks aitama meil vastata kõigile neile kahtlustele, mis tõkestavad jätkuvalt ametlikku protsessi, mis peaks viima meid õiguslikult siduvate lahendusteni nii Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni raamistikus kui ka eeskätt Mehhikos.

Mis puudutab kokkuleppe sisu, siis minu arvates tuleb rõhutada meie selget toetust sellele, et temperatuuri ei tohi lasta tõusta rohkem kui kaks kraadi Celsiuse järgi. See on kindlasti üks kokkuleppe tugevamatest osadest, mis annab suurima tõenäosusega ka tulemusi – kõikide tööstusriikide tahe seada eesmärgiks heitkoguste vähendamine, mis oleks võimalik kõikide nende riikide majanduses.

Tärgava majandusega riigid võtavad omalt poolt konkreetseid ja kontrollitavaid meetmeid, mis võimaldavad neil oma heitkoguste kasvu tublisti pidurdada. Need meetmed on rahastamine, mis põhineb solidaarsusel ja mille eesmärk on toetada kiireid ja keskmise tähtajaga meetmeid võitluses kliimamuutuse vastu, elemendid, mille eesmärk on valgustada teed uutele juhtimismudelitele, ning mehhanismid, mis edendavad tehnoloogilist arengut ja metsade hävitamise tagajärjel tekitatud heitkoguste vähendamist.

Kopenhaageni tippkohtumine näitas, et me liigume uues rahvusvahelises raamistikus, kus on üleilmsetele probleemidele lahenduste pakkumiseks vaja teha parandusi. Kehtivat otsusetegemise korda tuleb muuta nii, et seda saaks uue ajajärgu ja uute vajadustega sobivalt kohandada.

Meil on tegutsemiseks vajalikud vahendid olemas: ühenduse tasandil juba kehtestatud õigusaktide pakett, suurim tahe vähendada heitkoguseid ning edendada rahvusvahelist solidaarsust ja tehnoloogilisi uuendusi ja koostööd ning Euroopa Liidu korralik institutsiooniline struktuur, mida me peame arukalt kasutama, et panna selle täiendavus täielikult oma kasuks tööle.

Me peame kasutama ära keskkonna nõukogu liidrirolli, kui räägime läbi ja kavandame kliimamuutust käsitlevat poliitikat, millel oleks välistegevuses suurem kaal. Lisaks peaksime siduma eelseisva keskkonnavalase ülesande oma ekspertide arvamustega majandus- ja uuenduspoliitika kohta. Samuti peaksime parandama ühtsust oma kliimaeesmärkide ning arengu- ja heaolumudeli vahel. Kõige selle juures ei tohi Euroopa Liidus ega väljaspool seda kaotada silmist vajadust ühendada avaliku arvamuse ja nende seadusandjate rolli, kelle eesmärk on panustada paremasse tulevikku ja kaitsta avalikke huve.

Kasutagem oma kollektiivset Euroopa kogemust! Esiteks peame me enne 31. jaanuari nõudma korralikku vastust. Kopenhaageni kokkulepe, mis ühendab kõiki, kes peavad oma heitkoguseid vähendama, võimaldab jõupingutusi võrrelda – seda võrdlemist on Euroopa Liit nõudnud –, kuid ikka veel ei ole me kindlad, kui suur on teiste riikide panus tegelikult. Kui see on ebapiisav, peame jätkama tööd, et heitkoguseid ühiselt edasi vähendada.

Samuti peame looma tingimused, mis võimaldavad kokkulepet täiendavaid elemente sujuvalt kohaldada. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide jaoks on ülimalt tähtis olla oma lubadusi täitvate riikide esirinnas. Seepärast peame aastateks 2010–2012 kavandatud vahendid võimalikult kiiresti üle kandma.

Me soovime töötada välja finantsraamistiku, mis toetab meie solidaarsuskohustusi kolmandate riikide ees Kopenhaageni rohelise kliima fondi raames ning soodustab samal ajal arvestuspõhimõtete parandamist ja tugevdab meie reageerimist nii metsade hävitamisega tekitatud heitkoguste vähendamisele kui ka tehnoloogilisele koostööle. Sellele tuleb lisada meie oma poliitika, mille eesmärk on täita heitkoguste vähendamise eesmärgid nii riiklikul kui ka ühenduse tasandil, tõuge, mille annavad uuendused ja arukas energiakasutus, kohanemismeetmete lisamine valdkondlikusse poliitikasse ning ühtne välistegevus.

Me tahame komisjoni ja Euroopa Parlamendiga selles kõiges tihedat koostööd teha, et luua maailmas piirkond, mis on kliimamuutusevastases võitluses esirinnas, mis paiskab õhku kõige vähem süsinikdioksiidi, mis on kõige paremini ette valmistatud kliimamuutuse tõttu tekkinud probleemidest ülesaamiseks ja mis suudab selle kaudu kõige tõhusamalt kujuneda võimsaks jõuks uuenduste ja konkurentsivõime vallas.

Meie kliimamuutust käsitlev poliitika on üks Euroopa mudeli põhilisi tunnusoone. Me olime teerajajad, kui lõimisime selle põhimõtte oma ettepanekutesse õiglasema ja säästvama arengu kohta. Me ei teinud seda mitte ainult majanduses, vaid ka sotsiaal- ja keskkonnavaldkonnas, teades, et tugevdame selle käigus rahvusvahelist julgeolekut. See asjaolu on andnud suurriikidele, näiteks Hiinale ja Ameerika Ühendriikidele, võimaluse tulla kokku ühise läbirääkimislaua taha ning teha kindlaks otsustavad koostöötegurid ja neid jagada.

Euroopa Liit, kes kaitseb kindlalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rolli üleilmsete probleemide lahendamisel, peab tööd tegema ka muudes kahe- ja mitmepoolsetes ning ametlikes ja mitteametlikes valdkondades ning aitama igaühel leida eksimatult üles kõik võimalused, kuulama oma partnereid ja töötama selle kallal, et ühendada kogu valdkondlik tegevus, mis vastab sellele, mida kliimamuutusega võitlemiseks vaja on.

Me peame Lissaboni lepingu vastuvõtmist ja uute institutsioonide tööle hakkamist täielikult ära kasutama ning lisama oma suhetesse kolmandate riikidega järjekindlalt põhisõnumeid võitluse kohta kliimamuutuse vastu.

Meie ees ei ole just kerge ülesanne. Hispaania valitsus on selle ülesande mahukusest teadlik ja soovib näidata, et ta tahab jõuda võimalikult palju edasi neis punktides, mis võivad hõlbustada edasipüüdliku ja siduva lepingu sõlmimist Mehhikos.

Me ei saa raisku lasta Kopenhaagenis tekkinud poliitilist võimalust ega langetada enda ega rahvusvahelise üldsuse ootusi. Kaalul on meie usaldusväärsus. Me peame jääma endale kindlaks. Euroopa Parlamendi uued ja võimsamad volitused, mis toovad ta kodanikele veelgi lähemale, võimaldavad teha tihedamat ja viljakamat koostööd.

Seepärast lõpetan oma kõne õnnesooviga teile kõigile ning meenutan teile, et me vajame teie suurt tööd ja toetust eelseisva olulise kuue kuu jooksul rohkem kui kunagi varem.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Lubage mul komisjoni nimel tänada teid võimaluse eest arutada Kopenhaageni kliimakonverentsi tulemusi ja Kopenhaageni kokkuleppe järelmeetmeid. Kolleeg Stavros Dimas palus mul enda nimel vabandada, sest ta ei saa haigestumise tõttu ise arutelul osaleda. Sellest on eriti kahju, sest tõenäoliselt oleks see olnud tema viimane ülesastumine täiskogu istungil. Ma pakkusin ennast selles väga olulises arutelus vabatahtlikult Stavrost asendama.

Tahan avaldada tunnustust Euroopa Parlamendi aktiivsuse ja toetuse eest enne konverentsi ja konverentsi ajal. Suhtlemine teie delegatsiooniga osutus kogu konverentsi jooksul väga kasulikuks. Eelkõige on teil olnud väga tähtis osa meid puudutava teavitustöö tegemisel teiste riikide ja teiste piirkondade peamiste asjaosaliste hulgas.

Arvatavasti oleme ühel meelel selles, et Kopenhaageni tulemus ei vasta ligilähedaseltki meie eesmärgile sõlmida edasipüüdlik ja õiguslikult siduv leping, mis on vajalik selleks, et kliimamuutuse piir jääks alla 2 °C. See on suur pettumus meie kõigi jaoks, kes me oleme aastaid võidelnud konkreetsete poliitiliste otsuste nimel, mis annaksid kliimamuutusele tagasikäigu.

Ebaõnnestumise põhjuseid oli mitu ja ma tulen nende juurde hetke pärast tagasi. Võib siiski öelda, et kokkuleppe on parem kui mitte midagi – see oleks olnud halvim stsenaarium.

Et leida midagi head, siis ühest küljest tunnustatakse Kopenhaageni kokkuleppes vähemalt vajadust piirata kliimamuutust vähem kui 2 °C-ga. Samuti kutsutakse selles arenenud riike üles koostama 31. jaanuariks 2010 nimekiri kõikide majandusharude heitkoguste eesmärkidest ja arengumaid kutsutakse üles koostama samaks kuupäevaks nimekiri leevendusmeetmetest. Lisaks loob kokkuleppe aluse üsna mahukale, 30 miljardi USA dollari suurusele finantspakatile järgneavaks kolmeks aastaks ja selles tõdetakse, et 2020. aastaks on igal aastal vaja sada miljardit USA dollarit.

Teisest küljest on kokkuleppel ka mõtlemapanevaid nõrku külgi. See ei sisalda ühtegi viidet keskpikkadele ega pikaajalistele leevendamiseesmärkidele. Siiani väljakuulutatud lubadused heitkoguseid vähendada ei ole piisavad, et jääda 2 °C eesmärgi piiresse. Minu arvates ei ole kahjuks eriti põhjust optimismiks selle suhtes, et me näeme 31. jaanuaril parandatud pakkumisi. Ma kardan pigem vastupidist. Viimane, kuid kindlasti mitte vähem tähtis on asjaolu, et kokkuleppe ei ole õiguslikult siduv, ja veelgi enam teeb ehk muret see, et seal ei ole sätestatud õiguslikult siduva lepingu sõlmimist käesoleval aastal, mis oli üks meie põhieesmärke.

Tulevikku silmas pidades on järgmise sammuna vaja tagada, et kokkuleppe hakkab vähemalt toimima ja sillutab teed uueks kliimalepinguks, milles tuleb veel selle aasta jooksul kiiresti kokku leppida. Esimesena on väga oluline kindlustada, et kõik peamised asjaosalised kinnitaksid nüüd kokkuleppe ja teataksid oma eesmärkidest või meetmetest 31. jaanuariks. Samuti tuleb tagada piisav rahastamine. Selles suhtes peame uurima Kopenhaageni rohelise kliima fondi loomise võimalusi. Samuti peame tugevdama liite riikide ja piirkondadega, kes jagavad meie seisukohti rahvusvahelistel kliimaläbirääkimistel saavutatud edukate tulemuste suhtes.

Lõpetuseks tahan öelda, et meil seisavad ees suured katsumused Euroopa ühtsuse kindlustamisel, põhiliste välispartneritega strateegiliste suhete loomisel ja oma mitmepoolsete kliimameetmetega seotud kindla pühendumuse säilitamisel, kuid meil on COP 15-lt veel väga palju õppida. Üks rabav õppetund on kindlasti see, et me peame õppima rääkima ühel häälel. Kopenhaagenis rääkisid nii Hiina, India, Ameerika Ühendriigid kui ka teised suurriigid ühel häälel, kuid Euroopa mitmel eri häälel. Sama kehtib üleilmse majanduse juhtimise ja rahvusvahelise julgeoleku kohta. Me oleme praegu tõepoolest teelahkmel – kas me võtame kindlameelseid ja ühiseid meetmeid Euroopa ökoloogiliseks, majanduslikuks ja poliitiliseks elavdamiseks või riskime majandusseisaku ja poliitilise tähtsusetusega.

Suhtugem Kopenhaagenisse kui ärevusttekitavasse hoiatusse säärase stsenaariumi kohta. Me peame suutma ja me suudamegi teha paremini. Me oleme edukad vaid ühiselt tegutsedes ja ma ootan põnevusega koostööd teiega selle eesmärgi saavutamisel.

Corien Wortmann-Kool, *fraktsiooni PPE nimel*. – (NL) Austatud juhataja! Sooviksin kõigepealt edastada meie tervitused volinik Dimasele ja tänada teda Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni nimel tema viimaste aastate töö eest. Loomulikult oleme ka meie kliimamuutustealase tippkohtumise tulemustes pettunud, kuid on tähtis mitte unustada, et teatud punktides on tõepoolest astutud ajaloolisi samme, näiteks seoses kliimamuutusevastase võitluse rahastamisega, metsade hävitamisega ja kahe kraadi eesmärgiga, kuigi see ei ole täiuslik, nagu te õigustatult märkisite. Loomulikult oleksime eelistanud midagi kaugeleulatuvat – vaadake meie resolutsiooni –, kuid need on esimesed sammud, millest me peame nüüd edasi minema.

Kindlasti tuleb teha põhjalik analüüs Euroopa tegevuse kohta sel tippkohtumisel, sest kõige tähtsamal hetkel ei olnud Euroopat kohal. Tippkohtumine võis küll olla Euroopa poolt nii sisuliselt kui ka tehniliselt hästi ette valmistatud, kuid poliitilises mõttes oli see katastroof. Euroopa poliitilised tulemused olid lihtsalt puudulikud. Teil on õigus, kui ütlete, et Euroopa peab rääkima ühel häälel, kuid seda on lihtsam öelda, kui teha. Me peame nüüd tõepoolest kasutama ära ka neid võimalusi, mida pakub uus Lissaboni leping. Loodetavasti on varsti kaks uut naist eesliinil – need on Connie Hedegaard ja Catherine Ashton. Nemad peavad kaasama ülejäänud maailma ja sillutama teed Mehhikosse jõulise kliimadiplomaatiaga. Lugupeetud juhataja! Fraktsiooni PPE arvates on selge, et me peame säilitama 30% eesmärgi, millest rääkisime oma novembri resolutsioonis, ja me peame ühendama selle eesmärgi nii Euroopa kui ka üleilmse püüdlusega. Me peame oma strateegia üle vaatama, sest seda ei kiidetud heaks. Mitu peamist osalist jätsid üleilmse eesmärgi kinnitamata. Me peame oma strateegia üle vaatama, kuid me peame jääma ka oma püüdlustele kindlaks.

Marita Ulvskog, *fraktsiooni S&D nimel*. – (SV) Kopenhaageni tippkohtumine oli läbikukkumine. Maailma rikaste ja vaeste riikide vaheline lõhe on suurenenud ning ei eesistujariik Rootsi ega Taani peaminister suutnud seda vältida või ära hoida. Nagu kolleeg just ütles, Euroopat ei olnud kohal. Pärast seda pettumust on vaja selle algatuse üle taas kontroll saavutada. Loomulikult ei ole see võimalik, kui keeldume nagu kliimameetmete voliniku kandidaat Connie Hedegaard tunnistamast, et Kopenhaageni konverents oli läbikukkumine. See vaid suurendab vigade kordamise ohtu.

Kuidas sillutavad eesistujariik Hispaania ja komisjon teed siduva kliimalepingu sõlmimiseks Mehhikosse? Kas te tagate arengumaadele uute kliimamuutusega seotud algatuste rahastamise selliselt, et sellega ei jagataks üksnes ümber vahendeid, mis olid varem ette nähtud muu hulgas vaesuse vastu võitlemiseks? Kas te teete ettepaneku, et meie endi heitkoguste vähendamise määr suureneb 20 protsendilt 30 protsendile? See tähendaks kontrolli tagasivõitmist algatuse üle. Kas te ütlete arengumaade usaldamatuse lõpetamiseks, et Kyoto kokkuleppe väärtus on see, et ta annab aluse üleilmse kliimakokkuleppe nimel edasi tehtavaks tööks?

Corinne Lepage, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud minister ja volinik, kallid kolleegid! Asjaolud, mis viisid 192 riigipead ja valitsusjuhti Kopenhaagenisse, ei ole muutunud ja Kopenhaageni tippkohtumise ebaõnnestumine ei tohi kindlasti olla põhjus, et meie püüdlusi vähendada.

Kuid me peame kahtlemata oma strateegiat muutma. Meil on vaja uut strateegiat. See peab olema kindel, jõuline ja uuenduslik.

Esiteks peab see olema kindel sellepärast, et me ei peaks mitte ainult oma eesmärkidele kindlaks jääma, vaid neid suurendama ja minema lausa nii kaugele, et kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendataks 30%. Peame kiirendama oma tööstuse üleminekut energiatõhususel, keskkonnasäästlikel ja tulemuslikel protsessidel, taastuvatel energiaallikatel ning info- ja keskkonnatehnoloogia vahelisel uuel sünteetil põhinevale keskkonnahoidlikule majandusele, sest Kopenhaagenis alanud võitlus on ka 21. sajandi tööstuse ja tööstusliidrite võitlus.

Meil peab olema jõuline strateegia, mis ei vähenda mingil juhul ÜRO protsessi õiguspärasust. Peame Ameerika Ühendriikide ja Hiina suhtes näitama üles algatusvõimet, et olla suuteline rajama võimalikku alust Mehhiko lepingu sõlmimiseks. Me ei tohi lubada, et G2, mida nägime tegutsemas, muutub tõelisuseks, vaid me peame hoopis ise asuma selle protsessi keskmesse. See on võimalik vaid siis, kui räägime ühel häälel.

Peame olema uuenduslikud nii CO₂-turu suhtes ja kehtestama hinna ülemmäära kui ka olema uuenduslikud rahastamismeetodite suhtes. Tahan enda, mitte oma fraktsiooni nimel öelda, et minu arvates tuleb tegelda küsimusega süsinikumaksu kehtestamisest meie piiridel. Seejärel peame taastama usalduse suhetes Aafrikaga

ja suurendama rahalist abi, mitte taaskasutama ametlikku abi ja nimetama seda seejärel süsinikdioksiidi vähendamise vahendiks.

Põhiline on meie kohustus teha suuri jõupingutusi, et oleksime suutelised säilitama oma kindlameelsuse olla kliimamuutuse vallas maailma liider.

Satu Hassi, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FI) Austatud juhataja! Kopenhaageni tippkohtumise tulemus on juba loetletud põhjustel pettumus. Esimest korda mainitakse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni dokumendis kahekraadilise kliimasoojenemise piiri, kuid heitkoguste piirmäärad, mida eri riigid Kopenhaagenis nimetasid, annavad kokku enam kui kolmekraadise globaalsoojenemise. Viimati, kui kliima oli kolm kraadi praegusest soojem, oli merepind kümme meetrit kõrgem.

Peame ausalt tunnistama, et EL ei näidanud end sellise liidrina, kellena me ennast välja kuulutame. Meie kui liidri jaoks oleks olnud ja on ka praegu kõige olulisem püüelda veelgi suurema heitkoguste vähendamise eesmärgi poole, mis peaks olema vähemalt 30%. Kui tahaksime kuulda võtta kliimateadlaste sõnumit, mida tuleks kindlasti teha, siis peaks meie tegelik eesmärk olema heitkoguste 40% vähendamine. Kui me peatume praegu heitkoguste 20% vähendamise juures, tähendab see, et ELi avaldus kahekraadilise kliimasoojenemise piiri kohta, millest ta on rääkinud nüüdseks enam kui kümme aastat, on sisutühi.

Paljude aruannete, muu hulgas Hollandi valitsuse tellitud aruande kohaselt jääb heitkoguste 20% vähendamine maailma kõige edasipüüdlikumast eesmärgist väga kaugele. Praeguste andmete kohaselt maksab heitkoguste 30% vähendamise eesmärk vähem kui summa, mida prognoositi kaks aastat tagasi heitkoguste 20% vähendamise kuluks.

Loomulikult oli Kopenhaagenis riike, kes soovisid läbirääkimisi nurjata. Kui EL oleks olnud liider, oleks see neil keeruline olnud. Seekord muutis EL selle nende jaoks lihtsaks, seades takistusi Kyoto protokollile teisele kohustuste perioodile, mis on arengumaade jaoks äärmiselt oluline. Edasiminekut võimaldaks see, kui ütleksime, et oleme Kyoto protokollile teiseks perioodiks valmis teatud tingimustel, ning samuti võimaldaks edasiminekut see, kui toetada kliimameetmeid majanduslikult vähem arenenud riikides arengukoostööks mõeldud raha uue rubriigi all ümber jaotamata.

Peame selle kehva tulemuse juurest nüüd sobiliku kliimalepingu poole edasi liikuma. See saab rahvusvaheliselt õiguspärane olla vaid siis, kui läbirääkimised toimuvad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kaudu. Samuti on meil vaja uut moodi kliimadiplomaatiat. Ei piisa sellest, et meie eksperdid orienteeruvad tehniliste üksikasjade rägastikus. Meil on vaja kannatlikku diplomaatiliselt tööd, et saada üle komistuskividest ja muuta ÜRO läbirääkimisprotsess elujõulisemaks, et selle tulemusena võetaks vastu näiteks hääletusreeglid.

Martin Callanan, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Loodetavasti ma eksin, kuid mulle tundub järjest enam ebatõenäoline, et Kopenhaagenis alanud ja jätkunud läbirääkimised viivad lõpuks õiguslikult siduva lepinguni, mis kohustab kõiki maailma põhilisi saastajaid oma heitkoguseid ulatuslikult vähendama.

Mina usun, et antud oludes oleks meil, kes me ELis nende teemade üle arutelusid peame, ääretult rumal nõustuda heitkoguste veelgi suurema vähendamisega. Räägitud on 30% määrast. Proua Hassi mainis just 40% määra.

Üleilmse lepingu puudumisel oleksime minu arvates hullumeelsed, kui nõustuksime heitkoguste edasise vähendamisega, sest siis riskime sellega, et meie tarbijaid koormatakse arenenud maailma suurimate elektriarvetega ning Euroopa rasketööstus ja suured energiatarbijad muutuvad üleilmses keskkonnas eriti konkurentsivõimetuteks.

Oleme juba näinud paljude tööstusettevõtete ümberpaigutumist EList väljapoole, millega muidugi viiakse lihtsalt heitkogused ELi Hiinasse, Indiasse ja mujale. See on hullumeelne majanduspoliitika, sest see ei too keskkonnale mitte mingisugust puhaskasu. Tegelikult avaldab see mõnes mõttes keskkonnale lausa kahjulikku mõju, sest need kaubad imporditakse lõpuks ikkagi ELi tagasi.

Vaja on kõikehõlmavat üleilmset lepingut. Mina pooldan seda täielikult. Loodetavasti teeme selle nimel tööd, kuid selle puudumisel peaksime olema Euroopa edasise ühepoolse heitkoguste vähendamise suhtes ülimalt ettevaatlikud.

Bairbre de Brún, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (GA) Lugupeetud juhataja! Edasipüüdlikkude ja õiguslikult siduvat lepingut on hädasti vaja.

Uusima teadusliku teabe alusel peab EL võtma oma kohustuseks vähendada heitkoguseid 2020. aastaks 40% ning 2050. aastaks 80–95%. Sellist lubadust ei saa anda, kui sõltutakse teiste tegudest.

Igaüks peab teadma, kui palju heitkoguseid tegelikult vähendatakse. Samuti peame teadma, et arengumaadele tagatakse vajalikud vahendid, millega nad suudaksid kliimamuutuse ja selle tagajärgedega võidelda.

Vaja on selgust. Me kõik tahame selgust selles, kes täpselt need vahendid tagab, kui palju iga arenenud riik neid annab ning kuidas ja millal seda tehakse. Poliitilise tahte puudumist, mida Kopenhaagenis näidati, ei tohi korrata.

Ühtlasi soovin palju edu volinik Dimasele.

Anna Rosbach, fraktsiooni EFD nimel. – (DA) Austatud juhataja! Seoses COP 15-ga räägiti palju niinimetatud kliimapõgenikest. Inimesed on loodusõnnetuste, kehva saagi, põua, üleujutuste ja nälja eest alati põgenenud. Fakt on see, et kliimamuutus ja selle otsene mõju inimestele ja keskkonnale on probleemid, millega me peame tahes-tahmata tegelema. Siiski ei saa ma küsimata jätta, kas me oleme selles suhtes ikka õigel teel. Olen nõus, et peame suurendama teadlikkust ressurside kasutamise viisidest oma igapäevaelus ja tegema teadustööd uue tehnoloogia leidmiseks. Me ei tohi aga unustada, et tegelikult meil juba on meetodid ootamatult tekkivate probleemide leevendamiseks. Seoses COP 15-ga nimetati näiteks Cooki saari – see on saarestik Vaikses ookeanis. Neid saari ähvardavaks probleemiks on veetaseme tõusust tulenev oht. Lainemurdja võiks saari kaitsta ja tegelikult on lainemurdja investeering, millega peaks hõlpsalt toime tulema, kuid vaese saarestiku jaoks see nii ei ole. Samal ajal kui meie siin läänes arutleme tuuleenergia, elektriautode, päikeseenergia, biokütuse ja Euroopa eeslinnade uute jäätmesortimisviiside üle, on paljud saared järk-järgult ära kadumas. Seepärast tahaksin küsida, kas lääneriigid peaksid ikka investeerima miljardeid kliimatehnoloogiasse, mille mõju on väga küsitav, kui miljoneid inimesi saaks aidata juba tuntud ja odavate vahenditega. Selle asemel, et tülitseda statistika, tõendite ja teadusuuringute üle, on meil praegu aeg tegelda kliimamuutuse mõjuga üleilmsel tasandil ja võtta abiks tõelised meetmed.

Nick Griffin (NI). – Austatud juhataja! Hinnakem pärast Kopenhaageni tippkohtumist kogu globaalsoojenemise teemat uuesti. Kopenhaagenis ei toimunud meil iroonilises mõttes mitte üksnes Climategate II, vaid algamas oli ka üks aastakümnete külmema talvesid. Sellest ajast saadik oleme näinud Potsdami merevee taseme paanika paljastamist. Goddardi instituut jäi vahele temperatuurandmete võltsimisega. On ilmnunud, et sulavad Himaalaja liustikud on puhas fantaasia ja et härra Pachauri on kliimamuutuse pealt hoopis kasu lõiganud. Maailm jaheneb. Globaalsoojenemine on pettus.

See kuritegu ei ole ohvriteta. Süsinikumaksud tõstavad kütusehindu, tappes meie inimesi ka praegusel hetkel. Miljardeid, mida on raisatud selle olematu probleemi uurimisele, ei saa kulutada tõeliste hädade, näiteks Alzheimeri tõve vastu võitlemiseks ega tõeliste keskkonnakatastroofide, näiteks metsade hävitamise lõpetamiseks. Süsinikukrediidiga kaubeldes teenivad linnas elavad liigkasuvõtjad vaesuses elavate perekondade arvelt miljardeid. Põllumajandusmaa kaotamine biokütuste tootmiseks on toiduhinnad maailmas juba kahekordistanud, nii et miljonid inimesed nälgivad, samal ajal kui ahned suurettevõtted teenivad veelgi suuremat kasumit.

Inimtegevusest tingitud kliimamuutuse ebateadusliku jama ülespuhujad, näiteks Shell, Monsanto, rahvusvahelised pangad, Bilderbergi maailmariigi pooldajad, süsinikumiljardärid ja nende kasulikud idiootlikud vasakpoolsed liitlased juhivad inimkonna ajaloo suurimat pettust. Nemad ja nende kaasosalised, kes tegutsevad sellistes kohtades nagu siin, tuleb vastutusele võtta, ja tulevikus seda ka tehakse.

Peter Liese (PPE). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Kopenhaagenis ja pärast konverentsi on palju räägitud ÜRO eeskirjade muudatustest. Mina soovitan muuta eeskirju Euroopa Parlamendis, et marginaalsete rühmade esindajad nagu härra Griffin ei räägiks alguses, vaid päris lõpus, mis oleks antud poliitilisel skaalal vähemalt esimeses voorus selliste inimeste jaoks õige koht.

Lugupeetud kolleegid! Muidugi valmistas Kopenhaageni tippkohtumine pettumuse. Paljud meie nõudmised ja kodanike ootused jäid kindlasti täitmata. Soovin lisada ühe asja sellele, millest enne juba räägiti. Me tahame rahvusvahelist lepingut õhu- ja mereveol tekkivate heitkoguste kohta. Kahjuks ei tehtud Kopenhaagenis selles küsimuses mingeid edusamme. Kopenhaageni kliimakokkuleppes seda isegi ei mainitud. See on meeletu tekitav tulemus eelkõige sellepärast, et nagu me teame, nõuab iga kaotatud aasta meilt tulevikus veelgi suuremaid pingutusi. Mida hiljem alustame, seda julgemad ja jõulisemad peame olema, ning iga mööduva aastaga muutub see järjest keerulisemaks. Seda võib võrrelda raske haigusega – mida varem sellega tegelda, seda kergem on ravi. Just sel põhjusel on see pettumus.

Siiski ei tohiks me vaadelda seda negatiivsest ja ühepoolsest vaatenurgast. Täna hommikul küsiti minu käest, kas kliimamuutuse teema on nüüd poliitilises mõttes hingusele läinud. Ei ole. See peab jätkuma ja seda ootavad meilt ka kodanikud. Peaksime otsima positiivseid asju, mis tegelikult Kopenhaagenis aset leidsid. Ma toon kaks väikest näidet, milleks on kahe arengumaa, Maldivide ja Costa Rica ettevõtmine saada järgmise kümne aasta jooksul kliimaneutraalseks. Kogu maailm, see tähendab Euroopa ja ülejäänud riigid, võivad järgida nende eeskujut. Need on väikesed riigid, kuid kui vaatame näiteks nii suurt riiki nagu Brasiilia, siis ka seal toimuvad märkimisväärsed sündmused.

Seega peaksime analüüsima oma vigu ega tohiks olla nii üleolevad, et tegutseme lihtsalt samamoodi edasi nagu varem. Kuid me ei peaks endale ka tuhka pähe raputama, vaid ühinema nende maailma riikidega, kes tahavad kliima kaitsmisel edasi jõuda. Mäng ei peaks enam käima tööstusriikide ja arengumaade vahel, vaid asjast aru saanud riikide ja ülejäänud maailma vahel, kusjuures loodetavasti väheneb viimase suurus järjest kiiremini.

Jo Leinen (S&D). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja! Eelmisel nädalal osalesin ma keskkonna nõukogu mitteametlikul kohtumisel Seillas. See oli Hispaania eesistumisperioodi esimene nõukogu kohtumine. Teie ei saanud kahetsusväärse perekondliku põhjuse tõttu osaleda, kuid teie riigisekretär Teresa Ribera tegi teid esindades suurepäraselt tööd. Kogu kohtumise jooksul, mis oli väga hästi korraldatud, oli eesistujariigi Hispaania teotahet ilmselgelt näha.

Heakene küll, kuid selle nõukogu kohtumise tulemus ei olnud eriti rahuldav. Ministrite nõukogu oli lõhestunud ja tal ei olnud mingit suunda. Liikmesriikide vahel ei ole mingisugust kokkulepet selle kohta, mida me peaksime nüüd tegema. See ei ole hea märk. Teie töö ja kohustus on leida 27 liikmesriigi vahel ühine nimetaja.

Minu arvates peame me Euroopa Liidus pärast Kopenhaagenit kolme asja tegema. Esiteks peame saavutama uuesti liidrikohta Maa kliima kaitsmisel. Teiseks peame näitama, et täidame antud lubadusi. Kolmandaks peame kiiresti leidma uusi partnereid, enne kui läheme Mehhikosse.

Liidrikohta tagasivõitmise osas olen ma nõus kõigiga, kes ütlesid, et peaksime jääma kindlaks oma lubadusele vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid 30%. Mul oleks hea meel näha, et me nimetame ÜRO sekretariaadile 31. jaanuaril Bonnisis seda 30% eesmärki, mitte vana, 20% eesmärki. Kui me muudame ennast sõltuvaks teiste võrreldavatest jõupingutustest, võtab see väga kaua aega ja Mehhiko kohtumine lõpeb samuti tulemusteta.

Usaldusväärse näitamiseks tuleb see 7,2 miljardit eurot enne Mehhikot realselt kasutusse anda. Aafrika riigid peavad nägema, et esimesed meetmed on juba võetud.

Lõpetuseks loodan ma partnerite leidmise osas seda, et me suudame välja töötada kliimakaitse diplomaatia ning et just Aafrika Liidu abiga leiame piisavalt partnereid, sealhulgas Ladina-Ameerikas ja Aasias, et sõlmida Mehhikos üleilmne leping.

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Me peame Kopenhaagenist edasi liikuma. Tõsi on aga see, et me ei tea, kuhu minna. Me tammume teadmatuses ühe koha peal. Minu arvates peame lihtsalt uurima iga võimalust ja lootma, et üks või mitu neist viivad meid edasi.

Kuid ma olen kindel, et peame proovima jääda oma püüdlustele kindlaks ning säilitada oma juhtiv koht. Selles mõttes on meie ees järgmise kahe nädala jooksul oluline otsus ja ma tahan teada, mida eesistujariik kavatseb teha, et asjad õigesti läheksid.

Meie elektrijaamades põletatavad fossiilkütused tekitavad nelikümmend protsenti meie heitkogustest. Sellepärast peetakse süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogia arendamist nii oluliseks. Just sellepärast leppis nõukogu kolm aastat tagasi kokku, et peaksime rajama 2015. aastaks kuni 12 näidisprojekti. Aasta tagasi leppisime kokku nende projektide rahastamise meetodis – 300 miljonit võetakse kasutusele heitkogustega kauplemise süsteemist. Kulus kolm kuud, et see mõte jõuaks Euroopa Parlamenti ja saaks uste avamiseks nõukogu heakskiitu, kuid 12 kuud hiljem ei ole me ikka veel kokku leppinud, kuidas projekte valida või raha kasutada. Komisjon on lõpuks esitanud otsuse elnõu. Selles on välja pakutud vaid kaheksa süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise projekti ning soovituslik ajakava tähendab seda, et kõiki neid ei ole võimalik 2015. aastaks valmis ehitada. Volinik Rehn on nüüd täbaras olukorras. Loodetavasti edastab keegi talle enne arutelu lõppu teate, et ta saaks põhjendada edasipüüdlikkuse puudumist selles dokumendis.

Kuid tuleb kokku leppida, et ükskõik millised on puudused, me peame edasi liikuma. Selle üle peetakse arutelu 2. veebruaril nõukogu kliimamuutuste komitee kohtumisel ning mõned liikmesriigid on vastu, et komisjonil on projektide valimisel ja raha kasutamisel ja jaotamisel lõppsõna.

See kohtumine on pärast Kopenhaagenit Euroopa Liidu esimene võimalus näidata, kas ta liigub edasi ja astub tegelikke samme või läheb hoopis tagasisuunas. See on oluline proovikivi nii komisjoni kui ka eesistujariigi jaoks.

Seega on minu küsimus ministrile järgmine: kas eesistujariik kavatseb tagada, et me jõuame sel kohtumisel kokkuleppele, või plaanite te oma võimaluse maha magada?

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Austatud juhataja! Olgem täpsed: Kopenhaagen oli läbikukkumine. Tõepoolest, tippkohtumisel oli kolm tõelist kaotajat: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, Euroopa Liit ja kliima. Seega on ülimalt oluline, et need kolm kaotajat saaksid 2010. aastal teel Mehhikosse hoopis võitjateks. Selleks peab juhtuma kolm asja. Esiteks peab EL rääkima tõepoolest ühel häälel, nagu volinik Rehn just ütles. Kuid kes – mul oleks hea meel, kui saaksin sellele küsimusele konkreetse vastuse – seda tegema peaks? Kes Mehhikos Euroopa nimel räägib?

Teine punkt on ÜRO. Siin peab Euroopa tõestama oma liidrikohta ka läbirääkimistel, mis tähendab, et ei vaadata enam ainult Ameerika Ühendriikide ja Hiina poole, vaid selle asemel põhiliselt nende riikide poole, kes jagavad meie soovi võtta kliimaga midagi ette, näiteks Aafrika Liidu riikide, Mehhiko, Brasiilia ja Lõuna-Aafrika poole. Me peaksime suurendama nende riikide rühma, kellega soovime lepingut sõlmida.

Kolmas punkt on kliima. On tõsi, et leppisime kokku kahes kraadis, kuid sellel arvul on ka mingi tähendus. Teadlaste sõnul tähendab kaks kraadi seda, et rikkad riigid peavad vähendama oma CO₂ heitkoguseid 40%. Seega peab EL nüüd andma lubaduse 30% kohta. 31. jaanuaril on tal veel üks võimalus tõestada oma juhtivat kohta, tulles välja 30 protsendiga. Mina palun, et EL pakuks välja just selle arvu. Oleks tore, kui te vastaksite sellele ettepanekule, sest see on ainuke võimalus liidrikohta näitamiseks ning 2010. aasta muutmiseks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni, Euroopa Liidu ja kliima aastaks.

Derk Jan Eppink (ECR). – Austatud juhataja! Ma toetan 2020. aasta keskkonnaeesmärke, kuid mul on tõsiselt kahtlusi mõne meetodi suhtes. Kopenhaageni konverents oli hea näide halvast meetodist. Ning millised olid õppetunnid?

Konverents oli liiga suur, et sellel mingeid tulemusi saavutada – 50 000 inimesega rokikontsert on võimalik, kuid sama paljude inimestega kohtumine ei ole. Teiseks kavaldasid Hiina ja India Euroopa üle ning Ameerika Ühendriigid ühinesid nendega. Selle asemel, et olla otsustaja, oli EL segadusse aetud pealtvaataja.

Mida me peaksime tegema? Minu arvates peaksime ümber hindama vormi, mida kasutasime. Pigem võiks selleks olla G 20 kui Woodstocki mõõtu üritus. Teiseks peame lõpetama moraalse üleoleku väljendamine sellega, et ütleme Hiinale ja Indiale, mida tuleb teha. Suured tõkked mõlema riigi karistamiseks oleksid katastroofilised. Vastupidi, EL peaks vaatama üle oma seisukohad, mis lõpuks õnnestavad meie endi majanduskasvu ja tööhõivet.

Lõpetuseks vajame me põhjalikku uurimistööd tõendite kogumi kohta. Climategate oli juba meeldetuletuseks ja praegu tundub, et väide Himaalaja liustike taandumise kohta põhineb spekulatsioonil. Mõned IPCC liikmed ennustavad nüüd isegi globaalset jähnenemist.

Meil on vaja objektiivset ja erapooletut teadusuuringut, mitte tegevuskavadest ajendatud poliitilist aktiivsust. Mis on tõde ja mis on vale? Praegu me lihtsalt ei tea seda ja minu arvates on kõigepealt vaja fakte paika saada. Lugupeetud volinik, austatud minister, ma loodan, et te suhtute neisse küsimustesse eelarvamusteta.

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

Sabine Wils (GUE/NGL). – (DE) Austatud juhataja! Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimakonverents ebaõnnestus tööstusriikide jäikade poliitiliste huvide tõttu. Selle tulemusena on arengumaades ja uppumisohus olevates saareriikides ohus miljardite inimeste elu alus.

Puudub kokkulepe, kuidas me peaksime planeedi edasist soojenemist tõhusalt piirama. EL tegutses oma riiklike ettevõtete ja suurkontsernide kasumlikkuse huvides. Eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid ELi liikmesriikides aastaks 2020 kokku 30% võrra ei esitatud piisavalt vara.

Kui muudame paremad kliimakaitsevahendid sõltuvaks teiste riikide eelnevatest hinnaalandustest, tähendab see mängimist inimkonna tulevikuga. Faktid on selged: 2007. aastal olid CO₂ heitkogused Hiinas 4,6 tonni ühe inimese kohta, Saksamaal 9,7 tonni ja USAs 19,1 tonni. Me vajame kiiremas korras kliimaõiglust kogu

inimkonna jaoks. Järgmisel aastal peavad tööstus- ja tärkava majandusega riigid sõlmima Méxicos siduva lepingu, millel on konkreetsed ja edasiviivad eesmärgid.

Godfrey Bloom (EFD). – Austatud juhataja! Loomulikult võite te öelda, et ma olen skeptik, sest ma ei käi riides nagu hernehirmutis.

Ma murdsin endale teed läbi Kopenhaageni lumetuisu nagu paljud teised. Kas pole huvitav, et meil on Londonis 30 aasta kõige külmem talv? Sama toimub Poolas, Koreas ja Hiinas. Madalaimaid temperatuure on esinenud Floridas, Arizonas, Texas – Texasas sadas minu meelest esimest korda saja aasta jooksul lund. Muidugi, nagu ütles Giles Coren ajalehest London Times, ei saa me, oh üllatust, lihtsalt sellest aru – see ongi ju globaalsoojenemise mõte: me peame harjuma pakaseliste kraadidega.

Oleme näinud Al Gore'i „hokikeppi“, mida näidatakse kõigi eelduste kohaselt ikka veel Londoni riigikoolides. Al Gore – see soolapuhuja ja petis. Oleme näinud East Anglia ülikooli professorit Jonesi – jälle sul! Ning nüüd – te ei tea veel sellest midagi, sest seda teavet ei ole avalikustatud – Uus-Meremaa riiklik kliimaandmebaas. Mul on need arvud siin olemas – kõik see on pettus.

Millal te kavatsete üles ärgata? Pettus, pettus ja veel kord pettus!

(Sõnavõtja nõustas vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja! Nagu näha, on härra Bloomi arvates kogu kliimamuutusteadus täielik jama, sest meil on külm talv.

Äkki soovib härra Bloom rääkida Euroopa Parlamendile kliima ja ilma erinevustest?

Godfrey Bloom (EFD). – Härra Davies, kliima on miski, millega me kõik peame toime tulema.

Zoltán Balczó (NI). – *(HU)* Lugupeetud minister! Mul on teile üllatavaid uudiseid. Kopenhaageni kliimakonverents on läbi. Te räägite eesmärkidest ja illusioonidest, nagu seda sündmust ei oleks veel toimunud. See lõppes läbikukkumisega. Õiguslikult siduvaid kohustusi ei võetud. Kyoto on näide sellest, mida tähendab voluntarism. Me kõik oleme teadlikud Ameerika Ühendriikide ettevõtete väärtusest, kuid mainida võiks ka Kanadat. Kanada allkirjastas Kyoto protokoll ja suurendas siis oma süsinikdioksiidi heitkoguseid 26% ilma igasuguste tagajärgedeta. Kopenhaagen annab selgelt märku, millises maailmas me elame.

Tänapäeva maailmas paneb asjad paika majandusfundamentalism. Alati, kui ühiskonna huvid satuvad vastamisi maailmamajanduse huvidega, võidab viimane. Loomulikult on maailmamajanduse taga väike võimuoliit. Et peatada pöördumatut kliimamuutust, peaksime muutma veel üht kliimat. Peame muutma poliitilist ja moraalist kliimat. Enne kui seda tehakse ja senikaua kui inimesed teenivad majandust, mitte vastupidi, ning senikaua kui loodussäästlik sotsiaalne turumajandus pole muutunud juhtpõhimõtteks, on kõik sääraseid konverentsid määratud läbikukkumisele.

Richard Seebert (PPE). – *(DE)* Austatud juhataja! Kui meil Kopenhaagenist üldse midagi õppida on, siis on see reaalsustaju. Mul on praeguseni meeles arutelu, mida me pidasime Euroopa Parlamendis enne Kopenhaagenit. Igaühest õhkus optimismi, kuid tippkohtumine nurjus. See oli omaenda reeglitega rahvusvaheline konverents ja ainuüksi hea tahtega ei suuda me väga palju saavutada. Niisiis suhtugem järgmistesse läbirääkimistesse Mehhikos vajaliku reaalsustajuga.

Kui Kopenhaagenit hinnata, siis peame aususe huvides ütleva, et ega seal nüüd kõik ka halvasti ei läinud, sest selle tulemus võib olla Mehhiko läbirääkimiste aluseks ja midagi vähemalt ju saavutati. Suurim pettumus meie, eurooplaste jaoks peab olema see, et meie – EL – ei olnud lõpliku dokumendi koostamise juures. See peaks panema meid järele mõtlema, sest oleme alati rõhutanud, et just meie tahame üleilmses võitluses kliimamuutuse vastu asuda liidriks.

Miks see peaks nii olema? Esiteks ilmselt põhjusel, et oma 14% CO₂ heitkogustega ei kuulu me suurte saastajate hulka. USA ja Hiina moodustavad kokku peaaegu poole. Kuid me ei räägi Euroopas ühel häälel. Viimane keskkonna nõukogu näitas väga selgelt, kui erinevad on seisukohad. Paljud liikmesriigid näevad seda probleemi hoopis teistmoodi kui näiteks enamik Euroopa Parlamendist.

Kuid teine põhjus on kindlasti asjaolu, et meie, eurooplased, ei ole nii head, nagu me alati väidame. Kui me võtame puhta arengu mehhanismid või teisisõnu ühised rakendusmeetmed ja muud meetmed võrrandist välja ning mõtleme ainult meie endi CO₂ heitkoguste vähendamise meetmetele, siis näeme, et meie bilanss ei ole nii hea, kui me väidame.

Kolmandaks peame veel ütlema, et muud maailma riigid ja piirkonnad lähenevad sellele probleemile teistmoodi. Meie suur eesmärk on õiguslikult siduv leping, kuid Hiina ja USA teevad valiku teistsuguse variandi kasuks.

Üldiselt peame kaaluma, kas me ei peaks mitte olema läbirääkimistel paindlikumad, sest koostöö on kliimamuutuse vastu võitlemisel oluline, kuid meetodid, mida me selle saavutamiseks kasutame, võiksid olla üsna erinevad.

Dan Jørgensen (S&D). – (DA) Austatud juhataja! Küsimus, mille mina Euroopa Parlamendi kliimaskeptikutele esitaksin, on järgmine: kui üheksa arsti kümnest ütleks teile, et nad on enam kui üheksakümmend protsenti kindlad teie tõsises haiguses, kuid neil on mingi ravim, mis võiks seda haigust ravida – ravim, millel ei ole kõrvaltoimeid –, siis kas te võtaksite seda rohtu? Loomulikult võtaksite. Just nii oleks pidanud maailm reageerima Kopenhaagenis. Muidugi peaks maailm just niimoodi reageerima, kui üle üheksakümne protsendi selle valdkonna juhtivatest teadlastest ütlevad, et globaalsoojenemine on tõelisus ja et see on inimtegevusest tingitud. Seepärast peaks EL näitama end liidrina. Muidugi võime kritiseerida USA-d. Muidugi võime kritiseerida Hiinat selle eest, et neil ei olnud Kopenhaagenis vajaminevat poliitilist tahet. Euroopa Parlamendis aga peame vaatama enda sisse – me peame kritiseerima algatusvõime puudumist, mida näitas EL. EL oleks võinud teha kaht asja ja just neid kaht asja peaks ta tegema enne Mehhikos toimuvat konverentsi. Esiteks peame heitkoguste vähendamise eesmärgi seades asuma eesliinile. See tähendab, et me peame liikuma 2020. aastaks lubatud heitkoguste 20 protsendiliselt vähendamiselt 30 protsendini. Teiseks peaksime nimetama summad, mida tahame anda selleks, et rahastada pikaajalist kohanemist kliimamuutusega, mis teadaolevalt saabub niikuinii. Lõpetuseks on ilmne ka see, et meil on suurem mõju, kui räägime ühel häälel, sest siis oleme suutelised pidama läbirääkimisi mõistlikumalt ja selgemalt kui Kopenhaagenis. Härra Callanan Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioonist ütles, et

praeguses olukorras oleks meie püüdluste suurendamine hullumeelsus.

Ei, härra Callanan, hullumeelsus oleks hoopis nende püüdluste suurendamata jätmine.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Kopenhaageni tippkohtumine oli kahtlemata suur pettumus, kuid nüüd on vaja vaadata tulevikku. Meie, liberaalid, teeme just seda ja loodetavasti saame me Euroopas seda kõik koos teha. Meil on vaja strateegiat ja Kopenhaageni-järgset tegevuskava. Oluline vahend selle saavutamiseks on jätkuvad investeeringud heitkogustega kauplemise süsteemi. EL peaks viivitamata algatama läbirääkimised USA-ga, et siduda tekkiv Ameerika süsteem Euroopa süsteemiga. Üleatlandiline süsinikdioksiidi heitkoguste turg võiks olla üleilmse turu algus.

Olli Rehn pidas väga hea sissejuhatava kõne. Tal on oma järelduses täiesti õigus. EL peab nendel läbirääkimistel kõnelema ühel häälel. Kuid tuleb silmas pidada, et Lissaboni lepingu alusel saab Euroopa Parlament nüüd mõjutada nende otsuste vastuvõtmise viisi. Parlament tuleb kaasata ettevalmistustöösse, sest lõpliku lepingu peame kinnitama ka meie.

Samal ajal peame Euroopas jätkama oma CO₂-turu tugevdamist ja lõpetama kauplemisõiguste tasuta äraandmise. Peame investeerima uude tehnoloogiasse ja lisaks kehtestama süsinikdioksiidi miinimumhinna. Kliimaeesmärgi on võimalik saavutada turumehhanismide, mitte veelgi suurema bürokraatia abil.

Kui jätame Kopenhaageni konverentsi nüüd seljataha, alustame uuesti ja suuname kõik jõupingutused tulevikumeetmetesse, siis on esimene asi, millele peame keskenduma, ELi 2020. aasta strateegia. Need meetmed on sinna lisatud ning meil peavad olema põhjalikult viimistletud ettepanekud energiatõhususe kohta ja selle kohta, kuidas me kavatseme uude tehnoloogiasse investeerida. Meil on vaja kliimavaldkonna töökohtade strateegiat. Lõpetuseks tahan öelda, et kahtlemata peame me süsinikdioksiidi heitkoguseid 30 protsendi võrra vähendama, kui me ei taha võita mitte ainult võitlust kliima nimel, vaid ka võitlust turu nimel.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Täna, juhataja! Lugupeetud minister, ma olen väga üllatunud enesega rahulolu üle, mida te näitate üles seoses ELi meetmetega kliimavaldkonnas. On tõsi, et Euroopa on teinud viimase kümne aasta jooksul rohkem ja paremat tööd kui enamik teisi maailma riike, kuid Euroopa liidrikohta tabas Kopenhaagenis küll täielik ebaõnnestumine.

Samuti nägime Kopenhaagenis, et Euroopast sai lihtsalt Euroopa riigipeade ja valitsusjuhtide isiklike suhtlusstrateegiate kogum ning selles suhtes tahaksin esile tõsta eriti härra Sarkozyd, proua Merkelit ja härra Browni. Sellistes oludes on ÜRO protsessi muidugi lihtne maha teha. On tõsi, et ÜRO süsteem on

keeruline ja et G 20, kus kokkulepped ei tähenda midagi, kuid kus on võimalusi suurteks reklaamitrikkideks, on palju lihtsakoelisem.

See tähendab, et eelseisval aastal peab Euroopa tegema rohkem ja paremat tööd. Praegu on meie eesmärk 20%. Kuid 20% tähendab tegelikult seda, et me teeme järgmise kümne aasta jooksul vähem, kui oleme teinud viimase kümne aasta jooksul. See tähendab, et Euroopa jõupingutused kliimavaldkonnas vähenevad. Ajal, mil me peame teadlaste sõnul saavutama 40% eesmärgi, on see kliima suhtes täiesti absurdne, ja lisaks on see absurdne ka meie majanduse ja töökohtade suhtes.

Seepärast palun, lugupeetud minister, et te ei vähendaks Euroopa kliimapüüdlusi väikseima ühise nimetajani, eesmärkideni, millest rääkis president Barroso, kes ei taha 20% piiri nihutada, või eesmärkideni, mille ütlesid välja Itaalia ja Poola, kes kavatsevad varsti kliimamuutust eitada. Lugege Euroopa Parlamendi resolutsioon veel kord läbi ja tehke oma valik kohe tingimusteta 30% kasuks.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Peame nõustuma asjaoluga, et peale mõne Euroopa riigi ei taha mitte keegi maksta CO₂ heitkoguste piiramise eest ega vähendada oma energiakasutust. Olukord on veelgi halvem. Osa arengumaid, kes kasutavad ärritavat kolonialismivastast retoorikat, tahavad selle arvelt rikastuda, olles samal ajal ise suurimad süsinikdioksiidi õhkupaiskajad. Aafrika riigid, Hiina ja India soovivad säilitada oma erandlikku õigust mitte täita rahvusvahelist heitkoguste seire süsteemi, kuid saavad samas miljardeid eurosid keskkonnahoidliku tehnoloogia jaoks. See on seisund, mida me ei suuda oma maksumaksjatele põhjendada. Pärast Kopenhaageni konverentsi peame ükskord aru saama, et Euroopa ei saa neid kulusid üksi kanda. Esiteks pidurdame me üksi tegutsedes oma majanduskasvu veelgi ja seame lõõgi alla oma kodanike heaolu. Teiseks ei suuda me üksi tegutsedes heitkogustes mitte midagi muuta, sest oma heitkoguseid oleme juba suutnud piirata.

Elie Hoarau (GUE/NGL). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud minister, kallid kolleegid! Kuigi Kopenhaagen oli läbikukkumine, oli valitsusväliste osaliste koondumine erakordne ja see tõestas, et kliimaõiglusele on olemas tõeline rahvusvaheline toetus.

Nüüdsest on selge, et jätkuvate läbirääkimiste käigus tuleb arvestada esmajoones väikeste haavatavate saareriikide ja Aafrika huvidega. Samuti on väga oluline tagada, et Kopenhaagenis väljaõeldud sada miljardit USA dollarit lisandub tõesti ametliku arenguabi raames antule.

Lõpetuseks peame meeles pidama, et meil on tegutsemiseks jäänud väga vähe aega, enne kui kliimamuutuse tagajärjed muutuvad pöördumatuteks. 2010. aasta on meie viimane võimalus, kui me soovime Méxicos teha tõelisi edusamme.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Ärge öelge, et me ei ole teid selle eest hoiatanud. Euroopa Parlamendis vastu võetud resolutsioon COP 15 kohta tähendas suurt suitsu, kuid ei mingit tuld.

Me küsisime liiga palju ega saavutanud mitte midagi. Need sõnad ei kuulu parteile Lega Nord, vaid ÜRO kliimamuutuste konverentsi sekretariaadi juhile Yvo de Boerile. See ei olnud ka päris katastroof, kuigi lepingust sai vaid eelleping. Tekst, mis hoidis ära COP 15 täieliku läbikukkumise ja milles jõuti kokkuleppele tõeliselt pretsedenditu kestuse ja jõulisusega läbirääkimismaratoni lõpus, on üsna sisutühi.

Kopenhaageni kokkulepe, millele jõudsid USA president Obama, Brasiilia president Lula, Hiina peaminister Wen Jiabao, India peaminister Singh ja Lõuna-Aafrika president Zuma ning mis sunniti peale kõikidele ülejäänud riikidele, ei ole isegi veel ametlikult vastu võetud. Pärast selle tagasilükkamist kaheksa riigi poolt – mis oli selle vastuvõtmata jätmise põhjuseks – võtsid 192 osalevat riiki kokkuleppe lihtsalt teadmiseks.

Lugupeetud kolleegid, globaalsoojenemise jutt on ajaraiskamine. Detsembrikuust saadik on ajalehtedes ja televisiooni uudistesaadetes räägitud, et Euroopa vaevleb pakaselise ilma käes. Vältigem kasutuid ja kulukaid spekulatsioone kliima kohta.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Kopenhaageni kliimamuutustealase tippkohtumise ainus konkreetne tulemus oli globaalsoojenemise piiramine kahe kraadini Celsiuse järgi. Selleks vajaminevad meetmed on aga jäänud müsteeriumiks. See minimaalne kompromiss on meie jaoks pettumus eelkõige seetõttu, et nüüd otsustab iga riik ise, kas nõustuda kliimakaitse eesmarke käsitleva lepinguga või mitte. Aeg hakkab tõesti otsa saama. Nüüd peame meie otsustama, mis saab edasi. Peaksime edendama säästvat, kliimat kaitsvat arengut, mis võimaldab meil kasutada oma planeedi varasid vastutustundlikult nii meie endi kui ka tulevaste põlvete heaks. EL ja selle liikmesriigid peaksid pürgima maailma liidriks keskkonnasäästliku tehnoloogia valdkonnas. Siis oleme vähemalt mingi alguse teinud.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud minister ja volinik! Kellelegi ei saanud jääda märkamatuks, et Kopenhaagen oli raisatud võimalus. Siiski – ja ma kordan teie sõnu, volinik – oli sellel tippkohtumisel kaks head külge. Esimene oli see, et antud kohtumine koondas palju rohkem riigipäid ja valitsusjuhte kui Kyoto tippkohtumine. Teiseks võimaldas see tärkava majandusega riikidel saada kasu rahalistest kohustustest, mille eesmärk oli just neid globaalsoojenemise vastases võitluses aidata.

Mida peaks Euroopa nüüd siis tegema? Loomulikult peaks ta jätkama oma suurepärase tööd kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel, sest tõde on see, et Euroopa on olnud juba väga tubli. Kui Kyoto eesmärk oli heitkoguste 8%-line vähendamine, siis Euroopa äriühingud on vähendanud heitkoguseid veidi alla 13%. Seega on nad näidanud ennast ülimalt heast küljest ja nad mõtlevad põhjalikult keskkonna kaitsmisele. Kuid see võitlus ja pühendunud suhtumine ei tohi mingil juhul toimuda kõlvatu konkurentsi tingimustes. Nagu ma teile, härra Rehn, kuulamistel ütlesin, peab see kõik toimuma ainult täiesti ausa konkurentsi tingimustes. Tõepoolest peame kaaluma süsinikumaksu kehtestamist Euroopa Liidu piiridel, sest me ei saa loobuda oma äridest ega seega oma töökohtadest täiesti kõlvatu konkurentsi kasuks ja nende riikide eeliseks, kes ei austa keskkonnakaitsset, ei vähenda kasvuhoonegaase ega kohalda nendega seotud norme. Seega on minu arvates täiesti hädavajalik – ja ma kordan kolleeg Lepage'i sõnu –, et mõne aja pärast tuleb kaaluda süsinikumaksu kehtestamist Euroopa Liidu piiridel.

Teiseks oli mul üsna hea meel kuulamistel teada saada, et volinik Tajani ei ole välistanud mõjuanalüüsi tegemist võimaluse kohta kehtestada Euroopa Liidu piiridel süsinikumaks. Seega arvan, et vähehaaval me siiski võidame selle lahingu, sest Euroopa äriühingute ja töökohtade kaitsmine on oluline.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Austatud juhataja, lugupeetud proua Espinosa! Kindlasti oleksime eelistanud, et tänane arutelu oleks toimunud teistsugustes oludes, kus meid oleks kutsutud üles hindama üleilmset õiguslikult siduvat lepingut ning otsustama Euroopa Liiduna, mida tuleks edasi teha. Kahjuks olid Kopenhaageni tulemused oodatust tunduvalt halvemad. See on esimene peamine põhjus, miks me väljendame oma pettumust.

Teine pettumuse väljendamise põhjus, mis puudutab eriti meid, Euroopa Parlamenti, on see vilets roll, mida Euroopa Liit Kopenhaageni tippkohtumisel täitis. Kui esimesel üleilmsel tippkohtumisel pärast Lissaboni lepingu jõustumist oleks igaüks oodanud, et Euroopa Liit teeb esirinnas pingutusi sõlmida uus, edasipüüdlik, põhjalik ja üleilmne leping kliimamuutuse vastu võitlemise kohta, olime meie ja olid Euroopa kodanikud tunnustajaks killustumise vaatamängule, kus mõned Euroopa liidrid pidasid silmas omaenda huvisid ning Euroopa Liit mängis abilise ja pealtvaataja rolli. See ei ole roll, mida me endale tahame või mis oleks meile sobiv.

Mida tuleks siis teha? Kutsume Euroopa Komisjoni ja nõukogu üles näitama, et nad suudavad oma ülesannet täita ja kaitsta uues püüdluses Euroopa liidrikohta. Tahaksin teile meelde tuletada, et küsimus ei ole üksnes kliimamuutuse tagajärgede piiramises. See on palju laiaulatuslikum ülesanne, mis seisneb sellise uue arengumudeli – keskkonnahoidliku arengumudeli – kasutuselevõtmises, mis oleks Euroopa vastus vajadusele luua uusi töökohti, toetada Euroopa majanduse konkurentsivõimet ning kindlustada Euroopa Liidu juhtivat rolli uues olukorras.

Fiona Hall (ALDE). – Kopenhaageni konverentsi tulemus oli tõeline pettumus, kuid nüüd on meil aeg edasi liikuda. EL peab nüüd võtma endale kohustuse vähendada heitkoguseid 30% kolmel põhjusel.

Esimene lihtne põhjus on see, et 30protsendiliseks vähendamiseks oleks nüüd vaja vaid veidi rohkem vaeva näha kui algseks 20protsendiliseks vähendamiseks, sest majanduslanguse tõttu on äritegevuse maht vähenenud.

Teiseks tähendaks praegune taganemine, et kaoks hoog, mis on tekkinud uutes keskkonnahoidlikes tööstusharudes. Me ei saa kohustuda investeerima taastuvatesse energiaallikatesse ja süsinikuvaesesse transporti poolikult. Tagada tuleb massiivne infrastruktuur, olgu tegemist Põhjamere supervõrguga või väiksemas mahus elektriautode laadimiskohtadega. Kaalul on sadu ja tuhandeid uusi töökohti, näiteks 70 000 võimalikku töökohta, mis on seotud ainuüksi Ühendkuningriigi avamere tuuleenergeetikaga, kuid need majanduse elavdamiseks nii vajalikud töökohad luuakse vaid siis, kui on olemas selge tegevuskava, mille eesmärk on luua aastaks 2050 süsinikdioksiidivaba Euroopa.

Investeeringute suhtes peab valitsema kindlus ja me peame aru saama, et Euroopal on oht taastuenergia tehnoloogia vallas liidrikohtast ilma jääda. Nii USA kui ka Hiina suurendavad oma taastuenergiatööstust väga kiiresti. Kui me praegu kõhkleme, lähevad need uued keskkonnahoidlikud töökohad teistesse maailmajagudesse.

Lõpetuseks on meil seda 30protsendilist vähendamist vaja põhjusel, et suurt osa sellest lisakohustusest on võimalik täita suurema energiatõhususe abil. Jätta energiatõhusus praegu sinnapaika oleks igal juhul hullumeelne. Energiatõhusus tähendab majanduslikku tõhusust. See tähendab väiksemaid elektriarveid, mitte suuremaid, ja see suurendab energiajulgeolekut. Nii et ükskõik, milliseid arve esitavad 31. jaanuaril teised osalised – kusjuures võib-olla oleme meeldivalt üllatunud –, peab EL nüüd võtma kohustuseks vähendada heitkoguseid 30%.

Ivo Strejček (ECR). – (CS) Vaadates tagasi Kopenhaageni tippkohtumisele ja selle tulemustele, tuleks mõelda kainelt ja vaadata läbi olemasolevate keskkonna- ja majandusandmete paljususe prisma. Need andmed kinnitavad, et globaalsoojenemist ei ole, ja kui on, siis ei suuda inimene seda mingil viisil kontrollida, sest seda põhjustavad üksnes loodusjõud. Muuseas saime eelmisel nädalal teada, et märkimisväärset osa keskkonnanähtudest, mida kasutas valitsustevaheline kliimamuutuste ekspertrühm, võltsiti teadlikult või tõlgendati valesti. Selles valguses on hea näha, et Kopenhaageni tippkohtumine ebaõnnestus. Ma loodan, et esiteks lõpetab see ebaõnnestumine agressiivse „roheline“ poliitika. Teiseks suundutakse poliitikas tagasi tõeliste teemade juurde, mis inimestele praeguses majanduslanguses tegelikult muret valmistavad. Kolmandaks hoiab see ära maksimaksjate raha raiskamise vastuoluliste keskkonnaprojektidele. Neljandaks loob see ruumi tõsimeelsele arutelule ratsionaalse, tõhusa ja odavama energia pakkumise üle ning me näeme tuumaenergia taassündi. Head kolleegid! Kui ma kohtun oma valijatega, raputavad nad uskomatusest pead, kui kuulevad teemasid, mille üle me siin arutleme, sest me ei tegele ju nende tõeliste probleemidega.

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Hoolimata sellest, et küsimus on pakiline, nägime Kopenhaagenis mitut sammu tagasi. Kopenhaagen koondas tööpoolest rohkem riigipäid kui Kyoto, kuid seal esines ka rohkem lõhestumist ja selle tagajärjel muutus see olukorraks, kus igaüks oli iseenda eest väljas, kus iga riik seadis oma eesmärged ja tegi seda lausa sihilikult.

Peaksime tähele panema, et meie eesmärk on kaks kraadi Celsiuse järgi ja meil on rahastamissihid ilma igasuguste selgitusteta. Neid ei saa võtta kui lohutust. Usun siiski, et peame tegutsemisel pidama silmas tulevikku ja see tähendab, et peame liikuma oma sõnade juurest tegude juurde.

Euroopa Liit tahab ja on alati tahtnud olla juht. Kui me aga Kopenhaagenisse saabusime, kõhkles EL ega suutnud määratleda ega kaitsta eesmärged, mida ta Euroopa Parlamendis nimetanud oli ja millest ta oma sõnade kohaselt ei pidanud kunagi loobuma.

Minu küsimus on järgmine: kas me ei võiks tulevikus ausamalt tegutseda, kas me lubame jätkuda olukorral, kus kõige vaesemad inimesed maksavad jätkuvalt kõrgeimat hinda meie nõrkuse tõttu ja osa inimeste poolt teiste kohta tehtud otsuste tõttu?

Timo Soini (EFD). – (FI) Austatud juhataja! Kopenhaageni kliimamuutustevalane tippkohtumine nurjus täielikult. Mina hääletasin detsembris siin selle resolutsiooni vastu. Mul oli õigus, nagu ka 92 teisel parlamendiliikmel.

Euroopa Liit püüdis väga üleolevalt pakkuda kogu maailmale oma lahendust. Mõni päev enne tippkohtumise algust paljastati heitkogustega kauplemise pettus, mille väärtus oli viis miljardit eurot. See pidi just enne kohtumise algust küll piinlik olema, kui EL pakkus lahendust, kuid oli silmitsi viie miljardi euro kuritarvitamisega. See oli häbiväärne. Kas EL praegu üldse mureseb nende juhtumite uurimise pärast? Kui me tahame piirata heitkoguseid, kehtestagem konkreetne heitkoguste süsteem nagu autode puhul. See toimib, kuigi sellega ei pidurdata meie terase-, metalli- või puidutöötlemise tööstusharusid ei Soomes ega teistes ELi liikmesriikides. Sellel ei ole mingit mõtet. Töölisele ja töötajatele ei tohi põhjustada kannatusi.

(Aplaus)

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Ka mina olen Kopenhaageni konverentsi tulemustes pettunud, kuid lõpetagem nüüd kurtmine kehvade tulemuste üle ja mõelgem selle asemel, kuidas peaksime edasi liikuma, et me edaspidi pettuma ei peaks. Kui ütleme endile, et tugineme tehtud tööle, sest meil on vaja teha lihtsalt mõned muudatused, siis sellest ei piisa.

Esimene küsimus, mille ma tahan endale seoses sellega esitada, on järgmine: mis need COP-konverentsid üldse on? Kas need on tõelised konverentsid või väljapanekud rahva jaoks? Loomulikult on nad mõlemat. Kuid me peame kindlustama ekspertidele võimaluse oma tööd edasi teha ja teavitama üldsust peale mitteametlike sündmuste, mis leiavad aset konverentside telgitagustes, ka tegelikust tööst, mida me teeme. Euroopa peaks seega selliste konverentside korralduslikud küljed uuesti läbi vaatama.

Minu teine küsimus on järgmine: milline on maailma liidrite roll säärestel konverentsidel? Kas nad tulevad konverentsidele selleks, et teha sisepoliitilisi kampaaniaid, või selleks, et aidata osalistel kompromissi saavutada? Minu arvates peame uuesti läbi vaatama ka selliste konverentside töömeetodid ja nendel osalevate maailma liidrite rollid.

Minu kolmas küsimus puudutab Euroopa Liidu juhtivat kohta. Jah, me oleme võtnud palju häid meetmeid, et tagada Euroopa juhtiva koha püsimine keskkonnasäästliku tehnoloogia arendamisel, kuid me oleme kaotanud oma juhtiva koha läbirääkimistel. Minu arvates ei tohiks me rahulduda ainuüksi koordineeriva rolli täitmise läbirääkimistel, sest me peame ise olema aktiivsed läbirääkijad. Seepärast ei tohiks me kõiki kaarte enne läbirääkimiste algust avada ega kuulutada valjult endale seatud sihte. Samuti peaksime püüdma kolmandatele riikidele lähemale liikuda, mitte neist kaugenema.

Viimane mõte, mida ma tahan väljendada, on see, et me peame kliimamuutuse väga kiireloomulise küsimusena lisama rahvusvaheliste kohtumiste päevakorda, ning siinkohal ootan ma loomulikult nende kahe valdkonna eest vastutavate volinike tihedat koostööd.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Praegu, 2010. aasta alguses, ei ole me seal, kus lootsime kliimamuutusevastases võitluses olla. Me ei ole seal seepärast, et just praegu peaksime olema etapis, kus liigume Kopenhaagenis sõlmitud kokkuleppest tulenevate õigusaktide muudatuste vastuvõtmise poole.

Me ei ole selles etapis ja meil peaks olema kahju. Peaksime kahetsema asjaolu, et Kopenhaagenis muutusid meie kliimamuutusevastase võitluse püüdlused väiksemaks, et siduvat lepingut ei sõlmitud ja et kord ei olnud läbipaistev. Selle tagajärjel ei ole meil piisavat õiguslikku alust ega vahendeid inimeste vajaduste rahuldamiseks, eriti arengumaades.

Kuid me ei ole ka selles punktis, kus olime enne Kopenhaagenit, sest Kopenhaagenis sõlmisime me Ameerika Ühendriikide, Hiina, India, Lõuna-Aafrika ja Brasiiliaga konkreetse eesmärgiga kokkuleppe, millega liitusid hiljem ka muud riigid, näiteks Venemaa, Austraalia, Norra, Rootsi ja Hispaania. Me ei tohiks unustada, et need riigid tekitavad kokku kolm neljandikku süsinikdioksiidi heitkogustest. Samuti ei tohiks me unustada, et paljud neist riikidest ei olnud enne Kyoto protokollil osalised.

Seega ei ole meie samm piisav, kuid see on oluline. Peame seda olulist sammu ära kasutama, et anda Euroopa Liidust järgmine tõuge. Euroopa Liit on olnud kogu senise edasimineku liikumapanev jõud. Siiski ei saa edusamme järgneda, kui Euroopa Liit ei jätku edasipüüdmist.

Saksamaad ja Mehhikot silmas pidades peame tegema tööd selle nimel, et jõuda siduvate lepinguteni ja hankida vahendid, mis aitavad arengumaadel heitkoguseid vähendada ning kohandada ja ajakohastada oma tehnoloogiat. Peame tegema seda tõhususe ja õigluse pärast ning sellepärast, et meil on vaja rohkem partnereid.

Ma olen kindel, et eesistujariik Hispaania töötab just selle eesmärgi nimel.

Roger Helmer (ECR). – Austatud juhataja! Mul on Euroopa Parlamendile häid uudiseid: koos paljude teadlastega olen ka mina isiklikult jõudnud järeldusele, et kliimakriisi ei ole! Maailma merevee tase ei oluliselt tõusmas ja nagu IPCC oli sunnitud tunnistama, pole Himaalaja liustikud kiiresti taandumas. Maa keskmiste temperatuuride väikene kasv viimase saja aasta jooksul on täielikus kooskõlas kindlakskujunenud, pikaajalise ja loodusliku kliimamuutusega.

Kopenhaagen näitas, et paljud riigid, eriti Hiina ja India, ei ole lihtsalt valmis ohverdama oma majandustulemusi täiesti spekulatiivse probleemi lahendamiseks. Suurbritannias ei usu enamik valijaid enam inimtegevusest tingitud kliimamuutusesse ning nad ei maksa nende leevendamiseks tehtavate kasutute ja mõttetute püüdluste eest. Hiljuti lekkinud CRU märgukirjad tõendavad, et isegi kliimaalarmismi levitajad on meelega, sest loodus ei käitu nende ennustuste kohaselt, ja niisiis võltsivad nad oma fantaasia kinnitamiseks arve.

Enne, kui kulutame veel raha kliimamuutuse tagajärgede leevendamisele, peame nõudma kahtlaste andmete täielikku avalikku uurimist.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Ameerika Ühendriikidel ja Euroopa Liidul, kes on heitkoguste tekitamise poolest ühe inimese kohta vastavalt esimesel ja teisel kohal maailmas, lasub kindel ja vältimatu vastutus Kopenhaageni ebaõnnestumise eest, ja seda ei saa vähendada mitte ükski vastutusest keeldumise asjaolu.

Muu eelnimetatu hulgas ebaõnnestus tippkohtumine arengumaade niinimetatud kohanemise rahastamise küsimuses, sest neid, kes võtsid kohustusi, oli liiga vähe. Samal ajal eiratakse nende riikide raskusi silmakirjalikult edasi. Nende raskuste hulka kuulub tohutu välisvõlg – summa, mis on tõesti otsatult suur võrreldes väljakuulutatud rahastamissummaga ning mis piirab tõsiselt iga tõelist jätkusuutliku majandusliku ja sotsiaalse arengu võimalust.

Tippkohtumine nurjus tõsisel vaidluses turupõhiste vahendite vastakate tulemuste ja Kyoto protokollil paindlikkuse mehhanismide üle. Muu hulgas ei jõutud tippkohtumisel kliimamuutuse mõjude juurest selle põhjusteni. See on ebaratsionaalne viis majandus- ja sotsiaalküsimustele lähenemiseks ning see välistab igasugused lahendused sellele või teistele probleemidele, mida inimkond...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Herbert Reul (PPE). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Kopenhaageni kokkuleppes nõustusid kaheprotsendilise eesmärgiga 180 riiki, kuid see ei ole ikka veel õiguslikult siduv. Euroopa Parlamendis tehtud plaanidest ei jäänud just palju järele. Kopenhaagenis läks kõik viltu. Seda võib nimetada ka lüüasaamiseks. Olukorda on vaja kirjeldada täpselt, et meil oleks võimalik põhjalikult mõelda, miks see juhtus, ning siis selles küsimuses edusamme teha.

Ma olen veidi šokeeritud mõnest sõnavõtust, mida ma siin kuulsin. Inimesed ütlevad, et me peame jõulisemalt võitlema, et jätkakem seda, mida oleme siiani teinud, et meil on vaja suuremat protsenti, rohkem raha, et probleem on lihtsalt selles, et Euroopas ei ole piisavalt ühtsust. Minu arvates on need avaldused olukorra analüüsimiseks liiga pealiskaudsed ja liiga pinnapealsed. Lahendus ei seisne lihtsalt jätkamises ja edasimarssimises. Need ei olnud selle tulemuse põhjused. Kas me oleme tegelikult kõiki olulisi teemasid üksteisega õiglaselt ja objektiivselt kaalunud ja arutanud? Kuidas me oleme tegelnud nende kolleegide küsimustega, olgu need õigustatud või mitte, kes ütlesid, et neil on kriitilisi küsimusi, kliima suhtes skeptilisi küsimusi? Kuidas me reageerisime kliimamuutuste komitees, kui kolleegid ütlesid, et nad tahavad kuulda ka teist seisukohta – mõne teadlase vastandlikku arvamust? Milline võimalus meil tegelikult selle esitamiseks oli? Lisaks peame vaatamata oma seisukohale arutama rahulikult, kuidas meil tuleks käsitleda hiljutist teavet, mida mainisid ka teised parlamendiliikmed ja mis puudutas seda, et IPCC tegi liustike sulamise osas vea?

Vastata tuleb ka teisele küsimuste kogumile. Kas me kasutame selle probleemi lahendamiseks õigeid vahendeid? Iga kord kehtestame uued ajakavad, suuremad protsendimäärad, uued eeskirjad ja sätted. See on üsna bürokraatlik lähenemisviis. Kas proua Ekil ei ole õigus, kui ta rõhutab nii jõuliselt, et edasimineku seisneb tehnoloogias, uuendustes ja turumehhanismides? Teised riigid kasutavad teistsuguseid meetodeid, kuid nad ei istu käed rüpes. Vahest annab veidi suurem avatus ja veidi põhjalikum järelemõtlemine meile võimaluse olla selles küsimuses tõhusam. Tahaksin näha just seda, mitte halva mängu juures hea näo tegemist.

Judith A. Merkies (S&D). – Lugupeetud juhataja! Mina ei taha manada viimsepäeva pilti, nagu enne on tehtud. Ma ei taha manada ka tulevase viimsepäeva pilti, samuti ei taha ma Kopenhaageni läbikukkumisele tagasi vaadata vihaga, kuigi ma olen vihane.

Lahendus on teha tulevikus palju paremini ja järgmine võimalus on sel aastal Mehhikos. Esiteks ärgem olgem järgmisel korral üksi. Kopenhaagenis heitsime pilgu tagasi ja olime oma püüdlustega üksi. Me peame suutma veenda teisi olema sama edasipüüdlikud kui meie. Kuidas me saame väita, et istume juhiistmel, kui meil ei õnnestu teisi oma püüdlustes ega sihtpunktis veenda?

Teiseks ei sobi kõigile üks lahendus. Kliimamuutustealase tippkohtumise eel öeldi mõnikord uhkusega, et plaan B puudub. Nüüd teame seda kindlasti – praegu ei ole meil midagi. Meil ei ole mitte midagi. Nii et järgmine kord tuleks ka plaan B välja mõelda.

Viimane, kuid mitte vähem tähtis on küsimus, kuidas me saame küll võita mitmekesisuses, kui meie loosung on ju ühtsus. Järgmine kord oleks targem ühtne olla ja see tähendab üht häält. Meil on vaja ühetähenduslikku mandaati. Euroopal on tõepoolest vaja üht häält. Kas eesistuja soovib võtta oma kohustuseks ainuõigusliku ja jagamatu mandaadi saamise? Euroopa Liidul oleks ainupädevus kliimamuutust käsitleva poliitika ja kliimalepingute alal.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Kliima ja meid kõikjal ümbritsev loodus kuulub kõikidele inimestele, sealhulgas tulevastele põlvetele, ja seepärast peame me vastutama nende kaitse eest. Hiljutise kliimamuutustealase tippkohtumise ajal ei jõudnud maailma liidrid kokkuleppele ei ühises strateegias ega vahendites, millega seda eesmärki saavutada. Paradoksaalne on, et minu arvates ei ole need halvad uudised,

kui arvestada muu hulgas Suurbritanniast ja Ameerika Ühendriikidest saabuvat murettekitavat teavet teatud lobistide katsest manipuleerida arvudega, kasutades konkreetse tulemuse saamiseks teaduslikke andmeid.

Meil on vaja olukorra usaldusväärset analüüsi. Sellest tulenevalt palun ma sõltumatu ja rahvusvahelise eksperidirühma ametissemääramist. See rühm peaks koostama põhjaliku aruande, kus selgitatakse välja, kas inimtegevus mõjutab tõesti kliimamuutust ja kas andmeid on võltsitud. Kui kliima kaitsmiseks luuakse ühine strateegia, peaksid ELi poliitikud võtma arvesse ka Lääne- ja Ida-Euroopa riikide majanduslikku ebavõrdsust. Kriisi arvestades võivad väljapakutud meetmed paljude riikide majanduse hoopis hävitada.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – Austatud juhataja, lugupeetud minister! Kopenhaageni konverents lõppes tulemusega, mis jäi oodatust väga kaugele. Riigid võtsid teadmiseks dokumendi, mille eesmärgid ei olnud selged ega siduvad. Kopenhaagen tähendas palju enam kui kliimamuutustealast tippkohtumist. Maailma tasandi väljapaistvate osaliste ja ÜRO süsteemi mitmepoolsuse vahel tekkis uus jõudude vahekord. Tärgava majandusega riikide kasvav mõju oli ilmselge. Kopenhaagenis sai selgeks, et peame Euroopa rolli maailmaareenil uuesti läbi mõtlema. Peame Lissaboni lepingu pakutud võimalusi järgmiseks COPiks valmistumisel parimal viisil ära kasutama. Peame olema edasipüüdlikud, rääkima ühel häälel ja looma strateegilisi liite.

Kopenhaageni konverentsi tulemus annab meile aluse, millelt jätkata edasise tööga. EL peaks püüdma tagada, et läbirääkimiste järgmistel etappidel arendatakse Kopenhaageni kokkulepet edasi eesmärgiga sõlmida õiguslikult siduv leping käesoleva aasta lõpuks. Samuti peaks see aitama kaasa nende sätete rakendamisele, mille alusel rahastatakse arengumaid ning milles käsitletakse metsi, tehnosiiret ja kohanemismeetmeid.

Euroopal on enda sees üks suur ülesanne – ta peab rakendama energia- ja kliimapaketti, investeerima keskkonnahoidlikku tehnoloogiasse, teaduslikku uurimistegevusse ja energiatõhususse, investeerima uude tööstuspoliitikasse, mis põhineb uuendustel ja loodusvarade tõhusal kasutamisel ning edendama süsinikuvaeste linnade ning säästva transpordi ja liikuvuse poliitikat. See on ainuke moodus olla eesotsas, kuid tõeline liidrikoht põhineb hea eeskuju andmisel.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Austatud juhataja! Kopenhaagenis selgus, et ELil ei õnnestunud leida oma kaugeleulatuvate ideede toetamiseks partnereid. Tulevikus ei tohi EL loobuda oma eesmärkidest, milleks on kohustus kolmekordistada heitkoguste 20% vähendamist, kuid samal ajal peaks ta uuesti läbi vaatama oma läbirääkimispositsiooni ja mandaadi, sest me ei saa järgida jaanalinnupoliitikat. Kopenhaagen peaks olema meile õppetund. See mandaat ei olnud edukas. Me ei mõistnud Hiina ja teiste arengumaade panust. Me ei saanud aru Barack Obama manööverdamisruumist ega suutnud rääkida ühel häälel. Arutus Hispaania eesistumise üle märkis esimees Guy Verhofstadt õigesti, et Euroopal ei olnud ühist häält.

Me ei saa järgida jaanalinnupoliitikat. Pärast Kopenhaagenit ei saa me käituda ega teha poliitikat samamoodi nagu enne Kopenhaagenit. EL peaks muutma oma positsiooni ja kehtestama Mehhiko läbirääkimisvooru ajaks uue mandaadi. Esiteks peaksime uurima, kuidas saavutada 2 °C eesmärki, mis on Kopenhaageni tulemus. Järgmisel perioodil peaks Euroopa poliitika eesmärk olema edu võimaldava paindliku positsiooni loomine. Täna teid tähelepanu eest.

Esther de Lange (PPE). – (NL) Austatud juhataja, lugupeetud minister! Täna hommikul toimus Hollandi koolides riiklik üritus Nationale Voorleesontbijt (lugemishommik). Minu valimisringkonnas Noordwijk aan Zees, mis asub kohe Põhjamere luidete taga, piirkonnas, mis on merevee taseme tõusu korral kõige esimesena tulejoonel, loeti koolilastele lugu pealkirjaga „Koosolek”. See rääkis lumemeestest, kes arutlevad, kuidas hoida merelaht soe. Nad räägivad ja räägivad, kuni on üleni ära sulanud. Ausalt öeldes meenutab praegune arutelu halvematel päevadel mulle veidi sedasama lugu.

Tõsi on see, et Kopenhaagenis ei saavutanud me mingit edu. Võiksime ju jätkata näpuga näitamist teistele riikidele või üksikutele valdkondadele. Neid teravmeelsusi on praeguses arutelus ka aeg-ajalt esile kerkinud. Kuid mul tekkis parem mõte vaadata tulevikku ja mõelda, mida Euroopa võib ja – mis veelgi tähtsam – peab tegema, et kanda oma vastutust ja tagada lõpuks rahvusvahelise lepingu sõlmimine. Niisiis tuleb minu arvates heitkoguste 30% vähendamisele selge sõnaga kindlaks jääda. Lisaks peab Euroopa otsima uue tehnoloogia edendamise viise, sealhulgas Euroopa vahendite abiga, näiteks soodustama selliste CO₂-neutraalsete kasvuhoonete ehitamist, mis suudavad ka energiat toota. Selle asemel vaatleme me põllumajandust alati kui probleemi. Samuti peame oma käsituse rajama teadusele, teadmistele ja oskustele, mitte emotsioonidele, ükskõik, kui palju me kõik sellest arutelust hoolime.

Lõpetuseks, nagu paljud kolleegid on juba öelnud, peame rääkima ühel häälel. Mehhikos peaks Euroopa jaoks olema vaid üks istekoht nende kaheksa asemel, mida oli ilmselgelt vaja Kopenhaagenis. Lugupeetud eesistuja, kuidas te kavatsete seda koos antud valdkonna eest vastutavate volinikega saavutada?

Nessa Childers (S&D). – Austatud juhataja! Lootus, mis tekkis ettevalmistusele kulunud aastate jooksul, muutus masenduseks ja meeleheitel, sest järjest selgemaks sai, et leping, mille pidime Kopenhaagenis sõlmima, libises meie haardest iga päevaga üha kindlamalt välja.

Peame muret tundma selle pärast, kui lihtne oli Ameerika Ühendriikidel, Hiinal ja teistel riikidel mööda hiilida ÜRO struktuuridest, lükata kõrvale EL ja sõlmida kokkulepe, mis ei küündinud maailma ootustele ligilähedalegi.

Üks on selge. ÜRO kliimakõneluste süsteem vajab elupäästvat operatsiooni enne Mehhikut selle aasta lõpus. Praegu on president Obama oma poliitilise süsteemi vang, sest tal on senatis vaja 67 häält.

Hiina keeldub kõikidest meetmetest, mis oleksid siduvad ja võimaldaksid rahvusvahelist kontrolli. Olukorra iroonia seisneb selles, et mida kauem USA, Hiina ja muud riigid seda lepingut nurjata püüavad, sellega viivitavad ja sellest kõrvale pöiklevad, seda karmimaks muutuvad paratamatult heitkoguste vähendamise eesmärgid.

Vaadakem lahendusi. EL ja Euroopa Parlament peavad ausalt analüüsima, kuidas tulevikus sellistele küsimustele läheneda. Euroopa peab palju veenvamalt enda eest seisma ning seda tehes tuleks tal jätkuvalt seada kaugeleulatuvaid sihte, mis hõlmavad 30% eesmärgi ja heitkoguste vähendamist.

See on majanduslik võidujooks, mis viib maailma 21. sajandisse, mille aluseks on keskkonnahoidlikud töökohad ja säästev elutegevus. Euroopa peab selle võidujooksu võitma, sõltumata sellest, mida meie sõbrad teevad või ei tee.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Tahaksin edastada oma tervitused lugupeetud ministrile. Mul on tema kohaloleku üle väga hea meel.

Kõige rohkem valmistab mulle muret hoiakute muutumine ja asjaolu, et meie analüüs Kopenhaageni kohta võib suure tõenäosusega põhjustada hoiakute muutumise. Esiteks leian, et üks meie probleeme on tagasihoidlikkuse ja realismi puudumine, nagu kolleegid on juba öelnud. Eelkõige aga olen mures sellepärast, et teistes riikides viibides oleme avastanud, et nad ei räägi kliimamuutusest, vaid pigem üleilmsest muutusest.

Raamistikku, milles me Mehhikosse läheme ja mis meid seni on ümbritsenud, iseloomustab suurenev rahvaarv, toidupuudus, suurem vajadus põllumajanduse järele, piiratud maa- ja veevarud ning seega tuleb iga otsust, mille me kliimamuutuse kohta vastu võtame, kaaluda selles raamistikus. Loomulikult peame mees pidama ka seda, et riikidel on õigus areneda.

Seega on meil vaja süsteemset seisukohta, midagi, mis on meie kliimamuutuse analüüsis puudu. Kliimamuutust ei saa lahendada üksnes heitkoguste vähendamisega. Valdkondlikud ja kvantitatiivsed tulevikuplaanid ei vii kuhugi.

Veelgi enam – me peame tähtsamaks pidama teadust. Ma palun komisjonilt eelkõige seda, et andmeid võltsinud meeskonnad kontrollitaks üle ja kui Euroopa Liit neid tõesti toetab, siis nende rahastamine lõpetatakse, sest see seab meid igaveseks halba valgusesse.

Kuidas me seda küsimust koordineerida kavatseme? See on veel üks väga tähtis küsimus. Kuidas kavatseb Euroopa Liit koonduda selleks, et leping sõlmida? Me oleksime pidanud selle kallal juba täna hommikul tööle asuma.

Lõpetuseks räägin probleemist, mis teeb mulle muret: kohanemine toimub igal territooriumil kohapeal ja me peame alustama seda protsessi veel kord uue strateegilise tulevikukujutlusega antud territooriumi kohta. See hõlmab tootlikkust, strateegilist metsa uuendamist, piirkondi, maa-alasid ja ringkondi, mis pööravad suurt tähelepanu agroenergeetikale ning loomulikult veele ja bioloogilisele mitmekesisusele. Meil see tulevikukujutus puudub.

Minu arvates peame selles küsimuses mõtlema võimalusele kasutada kõikides piirkondades uute strateegiliste kavade jaoks struktuurifonde, et kohanemine saaks toimuda. Et alustada territooriumi strateegilist muutmist, tuleks kokku kutsuda otsustajad, sest meie selle piirkonna eest ei vastuta ja Euroopast oleks seda tööd väga raske teha.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Austatud juhataja, head kolleegid! Nagu juba korduvalt öeldud, oli tippkohtumine loomulikult läbikukkumine. Oleme oma eesmärkidest väga kaugel. Lähikuude jooksul peame vaatama, kas neid probleeme saab veel kuidagi korda ajada. Nagu ka teised juba varem ütlesid, usun ma siiski, et on palju asju, mida saame korda teha omal käel ja isegi ilma Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni egiidi all sõlmitud rahvusvahelise lepinguta. Ma pean eelkõige silmas seda, mida me saame teha, et saavutada säästvam transpordisüsteem. Esmatähtis eesmärk oli vähendada lennunduses tekkivaid heitkoguseid 2020. aastaks Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) abiga 10% ja mereveol tekkivaid heitkoguseid Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) abiga 20%. Niisiis tahaksin nõukogult ja komisjonilt paluda, et jätkataks läbirääkimisi nendes organisatsioonides ja suurendataks survet, alustades juba ühepoolsete meetmete ettevalmistamist, kui lepingut ei suudeta sõlmida suhteliselt lühikese aja jooksul.

Loomulikult saame ise ka vahepeal päris palju kodutööd ära teha. Mis puudutab Euroopa-sisest transporti, siis kuulsin, et volinikukandidaat Hedegaard toetas kuulamistel kaugeleulatuvat kliima- ja transpordipaketti. Volinikukandidaat Kallas ei väljendanud ennast nii selgelt, kuid ma tuletan komisjonile meelde, et transport põhjustab 25% CO₂ heitkogustest ja seega tuleb kiiresti tegutseda. See on keeruline ja raske ning selleks on vaja meetmete kogumit, kuid ma kutsun teid üles jätkama selle kallal tööd ja pöörama suurt tähelepanu sellele, et jõutaks jätkusuutlikuma poliitikani.

Catherine Soullie (PPE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud minister, kallid kolleegid! Me ei pea enam tõestama kliimamuutuse probleemi tähtsust. Kliimamuutuse lühiajaline, keskpikk ja pikaajaline mõju on vaieldamatu, kuigi JESCI tulemused on ühe riigi ajalehes esilehele jõudnud ja tugevdavad kahtlemata skeptikute seisukohti.

Kopenhaageni konverents oli maailma jaoks kui maailmaliidrite ainulaadne võimalus anda tunnistust kliimamuutuse edenemisest ning võtta selle mõjuga mida ette ja püüda seda parandada. Euroopa Liit ei olnud sellel foorumil esiplaanil mitte ainult sellepärast, et me oleme vastu võtnud julgeid õigusakte, mille eesmärk on piirata oma tegevuse mõju kliimale, vaid ka sellepärast, et Euroopa esindab riikide liitu, mis suudab tõepoolest midagi muuta.

Kopenhaageni konverentsi tulemus on ilmselgelt jätnud meisse rahulolematuse tunde, kuid ma keeldun nimetamast seda läbikukkumiseks. Maailm, sealhulgas isegi üks tõrksamaid riike Hiina, on nõustunud, et temperatuuri tõusu tuleb piirata kahe kraadini. Brasiilia võttis just vastu seaduse, mille eesmärk on vähendada kooskõlas oma kohustustega kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2020. aastaks ligikaudu 39%.

Ka mitmed teised riigid näitasid üles jõulist tahet vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Ma pean silmas Jaapanit ja Norrat. Samuti pean esile tõstma ühe väga positiivse asja – üksmeele, mis saavutati selles, et kiiresti on vaja metsade hävitamisest tingitud heitkoguste vähendamise mehhanismi. Niinimetatud REDD+ mehhanismi kohaldamise kohta koostati konkreetne ja üksmeelne tekst, mille eesmärk on vähendada metsade hävitamist ja võimaldada CO₂ looduslikku säilitamist.

Kuigi Kopenhaageni tulemus jäi siduvast lepingust kaugemale, oli tegemist siiski selge poliitilise kokkuleppega ja seega peaks see tulemus tekitama küsimuse, miks see meie jaoks säärane pettumus oli. Mina käisin Kopenhaageni konverentsil ja ka paljud teised parlamendiliikmed tegid seda sooviga osaleda, aidata ja näha läbirääkimisi pidavat ja liidrikohal olevat Euroopat tegutsemas. Ma olin ülimalt pettunud, sest ei Euroopa ega eelkõige just Euroopa Parlament täitnud mingil moel seda osa, mille ta oli läbirääkimistel ära teeninud.

Et muuta oma kohalolek tuntavaks, peab Euroopa selles valdkonnas tugevam välja paistma. Keskkonnaministrite kohtumine Seviljas ei andnud tulemusi. Nähti, et meie juhid on ebakindlad ja kõhklevad. Samuti oleme oma eesmärkide suhtes veel erineval arvamusel.

Loodetavasti suudab proua Hedegaard taastada Euroopa Liidu püüdlused oma ettepanekute ja ettevõtmiste abil, millega ta tuli keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni ette.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Ma nõustun sellega, mida proua de Lange käesolevas arutelus Hollandi kristlike demokraatide (CDA) delegatsiooni nimel ütles. Ka mina olen pettunud, et õiguslikku lepingut ei sõlmitud, ja ma soovin esitada küsimuse eesistujale. Millised on sellise lepingu puudumise tagajärjed meie õiguslikule raamistikule, täpsemalt muu hulgas pakatile, mille kehtestasime süsinikdioksiidi heitkogustega kauplemise kohta? Kuidas see mõjutab seda süsteemi? Kas te oskate seda meile öelda? Ma soovin eelkõige Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni koordinaatorina regionaalpoliitika küsimustes märkida, et me ei tohi oma eesmärkidest mitte kuidagi taganeda. Samuti ei tohiks Euroopa kahelda rakenduskavade paketist tulenevaid kohustusi võtnud kodanike, väike- ja suurlinnade, piirkondade ja

ettevõtete jõupingutustes. Kliimaküsimus ei ole reklaamitrikk, ja lisaks märgin ma, et õnneks on see talletatud ka komisjoni uue koosseisu ELi 2020. aasta strateegiasse.

Samuti tahan esile tuua, et me oleme nüüd suunanud ELi enda vahendid ja ressursid kliimaga seotud eelisvaldkondadesse: 30% piirkondlikest vahenditest on suunatud kliima ja energiaga seotud projektidesse. See arv on eelmise perioodiga võrreldes kahekordne. See konkreetne eelisvaldkond loob tingimused, et jätkata uuenduste ja uue keskkonnasäästliku tehnoloogiaga, mis annab meile üleilmsel tasandil eeliseid. See kehtib ka Euroopa majanduse elavdamise kava alusel tehtavate kulude kohta. Ma usun, et see loob positiivse suundumuse, sealhulgas rahastamiseks ka pärast 2013. aastat. Ma olen tööpoolest piirkondades ning väike- ja suurlinnades märganud tõelist tahet jätkata selles valdkonnas tööd. Kui vähendame selle püüdluse tähtsust, saadaksime vale sõnumi, arvestades meeleheidet, mis on mitmes sõnavõtus tajutav olnud. Ma jagan teie lootust, et Mehhikos, mis on meie teine võimalus, läheb meil paremini.

János Áder (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Me ei tohiks asju ilustada. Kopenhaagen oli läbikukkumine. Kuid ma ei taha keskenduda sellele, vaid pakkuda välja, et teiste kritiseerimise asemel oleks meil targem oma asjadega tegelda. Peame tunnistama, et üks Kopenhaageni ebaõnnestumise põhjuseid oli Euroopa ühise seisukoha puudumine, olgu siis seoses CO₂ kvootide või rahastamisega. Olen nõus nendega, kes ütlevad, et edukate läbirääkimiste eeldus on ELi ühine seisukoht. See on tõsi. Mida meil selle saavutamiseks vaja on? On vaja, et komisjon ja kõik Euroopa Liidu liikmesriigid täidaksid nii Kyoto protokolli sätet kui ka mõtet. Ungari, Poola, Rumeenia, Bulgaaria, Balti riigid, Slovakkia ja Tšehhi täitsid oma kohustused suuremal määral, kui Kyoto protokollis on kehtestatud. Seega saavad nemad oma CO₂ kvote müüa. Minu arvates oleks see komisjoni ja teiste Euroopa Liidu liikmesriikide poolt ebaaus, ebaõiglane ja süüdsusetu, kui nad jätaksid need riigid sellest võimalusest ilma.

Kopenhaagenis pakkusid Poola ja Ungari välja kompromissi. Selle mõte oli säilitada võimalus müüa saastekvote ka pärast 2012. aastat, kuid nende aastamahtu tuleks piirata ja saadud raha kulutada rohelistele investeeringutele. Meie soovitasime kompromissi Euroopa ühise arvamuse huvides. Nüüd sõltub see komisjonist ja EL 15-st, eriti sellepärast, et ilma Ungari, Poola, Rumeenia ja teiste riikideta ei saa EL 15 öelda, et on oma kohustused täitnud, sest 8% asemel oleks siis saavutatud vaid 5,5%. Täna teid tähelepanu eest.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Läbirääkimised on toonud esile ELi strateegia ebaõnnestumise. Strateegia eesmärk oli panna teised käima ELi jälgedes, sest EL on olnud kõige püüdlikum.

Tegelikult on see, et ELi retoorilist soovi olla kliimamuutusevastases võitluses maailma liider ja ELi suutlikkust saada teised lõplikel läbirääkimistel oma poolele lahutab suur lõhe. Lisaks sellele, et keegi ei tulnud ELi poolele, oli läbikukkumine paratamatu, sest EL avas kõik kaardid liiga vara. Tegelikult ei olnud Euroopa Liitu lõplikel läbirääkimistel peaaegu üldse kuulda.

Mida me peaksime siis nüüd tegema? Eelkõige peame kolmandate riikidega vahetusi tehes rakendama vastastikkuse põhimõtet. Euroopa ei saa enam nõustuda olukorraga, kus teatud imporditud tooted ei vasta keskkonnanõuetele. Kopenhaageni ebaõnnestumisest tulenenud olukord tekitab seega ebakindlust süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamist käsitlevate tulevaste rahvusvaheliste tegevuseeskirjade suhtes ja see on eriti kahjulik meie äriühingutele, mis peavad tegema suuri investeeringuid. Nähtavuse puudumine võib avaldada kahjulikku mõju ka CO₂-turule, mille võimsuse suurenemiseks ja sujuvaks toimimiseks on vaja selget ja stabiilset raamistikku.

Samal ajal teevad Ameerika Ühendriigid ja Hiina tohutuid investeeringuid keskkonnasäästlikusse tehnoloogiasse, et luua juba homseks keskkonnahoidlikke töökohti. Euroopa ei tohi uuendustest maha jääda. Ta peab toetama tõelist Euroopa tööstuspoliitikat, sest see on tõeline katsumus kliimamuutusevastases võitluses. See uus keskkonnahoidlik tehnoloogia on olemas. Meie peame kiirendama selle rakendamist oma poliitikas, sest see on kasulik kõikidele, eriti arengumaadele.

See on raske ülesanne, mida EL peab asuma lahendama. Tal on vahendid selle revolutsiooni edukaks läbiviimiseks, kuid olgem järgmiste tähtaegade lähenedes pragmaatilisemad, et aasta pärast Méxicos saaksime muuta Kopenhaagenis sõlmitud kokkuleppe millekski õiguslikult siduvaks.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Austatud juhataja, lugupeetud minister ja volinik! Eesistujariik Hispaania on otsustanud koostada Kopenhaageni kliimakonverentsi hinnangu, samal ajal kui paljud kõnelejad siin räägivad, et see lõppes nurjumisega. Nurjumine ei pea aga kohe katastroof olema. Mõnikord tuleb nurjumisest teha õigeid järeldusi ja vaadata, mis selle tegelikult põhjustas. Praegust Euroopa Liidu strateegiat kliimakaitsevajadusi käsitlevate läbirääkimiste kohta tuleb hinnata, sest lähenemas on ettevalmistused järgmiseks tippkohtumiseks, mis toimub selle aasta detsembris Mehhikos.

Mul on üks küsimus. Kas me peaksime suurendama väiksemate heitkoguste eesmärki, sest praegust eesmärki nendel läbirääkimistel ei saavutatud? Me peame leidma partnereid praeguse eesmärgi jaoks, kuid suurema eesmärgi korral ei ole meil ühtegi partnerit. Tuleb märkida, et ilma Ameerika Ühendriikide, Hiina ja Indiata ei saada Euroopa Liidu poolt Kopenhaageni tippkohtumisel seatud eesmäärke edu, nagu käesoleva arutelu ajal siin istungisaalis on korduvalt öeldud. Ka Mehhikos on samasugune olukord. Peame hindama teiste osaliste avaldusi ja hoolitsema eelkõige selle eest, et kliimakonverentsi foorum jääks põhiliseks foorumiks, kus pidada kokkulepete üle läbirääkimisi, vaatamata kriitilistele hinnangutele selle kohta, kas ÜRO foorum on sobilik, kasulik, kas see toimib õigesti jne.

Me tahame keskkonnahoidlikku majandust, mis kasutab keskkonda mõistlikult ja mille raames töötatakse energia tootmiseks ja säästmiseks välja uusi energiaallikaid ja uut tehnoloogiat. Samas teame, et odavaim energia on kasutamata energia, ja seega peame olema mõistlikud. Muuseas – see on mu viimane lause – ei saavutata süsinikdioksiidi heitkoguste ja muude kasvuhoonegaaside vähendamist kallist tehnoloogiat kasutades. Tihti võivad meie endi loodusvarad, näiteks metsad ja pinnas, olla samuti suurepäraseks neeldumise kohaks ning see on bioloogiline, s.t. kasulik neeldumine.

Juhataja. – Erinevalt täna hommikust, mil meil oli väga kiire, on meil nüüd mõni minut üle. Niisiis püüame oma tavapärast korda rikkudes anda sõna kõigile neile, kes palusid seda registreerimata sõnavõtu korras. Palun siiski teil kõigil rääkida alla ühe minuti.

Pärast üht minutit katkestame sõnavõtu, sest nimekirjas on 13 inimest. Ma tahan, et igaüks saaks võimaluse rääkida, kuid et minister Espinosa ja volinik Rehn saaksid vastata, peate te kõik rääkima ühe minuti.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Nagu oodata oli, ei lõppenud Kopenhaageni tippkohtumine ühegi konkreetse tulemusega. Siiski on meil selge seisukoht globaalsoojenemise nähtuse suhtes ja me peame midagi ette võtma. Euroopa Liit peab jätkama jõupingutusi välispoliitika tasandil ning eelkõige arutelusid Ameerika Ühendriikide ja Hiinaga. Oleks vaja saavutada positiivseid tulemusi. Meil on volinikud nii välispoliitika kui ka kliimamuutuse valdkonnas.

Senimaani tuleb jätkata meetmetega, mida Euroopa Liit on siiani kas või ühepoolselt võtnud. Loodetavasti käsitlevad keskkonnaministrid jaanuaris Seviljas toimuval mitteametlikul kohtumisel Kopenhaageni tulemusi pragmaatiliselt ja vaatlevad kliimamuutust tulevase, 2010.–2014. aasta energiatõhususe tegevuskava raamistikus.

Lisaks tuleb kolmas energia siseturu meetmete pakett Kopenhaageni kokkuleppega kooskõlla viia, et saavutada energiatõhusust, edendada taastuvenergiat ning koguda ja säilitada süsinikdioksiidi.

Linda McAvan (S&D). – Austatud juhataja! Esitan eesistujale ja võib-olla ka komisjonile küsimuse 31. jaanuari tähtaja kohta. Mis saab ELi-sisestest lubadustest? Mina eeldasin, et EL annab ühe lubaduse, kuid nüüd kuulen, et alaliste esindajate komitees arutletakse mitme lubaduse üle. Mis täpsemalt toimub?

Teiseks räägime me Euroopa ühest häälest, kuid kas osa sellest probleemist ei seisne mitte selles, et kuigi EL läks Kopenhaagenisse mandaadiga, ei olnud läbirääkimismeeskonnal läbirääkimistel paindlikkust? See on üks osa probleemist. See on põhjus, miks EL lõplikest läbirääkimistest välja lülitati. Milleks kõnelda läbirääkijaga, kes ei suuda manööverdada ega ole paindlik? Kuidas me kavatseme seda olukorda lahendada? Mulle on öeldud, et WTOs juhtub sama. See on ELi jaoks suur probleem.

Lõpetuseks loodan, et teie, volinik Rehn, edastate volinik Dimasele meie parimad soovid. Mul on kahju, et ta ei saanud oma viimasel istungil osaleda. Oleksime tahtnud tänada teda suurepärase töö eest, mida ta on paljude aastate jooksul teinud. Loodetavasti näeme teda järgmisel nädalal keskkonnakomisjonis, et tänada teda isiklikult.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Lugupeetud juhataja! Euroopa hiid ei suutnud Kopenhaagenis kahjuks ühineda teiste hiidudega – Ameerika Ühendriikide, Hiina, India ja Brasiiliaga. Veelgi halvem oli see, et laua ääres istus 28 Euroopa päkapikku: 27 liikmesriiki ja üks jõuetu komisjon. Niimoodi asju ei aeta. Kui Euroopa ei suuda rääkida ühel häälel, siis on ta jõuetu ega suuda täita rolli, mis tal võiks olla. See ei ole kahetsusväärne mitte ainult Euroopa pärast, vaid eelkõige sedalaadi konverentsi tulemuste pärast. Täna hommikul ütles president Barroso, hoides käes Lissaboni lepingut, et komisjon on see, kes kõneleb keskkonnaküsimustes Euroopa Liidu nimel. Las ta nüüd täidab oma lubadust. Minu küsimus komisjonile on järgmine: kas ühest häälest rääkivate ilusate sõnade asemel olete te valmis seda rolli endale nõudma ja lükkama vajaduse korral nõukogu kõrvale?

John Stuart Agnew (EFD). – Austatud juhataja! Samal ajal kui Kopenhaagenis toimus eelmisel kuul suur konverents, mis oli punnil poliitikutest, vabaihendustest ja aktivistidest, toimus samas linnas veel üks kliimakonverents, kus enamik sõnavõtjaid olid teadlased. Ma arvan, et olin seal Euroopa Parlamendi liikmetest ainsana kohal.

Need teadlased tegid ükshaaval maatasa niinimetatud faktid inimtegevusest tingitud globaalsoojenemise kohta. Nad tegid seda teaduslikult argumenteerides, vastupidi alarmistide kõnekatketele. Me kuulsime Al Gore'i „hokikepi“ graafiku tehnilistest vigadest ja ilmajaama andmete ebausaldusväärsusest pärast Berliini müüri langemist. Meile räägiti selliste arvutimudelite teaduslikest puudustest, mis ei taha ennustada külma ilma, ning süsinikdioksiidi ja Maa temperatuuride vahelise vastupidise seose tõenäosusest võrreldes selle seosega, mille kohta meile ajuloputust on tehtud. Meile näidati satelliidifotosid polaarjää kiirest lisandumisest viimase kolme aasta jooksul ja esitati lühiülevaade jääkarude arvu kasvust.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Eelnevaid viiteid niinimetatud tõenditele Himaalaja liustike kohta tuleb täpsustada. Valitsustevaheline kliimamuutuste ekspertrühm ütles 2007. aastal, et need kaovad aastaks 2035.

The Sunday Times avastas hiljuti, et see aruanne põhines tegelikult intervjuul, mille andis 1999. aastal ajakirjale New Scientist üks India teadlane, härra Hasnain. Härra Hasnain on hiljem öelnud, et see põhines tema isiklikel hinnangutel ning et ta ei nimetanud aastat ega teinud ühtegi ametlikku teadusuuringut.

Kui tahame, et meie järeldused kliimamuutuse hüpoteesi kohta põhineksid tõenditel, peavad need tõendid olema laimatud. Need ei tohi olla välja mõeldud ega leiutatud.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Erinevalt teistest maailma piirkondadest mõistab Euroopa Liit kliimamuutuse mõju ja võtab kliimamuutusevastases võitluses teerajaja rolli. Samas annab Kopenhaageni tippkohtumise suur osalejate arv mulle lootust, et nii paljude liitlastega tegevust saadab kunagi edu. Kuigi tippkohtumise tulemused ei vastanud ootustele, usun, et meie osalemine eri tasanditel viib meid soovitud resultaadini.

Peame soodustama oma riikides suurema hulga investimisprogrammide kohaldamist nii taastuvenergia kui ka kliimamuutuse otseseid tagajärgi kannatavates valdkondades. Ma viitan nii väikestele projektidele, näiteks neile, milles kaasatakse kohalike energiaallikate jaoks tehnilist abi, kui ka tervet piirkonda hõlmavatele suurtele projektidele, mis puudutavad näiteks jäätmete valikulist käitlemist ja ringlussevõttu ning vee- ja äravooluvõrkude ja -süsteemide taastamist ja laiendamist.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud minister! 11. novembril ütles Václav Havel meile: „Euroopa on meie kodumaade kodumaa.“ Kuid meie Euroopa kaasmaalased on pärast Kopenhaagenit väga karmisõnalised. Usaldus puudub täiesti ja seega oleme silmitsi usalduskriisiga. Et usaldus taastuks, esitan ma teile kaheosalise küsimuse.

Esiteks, kas te soovite oma kuuekuulise eesistumisperioodi jooksul tuua läbirääkimistelaual tagasi küsimuse Tobini stiilis süsinikumaksu kehtestamisest finantstehingutele? Mulle tundub, et see maks võimaldaks usaldusel taastuda nii meie kaasmaalaste hulgas kui ka kõikide teiste kogu maailma inimeste hulgas, kes on kaotanud usalduse.

Teiseks, kas te soovite tuua läbirääkimistelaual tagasi veelgi siduvama loetelu süsinikdioksiidi kvootide ja süsinikdioksiidi lekke kohta?

Seán Kelly (PPE). – Lugupeetud juhataja! Just nagu üks pääsuke ei too veel suve, ei kummuta üks külm talv kliimamuutuse ja globaalsoojenemise teooriaid. Tõendid on üha suurema hulga inimeste jaoks ülekaalukad, sest nii teaduslikud tõendid kui ka nähtavad märgid osutavad kliimamuutusele.

Inimesed on Kopenhaageni konverentsi kirjeldanud nurjumise ja läbikukkumisena. Minu arvates oleks täpsem kirjeldada seda väikese sammuna õiges suunas – ühe pisikese sammuna õiges suunas. Kuid nüüd on meil raske ülesanne muuta Mehhikos see väike samm suureks hüppeks kogu inimkonnale.

Meie jaoks Euroopa Liidus on eriti suur ülesanne näidata, et Lissaboni lepingu alusel loodud uued institutsioonid ja uued ametikohad toovad kasu. Kui meid jäetakse kõrvale, nagu juhtus Kopenhaagenis...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (ES) Väheste teemade suhtes on Euroopa Parlamendis ja ühiskonnas valitsenud selline üldine üksmeel ja oleks kahetsusväärne purustada meid toetava ja Kopenhaageni peale lootnud ühiskonna lootusi.

Minu arvates ei olnud tippkohtumine läbikukkumine ning kindlasti ei usu ma midagi, mida ütlevad inimesed, kes ei suuda teha vahet kliimal ja ilmal. See, et põhjas sajab lund, on ette teada, kuid see, et lund sajab Seville ja et Kuubal on õhutemperatuur neli kraadi Celsiuse järgi, ei ole normaalne, ning see kinnitabki, et kliimamuutus avaldab mõju. Minu arvates ei tohiks ükski neist asjaoludest vähendada meie valvsust.

Lugupeetud minister! Praegu peame me oma seisukohale kindlaks jääma rohkem kui kunagi varem. Teisisõnu peate nende kuue kuu jooksul veel rohkem pingutama ja veenma nõukogu vajaduses üha ühtsema ja ühisema seisukoha järele. Te peate innustama komisjoni tagama meie kõnelemise ühel häälel. Sellisel juhul ei saa Mehhikos härra Obama tulla ja öelda, et ma kavatsen kohtuda hiinlastega ja seejärel räägin sellest eurooplastega. See ongi ju Euroopa Liidu nõrdimuse allikas.

Austatud minister! Me peame säilitama oma juhtiva koha kliima ning Euroopa Liidu ja kogu inimkonna huvides.

Juhataja. – Te teate, et saate esitada oma sõnavõtte ka kirjalikult ja need ilmuvad Euroopa Parlamendi stenogrammis. Kui te räägite väga kiiresti, on probleem selles, et tõlgid ei suuda jälgida, mida te ütlete, ja te olete ainus, kes oma sõnavõttu kuuleb, peale nende, kes saavad sellest keelest aru.

Seepärast on kasulik rääkida aeglaselt, et teie kõnet oleks võimalik tõlkida, või nagu ma ütlesin, kasutada võimalust esitada oma sõnavõtt kirjalikult. See avaldatakse stenogrammis.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Tuleks tunnista, et taktika, mida Euroopa Liit siiani on kasutanud, muu hulgas Kopenhaageni tippkohtumisel, oli vale. See taktika tähendas kõikide kaartide avamist ja uskumist, et kui me seame edasipüüdlilikud sihid, siis ühinevad nendega ka teised. Ka Euroopa Parlamendis toimunud kauplemine selle pärast, kas vähendada heitkoguseid 40% või 50%, oli vale. See meenutab mõnevõrra külma sõja aegseid läbirääkimisi, millel mõned poliitilised rühmitused uskusid, et ühepoolne desarmeerimine sunnib ka Nõukogude Liidu desarmeerima. Me peame seda taktikat muutma ning olema kindlad läbirääkimistel maailma mõjukamate riikidega – Hiina ja Ameerika Ühendriikidega. Me peame ähvardama neid isegi süsinikumaksu kehtestamisega Euroopa Liidu piiridel, millest räägivad meie kolleegid Prantsusmaalt. Meie ettevõtjad peavad olema maailmaturul konkurentsivõimelised. Samuti peame meeles pidama uut tehnoloogiat, sealhulgas tehnoloogiat...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Igauks on nõus tunnista, et Kopenhaageni tippkohtumine lõppes kahekordse läbikukkumisega. Tõepoolest, mitte ainult tippkohtumine ei olnud ebaõnnestumine, sest sõlmiti mittesiduv kokkulepe, mida kõik riigid ei allkirjastanud, vaid samuti peame tunnista oma lüüasaamist sellepärast, et Kopenhaageni läbirääkimiste ajal oli avalikkuse huvi keskmiselt kahe planeeti kõige enam saastava riigi – Hiina ja Ameerika Ühendriikide – võtmeroll. See G2 juhtis läbirääkimisi nii, et ei eurooplased ega arengumaad saanud eriti sõna sekka öelda. Seepärast ei puudatud põllumajanduse teemat peaaegu üldse. Kuid just see valdkond on üks olulisemaid osasid võitluses kliimamuutuse vastu. Euroopa põllumajandus valmistub praegu üle minema säästvamatele tootmismudelitele, milles veemajandus on vastutustundlikum, ning mudelitele, mis ei ole nii energiamahukad ja mis sõltuvad vähem kemikaalidest, sest selles valdkonnas on aru saadud, et bioloogiline mitmekesisus ja ökosüsteemide säilitamine on keskkonnareostuse vähendamise võti. Niisiis, kui me kavatseme tunnista, et põllumajandus...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Kopenhaageni tippkohtumine näitas meile teistsugust lähenemist kliimamuutuse küsimusele. Tegelik probleem ei olnud kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramises, vaid nende vähendamist toetavate tõhusate mehhanismide väljapakkkumises. Siiani on Euroopa Ühendus olnud CO₂ heitkoguste vähendamisel liidriks ja näitab praegugi eeskuju heitkoguste vähendamiseks kogu maailmas.

Seepärast oleks Euroopa Liidu raamistikus kasulik pakkuda välja jätkusuutlik meetod, mis võimaldaks rahastada meie endi asjakohaseid meetmeid kõigepealt ELis. Raha tuleks ELi fondist, mille asutavad koos kõik liikmesriigid ja mille osamaksed põhinevad proportsionaalselt iga riigi SKT-l ühe elaniku kohta. Niimoodi maksaks iga liikmesriik võrdseid osamakseid ilma ebavajalike keerdkäikudeta. Eelistatult rahastataks meetmeid, mis aitaksid heitkoguseid väikseimate kulude eest realselt vähendada.

Adam Gierke (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Mis puutub teadlaste kriitilistesse märkustesse IPCC järelduste usaldusväärsuse ja andmete võttsimise avalikuks tulemise kohta, mis kahtlemata mõjutas Kopenhaageni

konverentsi tulemust, küsisin ma komisjonilt võimaluse kohta viia läbi uurimine, et vaidlusaluseid asjaolusid kontrollida. Oma vastuses ütles härra Dimas nii: „IPCC hinnang on tuhandete teadlaste vahel saavutatud üksmeele väljendus.” Seega tahaksin ma teada, kas teaduslikud tulemused otsustatakse üksmeeles ja kas teaduslikud järeldused on hääletamise tulemus? Climategate'i kohta ütles volinik aga nii: „Euroopa Komisjoni seisukoht on, et see ei mõjuta ilmselgeid ja põhjendatud järeldusi, mis sisalduvad IPCC aruandes.” Seepärast küsin, milliseid järeldusi on tehtud võltsitud andmete alusel. Minu arvates on meil CO₂ mõju kontrollimiseks vaja sõltumatut uuringut. Ilma teadusliku usaldusväärsuseta ootab meid Mehhikos ees veel üks katastroof.

Sirpa Pietikäinen (PPE). – Austatud juhataja! Pärast Kopenhaagenit tehtavad sammud peaksid parandama Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni positsiooni ja läbirääkimisvõimet.

Peaksime toetama ÜROd kõrge tasandi läbirääkimiste alustamisel riigipeadega ja seejärel põhjalike eelnõude koostamisel koos riigiteenistujatega, nii nagu seda tehakse G8-s või G 20-s. ELil on huvi ja suutlikkus suruda selline muutus ÜRO süsteemis läbi.

Teiseks on minu soov ja lootus seoses nõukoguga ja komisjoni uue koosseisuga selline, et nüüd, mil uus Lissaboni leping on jõustunud, tegelevad meie välispoliitika põhiküsimusega kolm isikut – komisjoni president, kõrge esindaja ja kliimameetmete volinik –, ning see tähendab, et läbirääkimisi peetakse ühtse läbirääkimisteks esitatud teksti alusel.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Enne on juba öeldud ja see on tõsi, et Kopenhaagen oli pettumus, sest ühtegi poliitiliselt siduvat lepingut ei kinnitatud. Nüüd aga peame vaatama edasi ja valmistama ennast poliitilises mõttes ette Mehhiko konverentsiks, sest tehnilises mõttes on Euroopa Liit ennast juba ette valmistanud. Euroopa Liit peab liidrirolli tagasi võitma ja tegema ennast kuuldavaks ühel häälel. Lissaboni leping on selles abiks, sest võimaldab Euroopal ennast maksma panna ning rääkida ühisel häälel ja sellise volitatud isiku kaudu, kes on ennast põhjalikult ette valmistanud. Samuti loodame eesistujariigi Hispaania peale, sest kui saabume Bonnis toimuvale kohtumisele...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Juhataja. – Oleme selle teemaga lõpule jõudnud. See oli erakordselt pikk, kuid vähemalt saime väga paljudele parlamendiliikmetele anda võimaluse sõna võtta. Suur hulk kohalviibivaid parlamendiliikmeid näitab ka Euroopa Parlamendi huvi selle teema vastu, mida me käsitleme.

Nüüd oleme jõudnud arutelu viimase osani ja kõigepealt anname vastamiseks sõna minister Elena Espinosa.

Proua Espinosa ja Euroopa Parlament mõistavad kindlasti, et mul väga hea meel talle sõna anda, sest meie vahel valitseb sügav sõprus ja soojus.

Elena Espinosa Mangana, nõukogu eesistuja. – (ES) Daamid ja härrad, tänan teid kõiki sõnavõttude eest, mis aitavad meil kahtlemata ennast parandada. Mul on kahju, et ma ei saa teile kõigile isiklikult vastata, alates proua Wortmann-Kooli esimesest sõnavõtust ja lõpetades härra Grzybi viimase sõnavõtuga, rääkimata 15 kuulnud lisakõnest. Lubage mul siiski avakõnele lisaks öelda veel mõni sõna.

Kliimamuutuse valdkonnas on meil ees palju väga olulisi sihte: Kopenhaageni kokkuleppe ümber tuleb koondada toetus ja vajalik pühendumus ning selle iga osa tuleb tugevamaks muuta. Selleks on vaja nende sisu edasi arendada ja täpsustada ning nende rakendamist kiirendada.

Kopenhaageni tippkohtumine paljastas meid ümbritseva uue rahvusvahelise olukorra. Selle põhjal on meil vaja veel parandusi teha. See tähendab, et oma uued sihid ja ootused ütlevad välja väga erinevad osalised ja et tuleb muuta otsuste vastuvõtmise eeskirju, kohandamaks neid tõhusalt uute ajakavade ja vajadustega.

Selles raamistikus peab Euroopa Liit mõtlema, milline on parim võimalus kliimapolitiitika valdkonnas rahvusvahelisel tasandil oma liidrikohta näidata.

Me ei tohi oma eesmärgi silmist kaotada, sest see nõrgendaks meie usaldusväärsust ja positsiooni, mida on viimastel aastatel proovile pandud. Keegi ei tea Euroopa Liidust paremini, kui raske on luua sellist kollektiivset liidrikohta. Samamoodi ei tea keegi Euroopa Parlamendist paremini, millised eelised ja rahuolu kaasnevad tulemusega, mis muudab olukorra meie kõigi jaoks paremaks. Maailmaareenil saame edasi liikuda vaid siis, kui edasiliikumine põhineb vastastikusel usaldusel ja avalikul huvil.

Mõned on nimetanud Kopenhaagenit täiuslikuks tormiks, mille tagajärg oli kibemagus. Mina eelistan võtta sellest midagi, mis on minu arvates väga väärtuslik: asjaolu, et see on andnud meile suurepärase võimaluse,

millele me saame lähikuudel lähemale liikuda. Lugupeetud parlamendiliikmed! Võite olla kindlad, et me võime kõva ja selge häälega öelda, et Euroopa Liit ei olnud Kopenhaagenis probleemiks.

Kui pöörduda sõnavõtude juurde, siis mainisid paljud teist solidaarsust kolmandate riikidega, heitkoguste vähendamist, metsade hävitamist ning tõhusamat ja säästvat tööstust. Mitmed teist rääkisid liidrikoolest ja ühtsusest. Antud etapis on meie kohus nõuda Kopenhaageni kokkuleppe viivitamatut kohaldamist.

Samuti on meie kohus nõuda kokkuleppe täielikku lõimimist Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni tavapärasesse korda ja laduda kindel põhi märkimisväärsed edusammudeks Mehhikos. Piirkondlike ja valdkondlike liitude roll on siin ülitähtis ning Euroopa Liit peab neid tugevdama ja laiendama.

Pilku tuleviku poole pöörates peame oma töös seisma õlg õla kõrval. Me peame õppima ja edasi liikuma. Me ei tohi hakata kaeblema. Tulevikku vaadates ja mõeldes, mida me peame tulevastele põlvetele jätma, saab Euroopa Parlament palju ära teha. Kõigil meil – liikmesriikidel, keskkonna nõukogul, komisjonil, Euroopa Parlamendil ja loomulikult eesistujariigil – tuleb üheskoos täita oma osa.

Üksteise tõrjumise asemel peame tegutsema koos ja ühendama oma parimad jõupingutused, et kaitsta ühist tulevikku. Peame püüdma mitte unustada, et keskkond, areng, konkurentsivõime ja uuendused on ühised sihid, mille poole tuleb liikuda käsikäes.

Ma võtan teie sõnavõttude teadmiseks ja kinnitan teile, et Hispaania valitsus, kes täidab 30. juunini Euroopa Liidu vahetuva eesistujariigi ülesandeid, teeb teiega alati koostööd, mille eesmärk on saavutada meie kõigi jaoks säästvam tulevik.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Lubage mul kõigepealt tänada teid väga sisuka ja asjatundliku arutelu eest. Kindlasti edastan teie head soovid kolleeg Stavros Dimasele, et ta paraneks kiiresti ja saaks teiega parlamendikomisjonis varsti ühineda.

Ma võtan teie seisukohad teadmiseks ning püüan vastata mõnele teie murele ja poliitilisele seisukohale ülevaadete alusel, mida ma käesoleva arutelu jooksul palusin. Arvan, et teie põhisõnumit võib tõlgendada järgmiselt: kuigi Kopenhaageni kokkulepe ei vasta meie püüdlustele, jättis Euroopa sellele siiski kindla jälje. Teisisõnu sisaldab Kopenhaageni kokkulepe viiteid nii suurtele püüdlustele, mis on kliimamuutusega tegelemiseks vajalikud, et sõlmida 2012. aasta järgne kliimaleping, ning see loob aluse finantspaketi ja kutsus üles võtma suuri heitkoguste vähendamise kohustusi.

Mis puudutab meie endi kohustusi, siis alaliste esindajate komitees toimub praegu kohtumine ning komisjon ja liikmesriigid soovivad teha ühtse ja selge ettepaneku. Praegu arutatakse üksikasju ja ma olen kindel, et oleme enne tähtaega, 31. jaanuari valmis. See on vastus proua McAvanile ja see peaks looma kindla aluse ka läbirääkimisteks esitatavale ühtsele tekstile, mida nõudis proua Pietikäinen.

Samas näeme kokkulepet hüppelauana tulevasteks jõulisteks tegudeks Mehhikos toimuvatel rahvusvahelistel kliimaläbirääkimistel. Proua Hassi ja paljud teised on küsinud ELi juhtpositsiooni kohta. Ma olen nendega nõus ning komisjon kinnitab sihikindlalt, et EL hoiab lähikuudel oma liidrikohta ning muudab selle kokkuleppe edasipüüdlikuks ja õiguslikult siduvaks lepinguks, mida me kõik tahame näha. Ma loodan selle eesmärgi täitmisel teie toetusele.

Nagu arutelus õigustatult öeldi, ei ole mõni meie oluline läbirääkimispartner, näiteks Hiina ja Ameerika Ühendriigid, kahjuks suutnud või tahtnud võtta nii suuri kohustusi nagu Euroopa Liit. Loomulikult mõjutas see läbirääkimisi kahjulikult. Kõik teavad, et just Hiina ei soovinud pühenduda tõeliselt olulistele eesmärkidele. Minu isikliku arvamuse kohaselt peab komisjoni uus koosseis määratlema Euroopa Liidu üldise Hiina-strateegia, et püüda tõhusamalt saavutada ühiseid huve seoses kliimapoliitika, kaubanduspingete ja vahetuskursipoliitikaga. On vastuvõetamatu, et Hiina valuutadumping ohustab Euroopa majanduse elavdamist. Samamoodi ootame, et Hiina võtaks tõsiseid kohustusi kliimamuutuse poliitika valdkonnas.

Kuid meenutagem ka seda, et meie liidrikoht saab alguse kodunt. Peame tegema suuri jõupingutusi, et täita oma Kyoto kohustusi, sest oleme lähenemas lõpp-punktile. Samuti peame tagama, et esitatakse uued kaugeleulatuvad põhimõtted ja meetmed, mis viivad meid endale seatud sihini vähendada heitkoguseid 20 või isegi 30 protsenti. Selle saavutamiseks peame investeerima uuendustesse ja teadusuuringutesse ressursitõhusa keskkonna- ja energiatehnoloogia vallas, mis on praegu koostamisel oleva uue ELi 2020. aasta strateegia keskmes.

Nõustun proua Dati, proua Grossetête'i ja proua Eki arvamusega, et see tähendab, et ELi 2020. aasta strateegia peab olema kliimatööstuse ja töökohtade strateegia ning seega peab see olema Euroopa Liidu majanduse

elavnemise tuum. Samuti soovin siiski vastata härra Daviese väga konkreetsele küsimusele. Ma kontrollisin üle ja saan teile öelda, et 300 miljoni euro kasutamine süsinikdioksiidi kogumiseks ja säilitamiseks otsustatakse ära 2. veebruaril asjaomases komiteemenetluse komitees. Ma võin teile kinnitada, et me tahame toetada 12 näidistehast. Kaheksat tehast toetatakse esimeses voorus ja ülejäänuid teises voorus.

Lõpetuseks ütlen, et meie kohustus tulevaste põlvete ees on olla jätkuvalt esirinnas ise eeskuju andes ning jõuda käesoleva aasta lõpuks õiguslikult siduva lepinguni, mis tagab parema ja säästvama tuleviku meile kõigile.

Juhataja. – Me lõpetame arutelu voliniku sõnavõtuga. Soovime talle kõike head ja kindlust teadmises, et ta on siiani teinud ja teeb ka praegu suurepäraselt tööd.

Hääletus toimub veebruari esimesel osaistungjärgul.

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) „Poliitika on võime ennustada, mis juhtub homme, järgmisel nädalal, järgmisel kuul ja järgmisel aastal. Ning võime pärast selgitada, miks seda ei juhtunud,” ütles Winston Churchill.

Kopenhaageni konverentsi silmas pidades oleme me kõik head poliitikud. Konverents algas tõelise poliitilise optimismiga uue kliimalepingu suhtes, kuid läbirääkimiste käigus selgus, et optimism ja keskkonna austamine on pigem Euroopa kui üleilmased väärtused. Asjaolu, et Kopenhaageni konverentsi tulemused tähendasid pettumust, sest meie ja meie kodanike ootused ei täitunud, peaks meid motiveerima ja muutma meid meelegi, et me sekkusime veel enam ja näitaksime üles suuremat ühtsust järgmisel tippkohtumisel, mis toimub sügisel Mehhikos. Euroopa peab õppima, kuidas olla asjaosaline ja aktiivne läbirääkija, ning rääkima ühel häälel.

Ivo Belet (PPE), kirjalikult. – (NL) Austatud juhataja! Pärast Kopenhaageni nurjumist võime lohutamatu nuttes ja kaeveldes jääda kõrvaltvaatajaks, kuid see raiskaks ainult meie energiat. Jätkakem oma asjade kordaseadmist. Euroopa on ainuke maailmajagu, kus on kehtestatud konkreetseid ja edasipüüdlikud õigusaktid CO₂ heitkoguste vähendamiseks. Neid tuleb rakendada lähikuudel ja aastatel. Me ei tohi unustada, et ka see avaldab otsest mõju teistele suurriikidele, sealhulgas Hiinale. Kõik tarbekaubad, mida Hiina soovib Euroopas lähitulevikus müüa, peavad vastama kõige rangematele Euroopa keskkonnanormidele. See paneb ka Hiina tootjaid kurssi muutma. „Hopenhaagen” võis küll paljuskülli kukkuda, kuid me peame uuesti tööle asuma, sest järgmisel aastal on meil kõigepealt Bonn ja siis Mehhikos uued võimalused. Seniks on tänu Kopenhaagenile kahtlemata kõik valvel ja see on oluliselt suurendanud meie keskkonnateadlikkust. Sellest ei piisa, kuid mind muudab optimistlikuks arusaamine, et kliimasse investeerimine on kasulik ka meie endi rahakotile, majandusele ja seega ka tööhõivele.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), kirjalikult. – (RO) Keskkonnaalast tippkohtumist Kopenhaagenis on paljud kirjeldanud kui kõlavat läbikukkumist, sest selle tulemus oli ebamäärane kokkulepe ilma selgete nõudmistega ja tähtaegadega. Kui aga vaatame põhjalikumalt, mis juhtus Taani pealinnas, näeme, et seal loodi alus uuele üleilmsel kliimakorraldusele, mille me küll saavutame, kuid alles pikki aastaid pärast rasket tööd ja läbirääkimisi.

See oli esimene kord, kui 115 riigipead ja valitsusjuhti kohtusid, et arutleda kliimamuutuse üle. See on oluline märk. Asjaolu, et tippkohtumine toimus ÜRO egiidi all, näitab hästi, et isegi arengumaad ja vähese tööstusega riigid mõistavad vajadust olla kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel aktiivne.

Võimsate tööstusriikide ja arengumaade vaheliste kahepoolsete arutelude tähtsus on kasvanud, pidades silmas eriti järgmist, Mehhikos toimuvat keskkonnaküsimusi käsitlevat tippkohtumist. ELil on olemas kõik andmed, et täita olulist rolli kahepoolsetel aruteludel selliste riikidega nagu Hiina, India või Brasiilia. On saabunud aeg, mil ükski jõupingutus ei tundu piisavalt suur, kui me räägime tulevikust planeedil, mida kõik koos jagame.

George Sabin Cutaș (S&D), kirjalikult. – (RO) „Ebaõnnestumine” on sõna, mida on Kopenhaageni tippkohtumise kirjeldamiseks viimasel kuul enim kasutatud. Tippkohtumise ebarahuldavad tulemused on nii suurte tööstusriikide näidatud tõrksuse kui ka ÜRO üksmeelel põhineva süsteemi keeruliste reeglite tagajärg.

Samuti tuleks analüüsida Euroopa Liidu võimetust olla tõukejõuks üleilmses jõupingutustes, mida tehakse kliimamuutuse mõju piiramiseks. Kui EL teatas aasta enne konverentsi ühepoolset oma kavatsusest vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2020. aastaks 20%, oli tal moraalne ülemvõim anda Kopenhaageni

läbirääkimistel ninanips. Kuid me ei teadnud, kuidas teha ennast kuuldavaks kohtumisel, kus valitsesid USA ja tärkava majandusega riikide seisukohad.

Et saaksime loota läbirääkimiste edukale lõpule, on vaja on arutelude piiratumat vormi. Bonnias ja Méxicos juunis ja detsembris toimuvaid ministrite kohtumisi tuleb võimalikult tõhusalt ära kasutada, et jätta uue lepingu vastuvõtmiseks uks avatuks. Liikmesriigid peavad kooskõlastama oma meetmeid, et me räägiksime üleilmsel tasandil ühel häälel.

Adam Gierek (S&D), kirjalikult. – (PL) Kliimamuutustealase tippkohtumise nurjumine on paljastanud Euroopa nõrkuse ja tema poliitilise eliidi naiivsuse. See on näidanud, et me oleme maailmaareenil vaid üks paljudest. Miks osutusid ettepanekud CO₂ heitkoguste kohta vastuvõetamatuteks? Sellepärast, et need ohustavad paljude arengumaade huve, neis ei võeta arvesse üleilmsel sõjatööstusel põhinevat konkurentsi, neis jagatakse ebaõiglaselt õigust kasutada üldisi hüvesid, mida pakub Maa, ning need ei põhine just eriti usaldusväärsetel hüpoteesidel, mille IPCC on esitanud CO₂ kahjulikkuse kohta, kui samal ajal selgub, et niinimetatud tõenditega on manipuleeritud (Climategate). Teadust ei tohi poliitiliselt kontrollida, kuid teaduses tuleb arvesse võtta kõiki asjaolusid ja vastata igale võimalikule küsimusele. Kas keegi on näiteks küsinud, mis juhtub siis, kui atmosfääris ei ole piisavalt CO₂? Me peaksime rõõmustama, et meie planeedi nüüdisajaloos on soojaperioodid ja et praegu on meil atmosfääris ligikaudu 370–380 ppm CO₂. Füüsikast ja keemiast tunneme Le Chatelier' tasakaaluprintsiipi, mis ennustab fotosünteesiks vajalike ideaalsete tingimuste väljakujunemist. Maa muutub rohelisemaks – see on asjaolu, mida on mitmeid kordi kinnitatud – ja see tagab suuremad saagid ja paremad arengutingimused. Laskem sel samamoodi jätkuda, kuigi kahjuks on hulk märke sellest, et järgmise kahe aastakümne jooksul maailm jaheneb. Järeldus: Euroopa Liit peab kohe vaatama üle oma piiranguterohke kliima- ja energiapaketi, sest see vähendab ELi majanduse konkurentsivõimet.

Béla Glattfelder (PPE), kirjalikult. – (HU) Praegused liberaalsed kaubanduseeskirjad soodustavad suuremate süsinikdioksiidi heitkoguste tekitamist. Kehtestades heitkogustega kauplemise süsteemi, toetades taastuvaid energiaallikaid ja kasutades investeeringuid energiatõhususe parandamisse, teevad arenenud riigid märkimisväärseid edusamme oma süsinikdioksiidi heitkoguste piiramiseks. Nende meetmete tagajärjel põhjustatakse ettevõtjatele lisakulusid. Veelgi enam – nendes riikides maksustatakse energiatarbimist üha jõulisemalt.

Samal ajal ei tee aga paljud arengumaad oma kasvuhuonegaaside heitkoguste vähendamiseks mitte midagi. Nad isegi suurendavad järjepidevalt oma süsinikdioksiidi heitkoguseid. Selle asemel, et teha suurtele tööstuslikele kasutajatele soodustusi energiatõhususe juurutamiseks, pakuvad nad neile elektrit soodushinnaga. Paljud ütlevad, et tänapäeval ei ole nende riikide kõige olulisem suhteline eelis enam odav tööjõud, vaid odav energia.

Seepärast tuleb kehtestada uued rahvusvahelised kaubanduseeskirjad, mis hoiavad ära veelgi suuremate süsinikdioksiidi heitkoguste tekke kaubanduses. Lisaks õiglasele kaubandusele on meil vaja ka rohelist kaubandust. Selleks peame tagama, et kui üks riik ei täida oma kohustusi, mis on võetud kliimamuutust käsitlevates kokkulepetes, tuleb tema suhtes kohaldada õiguslikult kehtivaid sanktsioone.

András Gyürk (PPE), kirjalikult. – (HU) Kopenhaageni kliimamuutuste konverents oli pettumus. Ei võetud õiguslikult siduvaid kohustusi, mis määraksid kindlaks rahvusvahelise kliimakaitse tulevikuraamistiku. Olukorda raskendab asjaolu, et oma kavatsusele vaatamata ei suutnud EL läbirääkimiste lõpptulemust eriti mõjutada. Konverentsi läbikukkumine ei õigusta tegevusetust. Me peame harjuma mõttega edendada piirkondlikke lahendusi nii kaua, kuni koostatakse rahvusvaheline leping, mis on iga osalise jaoks õiguslikult siduv. Sellest tulenevalt peaks Euroopa Liit lihvima oma kliimakaitsealaseid sise-eeskirju. Euroopa Liidu eeskirjad tuleks muuta tõhusamaks, tekitamata sealjuures Euroopa tööstusele ebasoodsat konkurentsiolekorda.

Siiski ei tohiks ELi kliimapoliitika seada ebasoodsamasse olukorda ka uusi liikmesriike, nagu juhtus hiljuti ELi-sisese kohustuste jagamise kokkuleppega. Mis puutub kliimakaitse, siis eelistada tuleks lahendusi, millel on peale heitkoguste vähendamise palju lisamõjusid. Niisiis parandab linnatranspordi areng elukvaliteeti, investeeringud energiatõhususe suurendamisse loovad töökohti ning samal ajal soodustavad teadus- ja arendustegevusele kulutatud summad konkurentsivõimet. Neid seisukohti tuleks ka järgmise seitsme aasta eelarves kajastada. Euroopa ei saa endale rahvusvahelistel kliimakaitsealastel läbirääkimistel lubada vaid pealtvaataja rolli. Ta peaks algataja rollis jätkama isegi siis, kui pöördeliste muutuste asemel iseloomustavad kliimapoliitikat praegu väikesed, kuid üha pikenevad sammud.

Eija-Riitta Korhola (PPE), kirjalikult. – (FI) Austatud juhataja! Olen mõningase segadusega kuulanud kogu seda nurinat Kopenhaageni kehvale tulemuste pärast. Ma ei oska öelda muud kui seda, et EL peab ükskord

ometi tegelikkust mõistma. Peame lõpetama enese petmise, kujutades ette, et EL on olnud juhtival kohal või et ta võiks sellele kohale asuda. Vaadake tõele näkku: meie ebatõhus ja kallis strateegia ei paku mitte kellelegi huvi. Ütlen seda ka tulevasele volinikule, kes hakkab vastutama kliimamuutuse eest. Kopenhaageni tippkohtumine on möödas, kuid miks püüab proua Hedegaard panna meid ikka veel uskuma, et EL on kliimapoliitika liider ja kogu maailma teenäitaja? Ta ei ole seda enam ammu olnud.

„Järgnege mulle, ma olen teie selja taga” – see on paradoksaalne loosung, mille EL on enda kohta välja mõelnud. Just sellise enesepettusega jätkab EL oma viletsat kliimapoliitikat, mis hävitab töökohti kõige keskkonnahoidlikumates tööstusharudes. Need, kes on jälginud kliimamuutuse arutelu, on ammu aru saanud, et ELi retseptiga rahvusvahelist lepingut ei sõlmita. Ameerika Ühendriigid, Hiina ja Jaapan on valinud tee, millel heidetakse kõrvale ÜRO juhitud mudel koos läbirääkimisteks esitatud heitkoguste ülemmäärade ja ajakavadega. Nad investeerivad otse CO₂-mahukuse vähendamisse ja uude tehnoloogiasse, mis tundub peagi olevat ka loogiline viis heitkoguste vähendamiseks. See meetod ei jäta majandust ega töökohti bürokraatia, kõlvatu konkurentsi ega ettenägematute hinnakõikumiste meelevalda. Euroopas jääme me selle meelevalda. Kui EL käib jätkuvalt teist teed, jääb ta üksi ja halvendab oma äriühingute olukorda. Asjade seis on kahetsusväärne ja sellest ei saa kasu mitte keegi, kõige vähem saavad sellest kasu inimesed. Samuti ei võida keskkond sellest, kui maailma kõige keskkonnahoidlikumatele tööstusharudele määratakse heitkogustega kauplemisel sanktsioonid, mida ülejäänutele ei määrata. ELil on aeg vaadata oma poliitika üle ja see fantaseerimine lõpetada.

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liit peab jätkuvalt olema kaasatud rahvusvahelistesse läbirääkimistesse, et võtta vastu Kyoto-järgne kokkulepe. On selge, et uue üleilmse Kyoto-järgse kokkuleppe sõlmimiseks tuleb hinnata ELi läbirääkimisstrateegiat ja valmistada see põhjalikult ette, et jätkata läbirääkimisi 2010. aastal.

Kuigi Kopenhaageni tulemusi ei saa pidada edukateks ja need jäävad Euroopa Liidu soovitus väga kaugemale, tähistavad need järgmist sammu õiguslikult siduva üleilmse Kyoto-järgse kokkuleppe sõlmimise poole. EL peab lähitulevikus oma jõupingutustes keskenduma diplomaatilisele tööle, mille eesmärk on saada lubadused kõikidelt asjaomastelt üleilmsetelt partneritelt, kuid eriti Ameerika Ühendriikidelt, Hiinalt ja Indialt, et oleks võimalik saavutada üleilmne eesmärk piirata temperatuuri tõusu kahe kraadini Celsiuse järgi võrreldes tööstusajastu eelse tasemega.

Peame aru saama, et ELi tahe vähendada heitkoguseid 2020. aastaks veel rohkem, 30% võrra, sõltub kolmandate riikide võrreldavatest või proportsionaalsetest kohustustest.

Rovana Plumb (S&D), kirjalikult. – (RO) Me võime üks kuu pärast kliimamuutuste konverentsi seda arvustada. Kopenhaageni kokkuleppe üle peeti läbirääkimisi ja see sõlmiti suurte pingutustega, sealjuures jäi vaid natuke puudu täielikust läbikukkumisest. Suurte raskustega saavutatud kompromiss „võeti lihtsalt teadmiseks”.

Kuigi EL on seadnud konkreetseid ja edasipüüdlikke eesmärgid, ei ole need pannud partnereid samasuguseid meetmeid võtma. Kuigi tuleks rõhutada, et kõik maailma suured majandus- ja poliitikajõud kohtusid eesmärgiga arutleda ja võtta kliimamuutusevastases võitluses vastutus. Eesmärgiks nimetati globaalsoojenemise gradiendi hoidmist 2 °C piires ning nõustumist 30 miljardi USA dollari suuruse toetusega ajavahemikuks 2010–2012 (kiire rahastamisega) ja 100 miljardi USA dollari suuruse toetusega aastaks 2020. Need summad on mõeldud vähim arenenud ja kõige haavatavamatele riikidele, et rahastada meetmeid, mille abil saab vähendada kliimamuutuse mõju ja mis aitavad selle mõju kohaneda.

Mina usun, et komisjoni tulevane koosseis, eriti kui seal on kliimamuutuse ja -meetmete eest vastutav volinik, peab väga põhjalikult hindama kõiki heitkoguste vähendamise ettepanekuid – Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni osalisriikide võetud kohustusi – ning valmistama samal viisil ette läbirääkimised, et 2010. aastal sõlmitaks Mehhikos COP 16-l õiguslikult siduv leping.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), kirjalikult. – Enamik meist on õigustatult väljendanud pettumust Kopenhaageni tippkohtumise tulemuste üle ja õiguslikult siduva lepingu sõlmimise ebaõnnestumise üle. Mõningaid edusamme on siiski tehtud. Näiteks tagab Kopenhaageni rohelise kliima fondi loomine rahalised vahendid vaesematele riikidele, et nad saaksid kohaneda kliimamuutusega ja toota puhast energiat, ning tähtsava majandusega riikide ametlik nõustumine sellega, et neil lasub kaaskvastutus, tähendab, et need riigid võtavad lähitulevikus suure tõenäosusega konkreetse kohustuse. Kuigi õiguslikult siduvat lepingut ei ole, peab EL jätkama liidrikohta. Kliimameetmete voliniku kandidaat on olnud, et tahab tegelda troopiliste metsa kaitset käsitleva rahvusvahelise lepinguga, auto- ja mereveo lisamisega ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ning ELi ja USA piiramise ja kauplemise süsteemide seostamisega, mis oleks suur samm rahvusvahelises koostöös üleilmsete heitkoguste vähendamise alal. Peaksime jätkama oma kliimamuutusealaste õigusaktide

väljatöötamist ja rakendamist, sest teised riigid töötavad oma seaduste kallal. Meie lähikuude töö rahvusvaheliste organisatsioonide ja partnerriikidega suurendab võimalusi teha järgmisel konverentsil Mehhikos sisukamaid edusamme.

Zbigniew Ziobro (ECR), kirjalikult. – (PL) Kliima soojenemise probleem on üks põhiküsimusi, mis tänapäeva maailma vaevab. Hiljuti toimus Kopenhaagenis sellele küsimusele pühendatud kliimamuutustealane tippkohtumine. Samal ajal saime teada, et mitme tuhande dokumendi ja e-kirja sisu oli leidnud tee Interneti East Anglia ülikooli kliimauuringute osakonnast, mis on üks maailma mainekamaid institutsioone, kus uuritakse kliima soojenemist ja inimtegevuse mõju selle käigule. Materjal sisaldas kirjavahetust eri riikide teadlaste vahel, kelle teadusuuringud on mõjutanud Euroopa Liidu ja ÜRO seisukohta kliimamuutuse suhtes kõige enam. Lekitatud teave näitab, et teadusuuringute tulemusi võidi manipuleerida ja selle tagajärjel võidi edastada ebausaldusväärset teavet kasvuhooneefekti ja kliimamuutuse kohta. ELi riigid ja meie ühiskond kannavad seoses kasvuhoonegaaside heitkogustega suuri kulusid, kuid samal ajal püüti Kopenhaagenis panna arenenud riikidele, sealhulgas ELile, veel suuremaid globaalsoojenemisega seotud rahalisi kohustusi, et aidata sellega arengumaid. Iga kahtlust, mis selles küsimuses on, tuleb põhjalikult selgitada – mitte sellepärast, et me tahame veenda neid, kes kahtlevad kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramise meetmete õiguspärasuses, vaid sellepärast, et Euroopa maksumaksjad kannavad praegu ja edaspidi sellega seoses suuri kulusid ning nad tahavad olla kindlad, et need meetmed tuginevad õigetele põhjustele.

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

asepresident

12. Infotund (küsimused nõukogule)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B70002/2010).

Tere tulemast, minister, Hispaania eesistumisperioodi esimesse infotundi!

Nõukogule on esitatud järgmised küsimused.

Küsimusele nr 1 ei vastata, sest selle teema on juba käesoleva osaistungjärgu päevakorras.

Küsimus nr 2, mille esitas **Gay Mitchell** (H-0477/09)

Teema: laenuraha vähenemine / laenud ettevõtetele

Detsembris teatas Saksamaa majandusminister, et kui pangad ei hakka rohkem laenu andma (eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele), ootab Saksamaad ees uus laenuraha vähenemise laine. See probleem võib muutuda valdavaks üle kogu ELi.

Milliste konkreetsete meetmetega tagab nõukogu pangalaenu kättesaadavuse äri sektorile, et ettevõtted saaksid uusi töökohti ja majanduskasvu luues püsima jääda ning aidata kaasa majanduse elavdamisele?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Nagu teate, on nõukogu juba mõnda aega käsitlenud küsimust, kuidas tagada ettevõtetele piisav juurdepääs kapitalile ja samuti on ta käsitlenud liikmesriikide sellekohaseid meetmeid.

Eelmise aasta jaanuaris nägi nõukogu, et liikmesriigid tegutsesid muu hulgas laenuturgude vabastamiseks jõuliselt ja otsustavalt. Kevadel kinnitas Euroopa Ülemkogu majanduse elavdamise meetmete jätkuva kohaldamise tähtsust ning kutsus komisjoni ja nõukogu üles hindama vastuvõetud meetmete tõhusust ja andma juunis sellest Euroopa Ülemkogule ülevaade.

Juunikuulisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel analüüsiti tõepoolest liikmesriikide poolt finantsspektori toetuseks võetud meetmete tõhusust ning finantsturgude stabiilsust ja toimimist. Analüüsi tulemused saadeti Euroopa Ülemkogule endale tagasi aruande vormis. Seega saadeti aruanne nõukogust, s.o ministrite nõukogust Euroopa Ülemkogule. Aruanne oli positiivne. Sellest nähtus, et liikmesriikidel on olemas rekaptaliseerimistagatised ja -mehhanismid, ning selles tehti järeldus, et liikmesriikidel oli allakäiguspiraali sattumise ärahoidmisel otsustav roll. Ma tuletan teile meelde, et kogu finantssüsteem oli 2008. aasta lõpul kokkuvarisemise ohus.

Seega oli olemas positiivne meelestatus selle suhtes, et võimaldada pankadele juurdepääs üleilmsele rahastamisele, ja sellega omakorda edendati laenu andmist reaalmajandusele. Nõukogu mõistis, et liikmesriikide võetud meetmed olid laenukanalite avatuna hoidmiseks olulised.

Pangandussektor on seoses rekapitalizeerimisega isegi praegu teatud surve all. Seetõttu kutsus nõukogu liikmesriike üles iseseisvalt pankasid rekapitalizeerima või aitama nende bilanssi säilitada, et vähendada ebakindlust ja hõlbustada laenu andmist.

Kuni eelmise kuuni – detsembrini – nägi nõukogu, et liikmesriigid kohaldasid finantsstabiilsuse taastamiseks mitmesuguseid toetusmeetmeid. Kuid ta toonitas, et taastumine oli siiski mõnevõrra ebakindel, ja kutsus Euroopa pangandusinspektorite komiteed üles andma korrapäraselt teavet lisalaenudeks saadaoleva kapitali suuruse kohta.

Nüüdseks oleme kasutusele võtnud mitu meetet – ühest küljest teostab nõukogu järelevalvet ja teisest küljest annab Euroopa Ülemkogu juhiseid. Selle tulemusel on olukord paranenud ning Euroopa Keskpank tegutseb mõistagi selle nimel, et tagada eeskätt pankade likviidsus, aga ka ettevõtete juurdepääs laenudele.

Gay Mitchell (PPE). – Lugupeetud juhataja! Lubage mul ministrile öelda, et minu kogemuste põhjal toimusid mõned pangad – kindlasti mitte kõik, vaid mõned või ehk isegi paljud neist – finantsturgude kasvu ajal vastutustundetult ja mõned pangad – võib-olla jälle mitte kõik, vaid paljud neist – teevad seda endiselt ka majanduse elavnemise nädalatel ja kuudel.

Ma tean näiteks Dublinis üht ettevõtet, mida juhitakse hästi ja mille juht täidab oma kohustusi piinliku täpsusega, kuid pank ei tee tema abistamiseks midagi. Pank kasutas võimalust vähendada tema arvelduskrediiti ja avaldas sellega tema ettevõttele survet. Tegemist on elujõulise ettevõttega, mis elab selle majanduslanguse üle.

Minister, palun võtke pangad käsile, öelge neile, et me anname neile maksumaksja raha ning ootame, et nad võtaksid arvesse ka avalikkuse huve, mitte ainult oma aktsionäride huve, kellest mõned on väga jõukad.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Ma pean teile ütlema, et minu arvates teevad nõukogu ja Euroopa institutsioonid tublit tööd. Minu meelest on nad tõhusalt tegutsenud – nad tegid tohutult palju, et hoida ära olukord, kus kogu majanduses likviidsus puudub.

Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu on jälginud ja jälgib ka edaspidi liikmesriikide vastuvõetud meetmeid. Ta teeb seda korrapäraselt. Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu ülesanne on praegu näiteks jälgida, kuidas lastakse kasutada pankadele antud garantiisid, kas finantssektori ettevõtetele seatakse piiranguid või mitte ja kuidas rahastab laene Euroopa Keskpank.

Ma soovin lihtsalt öelda, et 7. detsembril 2009. aastal ütles Euroopa Keskpanga president Trichet ise, et pankadele ei seata Euroopa Keskpangalt laenu saamiseks piiranguid. Seega laenamisele piiranguid ei ole. Kui on pankasid, kes seda ei kasuta, siis on see iga finantsasutuse enda probleem. Mis aga puudutab piiranguid, siis ei Euroopa Liit ega Euroopa Keskpank neid ei sea.

Igal juhul on nõukogu hea meelega valmis uurima koos Euroopa Parlamendiga kehtivaid direktiive, mida seoses finantsjärelevalvesüsteemidega arutatakse, või ükskõik millist muud algatust, mille komisjon selles küsimuses välja pakub.

Catherine Grèze (Verts/ALE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Nõukogu eesistujariigi üks esmatähtsaid eesmärke on suurendada ELi mõju rahvusvahelisel areenil, täpsemalt öeldes Ladina-Ameerikas.

Millisest mõjust me aga räägime? Rahvusvaheliste suhete praegustes põhimõtetes on demokraatialle ja inimõigustele vähe ruumi. Kas nõukogu soovib kasutada vabakaubanduslepinguid selleks, et toetada riigikordi, mis rikuvad Ladina-Ameerikas pidevalt inimõigusi?

Ma sooviksin tuua esile näiteks Peruu, kus Baguas kordasaadetud vägivallateod on kohutav näide sellest, kuidas valitsus teeb koostööd rahvusvaheliste ettevõtetega ja konfiskeerib rahalise kasu eesmärgil põlisrahvastelt maad. Peaaegu 70% maast on rahvusvaheliste ettevõtete ja kaevandusfirmade käes.

Teine kurikuulus näide puudutab Colombiat, mis on ametiühingu liikmetele kõige ohtlikum riik, kui arvestada neid sadu inimesi, kes seal tapetud on. Minu küsimus on järgmine: kas teil on kavas seada inimõiguste küsimus uuesti Ladina-Ameerikat käsitleva ELi välispoliitika keskmesse?

Juhataja. – Mul on väga kahju, aga teie küsimus ei näi olevat mitte kuidagi seotud viimase küsimusega. Ma ei tea, kas te olete varem infotunnis osalenud, kuid te võite esitada vaid sellise lisaküsimuse, mis on seotud põhiküsimusega. Mul on kahju, aga ma pean tunnistama teie küsimuse täielikult korravastaseks. Ma soovitan teil vaadata kodukorda.

Minule teadaolevalt lisaküsimusi hetkel, mil ma viimase küsimuse lõpetasin, ei olnud. Kui laenuraha vähenemise ja ettevõtetele laenamise kohta rohkem küsimusi ei ole, siis ma jätkan.

Härra Zemke, kui teie küsimus on seotud nimetatud teemaga, siis on teil aega 30 sekundit.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Jah, just seda mu küsimus puudutabki.

Me teame väga hästi, et olukord eri liikmesriikides on väga erinev. Kui me räägime ettevõtete abistamisest, siis sooviksin sellega seoses esitada küsimuse olukorra kohta Kreekas, sest nimetatud riigis on kriis praegu sügavam kui kusagil mujal. Kas sellega seoses on konkreetseid meetmeid ette nähtud?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Ma arvan, et seda teemat käsitletakse hiljem ühe teise küsimuse raames. Ma paluksin parlamendiliikmel oodata, kuni ma sellele vastan, sest siis kõnelen ma korraga nii tema esitatud küsimusest kui ka sellest, mis on samal teemal päevakorras.

Ma pean silmas oma nimekirjas olevat küsimust nr 9 või praeguses nimekirjas olevat küsimust nr 8. Selle esitas Rodi Kratsa-Tsagaropoulou Kreeka majanduse olukorra kohta.

nõukogu eesistuja. – (ES) Ma pean silmas oma nimekirjas olevat küsimust nr 9 või praeguses nimekirjas olevat küsimust nr 8. Selle esitas Rodi Kratsa-Tsagaropoulou Kreeka majanduse olukorra kohta.

Juhataja. – Küsimus nr 3, mille esitas **Bernd Posselt** (H-0479/09)

Teema: Kosovo integratsioon ELiga

Milliseid meetmeid kavatseb nõukogu võtta vastuseks Euroopa Parlamendi soovile kaasata Kosovo ELi programmidesse, ühinemiseelsetesse strateegiatesse ning Thessaloníki protsessi Kosovo staatuse küsimusele vaatamata?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Nõukogu on korduvalt rääkinud Lääne-Balkani riikide võimalusest Euroopaga ühineda. Seda on tehtud kahtlemata nii välispoliitika – kõnealusel juhul naabrusspoliitika – kui ka Euroopa Liidu laienemisspoliitika raames.

Seega kinnitati hiljuti ülemkogu 2009. aasta detsembri kohtumisel vajadust pidada kinni teatud õiglastest tingimustest seoses Balkani riikide stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessiga.

Mis puudutab Kosovo küsimust, siis nõukogu märkis juba, et selles küsimuses tegid liikmesriigid otsuse riikliku tava ja rahvusvahelise õiguse kohaselt.

Nagu teate, on Kosovo iseseisvuse ühepoolse väljakuulutamise küsimus praegu Rahvusvahelise Kohtu menetluses. Nõukogu on aga oma poliitilistes suhetes Balkani riikidega Kosovo küsimust alati arvesse võtnud ning liikmesriigid ja valitsused on olnud üksmeelsed näiteks selles, et viisanõude kaotamisest peaks osa saama ka Kosovo, nagu nõukogu on alati aru saanud. Lisaks avaldati heameelt Kosovo poliitilise ja sotsiaal-majandusliku arengu edendamise võimalusi käsitleva komisjoni teatise üle.

Nõukogu kutsus komisjoni üles võtma vajalikke meetmeid, et toetada Kosovo edasiliikumist Euroopa Liidu poole vastavalt selle piirkonna Euroopaga lõimumise väljavaadetele, millele ma enne viitasin.

Nõukogu julgustas komisjoni – seda tehti mõistagi üksmeelselt – tegema ettepaneku lisada Kosovo Euroopa Liidu programmidesse ning võtma Kosovo majandusliku ja fiskaaljärelevalve alla, võtma kasutusele ühinemiseelse abi teine osa ning edendama dialoogi stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames.

Neid järeldusi kinnitati viimasel Euroopa Ülemkogu kohtumisel 10. ja 11. detsembril 2009.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Lugupeetud eesistuja! Mul on kaks konkreetset lisaküsimust. Esiteks, kas te usute, et Hispaania eesistumisperioodil õnnestub meil Kosovo suhtes kohaldatava viisakorra lihtsustamisel edu saavutada, nii et Kosovo ei jääks suletud alaks keset vaba Balkani piirkonda? Teiseks, mida on teil kavas ette võtta selleks, et liikmesriigid, kes praegu Kosovo iseseisvust ei tunnusta, seda aja jooksul tegema hakkaksid? Kõige olulisem on aga siiski viisakorra küsimus, nagu ma ütlesin.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Ma juba viitasin viisasüsteemile.

Nõukogu on alati toonitanud oma soovi, et ka Kosovo peaks piirkonnale kehtivast viisasüsteemi lihtsustamisest ja viisanõude võimalikust kaotamisest osa saama. Nagu teate, töötab komisjon praegu selle küsimuse üksikasjade kallal. Kõigepealt käsitleb ta viisakorra lihtsustamise ja seejärel koguni viisanõude kaotamise üksikasju, et saaks nõukogule asjaomase ettepaneku esitada. Muidugi tuleb sellega seoses täita veel teatud nõudeid ja selles küsimuses teeb komisjon asjaomaste riikidega koostööd. Antud juhul teeb ta koostööd Kosovoga ja teavitab nõukogu sellest korrapäraselt.

Nõukogu ja eesistujariik Hispaania toetavad kahtlemata mõtet kaotada võimaluse korral Euroopa Liidu naaberriikidele kehtiv viisanõue ning minu arvates on see üks poliitilisi suundi, mida meil tuleb järgmistel kuudel Euroopas edendada, pidades silmas liikuvust, suhtlemisvõimalusi ning võimalust liikuda lisaks Euroopa Liidule ringi ka Euroopa Liidu piiride taga. Minu arvates on see seisukoht kasulik mõlemale poolele – nii Euroopa Liidule, kes väljastab neid viisasid, kui ka nimetatud riikidele, kes peavad seda mõistagi vastastikuse põhimõtte alusel samuti tegema.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Lugupeetud eesistuja! Kas kõiges nõukogu poolt Kosovo suhtes ette võetus arvestatakse piisavalt ka Serbia seisukohti ja tema esitatud teavet? Vaatamata Kosovoga seotud territoriaalsele küsimusele on ju Serbia Lääne-Balkani riikide integreerumisel ELi keskne riik ja üks neist, keda tuleks kaasata kõikidesse meie meetmetesse.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja, härra López Garrido! Ma pean lugu teie riigi Hispaania seisukohast mitte tunnustada Kosovo iseseisvust ja hiljutisest otsusest tuua seni Kosovos olnud Hispaania väed sealt ära.

Praegust majanduskriisi aega silmas pidades esitan ma teile ühe argise küsimuse: kui palju läks vägede hoidmine seal Hispaaniale maksma? Kas te võiksite kommenteerida minu kodumaa Kreeka olukorda? Nimelt on tal Kosovos samasugused väed ja nagu me kõik teame, on ta majandusraskustes. Kas vägede hoidmine Kosovos on õige?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Mis puudutab esimest küsimust Serbia kohta, siis loomulikult on Serbia Lääne-Balkani tugevaim riik, mida meil tuleb tõesti alati arvesse võtta ükskõik millises poliitikas – antud juhul Euroopaga lõimumise väljavaateid käsitlevas poliitikas, mis on Euroopa Liidu poliitika Lääne-Balkani riikide suhtes.

Meil on olemas hiljuti sõlmitud kokkulepe, millest te peagi kuulete ja mis käsitleb viisanõude kaotamist Serbia suhtes, ning lisaks esitas see riik hiljuti tänu sellele, et temaga sõlmitud ajutise assotsieerimislepingu ummikseisust saadi välja, ametliku taotluse Euroopa Liiduga ühinemiseks.

Et see nii ka läheks, toetame ühenduse õigusaktide kohaldamist ja seda, et komisjon uuriks taotlust, esitaks oma tehnilise arvamuse ja otsustaks nõuetekohaselt, kas Kopenhaageni kriteeriumide täitmise põhjal on ka tegelikult võimalik liitumisläbirääkimisi alustada. Nii et loomulikult on Serbia see riik, kellel on piirkonnas kaalu ja kellel on meie arvates võimalus Euroopa Liiduga ühineda. Enamik nõukogust pooldas – kõnealusel juhul tehti seda ühehäälselt – ajutise lepingu jätkamist ja toetab innukalt Serbia assotsieerimist.

Mis puudutab Kosovot, siis, lugupeetud parlamendiliige, teie esitatud küsimus on seotud Hispaania sisepoliitikaga ja tema valitsuse riigisiseste otsustega. Nagu teate, esindan ma praegu nõukogu – mitte üht konkreetset riiki, vaid nõukogu –, ja seepärast arvan ma, et olenemata sellest, kas mul on need konkreetsed andmed siin olemas või mitte – ja vaevalt on mul neid selle arvu kohta, millele te viitasite –, ei saa ma praegusel juhul rääkida ühe riigi nimel, sest ma räägin Euroopa Liidu Nõukogu nimel, mis on Euroopa Liidu organ ja esindab 27 riiki.

Juhataja. – Küsimus nr 4, mille esitas **Jim Higgins** (H-0486/09)

Teema: troopiliste vihmametsade hävitamine

Pidades silmas detsembri Kopenhaageni kohtumisel toimuva ülemaailmse kliimamuutuse-teemalise arutelu tulemusi, kas nõukogu nõustuks, et kui Euroopa põllumajandus on üks süsinikdioksiidi heitmete põhjustajatest, siis Amazonase piirkonna troopiliste vihmametsade hävitamine kaalub Euroopa põllumajandustootmise kahjuliku mõju süsinikdioksiidi heitmete osas kaugelt üles?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Härra Higgins, nõukogu on teiega täiesti nõus, et põllumajandus ja metsade hävitamine on tegurid, mis mõjutavad süsinikdioksiidi õhkupaikamist.

Raske on öelda, kumb neist teguritest avaldab suuremat mõju. See on pigem teadusliku kui poliitilise arutelu küsimus. Igal juhul tuleb meetmeid võtta korraga mõlemas valdkonnas ja nii on see alati olnud.

Kui rääkida säästvast põllumajandusest, siis oleme edu saavutanud mõlemas valdkonnas. Sellest tulenevalt on muudetud koguni Euroopa Liidu maaelu arengu poliitikat. Ühise põllumajanduspoliitika reformi läbivaatamise raames peeti seda silmas niisuguste probleemide lahendamisel, mis seonduvad kliimamuutuse leevendamise ja sellega kohanemisega, ning nagu te teate, peetakse ühist põllumajanduspoliitikat Euroopa poliitika arendamisel oluliseks teguriks ja seda võetakse üldises kliimamuutuse käsitlemise poliitikas arvesse.

2008. aastal toetas nõukogu komisjoni ettepanekuid metsade hävitamise kohta ning komisjon tegi ettepaneku, et metsaalade kadumine – metsaalad vähenevad tõepoolest pidevalt ja väga kiiresti –, peatataks hiljemalt 2030. aastaks ja vihmametsade massilist hävitamist vähendataks 2020. aastaks vähemalt 50% võrreldes praeguse määraga.

Seetõttu peame aitama edendada metsade säästvat majandamist. Metsade hävitamise küsimuse käsitlemine on kindlasti eesistujariigi Hispaania üks eesmärke ning me mõistame, et on vaja kohaldada mõningaid Euroopa Liidu käsitluses olevaid vahendeid, näiteks õiguslikult mittesiduvat õigusakti igat liiki metsade kohta ning metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust käsitlevat Euroopa Liidu tegevuskava, milles nähakse muu hulgas ette õigusraamistiku loomine ebaseadusliku puidu sisseveo ärahoidmiseks.

Euroopa Liidu seisukoht vastab nendele põhimõtetele ning hoolimata sellest, kui suur või väike oli pettumus selle pärast, et mõningaid Kopenhaageni eesmärke ei suudetud saavutada, selgitati seal teatud tehnilisi küsimusi seoses sellega, kui oluline mõju on troopiliste metsade hävitamisel, mida tuleb arenguriikide süsinikdioksiidi õhkupaiskamise ärahoidmisel käsitleda olulisima tegurina.

Lisaks tuleb öelda, et konverentsil võeti vastu otsus meetmete kohta, millega vähendatakse metsade hävitamist ja toetatakse arenguriikide võimekuse parandamist.

Jim Higgins (PPE). – Ma soovin eesistujariigile Hispaaniale edu. Minu arvates alustasite te oma tööd sel nädalal väga hästi. ¡Viva España!

Lubage mul seoses esitatud küsimusega öelda, et puud on CO₂ sidujad, sest nad koguvad süsinikdioksiidi endasse. Mis puudutab Amazonase piirkonda, millest 60% asub Brasiilias, siis selle kurbloolisus seisneb selles, et kauni Amazonase metsa hoolimatu hävitamine on ilmselge. Seni on neist metsast hävitatud näiteks 4,1 miljonit km². Sellega kaotatakse ära CO₂ sidujad, hävitatakse elustiil, kui võtta arvesse, et Amazonase piirkonna põliselanikud indiaanlased sunnitakse lahkuma, ja põllumajandustootmise aspekti kohta teame, et sealsed tootmisstandardid ei vasta kaugeltki ELi nõuetele.

Nii et kas me kokkuvõttes saame tõepoolest midagi ette võtta või ainult räägime?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Härra Higgins, ma soovin öelda, et me nõustume teie mõtteavaldustega täielikult. Samuti soovin öelda, et bioloogilisest mitmekesisusest rääkides on eesistujariigi Hispaania eesmärk tegelikult edendada loodushoidu ja loodusvarade säästvat kasutamist, et meil oleksid paremad ja põhjalikumad tulevikuplaanid bioloogilise mitmekesisuse kohta. See on meie eesistumisperioodi üks põhipunkte, üks esmatähtsaid eesmärke.

Ma tänan teid hinnangu eest, et meie eesistumisperiood on hästi alanud. Lisaks pean ütlema, et komisjonil on kavas esitada käesoleva aasta alguses roheline raamat metsakaitse kohta. See võib olla väga oluline algatus ja me teeme siin tööd selle nimel, et reageerida nähtustele, mis põhjustavad kõnealuste piirkondade hävingut. Te nimetasite mõningaid asjaolusid, kuid neid on veel, näiteks metsapõlengutest põhjustatud kahju.

Arvesse tuleb võtta veel palju muid tahke, kuid on kindel, et praegu on oluline võidelda meie puude hävitamise vastu, et sellele keskendumine sobib hästi kokku bioloogilise mitmekesisuse strateegiaga ja et see on käesoleval aastal kahtlemata Euroopa Liidu üks peamisi tegutsemisvaldkondi.

Chris Davies (ALDE). – Ma toon sisse rõõmsamaid noote, sest Kopenhaageni konverentsi üks väheseid edukaid tulemusi oli üldine kokkulepe mehhanismi suhtes, mis võimaldab arenenud riikidel aidata rahalise panusega ära hoida troopiliste vihmametsade hävitamist.

Kas minister nõustub, et eesistujariigi Hispaania üks eesmärke peaks olema anda sellele kokkuleppele sisu ning tagada, et Euroopa näitaks üles algatusvõimet ja otsustaks, kui suure summa on ta valmis andma vihmametsade hävitamise ärahoidmiseks?

Franz Obermayr (NI). – (DE) Lugupeetud eesistuja, nagu me kõik teame, kehtestati süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks sertifikaadid, ja just seda minu küsimus puudutabki. Veidi aega tagasi tuli päevalvalgele, et heitkogustega kauplemise süsteemiga seoses esines kahtlaseid tehinguid ja kuritarvitusi. Kui põhjalikult on neid süüdistusi uuritud või kas neid on üldse uuritud ning kas on kavas sellega seoses midagi muuta?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Ma nõustun esimese sõnavõtjaga. Ma arvan, et see on kooskõlas meie poolt öelduga. Meil tuleb käsitleda küsimust troopiliste metsade hävitamisest arenguriikides. See on arenguriikide võimekuse parandamisel oluline tegur ja sealjuures on see kasulik neile endile. Seda tuleb teha põlisrahvaste ja kohalike elanike osavõtul ning riikliku metsanduskontrollisüsteemi kehtestamise kaudu.

Seega usun ma, et Kopenhaagenis saavutati selles küsimuses märkimisväärsed edusamme, ning me ei saa eitada, et Euroopa Liit hoiab oma eestvedaja- ja liidrirolli nii selles kui ka teistes küsimustes, mis seonduvad võitlusega kliimamuutuse vastu. Euroopa Liitu võib seoses Kopenhaageni konverentsiga kritiseerida selle eest, et ta on seal saavutatust liiga kaugel ees.

Euroopa Liit soovib käsitleda seda küsimust palju põhjalikumalt ning seega võtab ta mõistagi arvesse teie tõstatatud küsimusi, mis on tihedalt seotud Euroopa Liidu tegevusega kliimamuutuse vastases võitluses.

Nimetatud konkreetne juhtum jääb muidugi praktilise tegevuse valdkonda, s.o puudutab kliimamuutusega võitlemise meetmete rakendamist. Selle raames tuleb mõistagi püüda ära hoida tegevust, millega võidakse konkreetseid meetmeid kuritarvitades nende eesmärgi kahjustada, ning see on üks probleemidest, mis võib esile kerkida selle või ükskõik millise muu meetme puhul. Ka niisuguste juhtumite jälgimine meetmete rakendamisel on meie kohustus.

Juhataja. – Küsimus nr 5, mille esitas **Liam Aylward** (H-0487/09)

Teema: Euroopa tasandi meetmed Alzheimeri tõve vastu võitlemiseks

Euroopas kannatab hinnanguliselt 8,6 miljonit inimest neurodegeneratiivsete haiguste nagu Alzheimeri tõve all ning Euroopa rahvastiku vananemise tõttu suureneb kannatajate arv jätkuvalt.

Kas nõukogu võiks esitada täiendavaid andmeid hiljuti väljakuulutatud nende haiguste vastu võitlemise ühise kavandamise algatuse kohta? Milline on nõukogu nägemus kooskõlastatud Euroopa meetmetest, mis vähendaksid patsientidel ning nende perekondadel ja hooldajatel lasuvat koormust?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Nõukogu peab Alzheimeri tõbe ja neurodegeneratiivseid haigusi üldiselt väga oluliseks teemaks.

Selle haiguse kontrolli all hoidmine peab olema Euroopa Liidu jaoks oluline eesmärk, kui võtta arvesse ka seda, et haigusjuhtude arv suureneb vanuse kasvades järsult ja alates 75. eluaastast kahekordistub see iga viie aasta järel. Euroostati hinnangute kohaselt kahekordistub 65 aastaste või vanemate haigestunute arv Euroopa Liidus aastatel 1995–2050.

Härra Aylward, teie küsimusel on kaks külge. Ühelt poolt on neurodegeneratiivsete haiguste ja täpsemalt Alzheimeri tõve jaoks vaja ühise kavandamise katsealgatust, mida nõukogu on ka juba alustanud. Seda on nimetatud Hispaania eesistumise kavas, millega te olete tutvunud. Nagu teate, esitas komisjon seda arvesse võttes ettepaneku, mis võeti vastu nõukogu 2009. aasta detsembri järeldustes. Nõukogu võttis selle katsealgatuse raames arvesse ka Euroopa Parlamendi resolutsiooni. Teiselt poolt, mis puudutab Euroopa tegevuse kooskõlastamist, on nõukogu samuti nõus, et meil tuleb ilmselgelt Euroopa tasandil koostööd teha, et võidelda selle ja teiste sarnaste haiguste vastu, eelkõige selleks, et vähendada patsientide ja nende perekondade koormat. Arvutuste kohaselt mõjutab iga selle haiguse all kannataja kolme pereliiget, arvestades, et neil on kohustus tema eest hoolitseda. Seepärast on oluline teha antud küsimuses Euroopa tasandil koostööd.

Nõukogu poolt 2008. aastal vastu võetud ühisaruandes sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse kohta võtsid liikmesriigid kohustuse suurendada juurdepääsu kvaliteetsetele teenustele, et aidata tasakaalustada avaliku ja erasektori panust ning ametlikku ja peresisest hooldust. Liikmesriigid on aru saanud, et koduste või omavalitsuste kaudu korraldatavate hooldusteenuste osutamine on parem või eelistatum kui teenuste osutamine hooldusasutustes, ehkki samal ajal on tõsi ka see, et nende kvaliteetsete teenuste osutamine on paljudele liikmesriikidele jätkuvalt keeruline.

Mida nõukogu ja Euroopa Liit tegid, on see, et nad esitasid nimetatud suunised selle haiguse kohta.

Liam Aylward (ALDE). – Te ütlesite õigesti, et hinnanguliselt on 2050. aastaks dementsuse all kannatavate inimeste arv Euroopas kaks korda suurem.

Seepärast on oluline, et liikmesriikide valitsused aitaksid rahuldada dementsuse all kannatavate inimeste vajadusi ja tagaksid möödapääsmatu abi hooldajatele.

Praegu ei ole aga paljudel Euroopa Liidu riikidel kavasid dementsust käsitlevate riiklike strateegiate väljatöötamiseks. Seega on minu küsimus järgmine: kuidas konkreetselt toetab nõukogu liikmesriike dementsuse muutmisel esmatähtsaks rahvatervise küsimuseks?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Meil on Hispaania eesistumisperioodil kavas aidata kaasa sellele, et algatataks direktiiv uudsete ravimeetodite ja abi kohta krooniliste ja mittenakkavate haiguste puhul. Me peame seda direktiivi väga oluliseks. Seda teemat tuleb käsitleda kõrgeimal tasemel ning seepärast peab see käima käsikäes patsientide ravi kvaliteedi parandamist ja nende turvatunde suurendamist käsitlevate algatuste edendamise ja rahvatervise kõrgetasemelise tööühma tegevusega.

Euroopa Liidul ei ole sageli selles küsimuses volitusi ning seepärast tuleb meil anda abi juhendamise, kooskõlastamise, liikmesriikide poolt neurodegeneratiivsete haiguste, eriti Alzheimeri tõve jaoks võetud meetmete koostoitme tekitamise ja ka kaudse toetuse kaudu.

Tõsi on see, et liikmesriigid peavad tagama kõige otsesema abi näiteks perekondadele ja vahel ka vabaihendustele, ehkki vabaihendustel on võimalik ELi rahvatervise programmi raames saada juurdepääs konkreetsetele fondidele. See on samuti huvitav, kuigi kaudne viis, kuidas aidata haiguse all kannatajaid ja nende peresid, keda puudutab Alzheimer ja teised degeneratiivsed haigused väga otseselt ja kes vajavad sellepärast abi.

Jim Higgins (PPE). – Ma tänan nõukogu vastuse eest. Kas ma tohin nõukogult küsida, kuidas ta suhtub Alzheimeri tõbe põdevate patsientide toitmisel sondiga. See on Ühendkuningriigis ja Iirimaa väga levinud tava. Ma ei tea, milline on olukord mujal Euroopas

Me räägime siinjuures sonni viimisest makku. Nõukogu esindaja rääkis suunistest. Suunised ja standardid on väga olulised, kuid seda toimingut põhjendatakse sellega, et nii antakse patsientidele piisavalt toitu ja sellega kindlustatakse nende eluspüsimine, ehkki nad on dementsed – nad on keeldunud söögist ja nii edasi. Minu jaoks on selles aga midagi väga kummalist. Kuidas teie sellesse suhtute ja kas teil on kavas kehtestada selle kohta normid?

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Võttes arvesse, et neurodegeneratiivsed haigused puudutavad suurt hulka inimesi ja kahjuks ei ole mõnel riigil piisavaid vahendeid nende haiguste diagnoosimiseks ja raviks, soovin ma küsida, kas te pooldate seda, et loodaks Euroopa ravikeskused, mis patsientide järjest suurenevat hulka silmas pidades aitaksid edendada selle valdkonna teadusuuringuid ja leida lahendusi nende haiguste ennetamiseks ja raviks.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Need kaks teemat, mille parlamendiliikmed tõstatasid, nõuavad ilmselgelt teaduslikku arvamust, kui nii võib öelda. Ma usun, et selleks on Euroopa Liidus olemas rühmad ja algatused, mis kujutavad endast sobivat foorumit teie esiletoodud soovitude ja tähelepanekute käsitlemiseks. Selleks võib olla näiteks katsealgatus neurodegeneratiivsete haiguste ja eriti Alzheimeri vastu võitlemiseks, mille kohta esitas komisjon ettepaneku nõukogu soovituseks, mis on praegu valmimas.

Teisest küljest, nagu teate, nimetasin ma enne seoses krooniliste ja mittenakkavate haigustega ühise kavandamise kõrgetasemelist tööühma. See tööühm jälgib hoolikalt nimetatud katsealgatust, et teha kindlaks ja täpsustada mõningaid küsimusi ning võimaldada seega langetada konkreetsemaid otsuseid näiteks nendes küsimustes, millele te oma sõnavõttudes viitasite. Ma arvan, et see on õige koht selle teema käsitlemiseks.

Praeguseks on kõrgetasemeline tööühm saavutanud kokkuleppe lähenemisviisis ja strateegilises uuringuprogrammis. Selles osalevad 24 riiki ning praegu loovad nad oma juhtimisstruktuure ja töötavad välja tegevuskava. Tööühma järgmine kohtumine toimub Hispaania eesistumisperioodil ning ma usun, et pärast seda saab ta käsitleda neid küsimusi, mida te tõstasite, väga konkreetselt, vahetult ja kiiresti.

Ma arvan, et see tööühm on õige koht ja õige foorum. Just see ongi tema eesmärk. Just selleks kõrgetasemeline tööühm loodigi – et töötada välja ja valmistada ette tulevase otsuseid.

Juhataja. Ma mõistan, et härra Higgins ei ole ilmselt rahul, kuid arvan, et tegemist on keerulise teemaga, mis vääriks tõenäoliselt eraldi arutelu tulevikus.

Juhataja. – Küsimus nr 6, mille esitas **Harlem Désir** (H-0489/09)

Teema: ettevõtete sotsiaalne vastutus

Seoses 10.–11. novembril 2009 Stockholmis toimunud konverentsiga „Protect, Respect, Remedy” esitasid praegune eesistujariik ja tulevane eesistujariik Hispaania Euroopa Liidule ja liikmesriikidele üleskutse võtta endale liidriroll ettevõtete sotsiaalse vastutuse küsimuses. 2007. aasta märtsis nõudis Euroopa Parlament, et kehtestataks mehhanism, mis hõlbustaks ettevõtete kuritarvituste ohvritel Euroopa kohtutes hüvituse nõudmist, laiendataks firmajuhtide kohustust minimeerida oma tegevuse negatiivset mõju keskkonnale ja inimõigustele ja kehtestataks rahvusvahelisel tasandil täpsed aruandlusnõuded. Oma deklaratsioonis rõhutab nõukogu tehtud edusamme ja samas toonitab ka vajadust tegutseda sellise ühise raamistiku väljatöötamise nimel, milles nähakse selgesõnaliselt ette riikide kaitsekohustus ning tagatakse ärimaailmas inimõiguste austamine ja karistused rikkumiste eest.

Milliseid õiguslikult siduvaid vahendeid kavandab nõukogu selleks, et ettevõtted täidaksid hoolikuse ja aruandluse nõuet ning saaksid karistada, kui nad rikuvad oma vastutusalas inimõigusi ja keskkonnanõudeid?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Ma juhin tähelepanu ettevõtete sotsiaalset vastutust käsitlevale konverentsile, mis toimus 10. ja 11. novembril 2009. aastal Stockholmis.

Konverentsi korraldanud eesistujariik Rootsi ja toona tulevane eesistujariik Hispaania jõudsid järeldusele, et Euroopa Liit peaks selles võtma endale üleilmse liidri rolli ja näitama eeskuju selles valdkonnas, millele härra Désir oma küsimusega tähelepanu juhtis. Tegemist on ettevõtete sotsiaalse vastutusega, mis on seotud turgude loomise, korruptsioonivastase võitluse, keskkonnakaitse ning inimväärikuse ja inimõiguste kaitsega töökohal, eriti kui võtta arvesse, et Euroopa Liidu majandus on maailma suurim ja Euroopa Liit on suurim arenguabi andja. Paljud rahvusvahelised ettevõtted asuvad just Euroopas. Euroopal on kõik eeldused, et liider olla.

Sotsiaalne vastutus koosneb kolmest osast: kaitsest, austamisest ja hüvitamisest. Riik peaks kaitsma ning see tähendab inimõiguste rikkumist käsitlevaid õigusakte ja eeskirju, eriti kui rikkumisi on toime pannud ettevõtted. Ettevõtted peavad inimõigusi austama ning kõikidel asjaosalistel tuleb tagada juurdepääs piisavatele abinõudele, millega inimõigusi kaitsta ja edendada.

Ma soovin esile tuua asjaolu, et meil on nüüd olemas veel üks vahend – Euroopa Liidu põhiõiguste harta, mis on õiguslikult siduv ja mis tähendab, et esimest korda on – sealhulgas Euroopa tasandil – olemas kaitsevahend sotsiaalset vastutust käsitlevates küsimustes.

Sealjuures on vajalik kõigi asjaosaliste osalemine. Vaja on jätkata dialoogi kolmandate riikide, kodanikuühiskonna, liitude ja ettevõtetega, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega, et luua kontseptsioon, mis hõlmab kolme nimetatud elementi: kaitset, austamist ja hüvitamist. Eesistujariik Hispaania edendab neid ka edaspidi. Täpsemalt korraldab ta 25. ja 26. märtsil Palma de Mallorcas konverentsi, mille raames käsitletakse ettevõtete sotsiaalse vastutuse kinnistamise küsimust, lähtudes selle seosest tööturu osapoolte dialoogiga.

Konverentsi raames uuritakse võimalust lisada see raamistik nende vahendite nimekirja, mida EL ja liikmesriigid saaksid kasutada oma eesmärkide saavutamiseks, sealhulgas selliste küsimuste lahendamiseks, mis seostuvad teemaga, millele täna hommikul Hispaania eesistumise tegevuskava tutvustamisel viidati, nimelt ELi 2020. aasta strateegiaga. Ka sellesse peab olema kaasatud sotsiaalse vastutuse eesmärk.

Harlem Désir (S&D). – (FR) Aitäh vastuse eest, minister. Ma tunnustan teid algatuse eest, mille mõte on korraldada märtsis Palma de Mallorcas konverents, sest see on järg Stockholmi konverentsile.

Küsimus seisneb selles, et me peame võitlema rahvusvaheliste ettevõtetega. Nagu te ütlesite, peab Euroopa asuma ettevõtete sotsiaalse vastutuse valdkonnas liidri kohale, kuid samuti peab ta asuma liidri kohale seoses väljaspool Euroopat asuvate Euroopa ettevõtete tegutsemisviisiga. Probleemiks on asjaolu, et need tüürettevõtted on iseseisvad juriidilised isikud. Kas te olete valmis töötama välja õigusakti, mille kohaselt oleksid emaettevõtted kohustatud vastutama mujal maailmas asuvate tüürettevõtete tegutsemisviisi eest, kui need ei täida oma keskkonna- ning inimõiguste või töötajate õiguste austamise kohustusi? Kui seda kohustust ei kehtestata, hiilivad Euroopa ettevõtted mujal maailmas asuvate tüürettevõtete tegutsemisega mööda kõnealusest ettevõtete sotsiaalse vastutuse võrgust, mida Euroopa püüab edendada.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Ma arvan, et Euroopa Liidul tuleb aidata kaasa parimate tavade väljakujunemisele Euroopas ja tänu sellele tehakse õigusakti ettepanekuid, mis võivad aidata olukorda parandada.

Me peame võtma arvesse sotsiaalse vastutuse seda osa, mida me nimetame õiguslikult siduvaks ja mis käsitleb eeskätt inimõiguste austamist. See hõlmab aga ka vabatahtlikku osa, mis koosneb valikulistest meetmetest. Seepärast on oluline, et nende küsimuste käsitlemiseks loodaks nii Euroopa tasandil kui ka mujal foorumid. Mõned neist on juba töös. Näiteks tuleb liikmesriikide kõrgetasemeline töörühm kokku iga kuue kuu järel, et jagada sotsiaalse vastutusega seotud kogemusi.

Samuti arvan, et majanduskriisi taustal on veelgi olulisem järgida neid põhimõtteid ning teha tööd konkurentsivõime ja keskkonnakaitse parandamiseks, sidudes need sotsiaalse kaasatusega. Seda peaks tegema iseäranis 2010. aastal, mis on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta.

Ma arvan, et see peaks olema lähtepunktiks ning et just nimelt selle sündmuse raames, mis on ikka veel teatud määral uute ideede elluviimise kohaks, peaks välja kujundama neid foorumeid, kus kõik asjaosalised osaleksid dialoogis, mille tulemusel töötatakse välja uued meetmed. Mis puudutab aga dialoogi, mis on täiesti möödapääsmatu, siis arvan, et peaksime dialoogi selles etapis võtma ühiseid meetmeid, mida seni ei ole peaaegu üldse tehtud.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Mul on hea meel ministri soovitusel tuua esile parimaid tavasid. Me kõik teame, et ELi rahvastik vananeb kiiresti ja et ettevõtted peavad hoolitsema nende inimeste tervise eest, kes on pikka aega töövõimetud. Kas nõukogul on kavas avaldada ettevõtetele survet, et nad kasutaksid pensionil olevate inimeste abi? See võimaldab neil olla endiselt aktiivsed ja mitte lõpetada pensionieas töötamist.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Lugupeetud eesistuja! Küsimus, millest te rääkisite, on köitnud meie tähelepanu väga kaua. Paljut sellest, mida öeldi, oleks pidanud rääkima 10 või 15 aastat tagasi. Mul on selle kohta konkreetsed küsimused. Kas te nõustute, et selleks, et ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohustust õigesti rakendada ja teha selle vastuvõtmine nähtavaks, on vaja nii karistusi kui ka stiimuleid? Kas te olete seisukohal, et Euroopa Liit võiks kehtestada nn nimetamise ja häbistamise korra? Kui me võtame arvesse, kui palju tooteid sildistatakse, siis kas teie arvates oleks võimalik viidata ettevõtete toodetel selgelt asjaolule, kas ettevõtte järgib ettevõtete sotsiaalse vastutuse põhieeskirju või rikub neid? Me oleme harjunud paljude teistsuguste siltidega. Miks mitte kasutada seda meetodit ka sotsiaalsete teemade puhul?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Ma nõustun esimese sõnavõtjaga ning usun, et see on aluseks sellele, mida ma nimetasin Euroopa Liidu dialoogiks kolmandate riikide, kodanikuühiskonna, ametiühingute, ettevõtete ja kõigi huvitatud isikutega, ning muidugi on täiesti endastmõistetav nende inimeste osalemine, kellele te viitasite, austatud parlamendiliige.

Ma usun, et on aeg arutada seda teemat, millele te viitasite, kuid arvan, et seda tuleks teha koos kõikehõlmava lähenemisega küsimusele, mida hakatakse arutama tõenäoliselt esimest korda või õigemini peaaegu esimest korda kõrgetasemelises töörühmas, millele ma viitasin, ja märtsis toimuval konverentsil. Ma arvan, et arutelu peaks toimuma just seal ja see on parim viis meie eesmärkide saavutamiseks.

Mõnikord on parem kasutada stiimuleid, mõnikord jälle karistusi. Karistamise tee ei ole alati parim. Ma arvan, et see nõuab terviklikku uurimist, sest olen seisukohal, et vajame terviklikku ülevaadet ja mitmesuguseid meetmeid – mitte üksikutele järgnevaid üksikuid meetmeid, vaid lõppkokkuvõttes terviklikku ülevaadet kogu probleemist ja selle aluseks olevast küsimusest – mis hõlmab endas head võimalust –, s.o sotsiaalsest vastutusest.

Juhataja. – Küsimus nr 7, mille esitas **Hans-Peter Martin** (H-0491/09)

Teema: ELi finantsjärelevalve

Euroopa Keskpanka president Jean-Claude Trichet ütles esmaspäeval, 7. detsembril 2009 Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjonis ELi finantsjärelevalve ja ELi rahandusministrite kokkuleppe kohta: „See ei ole tingimata kõige parem lahendus”, kuna kavandatavate ELi asutustele ei ole näiteks määratud otseseid volitusi.

Kuidas tagab nõukogu, et rahvusvaheliselt tegutsevad pangad, kindlustusandjad, finantsteenuste osutajad, investeerimisfondid ja riskifondid ei jää jätkuvalt killustatud riiklike pädevuste tõttu tulemusliku järelevalve alt välja?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (ES) Härra Martin, ma olen veendunud, et EL võtab Euroopas piisavalt finantssüsteemi järelevalve meetmeid, ja tuleb silmas pidada, et meil on tulnud välja rabeleda raskest kriisist. EL lähtub nende meetmete elluviimisel kahest olulisest aspektist, mis on sätestatud finantsjärelevalvet käsitlevates direktiivides – kuues direktiivis, mille komisjon eelmisel aastal välja töötas ja mis vajavad praegu nõukogu ja Euroopa Parlamendi kokkulepet. Meil on kavas see kokkulepe saavutada Hispaania eesistumisperioodil. Seepärast arutame seda peamiselt parlamendiga.

Ühelt poolt kindlustatakse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu kaudu nn makrotasandi usaldatavuse järelevalve, millega tahetakse ära hoida rasked kriisid, et tagada finantsstabiilsus ja vähendada finantssüsteemi häireid. Teiselt poolt on olemas mikrotasandi usaldatavuse järelevalve, millele minu arvates härra Martin oma küsimuses esmajoonel viitas.

See hõlmab kolme Euroopa asutust, mis käsitlevad pangandus-, kindlustus- ja väärtpaberituru valdkonda. Selle järelevalvega tahetakse tagada põhjalikum järelevalve – vabandust, et ma kordan – ja vähendada häireid üksikutes finantsüksustes, kaitses sellega niisuguste üksuste kliente.

Nagu ma ütlesin, kiitis nõukogu ühise seisukoha nimetatud küsimuses lõplikult heaks. Kõigepealt andis nõukogu eelmise aasta oktoobris poliitilise kinnituse ja poliitilise kindluse makrotasandi järelevalve suhtes ning detsembris tegi ta sedasama mikrotasandi järelevalve ja kogu õigusaktide paketi suhtes. Nagu ma ütlesin, kohaldatakse selle suhtes tavapäraselt õigusloomekorda ning seega parlamendi ja nõukogu kokkulepet.

Need kolm komiteed peaksid olema paigas ja töötama. Me soovime, et need direktiivid võetaks võimaluse korral vastu juba Hispaania eesistumisperioodi esimesel poolel, kuid igal juhul peaksid nimetatud komiteed olema paigas ja töötama enne 2010. aasta lõppu. See on nõukogu eesmärk.

Sellest tulenevalt loodame, et meie koostöö Euroopa Parlamendiga on viljakas, et me saaksime astuda suure sammu edasi ja viia lõpule see protsess, mis minu arvates on ajaloolise tähtsusega ja kooskõlas ka nende hoiakutega, mis on tekkinud väljaspool Euroopat, G 20-s, sest Ameerika Ühendriigid valmistavad ette samasugust õigusakti. Me usume, et see on üks neist probleemidest, mis meil tuleb lahendada, et saaksime ära hoida niisuguseid kriise nagu praegune, mis tekkis finantssüsteemi reguleerimise puudumise ja nagu parlamendiliige enne ütles, finantssüsteemi teatud liidrite vastutustundetuse tõttu.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Aitäh märkuste eest, härra López Garrido. Te nimetasite Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu makrotasandi usaldatavuse järelevalvet. Te teate kindlasti, et selle kohta on tehtud juba palju kriitikat. Esiteks on kritiseeritud selle nõukogu suurust, sest taas pandi institutsioon kokku Euroopale tüüpilise proportsionaalsuse süsteemi alusel. Kas ka teie näete siin sarnaselt paljude teistega ohtu, et tõenäoliselt ei saa see nõukogu tõhusalt töötada?

Teine Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga seotud probleem seisneb tema sõltumatuse puudumises. Kas te saaksite enda arvates Hispaania eesistumisperioodil astuda veel sammu edasi ning püüda tagada tema suurem sõltumatus ja teha sobivaid muudatusi nõukogu suuruses, sest praegusel kujul on tal vaevalt võimalik tulemuslikku tööd teha?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (ES) Minu arvates tegi komisjon juba ettepaneku. Lõpuks saavutati nõukogus selle suhtes üksmeel ja kokkulepe. See ei olnud lihtne. Eesistujariik Rootsi ja komisjon tegid kõvasti tööd, et see kokkulepe majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus saavutada, ja lõpuks see õnnestus neil. Nüüd on see siin Euroopa Parlamendis ja nagu te koos teiste sõnavõtjatega esile tõite, peab parlament selle suhtes seisukohale asuma.

See on koht kokkuleppe saavutamiseks kahe poole vahel. Meil on nõukogus üksmeel ja eks näis, kas me saavutame üksmeele ka Euroopa Parlamendiga.

Ma arvan, et need küsimused, mida te siin tõstasite, on nagu teisedki täiesti põhjendatavad ja arutatavad ning ma olen kindel, et me saavutame liidu kahe organi – nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel kokkuleppe, sest see on väga vajalik.

Seán Kelly (PPE). – Mis puudutab väljapakutud finantsjärelevalvet, siis kas eesistujariik Hispaania võiks kaaluda selle raames soovitude esitamist parimate tavade kohta, et kehtestada suurte pankade tegevjuhtide palga ülemmäär ning piirata ka veidrat preemiate maksmise kultuuri, mis tekitas palju raskusi ja lükkas meid sellesse mülkasse, kus me praegu oleme?

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja, härra López Garrido! Ma soovin seostada Euroopa Liidu finantsjärelevalve küsimuse investeerimisfondide, sealhulgas Euroopa Liidus Londoni Citys

asuvate fondide spekulatiivse tegevusega. Artiklites räägitakse, et fondijuhid võtavad tehingute sõlmimisel aluseks euro väärtuse languse, Kreeka valitsuse ja teiste võlakirjad, riigivõlad ja eelarvepuudujäägid ning raskendavad seega laenamist.

Kas te saate mulle seepärast öelda, milliseid konkreetseid meetmeid saab võtta Euroopa Liidu liikmesriikide majanduse kaitsmiseks suure riskiga investeerimisfondide, sealhulgas Euroopa Liidus asuvate fondide rünnakute eest?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Jah, ma arvan, et finantsüksuste parima tava üle on täiesti võimalik arutleda. Me alustame just arutelu, mille keskmes on kõnealused finantsjärelevalvesüsteemid, ning ma usun, et see on suurepärane võimalus töötada nende põhimõtete kohaselt ning aidata muu hulgas nimetatud direktiivide raames kaasa mõningate probleemide lahendamisele, mida te, härra Kelly, esile tõite.

Samuti usun, et nendesse direktiividesse, mida te siin saalis arutada saate, on võimalik kaasata ka ettepanek, mille tegi teine sõnavõtja. Seda saab teha näiteks riskifondide määruse raames, mis jääb arutluse all olnud järelevalvenõuete valdkonda, või maksuparadiiside kaotamise raames, millest rääkis nõukogu praegune eesistujariik täna hommikul.

Kõik need ideed, mida te välja pakkusite, on õiged ja sobivad suurepäraselt siin saalis järgmistel kuudel aset leidvasse arutellu, mis käsitleb reformi, või nagu Euroopa Ülemkogu seda nimetas – finantsüsteemi järelevalve täielikku ja tõelist reformi. Nii et see on põhjalik ja oluline reform, kus on ruumi kõikidele olulistele küsimustele ja aruteludele, mida te esile tõite.

Juhataja. – Küsimus nr 9, mille esitas **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0496/09)

Teema: finantsolukord Kreekas ja euroala roll

Hiljutisel Euroopa tippkohtumisel tehtud avaldused, mis käsitlesid finantsolukorra tõsidust Kreekas ning toetuse andmist sarnases olukorras olevatele riikidele, olid vastukäivad. Kui kantsler Merkel rõhutas kõigi euroala riikide ühist vastutust ühes oma liikmesriikides toimuva eest, siis peaminister Reinfeldt väitis, et olukord Kreekas on „riigi siseprobleem ning selle peab lahendama riik ise”.

Milline on eesistuja arusaam liikmesriikide, eeskätt euroala liikmete solidaarsusest, kui ühte neist ähvardab maksevõimetus? Kas peetakse asjakohaseks anda valitsustele tagatise ja laenu Euroopa Keskpankangast, et vältida spekulatiivset kasusaamist ning võimaliku krediitvõimelisuse vähenemise kahjulikke tagajärgi liikmesriikides, kellel ei õnnestu vähendada riigivõlga?

Kas lisaks stabiilsuse ja kasvu paktis ette nähtud sanktsioonidele on vaja kehtestada tugevdatud ennetav kontroll ning tööhõivet ja kasvu toetavad meetmed suure võlakoormaga riikides enne, kui nende finantsolukord muutub väga problemaatiliseks?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Euroopa Liidu aluslepingutes on pädevusvaldkonnad selgelt ära jaotatud. Liikmesriikide majanduspoliitika on liidu ühishuvi, kuid samas on riigieelarve iga riigi enda pädevuses.

Arvestades, et liidu 16 riigis on käibel ühisraha ning samal ajal on rahaliidu idee sätestatud Maastrichti lepingus peamise kõikehõlmava eesmärgina, on mõistagi olemas eeskirjad, mida liikmesriigid peavad oma eelarve puhul järgima, sest need mõjutavad kogu majandust ja rahasiüsteemi.

Seepärast on vaja ülemäärast riigieelarve puudujäägist hoiduda, sest see on majandus- ja rahaliidu toimimise jaoks mõõdapääsmatu, ning sealjuures tuleb tunnistada, et neist kahest – majandusliidust ja rahaliidust – on viimane palju rohkem arenenud.

Sellepärast on olemas stabiilsuspakt ning sellepärast oli omal ajal Maastrichti lepinguga, praegu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 123 eelarvepuudujääk keelatud ja samuti on Euroopa Keskpangal ja euroala liikmesriikide keskpankadel keelatud anda laenu selle eelarvepuudujäägi katmiseks. Lepingus on veel öeldud, et ei liit ega liikmesriigid võta endale teise liikmesriigi keskvalitsuse või muu riikliku ameti kohustusi ega täida neid.

Seepärast peab iga liikmesriik allkirjastama ise oma võlakohustuse ja nõukogu on kinnitanud, et seda peavad tegema kõik liikmesriigid. Nõukogu on kindel, et Kreeka ja teised liikmesriigid teevad vajalikud otsused, et parandada oma majanduse tasakaalu ning säilitada riigis tugev majandus- ja finantskeskkond.

Tuleb mees pidada, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames on põhjendatud juhtumite puhul ette nähtud ka majanduspoliitika järelevalve. Nõukogu arutab Kreeka juhtumit loodetavasti veebruaris. Tõenäoliselt võetakse siis – sõltudes siiski komisjoni algatusõigusest – soovitusel vastu ning töötatakse välja strateegiad, nii et Euroopa Liit saaks väljendada oma huvi ja osalemist rasketes olukordades või tingimustes, milles teatud liikmesriigid on.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja, härra López Garrido! Te tuletasite meile meelde aluslepingute artikleid, mis puudutavad ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust. Parlament teab neid artikleid. Ma arvan aga, et te võiksite anda mulle rohkem teavet selle kohta, mida härra Zapatero silmas pidas, kui ta rääkis solidaarsusest euroalal ja solidaarsusest riikides, kellel on teatud finantsprobleemid. Kas oleks ehk võimalik arutada keskuse ja piirkondade vahelise parema finantsalase koordineerimise võimalust, kui rääkida toetustest? Kas oleks ehk võimalik saavutada parem eelarvealane koordineerimine, et hoida ära maksu- ja sotsiaaldumpingut, mis koormab juba niigi Euroopa Liitu ning millel on osale riikidele suur mõju? Kas te saate mulle täpsemalt selgitada, mida te ütlesite enne seoses sellega, mida härra Zapatero pidas silmas solidaarsuse all?

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Euroopa Liit on selline maailma piirkond, kus viiakse solidaarsust ellu väga nähtavalt. Näiteks Kreekas või minu kodumaal Hispaanias oleme kogenud suurt solidaarsust Euroopa Liidu poolt näiteks Euroopa struktuurifondide ja teiste fondide kaudu, mis on jätkuva Euroopa solidaarsuspoliitika olulised osad.

Midagi nendesarnast mujal maailmas ei ole. Need on võimaldanud saavutada märgatavat edu paljudes riikides ja see on riikidele turgude avamisel tervikuna kasuks tulnud. Samal ajal on teatud summasid kasutatud ka piirkonna ajakohastamiseks. See on väga selge näide solidaarsusest. Nende fondide vahendeid tuleb muidugi kasutada korrektselt ja seda jälgib ka Euroopa Liit. See on täiesti endastmõistetav. Seega on solidaarsus olemas.

Teist laadi solidaarsus tuleneb selgelt aluslepingust. Te viitasite konkreetsetele lepingule. Aluslepingus on sätestatud liikmesriikide kohustus koordineerida oma majandus-, sotsiaal- ja tööhõivepoliitikat. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 5 on selgelt välja toodud ka Euroopa Liidu solidaarsuse põhimõte – koordineeritud majanduspoliitika, mis saavutatakse ühise arutelu ja eesmärkide ühise vastuvõtmise kaudu.

Paljude Euroopa riikide praegused kriisi tagajärjel tekkinud probleemid ei oleks olnud nii rasked, kui majandusliit oleks palju varem olemas olnud. Majandusliit lakkas toimimast. Rahaliit arenes edasi, kuid majandusliidu areng peatus ning Euroopa Liidus ei tekkinud majanduspoliitika koordineerimise koostõimet, mis lühidalt öeldes oleks pidanud tekkima. Just see on aluslepingus lõppkokkuvõttes ette nähtud.

Euroopa 2020. aasta strateegia raames tuleb meil leppida kokku eesmärkides, mis puudutavad investeringuid haridusse, spetsialiseerumist ja tööjaotust ning võitlust kliimamuutuse vastu, kuid samuti tuleb neis asjades kokku leppida solidaarselt ja solidaarsuse pärast. Solidaarsust näidatakse Euroopa maailmajaos ja Euroopa Liidus, mis peab olema alati nii ühtne kui võimalik, selgelt. See aga ei tähenda mõistagi, et lepinguga ei saaks nõuda liikmesriikidelt vastutustunnet riigivõla või laenu suhtes. Selle eest peab loomulikult iga riik vastutama. Samas on olemas turu, sotsiaalpoliitika, struktuuripoliitika, regionaalpoliitika ning tulevikus loodetavasti ka majandus-, sotsiaal- ja tööhõivepoliitika koordineerimise kontekst, mis on kahtlemata ka solidaarsuse kontekst.

See on liidu solidaarsuspoliitika kõige sobivam, põhjalikum ja igakülgsem vorm.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Ma soovin esitada siiski veel ühe küsimuse, sest te ütlesite, minister, et Kreekas valitsev raske olukord tuleb käesoleva aasta veebruaris komisjoni koosolekul arutlusele. See on tõsi, et Kreeka kriis on väga raske, kuid me kõik teame hästi, et see võib kahjuks levida ka teistesse riikidesse. Ma tahaksin küsida järgmist: kas te ei peaks lisaks komisjoni arutelule alustama sisukamat arutelu Euroopa Keskpangaga? Ma arvan, et ka see on oluline organ, mis peaks olema Kreeka olukorda arvestades innukam.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Ma arvan, et iga organil on oma tööülesanded. See on Euroopa majandus- ja rahaliidu ülesehituse juures kõige olulisem omadus ning see annab talle lisaks ka usaldusväarsuse.

Tõsi on see, et nõukogu arutab Kreeka juhtumit. Mõistagi teeb ta seda sellepärast, et tegemist on liidu ühe liikmesriigiga, ja see, mis toimub ühes Euroopa riigis, mõjutab ilmselgelt meid kõiki. Meid mõjutab ka väljaspool Euroopat asuvates riikides toimuv, rääkimata kohast, mis kuulub ühtsesse turgu ja kus on käibel 16 riigi ühisraha.

Endastmõistetavalt arutatakse seda aluslepinguga sätestatu piires ning lisaks arvestatakse eelarve- ja majandusstrateegiat, mida peetakse praegustes oludes sobivaks ja kõnealusel juhul Kreeka jaoks soovitatavaks. Kahtlemata on see talle ka kasulik.

Euroopa Keskpagale on aluslepingus ette nähtud oma kohustused, mis puudutavad rahanduse ja hindade stabiilsust, ning ta on selles sõltumatu. Euroopa Keskpanga sõltumatus on Euroopa Liidu oluline põhimõte, mis teeb meie majandus- ja finantssüsteemi ning meie ühise euro väga usaldusväärseks. Seda sõltumatuse kriteeriumit tuleks austada, sest see on mitu aastat tagasi Euroopa Liidus vastu võetud majandus- ja rahaliidu aluspõhimõte.

Juhataja. – Lugupeetud minister, suur tänu, et osalesite oma eesistumisperioodi esimeses infotunnis.

Küsimustele, millele ajapuudusel vastata ei jõutud, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Sellega on infotund lõppenud.

(Istung katkestati kell 19.15 ja seda jätkati kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSATSAGAROPOULOU

asepresident

13. Parlamendikomisjonide koosseis (vt protokoll)

14. Türgi demokratiseerimisprotsess (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused Türgi demokratiseerimise teemal.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Lugupeetud daamid ja härrad! Mul on hea meel kõnelda siin istungisaalis Euroopa Liidule ülimalt olulisel teemal, mis puudutab suhteid Türgiga ja täpsemalt Türgi demokratiseerimist. Viimane on arutelu peamine eesmärk ning otseselt – just otseselt, mitte üksnes kaudselt – liiduga seotud küsimus, arvestades, et Türgi on kandidaatriik.

Türgi on kandidaatriik, kes on pidanud mitu aastat läbirääkimisi Euroopa Liiduga ühinemiseks. Teatavasti on Kopenhaageni poliitiliste tingimuste hulgas nõue, et liiduga ühineda soovival riigil peavad olema stabiilsed poliitilised institutsioonid ning ta peab tagama demokraatia, õigusriigi põhimõtete, inimõiguste järgimise ja vähemuste õiguste austamise.

Seega peab Türgi need tingimused täitma. Mitu peatükki on võimalikeks läbirääkimisteks avatud. Osa on avatud, osa ei ole veel avatud, osalt on läbirääkimised seiskunud ning on selge, et Türgi on liidu jaoks strateegiliselt väga tähtis. Esiteks seetõttu, et sellel riigil on väljavaade saada ELi liikmeks, aga ka seetõttu, et see on suur riik, kelle strateegiline tähtsus energiavarustust silmas pidades järjest kasvab ning kes on majanduslikult ja muidugi ka poliitiliselt vaieldamatult oluline. Muuseas, Türgi on NATO liige ning seega selles vallas osa Euroopa Liidu liikmete jaoks ka partner sõjalises liidus.

Tuleb öelda, et Türgis on toimunud rõõmustavad muutused. Väljavaade saada ELi liikmeks on andnud Türgile erilist indu asuda hea mõttes demokraatlike muutuste ja demokraatia kindlustamise teele. Praegune Türgi valitsus on teinud demokraatliku algatuse, et vastata vajadusele demokratiseerida Türgi poliitilist süsteemi ja viia ellu hulk institutsioonilisi muudatusi. Oma huvi seoses Euroopa Liiduga on Türgi valitsus näidanud üles sellega, et on nimetanud ametisse minister Bağışe, kellega ma olen mitu korda kõnelnud ja kelle vastutusalasse kuulub nimelt Euroopa Liiduga läbirääkimiste pidamine.

Seega, ühest küljest näeme, kuidas Türgi on alustanud reforme, mis on kahtlemata ajendatud väljavaatest saada ELi liikmeks, aga teisest küljest on selgelt näha vajakajäämisi just arutletavas, s.o põhivabaduste austamise ja demokraatia valdkonnas.

Meie jaoks on ebapiisaval tasemel teatud vabaduste, nagu sõna-, ajakirjandus- ja usuvabaduse või ametiühingute, vähemusrühmituste, naiste ja laste õiguste kaitse ja tagamine, samuti võitlus diskrimineerimise vastu ning meeste ja naiste võrdsus. Sellest tulenevalt oleme teinud Türgile ettepaneku viia demokratiseerimise käigus ellu hulk põhiseaduslikke ümberkorraldusi, milleta oleks neis valdkondades keeruline edusamme teha.

Seetõttu soovib Euroopa Liit Türgiga läbirääkimiste pidamiseks kehtestatud raamistiku kohaselt liikuda edasi eeltoodust lähtudes ning peale selle asub Euroopa Liit Türgit vajaduse korral juhendama, kui ta leiab, et teatud meede ei vasta võetud eesmärgile või võib muuta edasiminekü keeruliseks.

Nii juhtus õigupoolest seoses Türgi konstitutsioonikohtu 11. detsembril tehtud lahendiga Demokraatliku Ühiskonna Partei (*Demokratik Toplum Partisi*) laialisaatmise ja mitme demokraatlikult valitud saadiku mis tahes poliitilise tegevuse keelamise kohta. Nõukogu eesistuja väljendas tol korral muret selle kohtuotsuse pärast ja Euroopa Liit on tõstnud samuti häält, juhtides muretvalmistavale otsusele teravalt tähelepanu. Lisaks õhutab Euroopa Liit tegema Türgi õigusaktide vajalikke reforme, et erakondi käsitlev seadus vastaks mõningatele Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni sõnastatud soovitudele ning asjakohastele sätetele Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, mille on allkirjastanud ja ratifitseerinud ka Türgi riik, kes tunnustab seega Strasbourgi inimõiguste kohtu jurisdiktsiooni.

Sellega ma lõpetan, lugupeetud juhataja. Nõukogu eesistuja peab seda teemat endiselt väga oluliseks. Türgis toimuvate ümberkorralduste kõiki tahke jälgitakse igal juhul tähelepanelikult meile rõõmu valmistava läbirääkimiste ja ELiga ühinemise protsessi käigus. Oleme seisukohal, et see on strateegiline protsess, mida tuleb jätkata, ning praeguse nõukogu eesistuja Hispaania arvates tuleb avada uusi läbirääkimiste peatükke, mis võimaldab meil pidada Türgiga põhjalikke kõnelusi nii nagu möödunud aastalgi.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel selle väga olulise Türgi demokratiseerimist käsitleva arutelu üle. Tuletan meile kõigile meelde, et Türgi ELiga ühinemise protsess on endiselt Euroopa Liidule strateegilise tähtsusega.

Demokraatlikud reformid ja Türgi demokraatlik ümberkujundamine kindlustavad stabiilsust ja turvalisust nimetatud riigis ning ELi ja Türgi laiemas naabruses. Türgi edusammud innustavad reformijaid ning edendavad demokraatiat ja inimõigusi kogu piirkonnas.

Loomulikult ei kulge edasimineku alati sujuvalt ja rõõmustavate muudatustega. Me näeme ka murettekitavaid arenguhooni ning sellisel juhul tõstatame need küsimused Türgi võimude ees väga tõsiselt ja kasutame ära neid vahendeid, mis meil on olemas tänu sellele, et väljavaade saada ELi liikmeks on tingimustlik.

Kui Türgi-sarnane ühiskond kogeb suuri poliitilisi muutusi, juhtub harva, et toimuvad sündmused on alati täiesti arusaadavad või kindlasuunalised.

Türgi demokraatlik avamine kurdi rahvusest elanikkonnale on üks näide sellisest muutusest. 2009. aasta suvel alustas Türgi valitsus kõnealust demokraatlikku avanemist, mille eesmärk on tõsta demokraatlikke standardeid ja elatustaset kõigi Türgi kodanike jaoks. Nimetatud tähtis samm pöörab kurdi küsimusele tähelepanu dialoogi ja Türgi demokraatlike institutsioonide kaudu. Praeguseks on tehtud mitu pöördelist reformi. Mõned neist oleks vaid mõni aasta tagasi olnud pea võimatud. Mõelge kas või kurdikeelsetele televisioonisaadetele, mida nüüd edastavad nii eraõiguslikud kui ka riiklikud ringhäälinguorganisatsioonid. See on paljuütleval näide rõõmustavatest muutustest ja ümberkujundustest.

Kuid hiljutised tagasilöögid demokraatlikus avanemisprotsessis annavad tõesti alust tõsiseks mureks. Kahetsusväärne on Türgi konstitutsioonikohtu detsembris langetatud otsus keelustada Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP). Pärast DTP keelustamist peeti mitu partei liiget, sealhulgas valitud linnapead, terrorismivastase uurimise ettekäändel kinni. Samal ajal toimuvad Kurdistani Töölispartei (PKK) terrorirünnakud riigi kaguosas sama jõuliselt nagu enne ja seavad ohtu Türgi sõdurite elu. Pingelist poliitilist olukorda õhutavad ka PKK liikmete ja pooldajate Põhja-Iraagist naasmisele järgnenud pidustused. Türgi natsionalistlikud ringkonnad on kasutanud juhust rünnata valitsuse poliitikat ja isegi demokraatlikku avanemist.

Pärast seda vastulööki demokraatlikule avanemisele on mul hea meel Türgi valitsuse möödunud nädalal tehtud avalduse üle demokraatlikku avanemist jätkata. Türgi demokraatlik ümberkujunemine on ilmeka näide selle kohta, et ELi liikmeks saamise väljavaatel on endiselt pehme võim, kui seda rakendatakse õiglaselt, kindlalt, jõuliselt ja järjepidevalt.

Tegemist ei ole lihtsa protsessiga, vaid protsessiga, mille puhul on teekond vähemalt sama tähtis kui sihtkoht. Jätkakem seda ning muutkem see kasulikuks nii ELile kui ka Türgile.

Ria Oomen-Ruijten, fraktsiooni PPE nimel. – (NL) Lugupeetud juhataja ja volinik Rehn! Ma tean, et see arutelu Türgi ja ELi laienemise üle võib olla viimane kord, kui ma teie ees kõnelen. Igal juhul tahan tänada teid teabe eest, mida te olete alati olnud valmis meie ja minuga peetud arutluste käigus jagama. Minu kõige soojemad tänusõnad teile.

Lugupeetud nõukogu eesistuja Diego López Garrido, daamid ja härrad! Tänane arutelu ei puuduta peatükkide avamist. See puudutab demokratiseerimist – eelkõige teatud demokratiseerimise tahke –, sest järgmise Strasbourgis toimuva osaistungjärgu päevakorras on Türgi eduaruanne ja Euroopa Parlamendi arusaam edasisest. Nõustun volinik Rehniga – on ülimalt oluline, et Türgi liiguks demokraatia suunas. Tahan kogu südamest kiita Türgit kõikide kõnealuses valdkonnas, sealhulgas kurdi küsimuses, juba tehtud jõupingutuste eest. Kes oleks lõppude lõpuks kümme või isegi viis aastat tagasi võinud arvata, et nüüd on olemas kurdikeelsed telesaated?

Kui Türgi alustas 2009. aasta keskel demokraatlikku avanemist, põhjustas see ennenägematu arutelu, mitte üksnes parlamendis, vaid ka ajakirjanduses. Tol ajal lootsin, et see arutelu toob lõpuks ometi kaasa tõelised ja kindlad õigused kõigi Türgi kodanike jaoks. Oktoobris tunnustasin ma kõiki oma Türgi kolleege selle eest, et nad julgesisid nimetatud arutelu pidada, hoolimata avalikust vastuseisust. Olen kutsunud neid üles kehtestama arutelu järel väga konkreetsed meetmed, et kõnealune avanemine üksikasjalikumaks muuta. Kuid pärast kogu seda teemale kulutatud positiivset energiat on Türgi tumedam pool taas oma pead tõstnud, sest Türgi konstitutsioonikohtu otsus põhjustas uusi terrorirünnakuid. Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) liikmetest käis üle kinnipidamiste laine ning arreteerimise oht ähvardab endiselt Türgi parlamendisaidikuid. Mul on kuri kahtlus, et see võib lõpetada ka demokraatliku avanemise. Kuigi ma pean konstitutsioonikohtu otsust kahetsusväärseks, saan ma siiski aru, et sama kohus kutsub üles järgima Veneetsia komisjoni soovitusi. Siinse parlament on alati vägivald ja terrorismi hukka mõistnud ning pooldanud poliitilisi lahendusi. Lõpuks võivad üksnes dialoog Türgi ühiskonnas ja seaduslikult tagatud püsivad õigused tuua rahu, turvalisuse ja heaolu kõigile Türgi kodanikele ning see oleks väga kasulik ka meile.

Richard Howitt, fraktsiooni S&D nimel. – Lugupeetud juhataja! Demokraatliku avanemise teade möödunud aastal andis lootust, et Türgis on kurdi keele ja kultuuri ning inimõiguste austamisel saavutatud tõeline läbimurre ning lõpeb aastatepikkune terrorism ja vägivald.

Ometi ühineb Euroopa Parlament täna nõukogu ja komisjoniga, väljendades sügavat muret selle üle, et konstitutsioonikohtu detsembrikuise otsusega on lõpetatud hoopis erakond, kellele antakse suurem osa hääli riigi nendes piirkondades, kus enamuses on kurdid, ning keda Türgi inimõiguste assotsiatsioon nimetab kurdi rahva loomulikuks eestkõnelejaks.

Kaks aastat tagasi viibisin isiklikult vaatlejana kõnealuse erakonna kongressil koos umbes 20 000 inimesega ning nägin ja kuulsin ise, kui õigeks peavad seda erakonda tema toetajad.

Ma tunnustan Türgi peaministri vastuseisu erakondade keelustamisele, mida ta väljendas pärast kohtuotsust tehtud avalduses, ning praegu annab Türgi ajakirjandus teada valitsuspartei kavatsusest edasiste lubamatute keelustamiste vältimiseks viia põhiseadus kooskõlla Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooni artikliga 11. Need lubadused tuleb täita.

Aga kõigil meil on raske samal ajal mõista Türgi üleskutset sissidele tulla mägedest alla ning tõsiasja, et teisi sama kogukonna liikmeid, kes on valinud demokraatia tee, näidatakse käeraudades ülesrivistatuna ja viiakse vangi. Teadete kohaselt on vangistatud 700 kuni 1000 erakonna liiget, paljud neist üksnes seetõttu, et nad kõnelesid avalikult emakeeles.

Euroopa Parlamendis peaksime hukka mõistma üheksa erakonnast valitud linnapea vangistamise ja kahe nimetatud erakonda esindava parlamendiliikme töö keelustamise.

Meile siin parlamendis, nagu ka Türgi parlamendiliikmetele, on antud puutumatus selleks, et meie kui rahvaesindajad saaks probleemidest kartmatult kõnelda. Meil, kes me tahame näha Türgit Euroopa Liidu liikmena, tuleb võidelda teatud rahvaenamuse hulgas valitseva põhjendamatu hirmuga, et paljurahvuselises riigis ohustavad niinimetatud vähemusrühmituste õigused riigi ühtsust. Nüüdisaegses Euroopas see lihtsalt ei ole nii.

Niisiis, lõpetuseks, erakond, mille nimi türgi keeles on Demokraatliku Ühiskonna Partei, on kadunud, aga selle eesmärk saavutada nüüdisaegses Türgis demokraatlik ühiskond ei tohi kaduda.

Sophia in 't Veld, fraktsiooni ALDE nimel. – (NL) Austatud juhataja! Kõigepealt tahan ühineda Ria Oomen-Ruijteni soojade tänusõnadega volinik Rehnile kõikide viimastel aastatel tehtud jõupingutuste eest. Samuti on mul hea meel selle üle, et eesistujariik Hispaania on Türgiga peetavatele läbirääkimistele uue hoo andnud.

Lugupeetud daamid ja härrad! Ka mina pean Türgi konstitutsioonikohtu otsust kahetsusväärseks. Ilmselgelt on see tagasiminekuks, aga lootkem, et tagasi astutakse vaid üks samm ja sellele järgneb mitu edusammu, sest

me peame tunnistama, et praegune Türgi valitsus on teinud ilmseid pingutusi selleks, et demokratiseerimine edeneks, ning selleks, et tagada kurdidele neile õigusega kuuluv koht ühiskonnas ja poliitilises süsteemis. Siiski juhin tähelepanu sellele, et kui me tahame toetada Türgi demokratiseerimisprotsessi, arengut ja ümberkujundamist, peame võtma ühemõttelise kohustuse anda Türgile täisliikme staatus. Leian, et me peame ka Türgi rahvast, mitte üksnes Türgi poliitikuid, innustama, me ei tohi kõhelda, arutada ajutisi lahendusi ega muuta reegleid mängu ajal. Me peame võtma kindla kohustuse. See käib ka kõigi Türgi erakondade kohta ning ma tahan paluda neil selles küsimuses vaenukirves maha matta ja teha reformide nimel ühiseid jõupingutusi.

ELi-Türgi parlamentaarse ühiskomisjoni liikmena hiljuti tehtud visiidil Türgi nägin tohutuid edusamme kodanikuühiskonnas. On ju Türgi midagi palju enam kui poliitikud ja läbirääkijad. Türgi tähendab ka rahvast. Ma näen, et türkklased astuvad tõepoolest katsumusele vastu ja teevad palju tööd, et oma ühiskonda reformida. Me peame seda igati toetama. Seega palun tungivalt kindlustada tol korral kokkulepitud sammast – mitte üksnes tõhustada läbirääkimisi, vaid panustada ka teineteise tundmaõppimisse. See oli sõnaselgelt sõlmitud kokkuleppe teine osa. Loodan, et Euroopa Parlament võtab selge kohustuse ühinemisprotsessi toetada.

Hélène Flautre, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (FR) Lugupeetud juhataja! Suur tänu, austatud volinik Rehn, et olete jäänud meiega sel hilisel tunnil, et arutada Türgi demokratiseerimisprotsessi ehk teemat, milles te olete teinud ära suure töö. Aitäh teile selle eest.

Arvan, et kui valitsus teatas oma demokraatlikust algatusest ja demokraatlikust avanemisest, mõistsid paljud meist, kui julge samm see oli, ning samas uskusid, et see suur eesmärk tähendas pika ja tõenäoliselt lõkse täis teekonna algust. Need lõksud ilmneseid üsna ruttu.

Esiteks, nagu te mainisite, saadeti laiali DTP, kuid märgin, et poliitikaga tegelemise keeld mõjutab peale DTP valituks osutunud liikmete ka neid isikuid, kes osalesid väga aktiivselt kurdi küsimuse lahendamiseks peetud demokraatlikus ja poliitilises dialoogis. See muudab nimetatud otsuse küsitavaks.

Teiseks toimuvad kinnipidamised, millega kõrvaldatakse tegelikult poliitilisi juhtfiguure ja seega ka kurdi küsimuse teemal kõnelejaid. Ometi on kurdi küsimus Türgi demokratiseerimisprotsessis kesksel kohal! Seda peamiselt seetõttu, et kurdi küsimus on mõjutab kogu süsteemi ning kajastab aastatepikkust kannatamist, vägivalda, konflikti ja sõda, mille põhjustatud valusad armid on siiani näha. Need armid on ka majanduslikud, sotsiaalsed, kultuurilised ja poliitilised.

Kurdi küsimus pingestab tohutult ka demokratiseerimisprotsessi. Samuti piirab see sõna- ja ajakirjandusvabadust, kodanikuõigusi ning võitlust piinamise vastu. Nähes praegu, kuidas terrorismivastaste õigusaktide varjus viiakse läbi poliitilisi kättemaksuaktisioone, ütlen, et nüüd on tõesti saanud aeg, kui meil tuleb valitsust toetada ja oodata temalt uut ülimalt vaevanudvat sammu tekkinud olukorrast väljumiseks, sest teadaolevalt ei ole mitte kõik Türgis tegutsevad rühmitused huvitatud kurdi küsimuse demokraatlikust lahendamisest. Me kõik teame seda ja oleme teadnud algusest peale.

Nii et Türgi vajab selles demokratiseerimisprotsessis meie püsivat toetust. Kolleeg Sophia in 't Veld ütles õigesti, et meie alalise toetusega peab kaasnema uus lubadus anda Türgile pärast demokratiseerimise lõpuleviimist liikmestaatus. On ülimalt oluline see välja öelda.

Kolmandaks tuleb valitsusel lõpuks töötada välja reformid, millega peab vältimatult kaasnema uue põhiseaduse eelnõu koostamine. Esimesed reformid on loomulikult seotud erakondi käsitlevate õigusaktidega. Samuti tuleb reformidega kiiremas korras muuta valimisi ning tagada kohtusüsteemi sõltumatus. Nüüd peab Türgi valitsus neid demokraatliku Türgi põhisambaid julgelt ja otsustavalt tugevdama.

Peale selle peab valitsus astuma üksmeelt ja leppimist õhutavaid samme, sest Türgi ühiskonna ja poliitiliste jõudude vastandumine mõjuks hävitavalt uue põhiseaduse vastuvõtmiseks vajaliku nõusoleku saavutamisele, kuid me kõik loodame, et uus põhiseadus võetakse vastu.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel*. – Lugupeetud juhataja! Türgi poliitiline süsteem on nüüd piisavalt küps, et seda võiks pidada pluralistlikuks demokraatiaks. Poliitiline arutelu on jõuline ja valijatel on tõesti võimalik valida. Peale selle on Türgi Euroopa Nõukogu liige, mis loomulikult kohustab Türgi valitsust järgima tavalisi demokraatia nõudeid, inimõigusi ja õigusriigi põhimõtteid.

On selge, et stabiilne ja püsiv demokraatia on lõpuks ELi liikmeks saamise eeltingimus. Praegu on ehk kaks murettekitavat valdkonda.

Esimene neist on Türgi kalduvus sekkuda poliitilisse protsessi sõjaliselt. Kuigi sõjavägi on kahtlemata oluline ilmalikkuse ja stabiilsuse tagatis, nurjaks igasugused valitud valitsuse kahjustamise püüded alatiseks Türgi väljavaated saada ELi liikmeks.

Teine muretvalmistav probleem on Õigluse ja Arengu Partei (AKP) valitsev seisund poliitilisel maastikul. See tekitab mõnedes vaatlejates kartusi, et järk-järgult kujuneb välja *de facto* üheparteiline riik. Kui see sünnib demokraatlikult, siis meil vastuväiteid pole, vaatamata sellele, et osa inimesi on väljendanud muret Türgi suhteliselt kõrge parlamenti pääsemise lävendi, s.o 10% üle, mis mõistagi jätab väiksemad erakonnad parlamentaarsetest tegevusest kõrvale.

Kuid teatud inimeste arvates tekitab ärevust ka AKP mõningane kalduvus islamimeelsusesse ja selle erakonna populaarsus paistab näitavat Türgi ühiskonnas toimuvat olulist paradigma muutust. Siiani on ilmalik kemalistlik traditsioon olnud vägagi kasulik Türgi Euroopa-Atlandi püüdlustele, kuid kemalismi järkjärguline kadumine demograafiliste muutuste tõttu tundub tõendavat seda, et Mustafa Atatürgi vaadete tugevusse uskujad on nimetatud traditsiooni natuke liiga iseenesestmõistetavaks pidanud. Türgi ühiskonna heaks peab demokraatia olema pluralistlik, ilmalik ning rajanema inimõiguste, sealhulgas kurdi vähemuse õiguste austamisel.

Veel üks mureküsimus on loomulikult Türgi liikmelisus Islami Konverentsi Organisatsioonis (OIC), kus ei valitse sellised üldised läänelikud väärtused, mida me kõik Euroopa Liidus jagame, sest OIC järgi põhinevad inimõigused islamimaailmas šariaadil. Minu meelest tekitaks ka see tõsiseid huvide konflikte, kui Türgi ühel päeval Euroopa Liiduga ühineks.

Takis Hadjigeorgiou, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (EL) Lugupeetud juhataja! Küprost esindava Euroopa Parlamendi liikmena tunnen Türgist rääkides alati kohustust väljendada meie toetust selle riigi ühinemisele, loomulikult juhul, kui täidetakse ettenähtud eeltingimused ja viiakse ellu ulatuslik demokratiseerimine.

Kuidas saame Türgi demokratiseerimisele kaasa aidata? See on peamine küsimus. Väidan, et seda saab teha, kui öelda Türgile tõtt. Jah, Türgi teeb edusamme. Paljuski on edasiliikumine märkimisväärne. Seda tuleks meil talle möönda.

Türgist on saanud n-ö erakondade surnuaed. Ülemkohtu otsustega on maetud kolmteist parteid. Hiljuti keelustati DTP. 200 erakonna liiget, üheksa linnapead, kuus endist linnapead ja kaks endist erakonnajuhti on vangistatud. Kas sellises riigis on tõesti suundumus demokratiseerimise poole lihtsalt seetõttu, et on olemas kurdikeelne televisioon? Meie oleme Türgi naabrid ja kutsume teid üles võtma õppust meie kui naabrite kogemustest, mitte meie nõrkadest külgedest. Türgi demokratiseerub juhul, kui meie sõnad talle on selged ja karmid.

Nikolaos Salavrakos, *fraktsiooni EFD nimel.* – (EL) Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel nii Mario López Garrido kui ka volinik Olli Rehni reserveeritud ja ma ütlesin tarkade analüüsides üle. Tunnustan volinik Rehni ja soovin talle palju edu uues ametis.

Kahtlemata on Türgi suur ja tohutu strateegilise tähtsusega islamiriik. Ma ei soovi korrata kolleegide märkusi, millega ma nõustun. Kuid kõnealust riiki puudutava teabe analüüs jätab mulje, nagu oleks seal mitu võimukeskust, mis ei suuda teha koostööd ja räägivad üksteisele vastu. Seega, kuigi peaminister Erdoğan valitsus püüab end näidata mõõdukana, paistavad riigi relvajõud olevat agressiivsed nii Kreeka suhtes, tungides pidevalt Kreeka õhuruumi, kui ka Frontexi suhtes, mida lakkamatult tülitatakse.

Teisalt täheldati hiljuti, et riigi kohtunikkond on näidanud korduvalt üles ilmselget kalduvust tegutseda valitsuse vastu, nagu ka kaks või kolm aastat tagasi peaminister Erbakani ajal.

Lõpuks tundub, et Türgi valitsus ei suuda kaitsta riigis demokraatiale omast rahvavõimu ja kavandab uut tüüpi Ottomani riiki. Seda tõendavad välisminister Davutoglou seisukohad, mida kordas ka peaminister Erdoğan oma äsjasel Liibanoni visiidil.

Minu meelest on kahtlased ka Türgi valitsuse sammud seoses Iraani ja selle tuumaprogrammiga, mis on vastuolus rahvusvahelise kogukonna, eriti Euroopa Liidu ja USA vaadetega.

Peale selle lubab Türgi Ankara tegevuskava ja rahvusvahelisi lepinguid rikkudes ebaseaduslikel sisserändajatel liikuda oma territooriumi kaudu Euroopa Liidu riikidesse, võib-olla ta isegi õhutab sellist tegevust takka. Samuti ei täida Türgi oma kohustust anda Küprose laevadele ja lennukitele sildumis- ja maandumisõigused.

Samas on õigeuskiriku peapiiskop patriarh Bartholomeus, kes on sadade miljonite õigeusklike kristlaste vaieldamatu vaimne juht, sekkunud isiklikult võitlusse ning avameelselt ja selgelt kirjeldanud patriarhi ameti olukorda, kurtes usuvabaduste ja vähemuste õiguste rikkumise üle. Seega leian ma, et Türgil on Euroopa Liiduga ühinemiseks veel pikk tee käia.

Barbara Matera (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Nii nagu mõned kolleegid oma märkustes rõhutasid, leian ka mina, et Türgi demokratiseerimisprotsess on tähtis tee, mis võimaldab nimetatud riigil liikuda lähemale Euroopa Liidule, ning meie koosseksisteerimine Euroopa Liidus peab põhinema võõrandamatutel põhimõtetel ja väärtustel, mille tunnustamine on mis tahes riigi ELi liikmeks vastuvõtmise eeltingimus.

See puudutab ka Türgit, kes peab tegema demokraatia ja õigusriigi põhimõtete kindlustamiseks ning inimõiguste ja vähemuste õiguste kaitseks vajalikud reformid. Eelkõige moodustab demokraatliku riigi aluse kultuuriline, usuline ja poliitiline mitmekesisus, kuid selle tunnustamine on keeruline protsess, mida mõjutavad ajaloolised, etnilised ja usulised kaalutlused. Üheks näiteks on sündmused, mis on kaasnenud Türgi konstitutsioonikohtu otsusega kurdi vähemusele lähedalseisva Demokraatliku Ühiskonna Partei keelustamise kohta. Seega on erakondade keelustamine ja valitud rahvaesindajate ametist tagandamine alati väga tõsised juhtumid, sest nii rikutakse isikuvabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid.

Kahtlemata sõltub Türgi demokratiseerimisprotsess kurdi küsimuse lahendamisest. Euroopa Liit peab koos asjaomaste riikide võimuesindajatega andma kindla poliitilise lubaduse ja võtma ühismeetmeid koos Ühinenud Rahvaste Organisatsiooniga. Demokraatiat ei saa olla ilma mitmekesisuseta, nagu on Strasbourgis asuv Euroopa Inimõiguse Kohus korduvalt märkinud.

Seega ma loodan, et Türgi poliitiline süsteem areneb kiirelt kooskõlas mainitud põhimõtetega. Kui Türgil see õnnestub, saab tema ühinemine Euroopaga meile tähendada vaid suurepärast võimalust.

Raimon Obiols (S&D). – (ES) Minu meelest võib üsna veenvalt väita, et kuna ühinemisläbirääkimised Türgiga algasid nõukogu ühehäälsel heakskiidul, väärivad need tervikuna head hinnangut. Need on aidanud kaasa Türgi demokratiseerimisele ja nüüdisajastamisele. Kuid selge on ka see, et on palju probleeme, on olnud edasi- ja tagasiminekut, aeg-ajalt saame halbu uudiseid – nagu näiteks hiljutine kurdi partei DTP keelustamine – ning meil on eest pikk ja ülimalt raske tee.

Siin Euroopa Parlamendis oleme harjunud ütleva, mida teised peaksid tegema. Arvan, et oleks hea mõte, kui tulevasi läbirääkimisi Türgiga arvestades annaksime ka teada, mis on meie enamuse seisukoht. Minu meelest kajastub see Ria Oomen-Ruijteni koostatud raportis, mida toetab valdav enamus ja milles ei pooldata läbirääkimiste protsessis kahesuguste tingimuste kehtestamist, vaid leitakse, et meie kavatsused peavad olema kindlad ja selged ning me ei tohi edastada vastukäivad sõnumeid, sest see võib tõesti soodustada nõiaringi, kus Euroopa tõrksus, kahemõttelisus ja vasturääkivus võib õhutada tagurlasi või neid, kes on vastu Türgi liitumisele Euroopaga, natsionalistlikke või muid sedalaadi rühmitusi, kes ei poolda Euroopaga lõimumist.

Selles mõttes tahan väljendada oma rahulolu nii nõukogu kui ka komisjoni sekkumisega. Tehkem otsuseid käigu pealt. Me ei tea tulemust ette, kuid me peame oma sõnadele kindlaks jääma – *pacta sunt servanda*.

Meil on käimas läbirääkimised Türgile Euroopa Liidu liikmestaatuse andmiseks ning see meie tahe peab olema selge ja kindel, aga loomulikult peame olema ka ettevaatlikud.

Sarah Ludford (ALDE). – Austatud juhataja! Paljudest reformidest, mida me Türgilt pidevalt nõuame, on abi kurdi erakondade korduva keelustamise ahelas, millest DTP laialisaatmine möödunud kuul moodustab vaid viimase osa.

Jätkuv võimetus uuendada põhiseadust, erakondade seadust ja kohtusüsteemi ning sõjaväe kestev sekkumine poliitikasse tekitavad olukorra, kus kurdide demokraatlikku esindamist poliitikas korduvalt takistatakse. Erakondade keelustamine nurjab ka möödunud aastal peaminister Erdoğan valitsuse alustatud demokraatliku avanemise, mida õigustatult laialdaselt kiideti. Kurdi küsimuse saab Türgis püsivalt lahendada vaid poliitilisel teel ja see on parim viis Kurdistani Töölisparteiaga võitlemiseks.

Volinik Rehn rääkis mitme linnapea ja DTP poliitiku kinnipidamisest, aga minu andmetel on vangistatud umbes 1200 aktivisti, sealhulgas DTP-le järgnenud erakonna Konservatiivse Demokraatliku Partei (BDP) liikmeid. Ma ei saa üldse aru, kuidas kavatseb valitsus oma demokraatlikku avanemist sellises olukorras süvendada. Kes otsustab need kinnipidamised? Väidetavalt – minu meelest ütles seda Richard Howitt – mõistis peaminister Erdoğan DTP keelustamise hukka, kuigi pean tunnustama, et mina seda hukkamõistu

kuulnud ei ole. Küünik võiks öelda, et valimisi silmas pidades on DTP keelustamine AKP-le suhteliselt kasulik, sest DTP ja AKP on riigi kagupiirkonnas valimistel konkurendid.

Nõustun Sophia in 't Veldi ja Hélène Flautre'i väidetega selle kohta, et parim Türki demokraatiseerimise tagatis meile – kuigi Türki võlgneb demokraatiseerimise ka iseendale – on kindel ja usaldusväärne lubadus Türgile, et ta võetakse ELi vastu, kui ta täidab Kopenhaageni kriteeriumid. Türgi on oluline riik, millel on palju häid külgi. Ta vajab ja väärib demokraatiat.

Lõpetuseks ühinen tänusõnadega volinik Rehnile kõige eest, mis ta viimase viie aasta jooksul on laienemise heaks teinud, mitte üksnes seoses Türgi, vaid ka mulle südamelähedaste Lääne-Balkani riikidega. Ootan huviga võimalust tervitada teda varsti uues ametis.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Lugupeetud juhataja! Ühinen nendega, kes ütlesid, et demokraatlik avanemine on teinud võimalikuks sellised edusammud, mida me ei ole juba aastaid näinud, ning toonud kaasa muutusi, mida mõned aastad tagasi oleksime pidanud võimatuks.

Ühinen ka nendega, kes märkisid, et on väga oluline, et niisugune demokraatlik avanemine ja sedalaadi ümberkujundused jätkuksid ja et neid süvendataks. Ühtlasi lisan, et me peame vaatama seda, kuidas reforme tegelikult tehakse, ehk mitte lihtsalt seda, kuidas need on paberile trükitud, õigusaktidesse kirja pandud, vaid ka seda, kuidas neid rakendatakse.

Kuna me nähtavasti kõik nõustume, et reformid on vägagi kiiduväärt, peame neid reforme ka toetama. Asi ei toimi, kui me ainult nõuame reforme, aga ütleme siis, et Türgil ei ole endiselt mingit võimalust alustada õiglast ühinemisprotsessi. Kui me tahame reforme, peame näitama, et nende elluviimine toob kaasa tegeliku kasu ja õiglase ühinemisprotsessi, mille olemuslik eesmärk ongi liiduga ühinemine.

Seda arvestades on ülimalt kahetsusväärne, et kohe pärast eesistujaks saamist võttis José Luis Rodríguez Zapatero märkimisväärses ulatuses tagasi varem õiglase ühinemisprotsessiga seoses antud lubaduse.

Kuna meie ELina oleme sellise lubaduse andnud, leian, et me peame selle juurde jääma. Me peame olema oma välispoliitikas usaldusväärsed. Seega ma tahaks teada, kui eesistujariigi esindaja saab seda siin selgitada ja tingimusel, et peaminister Zapatero jääb ikka oma lubaduse juurde, kuidas te kavatsete täita seda lubadust ka nõukogus, kus teised liikmed on suhteliselt kahtlevad.

Jan Zahradil (ECR). – (CS) Räägin inimesena, kes toetab Türki saamist Euroopa Liidu täieõiguslikuks liikmeks, mitte mingiks aseaineks või teatud laadi eelistatud partneriks, ning ma tahan kritiseerida natuke meid endid. Me vaatleme Türgit kui organisatsiooni, kes on lubanud Türgile Euroopa Liidu täisliikme staatust, aga kes samal ajal ei suuda tagada seda, et kui Türgi tõesti täidab kõik meie nõutavad tingimused, ta selle täisliikme staatuse ka saab.

Euroopa Parlamendi seisukoht selles küsimuses on selge. Meie institutsioon on väljendanud ilmselget heakskiitu. Ka komisjoni arvamus on selge ning sellega seoses saan ühineda vaid volinik Rehnile avaldatud kiitusega tema objektiivsuse ja suurepärase töö eest, mis ta on teinud selles vallas viimase viie aasta jooksul. Euroopa Ülemkogu vaatepunkt ei ole nii selge, sest osa liikmesriikide valitsused lihtsalt keelduvad endistviisi päris üheselt kinnitamast, et kui Türgi täidab kõik meie esitatud tingimused, võib ta saada Euroopa Liidu täieõiguslikuks liikmeks. Siin mängime kahekordset mängu ja muutume ebausaldusväärseks. Vaevalt võime nõuda midagi kelleltki, kellele me ei suuda tagada, et me oma lubadustest kinni peame.

Teiseks on Türki demokraatia lihtsalt oma olemuselt suhteliselt erinev. Kuigi me ärgitame seda riiki õigustatult oma standardeid Euroopa omadele lähendama ning kutsume näiteks üles piirama tema sõjaväe rolli, peaksime ka mõistma, mida see tähendab Türki ühiskonna ülesehituse ja kogu Türki demokraatia olemuse jaoks ja kuidas see neid mõjutab. Ma kardan, et meie demokraatiseerimiskriteeriumide masinlik hindamine võib lõpuks teha rohkem halba kui head ning ma pooldan selles küsimuses Türki suhtes mõistlikumat, vastutulelikumat ja osavõtlikumat suhtumist.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Lugupeetud volinik Rehn, minu kõrvaklappidesse jõudnud tõlke järgi te ütlesite, et teekond on sama oluline kui sihtkoht. Pean ütleva, et ma ei ole sellega sugugi nõus. Toetada saab vaid seda osa teekonnast, mis viib demokraatlikuma Türgi poole. Valesse suunda viivale teele peame aga otsesõnu vastu astuma. Sõnadega peavad kaasnema ka teod. Tahan teada, kui kaua on komisjon nõus sellega, et osa ELiga ühinemise raames Türgile antavast toetusest kasutatakse ära valitsuspartei poliitiliste liitlaste tasustamiseks, diskrimineerides samal ajal etnilisi ja usulisi vähemusi, nagu on näidanud hiljutine uurimine. EL peaks selles suhtes midagi ette võtma!

Olin 29. detsembril DTP peakontoris, kui politsei tuli Ahmet Türki vahistama, aga kus olid komisjon ja nõukogu? Kas komisjon ja nõukogu võtavad kohustuse viibida kohtumenetluse juures ja astuda inimõiguste kaitseks välja?

Lõpetuseks küsimus **Diyarbakiri** linna pea Osman Baydemiri kohta, kellel Türki võimud takistasid Euroopa Parlamenti tulemast – kas sellega seoses esitatakse Türgile protest?

Gerard Batten (EFD). – Lugupeetud juhataja! Türgis toimuvad valimised, aga Türki ei ole lääne üldtunnustatud mõistes demokraatia. Erakondi võib keelustada, õigussüsteem on korrumppeerunud, inimõigusi rikutakse ning sõna- ja ühinemisvabadust ei ole sellisel kujul nagu Suurbritannias või suuremas osas Euroopa riikidest.

Endiselt kiusatakse taga tillukest kristlaste vähemust, mis on kahjuks kasvav suundumus enamikus islamiriikides.

Kemal Atatürki 1920. aastate reforme tuleb kiita, sest nende eesmärk oli kaotada Ottomani impeeriumi vananenud kombed ja pimedas keskaja kõige hullemad islamitavad ning viia Türki 20. sajandisse.

Isegi need saavutused on nüüd ohus, kuna jõudu on kogumas üleilmne islamiäärmuslik liikumine, mida rahastavad sellised riigid nagu Saudi Araabia – tänu lääneriikidelt nafta eest saadud tuludele – ning millele aitab suuresti kaasa lääne tsivilisatsiooni loid alistumine.

Loomulikult on see arutelu vaid järjekordne väike samm Türgile Euroopa Liiduga ühinemiseks loa andmise suunas. Türki ühinemist Euroopa Liiduga toetavad innukalt Suurbritannia konservatiivid, leiboristid ja liberaaldemokraadid. Nad ootavad pikisilmi võimalust tervitada sadu tuhandeid või isegi miljoneid türklastest sisserändajaid, kes tulevad Suurbritanniasse, kui Türki ühineb ELiga.

Mõelge vaid, kui Türki saab Euroopa Liidu liikmeks ja kasutab sellist ühist õiguslikku meedet nagu Euroopa vahistamismäärus. Briti valijad võiksid oma vaimusilmas näha võimalikku tasuta sõitu kiirrongiga Türki, mida lubaksid lahkelt liberaaldemokraadid, leiboristid ja toorid, ning hääletada vastavalt.

Kahjuks tahab Türki ühineda Euroopa Liiduga käsi pikalt ees lootuses, et pihk täidetakse Euroopa maksumaksja raha arvel suurte toetustega ning ta näeb võimalust vabaneda miljonitesse ulatuvast ülemäärasest rahvamassist – vaestest ja töötutest, kelle ta saadab lääneriikidesse, näiteks Suurbritanniasse, kus nad kas asuvad madalapalgalisele tööle või hakkavad saama sotsiaalabi.

See ei ole uhke rahva jaoks küll sugugi rõõmustav väljavaade. Soovin türklastele head ja loodan, et nad jõuavad tegeliku demokraatiani õigel ajal, aga ma loodan ka, et nad võtavad kuulda Ühendkuningriigi iseseisvuspartei nõu ega ühine Euroopa Liiduga, vaid säilitavad oma tõelise vabaduse ja sõltumatuse.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Austatud juhataja! Tahan kõigepealt väljendada rahulolu komisjoni ja nõukogu avalduste üle ning tänada, kiita ja tunnustada volinik Olli Rehni tema isikliku pühendumuse eest Türgi Euroopa Liidu liikmeks saamise küsimusele.

ELi-Türki suhted on kestnud kaua ja on vastastikkülaslikud. Nagu teised kandidaatriigid, peab mõistagi ka Türki järgima demokraatia, vabaduse ja inimõiguste põhimõtteid ning viima oma õigussüsteemi vastavusse ühenduse õigustikuga. Tahan ühineda kolleegidega, kes on väljendanud heameelt Türgi seniste edusammude üle, aga tunnistan ka, et Türki ühinemise teel on veel hulk takistusi – näiteks kolleegide mainitud sõnavabadus ja kurdi vähemuse õigused.

Minagi soovin öelda, et murettekitav on Türki konstitutsioonikohtu otsus, millega saadeti laiali Demokraatliku Ühiskonna Partei ja keelati mitme selle demokraatlikult valitud esindaja tegevus, aga see ei tohiks põhjustada Türgiga peetavate ühinemisläbirääkimiste edasilükkamist. Väljavaade saada ELi liikmeks annab hoo demokraatlikele reformidele. Meie vähene pühendumus saadaks türklastele halva sõnumi. Meie ebakindlusel on hind. See võib kahjustada käimasolevat demokratiseerimist. ELi poliitika ei tohiks kunagi lähtuda hirmust. Meie eurooplastena peaksime reforme toetama. Need võtavad aega, on keerulised ja nendega kaasnevad tagasilöögid, aga me ei tohiks kunagi kahelda Kopenhaageni kriteeriumides. Meie lubadus anda Türgile liikmestaatus ei tohiks iialgi muutuda kõhklevaks. Tunneli lõpus peab valgus selgelt paistma.

Seetõttu kutsun Türgit üles jätkama demokraatlikke reforme. Arvan, et me peaks andma töötuse Türgile sellel teel toetada.

Maria Eleni Koppa (S&D). – (EL) Lugupeetud juhataja! Me toetasime Türgi ühinemisväljavaateid lootuses, et see aitab kaasa eeskätt laiaulatusliku demokraatliku reformi elluviimisele. Kahjuks on tulemused mõni

aasta hiljem väga napid. Reformid on seiskunud ja need, mis on ellu viidud, eksisteerivad sisuliselt ainult paberil. Peatunud paistab olevat isegi suuri lootusi andnud edasimineku kurdi küsimuse lahendamises.

Liiduga ühinemiseks peab Türgi näitama üles tõelist austust inimõiguste, vähemuste õiguste, usuvabaduste, erakondade ja nende demokraatlikult valitud esindajate vastu. Euroopa Parlament väljendas heameelt Türgi valitsuse väljakuulutatud demokraatliku avanemise üle. Kuid sõnavabaduse mahasurumine ning tuhandete kodanike ja kümnete poliitiliste esindajate vahistamine on vastuvõetamatu ja hävitab igasuguse reformide jätkumise kohta tehtud avalduste usutavuse.

Pealegi on demokraatia puhul peamise tähtsusega poliitilise ja sõjalise võimu täielik lahutamine. Meil ei saa olla kandidaatriiki, kus sõjavägi ei ole tervikuna poliitilise kontrolli all isegi pärast nii paljusid aastaid.

Me lubame ja peame lubama Türgile väljavaateid saada ELi liikmeks tingimusel, et ta kohustub toetama liidu põhimõtteid ja eesmärgi ka praktikas.

Johannes Cornelis van Baalen (ALDE). – (NL) Lugupeetud juhataja! Türgit tuleb kohelda õiglaselt. See tähendab, et Euroopa Liit peab ausalt peeglisle vaatama. Kõigile teadaolevad Kopenhaageni kriteeriumid on siin olulised. Need tuleb täita. Ühinemisprotsessi tulemus ei ole ette teada – seda öeldi ka siis, kui ühinemisläbirääkimised algasid. See tähendab, et Kopenhaageni kriteeriumid on põhilise tähtsusega. Need määravad, kas Türgi jõuab ühinemiseni. Loomulikult on demokraatia ülioluline. Seega peab EL tegema kõik võimaliku, et toetada Türgi demokratiseerimist. Sellest tulenevalt on väga veider täheldada, et ühinemiseelse programmi ehk ühinemiseelse abi kava rakendatakse halvasti. Euroopa Liidu Kontrollikoda on väga selgelt öelnud, et kehtestatud on liiga palju esmatähtsaid ülesandeid, mis tähendab, et tegelikult ei ole kehtestatud mitte ühtegi, ning ta on eelkõige esile toonud demokratiseerimiseks antava abi. Tahan kuulda komisjoni arvamust Kontrollikojaga kriitika kohta ja seda, mida komisjon kavatseb teha, et tagada ühinemiseelse abi andmise nõuetekohane korraldamine.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Austatud juhataja! Ma ei saa päris täpselt aru, miks me seda küsimust praegu arutame. Vahest seetõttu, et Hrant Dinki surmast on möödunud kolm aastat ja endiselt on vastuseta seda kuritegu puudutavad tõsised küsimused.

Kohtusin Hrant Dinkiga pärast Orhan Pamuki üle peetud kohut. Hrant Dinki surm oli mõistagi tohutu tragöödia ning Türgi sõbrana juhtisin ma kõhklemata tähelepanu sellele, kuidas see kahjustab Türgi mainet, mida iseloomustab sõnavabaduse piiramine ja ülitundlikkus Türgi riiki kritiseerivate märkuste suhtes. Kuid loomulikult on Türgi huvides kindlustada oma demokraatia kõiki külgi.

Toetan ka mõtet Türgist kui ilmalikust ja ühtsest riigist, mis on üle 80 aasta vaadanud lääne poole. Mõistan vajadust tugeva Türgi sõjaväe järele ja ka Türgi olulist geostrateegilist tähtsust. Neil põhjustel leian ma, et me peaksime olema Türgi suhtes väga toetavad, mitte otsima kogu aeg võimalusi tema kritiseerimiseks ja ründamiseks.

Mõistagi on erakondade keelustamine üldiselt halb mõte, kuigi sellel reeglil on erandeid. Me kõik saame aru, et terroriorganisatsioonidel on poliitilised esindusrühmad ja keeruline on otsustada, kumb on kahjulikum, kas esindusrühma rahulejätmine või selle kõrvaldamine. Muidugi on PKK-l oma poliitilised rühmitused.

Ütlen lihtsalt paar sõna PKK kohta, sest viimane jätkab oma terroritegusid. Selge on see, et PKK ei tegutseda edasi mitte üksnes terroriorganisatsioonina, vaid töötab ka koos oma kuritegelike võrgustikega, mis ulatuvad Türgist väljapoole ja katavad kogu Euroopa. PKK on nagu maffia, mille liikmed panevad toime kuritegusid, hangivad raha ja pakuvad tuge. Ta tegutseb kõigis organiseeritud kuritegevuse valdkondades – maksupettustes, raha võltsimises, inimkaubanduses – ning loomulikult on kauplemine narkootikumidega üks peamisi rahastamisallikaid. Mulle tundub, et me peaksime keskenduma rohkem sellele, et lahendada oma riikides valitsevaid sarnaseid probleeme ja aitama türklastel sel moel, mitte neid pidevalt ründama ja kritiseerima.

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Lugupeetud juhataja! Tahan veel kord juhtida tähelepanu sellele, et kurdi Demokraatliku Ühiskonna Partei keelustamisega on Türgi valitsus viimastel aastatel kokku keelustanud 27 kurdi erakonda. Pärast keelustamist – me alles äsja kuulsime sellest – on vahistatud enam kui tuhat inimest. Arvan, et enam ei ole võimalik rääkida demokraatiast riigi puhul, kus erakondade keelustamine on harjumuspärane tegevus. 27 kurdi partei keelustamine kujutab endast peaaegu et püüet saada Guinnessi rekordite raamatusse.

Asi ei ole ainult Türgi vähemustes. Seda tahan ma siinkohal samuti märkida. Praegu streigivad väga raevukalt tubakafirma Tekel töötajad ja pinges seal kasvab. Täna alustas mitu tuhat töötajat oma õiguste nõudmiseks näljastreiki. Nad leiavad, et nad on Türgi valitsuse ja võimu ränga rõhumise all. Seda tuleb arvestada, sest

töötajate ja ametiühingute õiguste kaitse on demokraatia lahutamatu osa. Türgi ametiühingud ja vähemused ootavad siinselt parlamendilt selget ja ühemõttelist seisukohavõttu.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Austatud juhataja! Teil, lugupeetud volinik Rehn, oli komisjoni eelmises koosseisus väga keeruline vastutusala ja ka teie uus roll ei ole ilmselt kuigi kerge.

Türgi demokraatlikus arengus on viimasel ajal olnud tagasilööke ning murettekitav ei ole mitte üksnes kurdi küsimus. Laste ja naiste olukord peab paranema, eriti maapiirkondades. Türgi on usuvähemuste, näiteks alaviitide ja kristlaste õiguste kaitsel aastaid aeglaselt tegutsenud.

Juba mainiti siin patriarhaadi olukorda. Õigeusklikud on kannatanud diskrimineerimist ja nüüd on neid Türgi jäänud veel vaid umbes 3000. Täiesti arusaamatu on seadus, mille kohaselt peavad õigeusu preestrid, piiskopid ja patriarhid olema Türgi kodanikud. Patriarh on üleilmse kiriku pea, seega võib teda valida mis tahes liikmeskirikust. Samamoodi tuleb tagada kiriku varade kaitse ning ebaseaduslikult arestitud vara tuleb tagastada. Euroopa Parlamendis on kogutud allkirju kirjalikule seisukohale, millega toetatakse Halki vaimuliku seminari avamist. Viimane inimene, kes palus Halki vaimuliku seminar avada, oli president Barack Obama.

Kui Türgi kaitseks niimoodi kristlastest vähemuse inimõigusi, oleks see suurepäraseks eeskujuks teistele islamirahvastele ja annaks neile julgust tagada ka kristlastele täpselt samad õigused, nagu kristlikud riigid on andnud moslemitest vähemusele.

Austatud volinik, me küsime siin tihti, kas Türgi on valmis ELiga ühinema. Leian, et EL peaks iseendalt ausalt küsima, kas ta on tegelikult valmis Türgi liikmena vastu võtma. Te ütlesite ka, et teekond on sama tähtis kui sihtkoht. Me ei tohi unustada, et Türgi demokraatlik areng ei ole ELi jaoks sama tähtis, kui see on Türgi enda kodanike jaoks. Seetõttu tuleb seda teekonda jätkata, isegi kui me ei ole sihtpunktis kokkuleppele jõudnud.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Lugupeetud juhataja! Türgi valitsuse demokraatliku algatuse eesmärk on riigi demokraatiseerimine ja kurdide kultuuriliste õiguste laiendamine. Tegemist oli ilusa edusammuga. Kuid erakondade keelustamine on suur samm tagasi. Õigusriigi põhimõtetele rajatud demokraatlik riik peab alati lubama demokraatlikku arutelu, kus kõigil kodanikel on võimalik oma arvamust avaldada. Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) keelustamine ei kindlusta kõnealuse demokraatliku algatuse edu. Kaheksateist kuud tagasi pääses valitsev Õigluse ja Arengu Partei (AKP) napilt samast saatusest. Ootan, et Türgi viiks esimesel võimalusel oma põhiseaduse kooskõlla Veneetsia komisjoni koostatud kriteeriumidega ja välistaks erakondade keelustamise. Sellesse peavad olema kaasatud kõik erakonnad, sama saatus võib ju neidki tabada. Peale selle tuleb kehtestada parteisüsteem, mis tagab Türgi rahva parema esindatuse. Selle saab saavutada valimistel kohaldatava 10% lävendi olulise vähendamise. Välistada tuleb erakondade keelustamine poliitilise mängu käigus. Türgi peab selle saavutamiseks Euroopa toel viivitamatult tööle asuma. Mul jääb üle vaid tänada volinik Rehni ülimalt hea koostöö eest. Soovin talle palju edu uutest ülesannetest.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Laienemine on võimaldanud ELil kindlustada meie maailmajaos selliseid põhiväärtusi nagu demokraatia ja inimõigused ning luua tingimused järgida sõltumatul kohtusüsteemil ja õigusasutustel ning toimival turudemokraatial põhinevaid õigusriigi põhimõtteid – kindlustada stabiilset ja rahumeelset Euroopat.

See areng peab jätkuma. Seetõttu tuleks Türgi ELi riikide hulka lahkelt vastu võtta. Liiga paljud Euroopa Parlamendis ja ELi valitsustes püüavad vingerdada välja Türgile kui kandidaatriigile antud lubadustest. See on autu käitumine ja ei tekita ebakindlust mitte üksnes Türgis, vaid ka teistes kandidaatriikides. Loomulikult ei saa Türgi ELiga ühineda enne, kui kõik kriteeriumid on täidetud. EL peab kehtestama ranged tingimused, kuid samal ajal riiki toetama, et viimane ka tõepoolest suudaks nendele kriteeriumidele vastata.

Nagu juba mainitud, on Türgi teinud teatud edusamme. Kahjuks aga ei ole olukord sugugi selge. Endiselt on olulisi vajakajäämisi. Mõistagi on konstitutsioonikohtu otsus keelustada suurim kurdi erakond üsnagi vastuvõetamatu ja takistab ühtlasi liikmestaatuse saamist.

Lubage mul juhtida tähelepanu ka ühele teisele Türgi liikmelisusega seotud küsimusele. Minu Taani kolleeg vist juba puudutas seda teemat. Möödunud nädalal teatas Rootsi raadio, et kontrolli käigus on avastatud suuri puudusi selles, kuidas kasutatakse Türgis ELi vahendeid. Raha ei jõua nendeni, kes seda kõige rohkem vajavad. Kritiseeritud on ka vähest järelekontrolli ning tõsiasja, et maapiirkondade elanikega – näiteks kurdi ja assüürlaste vähemustega – ELi abi ei jagata. Ka naisi koheldakse ebaõiglaselt. Projektide rahastustaotluste esitamist käsitlevad eeskirjad on keerulised ja raskesti mõistetavad. Oleme koos kolleeg Göran Färmiga palunud Olli Rehnil oma viimastel päevadel laienemise eest vastutava volinikuna asja uurida. Me ootame

kiiret vastust. Lõpetuseks tahan Olli Rehni tänada suurepärase töö eest, mis ta on laienemise eest vastutava volinikuna ära teinud, ning soovida talle palju edu uues ametis.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Lugupeetud juhataja! Türgi valitsuse välja kuulutatud demokraatlikust avanemisest on saanud demokraatia eitamine. Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) keelustamisega kaotati juba teab mitmeteistkümnen dat korda kurdide sõna-, ühinemis- ja poliitikas osalemise vabadus, mille olemasolu kurdide jaoks seega eitatakse. Demokraatia puudumine, sõjaväe ja politsei tähtis roll, väga kõrge ehk 10% parlamenti pääsemise lävend, põhiseaduse ja erakondi käsitleva seaduse muutmata jätmine, kurdi poliitikute ja võitlejate tagakiusamine ja vangistamine – kõik need on märgid selle kohta, et Ankara on ilmselgelt võimetu vähemuste õigustega kaalutletult tegelema. Iga kord, kui Türgi avab ukse demokratiseerimisele, virutab ta teise ukse pauguga kinni. Minus tekib kahtlus, kas seda saab ikka demokraatlikuks avanemiseks nimetada. Tahan, et lugupeetud volinik esitaks selle kohta oma arvamuse ja ütleks meile, kas ta on valmis tegema Türgi valitsusega koostööd, et töötada välja konkreetne ajakava Euroopa nõuetele vastavate ülimalt vajalike reformide elluviimiseks.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja! Teie tänaõhtused avaldused, austatud härra López Garrido ja lugupeetud volinik, jätsid mulle mulje, et te olete rõõmuga valmis ilustama tõsiasja, et Türgi konstitutsioonikohtu viimane otsus keelustada kurdimeelne erakond langetati mõni tund enne üldasjade nõukogu otsuseid ja tippkohtumisel vastuvõetud otsust, millega sisuliselt näidatakse Türgile otse Euroopa suunas liikumiseks rohelist tuld, kusjuures seda tehakse ajal, mil Türgi rikub inim- ja demokraatlikke õigusi, ei täida rahvusvahelist õigust ning keeldub tunnustamast Küprose Vabariiki. Kas teil ei ole tekkinud mõtet, et see pidev hellitamine ei too Türgit mitte mõistusele, vaid muudab ta veel julgemaks? Tõsiasi on, et Türgi põhikiri muudab poliitilise olukorra ebastabiilseks, ei taga usuvabadust ega poliitilisi vabadusi ning annab riigile ettekäände sekkumiseks.

Küsimus on selles, milliseid meetmeid te kavatsete võtta kurdi rahvusest kodanike õiguste kaitseks. Ja mis veelgi tähtsam – kas me ükskord ometi nõuame ulatuslikku põhiseaduse reformi, et luua institutsiooniline raamistik, millega tagatakse mainitud vabadused ja sunnitakse Türgi riiki austama kõiki liitumisega edasi minna soovivale riigile tingimuseks seatud õigusi?

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Lubadus võtta Türgi Euroopa Liidu liikmeks oli pikka aega jõud, mis soodustas seal demokraatlikke muutusi. Kuid pärast 2005. aastat langes Türgis toetus liiduga ühinemisele 70%lt vaevu 42%ni. Seega, sellises olukorras on Türgi edasiseks demokratiseerimiseks vaja tõepoolest teha Euroopa Liiduga paremat koostööd.

Türgis on palju saavutatud – minu kolleegid on sellest siin kõnelnud – ning see väärib meie tunnustust, kuid endiselt on valdkondi, mida me peaks eriti hoolikalt uurima. Kas või juba mainitud ajakirjandusvabaduse küsimus või ka elektroonilise massiteabe vabaduse temaatika. OSCE teatab näiteks, et Türgi on blokeerinud 3700 veebilehte. Teine oluline küsimus puudutab naiste võimalusi osaleda avalikus elus. Türgi põhiseadusega on keelatud traditsioonilisi pearätte kandvate naiste astumine ülikooli, kuigi selliseid pearätte kannab koguni 70% naistest. Niisugune ilmalikkuse ja demokraatia võitlus on Türgile tõeline katsumus.

Tahan mainida ka kurde, nimelt määratleda neid vähemusrahvusena. Türgi valitsuse väljapakutud lahendused ei ole rahuldavad. On õige, et kurdi keelt on hakatud tunnistama, aga Türgi põhiseaduses on endiselt artikkel 42, mille järgi on keelatud kurdi keele kui emakeele õpetamine haridusasutustes.

Oluline on koostööd nii parlamendi kui ka valitsusega pidevalt edasi arendada ning ühtlasi toetada vabaihendusi, ühiskondlikke algatusi ja kohalike omavalitsuste partnerlust Türgis. Me peame tihendama koostööd institutsioonide vahel, aga me ei tohiks unustada, et just tavaliste kodanike vahelised suhted muudavad maailma, eriti kui me räägime demokraatia edasiarendamisest.

Arlene McCarthy (S&D). – Lugupeetud juhataja! Kahjuks olen teistega sama meelt selles, et konstitutsioonikohtu otsust keelustada DTP saab mõista üksnes Türgi demokratiseerimispuüetes tehtud tagasikäiguna, vaatamata väga suurele edasiminekul, mille tagasid hiljutised demokraatlikud ettevõtmised.

Nagu öeldud, on seadust, mille alusel DTP laiali saadeti, rakendatud alates 1982. aastast selleks, et keelustada umbes 27 erakonda, aga erakonnad on ju rahva tahte avaldus. Nad on igasuguse demokraatia südameveri ning on aeg teha poliitiliste parteide keelustamise lõpetamiseks õiguslikud reformid.

Teisest küljest peavad kõik erakonnad ja kandidaadid, kes soovivad asuda demokraatlikes riikides valitavasse ametisse, austama demokraatia aluseid ja õigusriigi põhimõtteid ning võtma kohustuse püüelda poliitiliste eesmärkide poole üksnes rahumeelsete vahendite abil. Põhja-Iirimaal üles kasvades nägin ma, et poliitiliste

sihtide saavutamiseks sandistati ja mõrvati liiga palju inimesi. Demokraatlikus riigis tuleb poliitikat ajada valimiskasti, mitte kuulide ja pommide abil.

Niisiis, nagu ka teised, palun ma Türki peaministril ja valitsusel tagada demokraatia võimu kehtestamine, muuta põhiseadust ning kindlustada see, et ei nurjata neid edusamme, mida Türki on ELi liikmelisuse saavutamiseks teinud ning mida nii mina kui ka minu erakond ja valitsus uhkusega toetame.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja! Konflikt Türki lõimumise toetajate ning Türki ja Euroopa Liidu erilise suhte pooldajate vahel näitab Euroopa Liidu sisest varjatud imperialistlikku võitlust ning võistlemist USA ja teiste suurvõimudega.

Euroopa Parlamendile esitatud Türki eduaruanded on nimetatud jõudude vahel saavutatud tasakaalu tulemus. Neil ei ole midagi pistmist Türki töötajate metslasliku ärakasutamise, mahasurumise ja tagakiusamisega. Ametiühingute gelasi võetakse kohtulikule vastutusele ja neile mõistetakse karistused teeseldud protsessidel. Poliitilised mõrvad ja õiguskaitseasutuste vägivald jätkuvad. Erakonnad saadetakse laiali pelgalt sellepärast, et nad väljendavad kurdi rahvusest elanike soove. Valitud rahvaesindajaid kiusatakse taga ja vangistatakse massiliselt. Türki ei taga endiselt põhiõigusi kurdidele ega teistele vähemustele. Ta on õigusvastaselt okupeerinud 40% Küprose Vabariigist ning nurjab kõik probleemile väljapakutud lahendused. Ta ähvardab Kreekat *casus belli*ga ning esitab territoriaalseid nõudeid.

Vaatamata kõigele sellele kiidab Euroopa Liit Türkit, sest nii on vaja NATO-le ja Nabucco torujuhtmesse investeerivatele Euroopa rahvusvahelistele ettevõtetele ning selleks, et saavutada viimaste majanduslikud ja geostrateegilised eesmärgid, mis on seotud selle riigi ja üldse Lähis-Idaga.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Toetan Türki vastuvõtmist Euroopa Liidu liikmeks, aga tahan mõista hukka Türki konstitutsioonikohtu detsembris langetatud otsuse keelustada DTP. Otsust põhjendati erakonna väidetavate sidemetega PKK terroriorganisatsiooniga. Ma tean, et me elame ajastul, mil julgeolek on ülima tähtsusega, kuid kodanikuvabadused ei tohiks selle tõttu kannatada. Teadaolevalt on mainitud erakond esindanud kurdide huve Türki parlamendis alates 2007. aastast. Kuigi ta tegi seda sümboolselt 20 liikmega, on ta viimastel aastatel olnud oluliseks tõendiks Türgis alanud kurdi küsimuse reguleerimise kohta. DTP esindus parlamendis ei kujutanud endast mingit ohtu, kuid oli üks vajalikke tingimusi poliitilise stabiilsuse tagamiseks. Ma siiski arvan, et me ei peaks kõnelema olukorra destabiliseerimisest, sest konflikt kurdidega on ammune ega ole ühelgi hetkel Türkit tegelikult vapustanud. Ma ei arva, et see juhtuks ka nüüd või tulevikus.

Valitsus on minevikus teinud palju rõõmustavaid järeleandmisi ja mingist kurdidevastasest liikumisest siiski rääkida ei saa. Sellele vaatamata on türki-kurdi rahuprotsess saanud olulise tagasilöögi. Erakonna tegevuse keelustamine on tüüpiline poliitiline võtte. Kohtuotsusega mitte üksnes ei lükata türki-kurdi suhteid aastatetagusesse aega, vaid sellega astutakse samm tagasi kogu demokratiseerimisprotsessis.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Ka mina tahan käsitleda meie praegust vastuolulist olukorda, kus me endiselt toetame Türki ühinemist, sest Türkit on Euroopa Liidus vaja mitmel põhjusel. Praegu aga oleme vastuolulises olukorras, sest vaid mõni nädal tagasi väljendas Euroopa Parlament toetust türki ja kurdi suhetes tehtud edusammudele ning oli nendega rahul, kuid nüüd kuuleme üllatusega peamise kurdi erakonna keelustamisest Türgis, mis mõistagi tõstatab taas kord tõsiseid küsimusi.

Seda arvestades ma loomulikult nõuan tungivalt, et Euroopa Parlament, Euroopa Liit ja ka komisjon taastaks või tõhustaks veelgi pingutusi liikmestaatuse saamiseks vajalikes valdkondades, kus oleme täheldanud edasiliikumist, näiteks küsimustes, mis seonduvad vajadusega jõuda erakondade vahel üksmeelele. Sellise tegevusega peaks mõistagi kaasnema üleskutse Türki valitsusele lahendada rahuldavalt olukord, kuhu on sattunud kurdi poliitiline partei DTP.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE). – (RO) Olen Türki Euroopa Liiduga ühinemise kindel pooldaja. Nõustun siin parlamendis väljendatud karmide seisukohtadega, mis puudutavad Türki kohustust austada inimõigusi. Kuid ma väljendan lootust, et samasuguse otsustavusega toetatakse ka Türki jõupingutusi, mida on tehtud Euroopa Liiduga ühinemise nimel.

Mul on hea meel eesistujariigi Hispaania soovi üle jätkata Türgiga peetavate läbirääkimiste käigus peatükkide avamist.

Tahan teile öelda, et ELi-Türki parlamentaarse ühiskomisjoni liikmena käisin ma möödunud aastal, s.o 20 aastat pärast oma eelmist visiiti, Türgis ning sealses ühiskonnas tehtud edusammud on muljetavaldavad.

Antigoni Papadopolou (S&D). – (EL) Lugupeetud juhataja! Aastatepikkune vägivald ja terrorism Türgis ei paista lõppevat. Kurdidel, aleviitidel, mittemoslemitest vähemusel, ametiühingutegelestatel, oikumeenilisel patriarhaadil, armeenlastel, küproslastel, kinnipeetavatel, kohalikel omavalitsustel, homoseksuaalidel, naistel, kurdi erakondadel ja massimeedial on palju õelda, kui nad kunagi julgevad seda teha.

Hoolimata Türgis tehtud reformidest ja edusammudest ei ole hulka õigusakte rakendatud. Vanamoodne suhtumine ja inimõiguste rikkumised on vägagi tõelised ajakirjandusvabaduse, soolise võrdõiguslikkuse, sõnavabaduse ja vähemuste õiguste puhul. Just sel põhjusel on Euroopa Inimõiguste Kohus mõistnud Türki kodanike ja vähemuste esitatud kaebuste alusel hukka selle, et Türgis ei austata õigust elule, koheldakse isikuid ebainimlikult ja alandavalt ning pannakse toime hulgaliselt muid rikkumisi.

Leian, et Euroopa Liit saab edendada Türki demokratiseerimist, nõudes Euroopa õigustiku täielikku ja kõrvalekalduumatut rakendamist, ilma omakasupüüdlike tagamõtete ja silmakirjaliku poliitikata. Lugupeetud härra Rehn, Türki meelitamise ja peatükkide avamisega ei aita te kaasa Türki demokratiseerimisele, vaid soodustate tema jätkuvalt vastutustundetut ja poliitiliselt ebaetilist käitumist.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Hoolimata Türki edusammudest ühinemise teel jätab riigi demokratiseerimisprotsess veel paljugi soovida. Euroopa Parlamendi möödunud aastal vastu võetud resolutsioonis tunti muret sõnavabaduse üldise olukorra pärast Türgis ning väljendati kahetsust napi edasiminekü pärast usuvabaduse valdkonnas. Tol ajal nõudis Euroopa Parlament ja nõuab ka praegu, et Türki valitsus kehtestaks kooskõlas Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga õigusraamistiku, mis võimaldab mitteislami usurühmadel ja aleviitidel tegutseda ilma ebavajalike piiranguteta.

Kohe pärast mainitud resolutsiooni vastuvõtmist 2009. aasta detsembris muutis liidu veelgi ärevamaks Türki konstitutsioonikohtu otsus keelustada DTP ehk Demokraatliku Ühiskonna Partei, millel oli Türki parlamendis 21 liiget. Erakonna keelustamise ettekäändeks olid selle väidetavad sidemed kurdi PKKga.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja! Türki konstitutsioonikohtu otsus, millega keelustatakse kurdimeelne erakond põhjusel, et see on põhiseadusega vastuolus, on ilmne näide selle kohta, et Türki sisepoliitika ei sarnane meie kui eurooplaste arusaamaga demokraatiast. Nimetatud otsus muudab selgelt valeks ka Martti Ahtisaari juhitud komisjoni väga suurel määral ilustatud aruande hetkeseisu kohta.

Kuigi Istanbulis elab üldiselt tark, euroopameelne ja haritud rahvas, ei kajasta ei see tõsiasi ega ka kahtlemata suurepärased sündmused Istanbulis kui 2010. aasta kultuuripealinnas kahjuks olukorda kogu riigis. Niisiis peame endale tegelikult olukorda tunnistama. Kõik, kes keelustavad vähemuste erakondi, tuues põhjenduse, et need on põhiseadusevastased, rikuvad euroopalikke väärtusi. Ka meie pidev meelemuutus ei ole arusaadav, sest nii me kohe kindlasti ei saavuta head mainet ega avalda muljet oma Türki partneritega peetavas dialoogis.

Seega, katkestage läbirääkimised! Palun lõpetage ka ühinemiseelsed maksed, sest niisuguste maksetega ei lase ennast veenda mitte keegi, kes soovib eetiliste väärtuste kinnimaksmist.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Demokraatia sõltub tingimustest, mida ta ise luua ei suuda. See kehtib nii meie liikmesriikide kui ka Türki demokraatia puhul. Kuigi probleeme on mitu, mainin neist vaid ühte.

Kuigi Türki Vabariigis austatakse usuvabadust, ei ole selles valdkonnas viimastel aastatel erilisi edusamme tehtud. Usutalituste pidamise vabadust tunnistatakse formaalselt, aga tegelikult seda piiratakse. Näiteks on piiratud võimalust valida nende pidamise kohta. Mul on kahju, et EL ei ole seda küsimust põhjalikult käsitlenud. Viimases eduaruandes, mis koosnes 180 leheküljest, mainitakse nimetatud probleemi vaid kahel lehel. Aruandes ei räägita midagi usukogukondade autonoomsele juhtimisele kehtestatud rangetest piirangutest, kusjuures piiranguid ei kohaldata mitte üksnes juhtimise ja majanduslikul tasandil, vaid ka pastori- ja vaimulikutöö tasandil.

Kuna Euroopa Piiskoppide Konverentside Nõukogu on juba suhteliselt pikka aega rääkinud, et Türgis rikutakse jätkuvalt usuvabadust, peaks Euroopa Liit järjekindlalt nõudma inimõiguste austamist selles valdkonnas.

Ismail Ertug (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Loomulikult on Türki emotsioonetekitav teema. See on päris selge. Selles valdkonnas peaksime mõistagi alati arvestama ühe asjaga, mida on täna juba mitu korda mainitud. Nimelt sellega, et kuigi erakonna keelustamine on täiesti vastuvõetamatu, ei teinud seda mitte valitsus, vaid kohtud. Siin tuleb vahet teha, et olla õiglane ja aus.

Kuid mitte seda ei tahtnud ma öelda. Eurooplastena peame endalt küsima, kuhu me tegelikult soovime minna. Kui me üleilmse tähtsusega rolli täitjana ei soovi levitada mitte üksnes majanduslikke – ja sotsiaaldemokraadina tahan seda rõhutada –, vaid ühtlasi poliitilisi väärtusi ning seda nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopa piire,

s.t kogu maailmas, siis on meil selleks lõpuks vaja Türgit. Nii saame ka võimaluse suhelda Türgiga kindlalt ja arusaadavalt, mida just ongi vaja. Vaid siis õnnestub meil demokratiseerimisega edasi liikuda ja saavutada oma lõppeesmärk.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Valdkonnas, mida me nimetame Euroopa Liidu ja Türgi suhete küsimuseks, teeb nõukogu ühinemise nimel järgmist.

Esiteks leiame, et meil tuleb jätta Türgile väljavaade saada ELi liikmeks. Me mõistame, et kui Türgi ühel päeval astub Euroopa Liitu, muutub liit tugevamaks, mitte nõrgemaks. Seega on ühinemisprotsess kasulik mõlemale.

Teiseks, läbirääkimised. Nagu Raimon Obiols märkis, on läbirääkimine kahtlemata vahend ühinemisega edasiliikumiseks ja Türgi sisereformide edendamiseks. See on leidnud ümberlõkkamatut tõestust. Läbirääkimised on strateegilise tähtsusega ja neid tuleks pidada nii, nagu volinik Olli Rehn oma kõnes kirjeldas.

Kolmandaks, tõeliselt selge sõnum Türgile. Me peame Türgiga väga üheselt mõistetavalt käituma. Seda pooldab peale Ria Oomen-Ruijteni, kes koostas minu meelest väga laiaulatusliku, põhjaliku ja üksikasjaliku ning edasiseks tööks suurepäraseks lähtealuseks oleva resolutsiooni ettepaneku, vaid seda pooldavad ka paljud täna siin arutelu osalejad: Anna Maria Corazza Bildt, Sarah Ludford, Franziska Keller ja Jan Zahradil. Paljud teised on toetanud arusaadava sõnumi edastamist Türgile.

Türgi on riik, kes juhul, kui ta täidab Kopenhaageni kriteeriumid, võib astuda Euroopa Liitu ja peabki seda tegema.

Kuid praegu ei ole Türgi neid kriteeriume täitnud ning siin on kaks peamist valdkonda – demokraatia ja inimõigused –, mis on kesksel kohal, kui analüüsitakse Türgi võimalikku tulevikus toimuvat ühinemist Euroopa Liiduga. Mis puudutab inimõigusi, siis mõned neist või nende konkreetne ulatus on olulise tähtsusega Kopenhaageni kriteeriumideks nimetatud nõuetele vastavas demokraatia määratluses.

Õigusemõistmine, meeste ja naiste võrdsuslikkus, piinamise ja väärkohtlemise temaatika, sõnavabadus, vähemuste õiguste austamine ja pluralism – kõike seda tuleb võtta arvesse. Siin saalis on selgunud, et kõigis nimetatud valdkondades on kahtlemata näha edusamme, aga kõigis neis on ka vajakajäämisi või toimunud isegi tagasimineku. Niisugune on olukord. Kõik sõltub sellest, kuidas asjale vaadata. Klaas võib olla kas pooltäis või pooltühi. Niisiis leian ma, et need on põhilise tähtsusega asjaolud, millele tuleb Euroopa Liidu ja Türgi suhetes keskenduda.

Arvan, et Türgi ja Euroopa Liidu teineteisele lähendamise poole tehtavad sammud on võimalikud. Need on täiesti mõeldavad. Seetõttu on see protsess käimas ja Türgile on antud kandidaatriigi staatus. See on vajalik asjade käik ning loomulikult peab edasiminekuks olema võimalikult kiire. Euroopa Parlamendi roll siin on ülimalt oluline. Ta peab täitma tähtsat osa selle protsessi edasiarendamises, analüüsimises, hindamises ja kindlustamises, sest meie kõigi sooviks on võimalikult hoogsad edusammud.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Mul on hea meel öelda oma viimased sõnad Türgi kohta.

Tahan tänada teid tänaõhtuse väga põhjaliku ja vastutustundliku arutelu eest. Tegelikult jätsin ma teiega Türgi teema vallas jumalaga juba detsembris või novembris. Ma ei hakka ennast praegu kordama. Ma loodan, et ei pea uuesti siin istungisaalis Türgi küsimuses hüvastijätusõnu lausuma ning me saame minna edasi ja asuda tegelema Euroopa Liidu ees seisvate suurte majanduslike ja muude proovikividega.

Tahan kasutada ka juhust ja tänada eesistujariiki Hispaaniat ja Hispaania peaministrit José Luis Rodríguez Zapaterot **väga olulise sammu – tsivilisatsioonide liidu loomise – eest ning võin öelda, et ühinen selle liiduga vabatahtlikuna.** See liit on väga tähtis ka ELi-Türgi suhete jaoks.

Tänane arutelu keskendus suuresti erakonna laialisaatmisele ja seda õigustatult. On väga oluline, et Türgi muudaks oma õigusakte ja kogu erakondi käsitlevat põhiseaduslikku õigusraamistikku kooskõlas Veneetsia komisjoni soovitustega.

Johannes Cornelis van Baalen ja Olle Schmidt puudutasid kontrollikoja hiljutist aruannet Türgi kohta. Võin öelda, et komisjoni ja laienemise peadirektoraadi järeldused langevad kokku aruande ja seal toodud märkustega selle kohta, kuidas muuta meie finantsabi strateegilisemaks, anda seda mitme aasta jooksul ja siduda see selgemalt meie riikide, praegusel juhul Türgi poliitilise reformi kavast tulenevate vajadustega.

Sel eesmärgil tehtav töö on nüüd alanud, kusjuures täiesti uue suundumusena koostatakse meie planeerimisdokumendid mitmeks aastaks ja minnakse projektipõhistelt programmidele üle sektoripõhistele programmidele. Sellise uue meetodiga pannakse ka suurem rõhk sektoripõhistele strateegiatele, mille töötavad

välja abisaavad riigid ise. Nii peaks komisjonil ja Türgi võimudel olema lõppkokkuvõttes lihtsam teha ühiselt kindlaks poliitilised prioriteedid.

Annan teile hea meelega selles küsimuses pikema ja põhjalikuma kirjaliku vastuse, kui saadate mulle varsti kirja, et mul oleks võimalik vastata veel komisjoni praeguse koosseisu ametiaja jooksul.

Leian, et peale erakondade keelustamise on oluline arutada demokraatlikku ümberkujundamist laiemalt. Seda oletegi te täna õhtul teinud ja ma tahan lihtsalt tuua lühidalt välja kolm punkti, mis minu meelest on järgmiste sammudena kõige tähtsamad.

Me oleme näinud Türgis viimase viie aasta jooksul tohutut demokraatlikku muutust. Türgi on praegu hoopis teistsugune riik, kui ta oli nii umbes viis aastat tagasi. Kuid loomulikult ei ole klaas veel täis ning Türgis tuleb teha veel palju olulisi reforme.

Ennekõike tuleb viia ellu reform kodanikuõiguste ja põhivabaduste valdkonnas. Türgis sõnavabaduse vallas tehtu ei ole kooskõlas ELi nõuetega. Paljusid kirjanikke ja ajakirjanikke antakse ikka veel nende töö eest kohtu alla ja mõistetakse süüdi. Türgil on nüüd viimane aeg võtta vastu vajalikud õigusaktide muudatused, et see probleem jääks Türgi minevikku ega tuleks kaasa tema tulevikku. See on ülimalt oluline igas avatud ja demokraatliku ühiskonna jaoks ning väga tähtis on arutada edasi ka selliseid delikaatseid teemasid nagu armeenlaste ja kurdide küsimused või Küprose probleem.

Teiseks, viimasel aastal on toimunud olulisi sündmusi tsiviilisikute ja sõjaväe suhetes. Käimasolev Ergenekoni uurimine on Türgi demokratiseerimises otsustava tähtsusega ning Türgi kodanikud on tõesti väärt seda, et uurimine viiakse lõpuni. Samuti eeldavad nad õigustatult, et kõikide vajalike vahenditega tagatakse kohtualustele õiglane menetlus.

Kolmas, kuid mitte vähem tähtis tõsiasi on, et tõelist demokraatiat ei ole võimalik saavutada, kui pool rahvast – naised – on riiklikus ja kohalikus poliitikas suuresti esindamata. Türgi naiste vabaihendused teevad järeleandmatult jõupingutusi selleks, et naiste esindatust suurendada. Nad peavadki seda tegema ja meie oleme nende liitlased. Oluliseks sammuks on eraldi soolise võrdõiguslikkuse komisjoni loomine ja ma loodan, et see aitab palju kaasa naiste poliitilise esindatuse laiendamisele kõikidel Türgi ühiskonna tasanditel.

Kokkuvõtteks – Türgi ELiga ühinemine võib kujuneda pikaks ja mõnikord raskeks teekonnaks, kuid tähtis on mitte silmist kaotada peamist eesmärki, milleks on riigi demokraatlik ümberkujundamine. See on peale Türgi ka Euroopa Liidu peamistes huvides ning kõige lihtsam on seda saavutada, kui olla Türgi vastu ühtaegu nii õiglane kui ka karm. Nii jääme usaldusväärseks ja säilib tingimuslikkuse jõud, mis annab hoo põhivabadustega seotud reformidele Türgis. Neis suurtes püüdlustes jäan lootma teie tugevale toetusele. See on väga oluline selleks, et seda projekti lõpuni edu saadaks.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Kristiina Ojuland (ALDE), kirjalikult. – (ET) Lugupeetud esistuja, Euroopa Komisjoni koostatud Türgi 2009. aasta arenguaruanne toob välja ühe olulisema väljakutsena demokratiseerimisprotsessi jätkumisel põhiseadusliku reformi läbiviimise. Aruanne märgib, et hoolimata rahva selgest toetusest valitsusele ja suurest parlamendienamusest, ei ole senised edusammud poliitilise ja põhiseadusliku reformi elluviimisel olnud piisavad, sest erakonnad pole suutnud leida ühist keelt. Nagu teisteki demokraatlikes riikides, peegeldub Türgi erakondade positsioonides nende valijate tahe. Unustamata, et demokraatlikus ühiskonnas on erakonnad vastutavad eelkõige oma valijate ees, peab Euroopa Liit pöörama Türgis tähelepanu arengutele rohujuuretasandil. Me peame olema väga ettevaatlikud üksnes didaktilise lähenemise kasutamisel Türgi demokratiseerimisprotsessi suunamisel. Soovitud reformide edukas läbiviimine eeldab avalikkuse toetust, milleks on vajalik üldine suurem teadlikkus ja arusaam reformide olemusest ja põhjustest. Ült alla teostatud reformid ei pruugi sugugi lõppeda soovitud tulemusega, kui neis tajutakse ohtu Türgi sisemisele stabiilsusele. Surve Türgi valitsusele kiirustada reformidega, millel puudub avalikkuse toetus, võib, olgugi et tahtmatult, viia separatismi või religioosse vaenu puhkemiseni. Loodan, et Nõukogu ja Komisjon üheskoos Türgi valitsusega teevad jõupingutusi meetmete rakendamiseks, millega kaasatakse Türgi elanikkonda demokratiseerimisprotsessi senisest oluliselt enam, et tagada vastuvõtlik pinnas Kopenhaageni kriteeriumitest tulenevate liitumiseks vajalike reformide teostamiseks.

Pavel Poc (S&D), kirjalikult. – (CS) Kandidaatriigiga peetavate ühinemiseelsete läbirääkimiste eesmärk on saavutada konkreetse riigi ühinemine Euroopa Liiduga. Kuid Türgi puhul on olukord palju keerulisem. Ühinemiseelsed kõnelused on toimunud alates 3. oktoobrist 2005. Peale riigi ühinemise peaks kõnelused

aitama kaasa demokraatia ja vabaduse edendamisele ning kodaniku- ja inimõiguste kaitsmisele Türgis. Poliitiliste avalduste asemel tuleks see konkreetne eesmärk saavutada õigusaktides tehtavate muudatustega, et ühtlustada kõnealused aktid Euroopa Liidu õigussüsteemiga. Ennekõike aga tuleks mainitud eesmärgi saavutamiseks võtta eeskju liikmesriikide poliitilistest ja ühiskondlikest tavadest. Kohatud ja valed on ühinemise vastu esitatavad väited, mis põhinevad Euroopa ja islamiriikide vastasseisul. Türgi ajalooline seotus Euroopaga on vaieldamatu. Türgi on juba Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni liige. Pole olemas n-ö usulist mõõdupuud, millega kandidaatriiki hinnata. Vastupidi, usuvabadus on üks Euroopa põhiväärtustest. Seetõttu peavad Türgile Euroopa Liiduga ühinemiseks seatavad ainsad ja otsustavad tingimused olema õigusriigi põhimõtete täitmine, kodaniku- ja vähemuste õiguste tagamine õigusaktidega ning austus kõikide Euroopa Liidu liikmesriikide vastu.

Renate Sommer (PPE), kirjalikult. – (DE) On hea, et Euroopa Parlament vähemalt tegeleb Türgi demokratiseerimise küsimusega. Põhimõtteliselt kipuvad komisjon ja nõukogu olukorda ilustama, olgu see nii dramaatiline kui tahes. Nad nimetavad seda pehmeks jõuks. Kuid mida me selle pehme jõuga saavutanud oleme? Juba ühinemisläbirääkimise algusest peale on olnud päris selge, et Türgis on tagasimineku olnud oluliselt suurem kui õiges suunas edasimineku. Nüüd on jälle üks erakond keelustatud. Kuid peale selle piiratakse endisviisi ulatuslikult kodanikuvabadusi, survestatakse usuvähemusi kuni selleni välja, et neid üritatakse minema peletada või hävitada verevalamisega, kitsendatakse info- ja ajakirjandusvabadust, püütakse kaotada opositsioonilist ajakirjandust ja vabu ametiühinguid jne. *Pacta sunt servanda* – seda rõhutatakse Türgiga seoses alati ja õigesti tehakse. Aga see käib ka Türgi kohta! Ühinemisläbirääkimisi pidama asudes sõlmis Türgi ELiga kokkuleppe, millega võttis kohustuse täita Kopenhaageni kriteeriume. Kui ta endiselt keeldub seda tegemast, tuleb tal endalt küsida, kas ta ikka tõesti tahab saada Euroopa osaks. Pehme jõu pooldajad komisjonis, nõukogus ja selle esistujariigis peaks lõpuks kindlameelselt tegutsema, mitte avama pidevalt uusi läbirääkimispeatükke.

15. ELi Doonau piirkonna strateegia (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on suuliselt vastatav küsimus komisjonile (B7-0240/2009), mille on ELi Doonau piirkonna strateegia kohta esitanud Silvia-Adriana Țicău, Brian Simpson, János Áder, Hannes Swoboda, Eva Lichtenberger, Michael Cramer, Saïd El Khadraoui, Mathieu Grosch, Iuliu Winkler, Victor Boștinăru, Ioan Mircea Pașcu, Marian-Jean Marinescu, Ivailo Kalfin, Norica Nicolai, Dirk Sterckx, Csaba Sándor Tabajdi, Michael Theurer, Ismail Ertug, Inés Ayala Sender, Jiří Havel, Edit Herczog, Stanimir Ilchev, Iliana Malinova Iotova, Jelko Kacin, Evgeni Kirilov, Adam Kósa, Ioan Enciu, Eduard Kukan, Gesine Meissner, Alajos Mészáros, Nadezhda Neynsky, Katarína Neveďalová, Daciana Octavia Sârbu, Vilja Savisaar, Olga Sehnalová, Catherine Stihler, Peter van Dalen, Louis Grech, Corina Crețu, George Sabin Cutaș, Vasilica Viorica Dăncilă, Cătălin Sorin Ivan, Tanja Fajon, Kinga Göncz, Antonia Parvanova, Adina-Ioana Vălean ja Rovana Plumb (O-0150/2009).

Silvia-Adriana Țicău, küsimuse esitaja. – (RO) Tahan tänada kõiki kolleege, kes toetasid minu ettepanekut korraldada Euroopa Parlamendi täiskogu istungil praegune arutelu, millele homme järgneb hääletus ühisresolutsiooni üle.

Doonau piirkond on Euroopa Liidu jaoks erilise tähtsusega nii suure arvu riikide tõttu, millest see jõgi läbi voolab, kui ka seetõttu, et nimetatud jõgi suubub Musta merre. Koos Reini jõe ja Maini kanaliga ühendab Doonau Põhjamerd ja Euroopa Liidu suurimat, Rotterdami sadamat Musta mere ja Euroopa Liidu suuruselt kümnenda, Constanța sadamaga.

Tunnistades Doonau piirkonna tähtsust, paluti 2009. aasta juunis toimunud Euroopa Ülemkogul, et komisjon töötaks 2010. aasta lõpuks välja Euroopa Liidu Doonau piirkonna strateegia. Me nõuame tungivalt, et komisjon alustaks esimesel võimalusel nõupidamisi kõikide Doonau-äärsete riikidega ning et peale Doonau strateegia koostataks tegevuskava ja mitmeaastane rakenduskava, mida kohaldatakse koos osalevate riikidega ja mille puhul võetakse eeskujuks Läänemere piirkonna strateegia.

Doonau piirkonna arengus on olulise tähtsusega transpordi infrastruktuuri arendamine. Sadamate nüüdisajastamine, Doonau navigatsioonisüsteemide loomimine, Reini ja Maasi-Maini-Doonau veeteel nn pudelikaelade kaotamine eesmärgiga parandada laevade liiklust, piirkonnas tehtavate ühendvedude täiustamine ning parem ühendus Musta merega sõidu- ja raudteede kaudu, kusjuures viimaste puhul pean ma silmas raudtee kaubaveekoridore ja kiirronge, – need on vaid mõned esmatähtsad ülesanded, mis tuleb täita piirkonna transpordi infrastruktuuri arendamise käigus.

Doonau piirkonnal on kanda tähtis roll Euroopa Liidu energiavarustusallikate mitmekesistamises. Energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate valdkonnas koostatud ühisprojektide rakendamine, investeringud uude tehnoloogiasse ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arendamine aitavad edendada keskkonnasõbralikku majandust kogu Doonau makropiirkonnas.

Lisaks on piirkonna majanduskasvu suurendamises oluline roll turismil. Viimase, kuid mitte vähem tähtsana mainin, et Doonau piirkonna territoriaalsele ühtekuuluvusele aitab kaasa rahvusvahelisel tasemel konkurentsivõimeliste tippkeskuste arendamine koos akadeemiliste ja kultuurivahetusprogrammidega.

Doonau piirkonda ja eriti Doonau delta alale jääb hulk programmiga Natura 2000 hõlmatud erikaitsealasid ja erihoiualasid, mis on ainulaadsed ja õrnad ökosüsteemid. Keskkonnakaitse Doonau jõe vesikonnas on väga tähtis selle ala põllumajanduse ja maaelu arengule.

Kooskõlastatud tegevuse kaudu võimaldab Doonau strateegia Euroopa vahendite tõhusamat ja ulatuslikumat kasutamist, kusjuures vahendeid võib kaasata ka mujalt. Seda arvestades kutsume komisjoni ja liikmesriike üles kasutama 2010. aasta finantsperspektiivide vahekokkuvõtet ja tuleviku finantsperspektiivide üle peetavaid arutelusid selleks, et saavutada ELi Doonau piirkonna strateegiaga seatud eesmärgid.

Lõpetuseks tahan öelda, et Euroopa Parlament on ELi Doonau piirkonna strateegia väljatöötamise ja rakendamise käigus püsiv partner.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Tahan teid tänada selle eest, et tõstasite väga olulise, Doonau piirkonna strateegiat puudutava küsimuse ja ka selle eest, et toetate üldisemalt Euroopa makropiirkondlikke strateegiaid.

Komisjon tegutseb selles valdkonnas koos Doonau koostööprotsessi riikidega. Nendeks on järgmised liikmesriigid: Saksamaa, Austria, Slovakkia, Tšehhi, Ungari, Sloveenia, Bulgaaria ja Rumeenia. Lisaks osalevad kolmandate riikidena Horvaatia, Serbia, Bosnia ja Hertsegoviina, Montenegro, Moldova ja Ukraina.

Praeguseks oleme kõnealuse strateegia peamiste poliitiliste eesmärkide määratlemiseks loonud komisjonis teenistustevahelise töörühma, mis hõlmab enam kui 20 peadirektoraati. Samal ajal on kõik Doonau piirkonna riigid määranud riikliku kontaktorgani ning koos liikmesriikidega on toimunud ka nende kontaktorganite esimene kohtumine. Selle aasta veebruarist juunini on kavandatud hulk üritusi, et panna asjad liikuma ja alustada kõnelusi sidusrühmadega. Esimene niisugune ettevõtmine toimub Saksamaal Ulmis 1. ja 2. veebruaril.

Pöördudes strateegia tulevase sisu juurde, tahan toonitada, et loomulikult me alles alustame selle väljatöötamist ja ettevalmistamist. Strateegia sisu arutavad asjaomased riigid, sidusrühmad, komisjoni teenistused ja teised ELi institutsioonid üksikasjalikumalt eelolevate kuude jooksul.

Siiski on tõenäoline, et strateegia hakkab põhinema kolmel suurel sambal ehk teisisõnu on strateegial kolm laiemat poliitilist eesmärki: esiteks parandada ühendusi ja keskkonnasäästlikke sidesüsteeme, teiseks kaitsta keskkonda, säilitada veevarusid ja täiustada riskiennetusmeetmeid ning kolmandaks edendada institutsioonide ja inimeste sotsiaalmajanduslikku arengut. Nende kolme samba raames võetakse liikmesriikidelt, sidusrühmadelt ja komisjonilt saadud vahendite arvel mitmeid konkreetseid meetmeid.

Lõpetuseks lubage mul kirjeldada, millised on järgmised sammu. Täna kuni juunini jätkame liikmesriikidelt, sidusrühmadelt ja teistelt huvitatud isikutelt mõtete ja ettepanekute kogumist kirjalike seisukohtadena, samuti koosolekutel, konverentsidel ja ka võrgu vahendusel üldsusega peetavate nõupidamiste kaudu. Seejärel määrab komisjon septembriks kindlaks esmatähtsad ülesanded ja korrastab mõtteid, et koostada strateegia ja sellega kaasneva tegevuskava kohta teatise eelnõu. Lõpuks, s.o detsembriks, valmistab komisjon nimetatud dokumendid vastuvõtmiseks ette. Seega, alates järgmisest ehk 2011. aastast hakkame tegelema juhtimissüsteemide loomise ning konkreetsete, selleks hetkeks kavandatud ja otsustatud meetmete ja projektide rakendamisega.

Täna teid tähelepanu eest. Kuulan huviga teie arutelu käigus tehtavaid märkusi.

Marian-Jean Marinescu, fraktsiooni PPE nimel. – (RO) Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon peab Doonau piirkonna strateegiat eriti oluliseks. Reini-Maini-Doonau veetee on ida ja länt ühendav sild Põhjamere ja Musta mere vahel. See tee on otseselt seotud energiajulgeoleku tagamisega, kindlustab Musta mere kaudu pääsu Aasiasse ja on ühtlasi ühenduseks Vahemerega.

Seega me pooldame Doonau piirkonna strateegia koostamist selle aasta jooksul, nagu komisjon lubas. Mul on hea meel, et volinik Rehn on uuesti ametisse nimetatud ning me soovime, et kõnealune strateegia koos konkreetse tegevuskavaga kinnitataks hiljemalt 2011. aasta alguses.

Märgin ära järgmised ülesanded, mis peaks kuuluma peamiste eesmärkide hulka: kogu veetee, eeskätt aga Doonau-Reini ühenduse laevatatavuse tagamine; navigatsioonisüsteemide ühtlustamine; jõesadamate nüüdisajastamine ja nendega seotud infrastruktuuride arendamine, nii et sadamad muutuksid mitmeliigilise transpordi ühtseteks süsteemideks; Doonau energiapotentsiaali tõhus kasutamine; kastmissüsteemide väljaarendamine eesmärgiga hoida ära kõrbestumine ning ühtse süsteemi rakendamine veetaseme jälgimiseks, et parandada võimalusi näha ette ja ennetada üleujutuste, põua või saaste teket, samuti suutlikkust nimetatud juhtudel sündmuste käiku sekkuda.

Vajalik on kooskõlastatud tegevus, sest kas või ühe jõeäärse riigi kaasamata jätmine võib tuua kaasa kogu protsessi seiskumise. Vaja on ka rahalisi vahendeid. Seetõttu ma loodan, et komisjoni uus koosseis kaalub seda küsimust ega takista rahastamist avaliku ja erasektori partnerluse korras.

Kõige suurem osa Doonaust jääb jõeäärsetest riikidest Rumeenia territooriumile. Nimetatud põhjusel toetab Rumeenia kõnealuse strateegia võimalikult peatset väljatöötamist, sest sellega avardatakse jõega seotud võimalusi, mis on kogu Euroopa jaoks väga olulised.

Constanze Angela Krehl, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja! Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis pooldab ettepanekut töötada välja Doonau piirkonna strateegia. Meie jaoks on see tähtis projekt veel seetõttu, et sellega on eriti hea tugevdada territoriaalset ühtekuuluvust, mida on esimest korda mainitud ka Lissaboni lepingus, ning võib anda meile võimaluse selgitada välja, mida täpselt me territoriaalse ühtekuuluvuse all mõistame. Loodan, et Olli Rehn on oma paljudele partneritele kõneluste käigus öelnud, et Euroopa Parlament kaasatakse Doonau piirkonna ühise strateegia koostamisse nagu kord ja kohus. Kahjuks ma ei kuulnud, et te oleks oma kõnes Euroopa Parlamenti maininud, aga me kavatseme mõttevahetusest kohusetundlikult osa võtta. Mind rõõmustab, et meil on tänasel täiskogu istungil käimas esimene põhjalik arutelu.

Oluline on selgitada ka seda, et peale territoriaalse ühtekuuluvuse hõlmab kõnealune strateegia piiriülest koostööd, mida me oleme ühtekuuluvuspoliitika vallas alati tagant õhutanud ja toetanud ning mida me tegelikult tahtsime praeguse finantsperioodi jooksul juba tihendada. Loodan, et piiriülest koostööd saadab mõne järgneva aasta jooksul veelgi suurem edu, muu hulgas tänu Doonau piirkonna strateegiale.

Tahan juhtida tähelepanu sellele, et Doonau piirkonna strateegiaga suurendame Euroopa tõelist väärtust, mida tunnetavad eelkõige selles piirkonnas elavad inimesed. Seega peaksid nad olema strateegia koostamisse otseselt kaasatud ja neile tuleks anda võimalus olla selle Euroopa projekti tunnistajaks. Minu siiras soov on, et me ei koormaks strateegiat üle liiga suure hulga eesmärkidega, vaid keskenduks sellele, mida me tahame saavutada. Minu arvates on väga oluline kasutada olemasolevaid vahendeid tõhusamalt ning ehitada või laiendada näiteks häiresüsteeme ja paigaldada need nõuetekohaselt, et hoiatada selliste loodusõnnetuste eest nagu üleujutused, aga ka selleks, et reageerida kas või tööstusõnnetustele, mille tagajärjeks on Doonau ja naaberpiirkondade saastumine. Siin on olemas ühised tegevusvaldkonnad.

Õnnestunud Doonau piirkonna strateegia ja sealsed edukad projektid võivad olla eeskujuks ka teistele piirkondadele. Meil ei ole alati tarvis leiutada kohe uut strateegiat, vaid võime piiriülese Euroopa koostöö raames probleemide ühisel lahendamisel ning – kui meil õnnestub säärase strateegiaga tegelikult hõlmata ka kolmandaid riike – meie kõigi jaoks siin Euroopa Liidus olulise ja edendamist vajava naabruspoliitika kehtestamisel võtta eeskujuks Doonau piirkonna strateegia.

Michael Theurer, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, volinik, daamid ja härrad! Doonau piirkonna tähtsust tõendab ainuüksi asjaolu, et 80 miljonit inimest kuuest ELi liikmesriigist ja neljast naaberriigist elavad Doonau ääres. Doonau saab alguse Schwarzwaldis – linnulennult 100 km kauguselt – ja voolab siis oma delta kaudu Musta merre. Seetõttu toetame meie Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioonis üleskutset koostada Doonau piirkonna strateegia ning Euroopa Parlamendina edastame täna õhtul olulise märguande sellega, et oleme võtnud Doonau piirkonna strateegia oma päevakorda.

Kakskümmend aastat pärast raudse eesriide langemist ja Euroopa poolitamisele lõpu tegemist on Doonau taas kord ühtsuse sümbol. Saksamaalt kui ELi asutajaliikmest alguse saav ning läbi 1995. aastal liiduga ühinenud Austria ja uute, 2004. aastal liitu astunud Kesk- ja Ida-Euroopas asuvate liikmesriikide voolav Doonau ühendab ka naaberriike, nagu kandidaatriiki Horvaatiat ja teisi ühinemise poole püüdlevaid naaberpiirkondade riike. Seetõttu võib siin peaaegu näha Doonau-äärse Euroopa taasühinemist.

Lugupeetud daamid ja härrad! Nüüd tuleb meil võtta kohased meetmed selleks, et muuta Doonau piirkonna strateegia uuel finantsperioodil ka regionaalpoliitikas esmatähtsaks küsimuseks. Fraktsioon ALDE peab seda ülimalt oluliseks. Selle saavutamiseks on palju võimalusi. Üheks võimaluseks on väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel teha omavahel rohkem koostööd.

Loomulikult seisavad infrastruktuuri valdkonnas ees teised rasked ülesanded. See valdkond on fraktsiooni ALDE jaoks eriti oluline, sest Euroopa poolitamise tõttu katkesid ajaloolised transpordiühendused ja neid ei ole ajakohastatud. Seega tagab Doonau arendamine siseveeteena ning sealsete sadamate ja lüüside kaasajastamine koos läbitavuse parandamisega keskkonnasäästliku transpordiviisi olemasolu. Kuid sõidu- ja raudteede võrgustiku kallal tuleb veel tööd teha. Samuti on eriti oluline kaasata sellesse töösse kohalikud omavalitsused, linnad, ringkonnad ja kodanikud.

Eva Lichtenberger, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Doonau piirkonna arengustrateegia üle tuleb tunda suurt heameelt. See strateegia on väga oluline. Lisaks on tegemist ülimalt keerulise ettevõtmisega, mida ei saa võrrelda ühegi varem regionaalarengu valdkonnas tehtud tööga. Doonau ei ole lihtsalt kanal või tee. Doonau on looduslik aare. Ma tean, et paljud teist ei taha seda kuulda, aga just tõsiasi, et Doonau on looduslik aare ja ühtlasi piirkond, kus võiks tegeleda säästliku ja tänapäevase turismiga, teeb võimalikuks selle, et nimetatud piirkonda, eelkõige Doonau delta ümbrusesse jäävat, aga ka kütkestavate jõelõikude äärset ala saavad ülimalt rõõmustaval moel arendada väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.

Doonau jõel on väga erilised omadused – see on kindlasti ilmselge –, mis on inimese sekkumise suhtes eriti tundlikud. Oleme seda näinud juba seoses Gabčíkovo elektrijaama projektiga. Sellega tekitatud kahju on siiani ilmne ning üksnes kohalike elanike ja kodanike üleinimlike pingutustega oli võimalik hoida ära veelgi suurema kahju tekkimine, mille oleks põhjutanud elektrijaamade keti laiendamine. Elektrijaama projekti tulemusel langes põhjavee tase ja see tõi kaasa ettearvamatud tagajärjed põllumajandusele. Mitte põhjuseta ei maininud mu kolleeg Doonau põhjakihi tugevat seost piirkonna põhjaveega. Seda peaksime selles valdkonnas eriti arvestama.

Me saame siin väärtusliku õppetunni: Doonau – ja tegelikult iga jõgi – on elusoon, mida tuleb kaitsta, millele tuleb pöörata tähelepanu ja mille suhtes me peame võtma jätkusuutlikke meetmeid. See tähendab, et ekskavaatoritega ei tohi hoolimatult loodusaladele sõita, vaid jõkke tuleb suhtuda tõsiselt ja kasutada seda laevatamiseks, kohandades laevu jõe järgi, mitte vastupidi. Kui on soov alustada ulatuslikku projekti, ei osteta kõigepealt mööblit ega ehitata seejärel selle ümber maja. Just seda tuleb silmas pidada ka Doonau puhul. Kõige tähtsam on siin säästev ja hooliv suhtumine looduskeskkonda. Ärgem korrakem mineviku vigu!

Oldřich Vlasák, *fraktsiooni ECR nimel.* – (CS) Doonau piirkond on väga erinev ja vaieldamatult tohutu territoorium. Teadaolevalt on Doonau Volga järel Euroopa pikkuselt teine jõgi, mis voolab läbi kümne riigi või piirneb nendega. Doonau jõe vesikond ulatub kokku 19 Euroopa riiki. Seega on kahtlemata rõõmustav, et nimetatud piirkonnale on pööratud eraldi tähelepanu. Siiski leian, et me ei tohiks püüda siin Euroopa Parlamendis kujundada Doonau piirkonna strateegia konkreetset vormi. Hästi toimiv makropiirkondlik strateegia tuleks määratleda madalamal tasemel. Euroopa institutsioonid peaksid looma üksnes raamistiku, lihtsustama valitsustevahelist suhtlemist ning toetama üksikuid ettevõtjaid, soovitades tegevusviise, andes teavet jne. Minu arvates ei peaks komisjon töötama välja makropiirkondlikku strateegiat, vaid pigem teostama järelevalvet selle koostamise üle, sest selle tegelik sisu tuleks määratleda liikmesriikides, piirkondades ning üksikutes linnades ja külates.

Peale selle olen kindlal veendumusel, et kuigi Doonau piirkonna strateegia peaks keskenduma tulevikule, ei saa me selle rakendamisel eirata mineviku pärandit. Tuleb mõista, et külma sõja ajal moodustas Doonau näiteks tolleaegses Tšehhoslovakkias piiri ida ja lääne vahel. Doonau jõe vesikonnas püsib osake poolitatud Euroopast ja tegelikult takistab see Euroopa lõimumissuundumusi. Seetõttu tuleks kõnealuse strateegiaga pöörata tähelepanu sellele konkreetsele probleemile. Doonau arenguvõimalusi ei saa täiel määral ära kasutada seni, kuni on ikka veel olemas teistega ühendamata rahvusvahelisi, piirkondadevahelisi ja kohalikke transpordivõrgustikke, puudub tihedam koostöö territoriaalse planeerimise ja strateegilise arengu kavandamise valdkonnas ning säilivad vaimsed tõkked. Minevikuprobleemid tuleb lahendada, kui tahame tõhusamaid edusamme teha.

Kiiduväärt on see, et makropiirkondlike strateegiade arutamise käigus ei räägi me haldusüksustest, üksikutest riikidest või ühise statistilise territoriaalüksuste liigitusega hõlmatud aladest ja piirkondadest, vaid pigem ühest Euroopas asuvast territooriumist. Selline suhtumine ei nõua mitte üksnes ühtekuuluvuspoliitika rakendamiseks kasutatavate võtete või meetodite muutmist, vaid palju suuremas ulatuses muutust

mõttemaailmas. Tegelikult on kõnealuse territooriumi ees seisvate probleemide lahendamiseks vaja tõesti tagada avalike küsimuste mitmetasandiline käsitlemine, hoolimata olemasolevatest halduslikest takistustest. Makropiirkondlikud strateegiad on tee tulevikku ning on paljuski ainulaadsed projektid, mida ei saa võrrelda seni Euroopa Liidus ettevõetuga. Selliste strateegiade eesmärk on tagada liikmesriikide, nende piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning teiste asjakohaste organite vahel partnerlusel põhinev koostöö, mis võimaldab neil oma probleemid lahendada.

Jaromír Kohlíček, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (CS) Lugupeetud daamid ja härrad! Viis aastat tagasi kõnelesin ma Euroopa Parlamendi uue liikmena transpordi- ja turismikomisjonis toimunud arutelul ja avaldasin suure saladuse. Nimelt selle, et Euroopa Liidu pikim jõgi on Doonau. Pärast seda ei üllata niisugune avaldus enam minu kolleege ning mul on väga hea meel, et ühe algatajana on mul võimalus toetada tööd, mida hakatakse tegema Doonau vesikonna arengustrategia kallal. Möistagi peaks nimetatud strateegia olema mitmekülge ning hõlmama eelkõige keskkonna ja selle kaitse, säästva majandusarengu ja transpordi infrastruktuuri edasiarendamise temaatikat. Samuti oleks mõistlik esitada strateegia raames üleskutse kõikide piirkonna veevarusid kasutavate riikide kaasamiseks. Tegelikult ei ole tähtsust sellel, kas need riigid on Euroopa Liidu liikmesriigid või meie naabrid. Siiani vaid vähesel määral ära kasutatud transpordipotentsiaal, samuti muudest arenguvõimalustest kasu lõikamiseks tuleb kogu projekti elluviimist kiiresti alustada. Seda arvestades olen ma igati nõus komisjonile resolutsiooniga määratud suhteliselt lühikese tähtajaga ning ma loodan, et alates järgmisest aastast on Doonau jõe vesikonna arengustrategia üks Euroopa Liidu põhilisi arengukavu. Fraktsioon GUE/NGL toetab täielikult resolutsioonis kirjeldatud kavatsusi ning loomulikult hääletab nende poolt.

Jaroslav Paška, *fraktsiooni EFD nimel.* – (SK) 2009. aasta juunis toimunud Euroopa Ülemkogu järelduste kohaselt alustas komisjon tööd, et koostada Euroopa Liidu Doonau piirkonna strateegia, mille eesmärk on parandada Doonau jõe vesikonnas asuvate riikide koostööd ning aidata kiirendada piirkonna majanduslikku ja sotsiaalset arengut.

Väljapakutud strateegia peaks olema aluseks, millest lähtuvalt kooskõlastavad osalevad riigid Euroopa Liidu programmides tehtavad toimingud, kusjuures ei esitata täiendavaid nõudeid konkreetsete rahaliste vahendite, institutsioonide või õigusaktide kohta. Komisjon pakub tehnilist ja kooskõlastamisega seonduvat tuge. Projektiga nähakse ette võimalused teha koostööd riikidega, kes ei ole Euroopa Liidu liikmed.

Kallid kolleegid! Tahan kiita Euroopa Ülemkogu ettepanekut, mille eesmärk on koostada Euroopa Liidu Doonau piirkonna strateegia, ning väljendada oma toetust sellele. Usun kindlalt, et selline kooskõlastatud rahvusvaheline koostöö võimaldab kõikide jõe teele jäävate riikide ühismeetmete abil Doonau ökosüsteeme tõhusamalt kaitsta. Miljonite eurooplaste jaoks sõltub joogivee kvaliteet Doonau puhtusest. Seega on loomulikult veekogu ja seda ümbritseva suure ala saaste eest kaitsmine üks peamisi sambaid, millele toetub osalevate riikide tihe koostöö.

Teine Doonau piirkonna strateegia suurejooneline eesmärk on ehitada selle jõe veetee välja Doonau komisjoni kehtestatud parameetrite järgi. See lisaks ida-lääne veetranspordikoridorile uue ja olulise majandusliku mõõtme ning võimaldaks muuta laevatatavaks mõned Doonau suurematest lisajõgedest. Niisuguse majanduskasvu antava uue tõukega luuakse ka palju töökohti.

Ajal, mil Euroopa otsib keskkonnasõbralikke taastuvenergiaallikaid, pakub Doonau jõgi neid tohutut ja ammendamatus valikus. Meil tuleb vaid pühkida tolm mõnelt hüdroelektrijaamade plaanilt, hinnata jaamade keskkonnamõju ja tasuvust ning viia plaanid ellu.

Lugupeetud daamid ja härrad! Olen täiesti veendunud, et Euroopa Liidu ühise Doonau piirkonna strateegia mõte on hea ja väärib meie poliitilist toetust.

Csanád Szegedi (NI). – (HU) Austatud juhataja, daamid ja härrad! Doonau on üks suurimaid ökoloogilisi transpordikoridore Ungaris ja liidus. Tegemist on seitsmenda üleeuroopalise transpordikoridoriga. Doonau jõgi on seega väga tähtis ning Jobbiki partei toetab rahvusvahelisi kohustusi, mille on Ungari Vabariik varem võtnud eesmärgiga viia 2020. aastaks ellu see komisjoni poolt esmatahtsaks tituleeritud projekt. See areng sobiks ülimalt hästi kokku meremagistraalide ideega, mida käsitletakse ka ELi valges raamatus Euroopa transpordipoliitika kohta. Kuid ma tahan juhtida kolleegide tähelepanu tõsiasjale, et erinevalt teistest ei toeta Jobbiki liikumine seda strateegiat omakasu eesmärgil. Me tahame, et strateegia rakendamise käigus järgitaks kõiki rahvusvahelisi keskkonnanõudeid. See tagab Doonau jõe vesikonnale parima ulatuse ja laevadele vajaliku veekoguse. Nii hoidume Doonau veevarusid ja loodusvarasid kahjustamast. Me oleme veendunud, et ainus võimalus hoida Doonau piirkonda Euroopas stabiilsena on lõpetada Saksamaa, Austria ja Ungari kodanikke diskrimineerivate Beneši dekreetide täitmine. Täna teid tähelepanu eest.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Austatud juhataja! Ikka ja jälle tekib võimalus teha midagi uut, seda ka Euroopa poliitikas. Siiani – olgem ausad – on liikmesriigid väga selgelt otsustanud, mis on nende territooriumil esmatähtis. Mina olen hollandlane. Elan hoopis teisel pool, Reini ja Maasi jõgede alamjooksul ning mu vennal on piimatalu piirkonnas, mis on ülejutuste ajal tulvavee kogunemisala. Kuidas saavad ülejutused tekkida? Üks põhjus on loomulikult vihm, aga teiseks see, et jõe ülemjooksualal pole võetud mingeid meetmeid, et vett ajutiselt kinni hoida. See tähendab, et minu venna talu selles piirkonnas on ohus.

Ma tahan öelda, et küsimus on põhimõtteliselt selles, kas me suudame teha koostööd täpsustamaks Lissaboni lepingus sätestatud uusi, territoriaalse sisuga eesmärgi. See tähendab, et meil tuleb püüda jõuda vastastikuste kokkulepeteni kogu jõe vesikonna ulatuses, öelda oma sõna ka transpordi-, ökoloogia- ja majandusprogrammide kohta ning tegeleda teatud asjadega koos. Tean seda, sest me oleme sellist arusaama vähehaaval rakendanud ka teises Euroopa otsas. Selles mõttes ei ole olemas tasuta lõunaid ja seesugune tegevus peab tõepoolest alguse saama n-ö alt üles. Seetõttu kiidan ma kõnesoleva resolutsiooni heaks. Selle eesmärk on lahendada ühiselt niisuguste ulatuslike sammudega kaasnevad haldusküsimused ja paluda komisjonil meiega ühineda. Nõustun Constanze Angela Krehliga Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioonist Euroopa Parlamendis, kes ütles, et me ei tohiks kogu seda tohutut piirkonda puudutatavat poliitikat ühte patta panna. Selle asemel peaks meil jätkuma julgust otsida välja hulk küsimusi, mida on kergem käsitleda ja lahendada kõnealusel Euroopa territoriaalsel tasandil. Seega ma toetan ettepanekut kogu südamest ja ootan komisjonilt huviga asjakohast dokumenti.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Tahan tänada Silvia-Adriana Țicău, kes korraldas 2008. aasta septembris transpordi- ja turismikomisjoni delegatsioonile reisi piki Doonaud ja ka jõe suudmesse, s.o delta alale, kus jõgi suubub Musta merre.

Mulle avaldas sügavat muljet selle Euroopa jõe ajalugu ja tohutu potentsiaal. Jõgi läbib kümmet riiki, kellest kuus on juba Euroopa Liidu liikmed ja teised naaber- või kandidaatriigid.

Mind hämmastas samuti asjaomaste liikmesriikide suur ebavõrdsus ja nende erinevad eesmärgid. Mõne jaoks on Doonau pärast selle kallastel kõrgeima heaolu- ja arengutaseme saavutamist tõeline pärl. Neil tuleb pöörduda tagasi sajandeid valitsetud jõe lätete juurde. Pean ütlema ka, et vaatasin šokeeritult jõel elama harjunud lindude kolooniad, kes kaotavad vähehaaval just taastamistööde ja tagasimineku tõttu oma elupaiga jõel. Nad tavatsesid pladistada jalgupidi vees, aga nüüd ma ei tea, kus nad võiksid viibida.

Teised, kelle puhul pole aastaid edasiminekut toimunud, näevad jões just arengulubadust, rikkuse ja energia allikat ning sidekanalit. Peale selle on nad nüüd saanud oma õigused pärast nii paljusid aastaid, kui jõgi tähendas nende jaoks äräloigatust, blokaadi, mahajäämust arengutasemes või isegi konflikti. Olen nendega nõus, et hädasti, kohe ja kiiresti on vaja taastada Doonau kui säästliku transpordi veetee. On ju olemas Marco Polo programm, mida ikka veel nii vähe rakendatakse. Eesmärgiks võib võtta ka ainulaadse turismi arendamise – seda loomulikult imelise maastiku tõttu – või kasutada Doonaud taastuenergiaallikana.

Meie, kellel ei ole õnne omada selliseid üleeuroopalisi ja rahvusvahelisi jõgesid, sest me elame poolsaarel Euroopa Liidu ühes nurgas – meil on küll jõgesid, mis voolavad nii Portugalis kui ka Hispaanias, ning nende ühist ja rahvusvahelist haldamist võib Euroopa tasandil eeskujuks tuua – jah, meie vaatame Doonau võimsust kadedusega.

Seega lubage meil näidata üles oma kindlat toetust ettepanekule töötada kiiresti välja Doonau piirkonna strateegia, et Euroopa muutuks terviklikumaks, ühtsemaks ja jätkusuutlikumaks.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Suur tänu, lugupeetud juhataja! Doonau piirkonna strateegia võib anda võimaluse ühtekuuluvuspoliitika tõhusaks rakendamiseks selles geograafilises piirkonnas. Selles valdkonnas on sidusrühmadeks liikmesriigid, kes esitavad ettepanekud kuu lõpuks. Ent kui paljusid ettepanekuid on avalikult arutatud? Kui paljud riigid on alustanud nõupidamisi üldsusega?

Tahan eriti rõhutada Doonau-äärsete piirkondade ja linnade suurt rolli kõnealuse strateegia koostamises. Pean silmas kohalike omavalitsuste asutusi, vabaühendusi, ettevõtjaid ja tavakodanikke. Nende kaasamine tagab selle, et strateegia vastab asjakohastele nõuetele, sellega lahendatakse probleemid ning soodustatakse linnade ja külade, samuti kogu makropiirkonna arengut. Olen veendunud, et komisjon annab neile võimaluse osaleda strateegia väljatöötamises.

Tahan hoiatada ohu eest, et kohtumistel, konverentsidel ja üldises teabes võidakse pärast mainitud osaliste kaasamist keskenduda vaid mõnele suuremale linnale ning ülejäänud jäävad menetlustest kõrvale. Ka viimastel on nüüd võimalus kujundada aegsasti oma seisukoht ning osaleda neid mõjutavate otsuste langetamises.

Isegi väiksemad linnad ja külad saavad kavandada muudatuste tegemiseks vajalikke meetmeid, seada tingimusi ja leida vahendeid ning aidata kaasa eesmärkide saavutamisele.

Avalik tähelepanu strateegia vastu lihtsustab erinevate sektorite laiaulatuslikku, hoogsat ja üheaegset arengut, mis on ühtlasi hea ja kiire kasvu tingimuseks. See peab olema Doonau piirkonna lõppeesmärk, arvestades, et Euroopa Liidu vaeseimad piirkonnad asuvad samuti Doonau alamjooksu alal. Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aastal peame kinnitama, et Doonau piirkonnas esineva vaesuse ja ebavõrdsuse vastu astumine on ülesanne, mida tuleb kõnealusel strateegias käsitleda. Olukord vaesemates piirkondades, kus võimalused ja vahendid on hoopis teistsugused, tõstatab ka eriti olulise investeeringute küsimuse. Mõelda tuleks asjaomaseid riike hõlmava spetsiaalse Euroopa Doonau panga asutamisele.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Nagu hiljuti kõnelnud Michael Theurer, olen ka mina pärit Euroopa jõe valgala piirkonnast. Me oleme nimelt reinimaalased, aga oleme sellegipoolest Doonaust väga huvitatud, kuigi tegelikult voolab see suunas, mis meie elu kuigi palju ei mõjuta.

Siinkohal tahan teid paluda, et te ei kaaluks Doonau piirkonna strateegiat üksnes paljude eelkõnelejate vaatenurgast, vaid näeksite selles ka võimalust kultuuriliseks lõimumiseks. Doonau näite abil võib eelkõige noortel tekkida arusaam, kuidas saada jagu eksitavast natsionalismist ning kuidas tõlgendada ja mõista seda üüratut kultuurilist rikkust, olgu selleks siis Nobeli kirjanduspreemia laureaadid või vahetult Doonau deltas toimuva Donaueschingeni festivali kuulsad avangardsed muusikaüritused. Ma palun – praeguses varases etapis on veel võimalik esitada lisa soov – et enne kõike noorte jaoks hõlmataks strateegiaga ka kultuurilise identiteedi ja ühtekuuluvuse temaatika.

Evgeni Kirilov (S&D). – Austatud juhataja! Toetan igati kõnealusel ELi Doonau piirkonna strateegia väljatöötamist. Ajalooliselt on Doonau jõgi ühendanud Lääne- ja Ida-Euroopat ning Doonau piirkonda kuulumine on inimestes tekitanud ühtsuse tunde. Võib öelda, et see on lihtsustanud kultuurilist ja majanduslikku koostööd ammu enne seda, kui sündis Euroopa lõimimise mõte.

See strateegia annab võimaluse rakendada praktikas väärtuslikke solidaarsuse ja koostööpõhimõtteid. Dokument peaks põhinema nn alt-üles lähenemisviisil, nagu mõned kolleegid, sealhulgas Filiz Hakaeva Hyusmenova, juba märkisid. Strateegia eesmärgid peaks määratlema Doonau-äärsed kohalikud omavalitsused, ringkonnad ja linnad ning on väga oluline, et piirkondlikud ametiasutused ja kodanikuühiskond mõistaks, et strateegia on vahend koostöö tihendamiseks ja tegevuse paremaks kooskõlastamiseks. Seega on vaja, et kogu protsess võetaks tõeliselt omaks.

Doonau-äärsete riikide ees seisavad sarnased keskkonna ja infrastruktuuriga seonduvad probleemid. Riikide eesmärk on kindel sotsiaalmajanduslik areng ja püüe tagada oma kodanikele kõrgem elatustase. Olen veendunud, et Doonau piirkonna strateegia aitab nende sihtide saavutamisele kaasa. Sellega lahendatakse ühised probleemid, kasutades olemasolevaid rahalisi vahendeid tõhusamalt ja paremini, see lihtsustab ühiste projektide elluviimist. Euroopa kodanikud lõikavad seejärel kasu strateegia tulemustest.

Nõustun ka sellega, et vajalik on ühtne käsitlus, millega ei seata liigseid eesmärke. Doonau piirkonna strateegia on suurepärane vahend piirkonnas tehtavat piiriülest koostööd märkimisväärselt tihendada ning ma usun kindlalt ja loodan, et komisjon teeb strateegia elluviimise toetamiseks kõik endast oleneva, sealhulgas eraldab täiendavaid rahalisi vahendeid.

János Áder (PPE). – (HU) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Poliitikud tsiteerivad sageli vanasõna, mis ütleb, et me ei päri Maad mitte oma eelkäijatelt, vaid laename seda oma lastelt. Meie kohus on olla kindel, et meie lastel, lastelastel ja lastelastelastel on hingamiseks puhast õhku ja joomiseks puhast vett. Doonau jõesängi all on tohutu mageveevaru. Minu ja Ungari eesmärk on kaitsta seda magevett igasuguse saaste eest. On ka teisi olulisi valdkondi, nagu transport, turism, kultuur ja meie pärandi säilitamine, aga ükski neist ei ole nii tähtis kui meie veevarude kaitsmine. Ma ei tea, kas meie Doonau piirkonnaga seoses tehtud ettepanekut, mis on käimasolevate läbirääkimiste teemaks, saadab edu või mitte. Meie praegune kokkulepe hõlmab pigem põhimõtteid ja seda, mis on ütlema tagi selge. Kuid, nagu teada, on konks üksikasjades. Seega ma tahan väga selgelt öelda, et kui me läheme põhimõtetest kaugemale ja alustame kõnelusi üksikasjade üle, ei tagane ma ühest põhimõttest mitte kunagi. Doonaust rääkides on minu arvates igasugune sekkumine, investeerimine ja arendustegevus vastuvõetav ainult sellises vormis, mis ei ohusta meie joogiveevaru. Ma tahan vaadata häbi tundmata oma lastele ja lastelastele silma ning öelda neile, et meil on õnnestunud hoida Doonaud niisugusena, nagu meie selle pärisime. Sama kehtib ka teiste Euroopa jõgede, näiteks Tisza kohta. Me ei ole seda hävitanud. Ka neil on võimalik jõge raskusteta kasutada.

Nadezhda Neynsky (PPE). – (BG) Lugupeetud juhataja! Tahan alustada oma kõnet stabiilsuspakti erikoordinaatori Erhard Buseki sõnadega, kes ütles kord minu mälu järgi nii: „Me ei saa lubada, et üheski Doonau jõe kaldal elavas kodanikus tekiks kolikas elamise tunne.” Tõsi on aga, et nende sõnade lausumisest on möödunud kaunikesti aega ja ELi Doonau piirkonna strateegia väljatöötamine on ikka veel pooleli, kusjuures suurt midagi ei ole teada selle praegusest seisust.

Tegelikult on Doonau piirkonna strateegia eesmärk Doonau-äärsete kohalike omavalitsuste, piirkondade ja riikide ühine areng. See ettepanek hõlmab 14 riiki, kus elab kokku üle 200 miljoni inimese. Kuid nende riikide majanduslik areng on erinev. Doonau alamjooksul asuvad riigid on kõige halvemas majanduslikus seisus. Lubage mul, palun, juhtida teie tähelepanu kolmele minu riigi, s.o Bulgaaria jaoks olulisele ja meie arvates lahendust nõudvale küsimusele ning vajadusele taastada ... sillamaksud ning Bulgaarial pikendada Byala-Ruse ja Ruse-Šumeni teid.

Kui mitte arvestada ainukese Doonau kaldaid ühendava sillaga Ruse linna ning Vidini ja Silistra linnu, siis on Bulgaarias jään osa jõest piirkond, mis on majanduslikult ehk kõige vähem arenenud. Sealsed kohalikud omavalitsused, mida on kokku 39, moodustavad ääremaa ning Doonau jõgi tähendab neile endiselt pigem ületamatut takistust kui võimalust. Võrdluseks: ainuüksi Budapestis on üheksa üle Doonau viivat silda, kuid terves Bulgaarias vaid üks. Sellest lähtuvalt esitasid Bulgaaria Doonau-äärsete kohalike omavalitsuste juhid ettepaneku viia ellu projekt, mille eesmärk on ehitada kaunite vaadetega ning Doonau jõe kallastel paiknevaid asulaid ja linnu ühendav tee. Kõnealusest projektist teavitati ka juba regionaalarengu ministreid. Teine küsimus puudutab Doonau-äärsete geo-ökoloogiliste probleemide lahendamist ja vee puhtust. Aitäh.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) ELi Doonau piirkonna strateegia on oluline kogu Doonau jõe vesikonna ala arenguks. On palju ühiseid teemasid. Tahan siin välja tuua vaid mõne neist, mis omavad tähtsust ka laiemas mõistes Doonau piirkonnas asuvate riikide, nagu näiteks Tšehhi Vabariigi jaoks. Üheks teemaks on veemajandus koos ülejutuste ärahoidmisega. Et selles piirkonnas on laastavad ülejutused olnud korduvad, on ühtne tegevus selles küsimuses hädavajalik.

Teine teema hõlmab ulatuslikku investeerimistegevust, mille eesmärk on tagada alal parem transpordiühendus ja side naaberpiirkondadega. Asjakohane oleks kaaluda mainitud makropiirkondlikku tahku ka kavandatava üleeuroopalise transpordivõrgu ülevaatamise käigus. Üksikud projektid ei tohiks omavahel konkureerida. Ülimalt oluline on määratleda selged eesmärgid, kusjuures projektid peaksid oma olemuselt olema jätkusuutlikud, keskkonnasõbralikud ning neil peaks olema kohalike ja piirkondlike omavalitsusasutuste, samuti üldsuse tugev toetus. Doonau piirkonna tulevase jätkusuutlikku arengut ei saa tagada mitte eraldi projektidega, vaid pigem seal piirkonnaülesel tasemel tehtava koostööga. Samas võib ELi Doonau piirkonna strateegia osutada mõistetaavaks ja stabiliseerivaks arendustegevuse raamistikuks nii liikmesriikide kui ka nende riikide jaoks, kes ei kuulu Euroopa Liitu, kuid soovivad teha liiduga koostööd kas kandidaatriikidena või naabruspoliitika korras.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Doonau piirkonna strateegia on praegustest Euroopa regionaalpoliitika projektidest üks olulisimaid, sest Doonau on alati ühendanud Kesk- ja Ida-Euroopa riike. See on loonud ajaloolise aluse nii majanduskoostööks kui ka kultuurivahetusteks. Pean siin silmas ka endise Austria-Ungari keisririigi kasulikke saavutusi.

Millised on meie ootused? Me ootame sellelt projektilt palju, muu hulgas keskkonnasäästlikke liikumisvõimalusi mitte mööda maanteed, vaid laevadega, kaubaveo üleviimist raudteedele, tööstusehitiste nüüdisajastamist ja koondamist sobivatesse kohtadesse, koostööd keskkonnaküsimustes ja turismivaldkonnas – eriti soovitav on ökoturism –, loomulikult teadus- ja arendustegevuse tähtsustamist ning veel palju muud. Kuid mina ootan samuti nii finants- kui ka inimressursside tõhusat kasutamist. Kõnealuses piirkonnas elavate inimeste rohked kogemused ja teadmised tuleb kokku koguda ja liita. Ootan elukvaliteedi paranemist ning palju häid ja innustavaid mõtteid.

Eduard Kukan (PPE). – (SK) Euroopa Parlamendi slovaki liikmena tahan väljendada heameelt ettepaneku üle koostada, võtta vastu ja kehtestada ELi Doonau piirkonna strateegia. Usun, et nimetatud projekt aitab kaasa selle ala hoogsamale arengule. Mind rõõmustab ka tõsiasi, et strateegia lisati Euroopa Liidu tulevaste eesistujariikide kaheksateistkümnekuulisesse programmi. Loodan, et järgneval perioodil muutub see tõeliselt esmatähtsaks küsimuseks.

Olen samuti veendunud, et see projekt soodustab transpordiarengut ja keskkonnakaitset ning moodustab paljudes valdkondades sobiva aluse kaasatud piirkondade tihedamale koostööle. Samas tahan juhtida teie tähelepanu sellele, et strateegia koostamisel tuleks rohkem rõhutada keskkonna-, eelkõige joogivee kaitset.

Tõenäoliselt ei lähe kaua, kui joogiveeallikad omandavad tohutu strateegilise tähtsuse mitte üksnes kohalikust vaatepunktist, vaid ka Euroopa tasandil.

Seda arvestades peab tulevases strateegias pöörama tähelepanu maa-aluste joogiveevarude parandamisele ja Doonau reostusest puhastamisele. Tahan väljendada oma toetust ka sellele, et projekti on kaasatud mõningad Euroopa Liitu mittekuuluvad riigid: Horvaatia, Serbia, Bosnia ja Hertsegoviina ning veel kaks riiki. Loodan, et see projekt aitab tihendada liidu ja nimetatud riikide koostööd kõnealuses piirkonnas.

Lõpetuseks tahan kutsuda komisjoni üles töötama strateegia kallal nii vastutustundlikult kui võimalik ning lähtuma selle koostamisel realistlikest eesmärkidest ja vahenditest, seda enam, et praegu on mõnel riigil strateegia suhtes põhjendamatud ootused.

Zigmantas Balčytis (S&D). – Lugupeetud juhataja! Mind rõõmustavad väga Doonau piirkonna strateegiat nõudvate kolleegide püüded.

Olen pärit Leedust ning tean väga hästi, et liikmesriigid üksi ei suuda saavutada märkimisväärset edu majandusarengu, keskkonnakaitse, säästva transpordi ja turismi, energia ega paljudes muudes valdkondades. Olen veendunud, et piirkondlikud strateegiad on tõhusamad ja neid tuleks edendada, sest siis tegutsevad liikmesriigid ühistes huvides.

Soovin oma kolleegidele eesmärkide saavutamiseks meelekindlust ja usun, et komisjoni uus koosseis võtab nende häält kuulda, eriti seetõttu, et jätkusuutlik regionaalareng on komisjoni tegevuskavas esmatähtsate ülesannete hulgas.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Doonau piirkond on traditsiooniliselt olnud makropiirkond, millel on suur majanduslik, sotsiaalne ja kultuuriline potentsiaal ning mille lõimimist ja jätkusuutlikku majanduskasvu tuleb kavakindlalt ja tõhusalt edendada. Seetõttu on mul hea meel Euroopa tasandil selge ja kõikehõlmava Doonau piirkonna strateegia väljatöötamiseks tehtavate sammude üle ning ma toetan neid.

Usun, et Doonau piirkonna strateegia sisu on tõelise spetsialistidevahelise arutelu tulemus ning põhineb võrdsel suhtumisel kõikidesse partneritesse, nii et ükski liikmesriik või riikide rühm ei naudi suuremat kasu ega erikohtlemist.

Leian, et transpordi infrastruktuur, jätkusuutlik majandus ja keskkonnakaitse on peamise tähtsusega valdkonnad. Euroopa veeteena peaks Doonau moodustama aluse võrgustikule, mis ühendab igat liiki transpordi koridore. See vähendaks maanteetransporti ning aitaks samal ajal kaasa viimase asendamisele keskkonnasõbralikumale ja majanduslikult vähenõudlikumale veetranspordiga.

Et Doonau soodustaks majandusarengut, on vaja muuta mõni selle lisajõgi laevatatavaks ja ehitada lõpuni ühendusteel teiste peamiste veekoridoridega. Infrastruktuuri väljatöötamine peaks kaotama äärealade eraldatuse, soodustama väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate tegevust ning edendama arengut sotsiaalvaldkonnas.

Kuid strateegia sõnastamisel ei tohi me unustada transpordi turvalisuse küsimust, keskkonnahoidu, üleujutuste ärahoidmist ja võitlust piiriülese kuritegevusega. Tihedam ühendus riikidega, kes ei moodusta osa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevast alast, ei tohi soodustada rahvusvahelise kuritegevuse kasvu ega lihtsustada salakaubavedu ja inimkaubandust. Tahan ka rõhutada, et strateegia elluviimise käigus tuleb austada liikmesriikide ning piirkondlike ja kohalike omavalitsuste õigusi, sest nad seisavad kodanikele lähemal ja teavad nende vajadusi.

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Doonau piirkonna strateegia võiks olla suurepärase näide piirkondliku strateegia kohta, mille abil kasutatakse geograafiliselt ja kultuuriliselt ühtses piirkonnas olemasolevaid vahendeid kooskõlastatult, lahendatakse probleeme ja eelkõige lõhutakse kujutletavaid tõkkeid.

Sellega seoses valmistavad mulle erilist muret kaks valdkonda. Esiteks tuleb tagada, et tööturg ei ole mitte üksnes avatud, vaid et seda ka reguleeritakse asjakohasel viisil ja koostöövaimus. Nn ajude äravool ja edasi-tagasi reisimine on Doonau piirkonnas igapäevased nähtused. Tööturg on surve all ning muutub alates 2011. aastast piirkonnas enam-vähem ühtseks. Siin on vaja kooskõlastatud tasakaalustusmeetmeid. Teiseks on kõnealuse strateegiaga seoses eriti oluline tõsiasi, et käes on võimalus teha uuendusi ja ühiseid teadusuuringuid. Pean eelkõige silmas siseveeliiklust, millele tuleks tõesti kasuks tõuge keskkonnasõbraliku tehnoloogia kasutamise poole.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Tahan väljendada heameelt Doonau piirkonna strateegia üle. Seda on võetud arvesse mitme Euroopa Liidu poliitika väljatöötamisel. Strateegia puudutab turismi, mis on väga oluline, ning resolutsiooni projektis tuleks ühtlasi mainida, et strateegia koostamisse peaks kaasama ka vabaühendused ehk teisisõnu kodanikuühiskonna. Doonau arengust rääkides peaksime samuti võtma vaatluse alla hariduse, sotsiaalse kaasatuse ja sallivuse teemad. Strateegias on öeldud, et edendada tuleb üleeuroopalist transpordivõrku. Lubage mul toonitada ka ökoturismi tähtsust, sest just sedalaadi tegevusega saab aidata kaasa Doonau tuleviku tagamisele.

Minu meelest tähendab Doonau sidet eri kultuuride vahel ning Doonau abil saab enamiku neist omavahel ühendada, mis ongi üks Euroopa Liidu aluspõhimõtetest. Oluline on ka toonitada, et me peame jääma realistideks. Me ei tohiks mõelda välja kättesaamatuid soove ja unistada, vaid strateegiaga tuleks hõlmata üksnes teostatavad sihid. Pealegi oleme me juba 1830. aastast alates teadnud, et meil on vaja rahvusvahelist poliitikat. Nii on ka juhtunud, sest krahv Széchenyi, kes oli üks silmapaistvamaid ungarlasi, tegi tohutult palju selleks, et seda piirkonda rahvusvahelises poliitikas käsitletak. Doonau piirkonna strateegia tõendab, et Doonau on tõepoolest rahvusvaheline jõgi.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja! Minu meelest on poliitika üldine eesmärk luua raamtingimused selleks, et saavutada võimalikult hea elukvaliteet. Sellest eeldusest lähtuvalt tahan vaadelda ka ELi Doonau piirkonna strateegiat. Doonau on ühendusliin, nagu me täna juba kuulnud oleme, ja Doonau piirkond on elupaik. Doonau peaks ja peab olema veotee. Ta on energia allikas – meil on palju elektrijaamu. Doonau on loodusala ja seda tuleb hoida, et säilitada sealset bioloogilist mitmekesisust, aga see on ka turvaline puhke- ja turismiarenduspiirkond. Doonau on põllu- ja kalameeste elatusallikas ning nagu Evelyn Regner juba mainis, ka tulevaste töökohtade allikas. Kuid Doonau võib tuleneda ka oht – mõelge kas või möödunud aasta üleujutuste peale.

Et endistviisi parandada kõikide Doonau piirkonnas elavate inimeste elukvaliteeti, tuleb kogu Doonau piirkonda arendada ühiselt, jätkusuutlikult ja eelkõige keskkonnasäästlikult eesmärgiga muuta see 21. sajandi Euroopa oluliseks piirkonnaks. Sihiks tuleb seada olemasolevate vahendite asjatundlikum ja tõhusam kasutamine territoriaalses koostöös.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Usun, et hästi läbimõeldud strateegia koostamine ja vajalike rahaliste vahendite eraldamine võib Doonau vesikonnas elavate inimeste elukvaliteeti oluliselt parandada. Praegu on olemas finantsvahendid infrastruktuuri ja majandusarengut käsitlevate projektide või keskkonnakaitse tarvis, aga neid ressursse saavad kasutada vaid liikmesriigid ja nende naabrid.

Sellele teemale tuleb pöörata erilist tähelepanu ning tulevikus ei tohi me välistada võimalusi leida ELi vahendite kõrvale ka muid rahastamisallikaid. On hästi teada, et teistel riikidel ei ole vajalikku raha, mis muudab igasuguse Doonau-äärse ühtse arendustegevuse infrastruktuurilisest ja majanduslikust vaatevinklist võimatuks. Seetõttu reageerivad piirkondlikud omavalitsused nende ees seisvatele probleemidele erinevalt.

Meile teadaolevalt kavatseb komisjon jätkusuutliku arengu tagamiseks pidada kohalike partneritega konsultatsioone. Küsimus on selles, kas komisjon plaanib strateegia koostamiseks teha piirkondlikul tasandil koostööd ka spetsialistidega. Teine küsimus on ikka veel see, kas kõnealuse strateegia eesmärkidega tuleks hõlmata ühtekuuluvuse edendamine, Doonau majandusliku ja transpordipotentsiaali ärakasutamine ning jõe, selle ökosüsteemi ja veekvaliteedi kaitsmine.

Tahan mainida ka seda, et Doonau on TEN-T (üleeuroopalise transpordivõrgu) eelisprojekt nr 18 ning äsja alustas komisjon üleeuroopalise transpordivõrgu poliitika põhjalikku läbivaatamist, kusjuures selleteemaline teatis peaks kava järgi valmima 2010. aasta mais.

Tekib küsimus, kuidas tuleks meie arvates viia omavahel kooskõlla Euroopa Liidu liikmesriikides kohaldatava transpordipoliitika tahud ja kõnealune strateegia, milles mõistagi peab arvestama ka Doonau piirkonnas asuvate ELi mittekuuluvate riikidega.

Monika Smolková (S&D). – (SK) Slovakkial on käsitletava ettepaneku üle hea meel. Tõsiasi, et Slovakkia riiklik koordinaator on asepeaminister, näitab, kui suurt tähtsust me Doonau piirkonna strateegiale omistame. Slovakkia esialgset arvamust Doonau piirkonna strateegia kohta on nõukogus arutatud. Ministeeriumid, autonoomsed piirkonnad, kohalikud omavalitsused ja ettevõtjad jätkavad strateegia kallal töötamist.

Komisjoni väljapakutud kolm sammast – ühenduste parandamine, keskkonnakaitse ja sotsiaalmajanduslik areng – peaks moodustama kogu strateegia aluse. Minu meelest tuleks peale nende sammaste asetada rõhk nii Euroopa Liidu liikmesriikide kui ka mitteliikmesriikide vahelisele koostööle Doonau jõe vesikonnas. Et

leida Doonau piirkonna arendamiseks kõikehõlmav lahendus, tuleb riikide eesmäärke pidada võrdselt ja vastastikku tähtsaks.

Seega tahan küsida, millist koostööd on tunnistanud mitteliikmesriigid, eelkõige huvitavad mind Moldova ja Ukraina.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Leian, et me peame väljendama oma toetust ELi Doonau piirkonna strateegiale, seda enam, et Rumeenia ja Bulgaaria ühinemine ELiga on osutunud kasulikuks, sest suur osa enam kui 2800 km pikkusest jõest voolab läbi ELi territooriumi.

Makropiirkondade vaatluse alla võtmises on olnud oluline roll Läänemere piirkonna strateegial. Doonau piirkonna strateegia tähendab uut samas suunas tehtavat sammu. Üks Doonau piirkonna strateegia eesmäärke peaks olema keskendumine majandussektorile, täpsemalt nii Doonau kui ka selle ümbruskonna energiatootmisvõimaluste edasiarendamisele. 2009. aasta jaanuaris tekkinud gaasikriisi tõttu teeb Rumeenia juba praegu Euroopa tasandil jõupingutusi, et Arad-Szegedi, Giurgiu-Ruse, Isaccea ja Negru Vodă projektide abil ühendada oma gaasivõrgud naaberriikide omadega. Kuid rohkem tuleb pingutada ka selle nimel, et leida alternatiivseid taastuvaid energiaallikaid.

Ma toetan seda, et ELi Doonau piirkonna strateegia puhul tuleb võtta arvesse seatud eesmärkide analüüsi ja asjakohasust, st kaaluda näiteks energetika infrastruktuuride, eelkõige uute transpordivõrkude ja elektrienergia uute tootmisvõimaluste arendamist, taastuvatest allikatest energia tootmise, uute hüdro- ja tuuleelektrijaamade ning biokütuste propageerimist, samuti Cernavodās asuvaga sarnaste tuumaelektrijaamade arendusprojektide elluviimise jätkamist.

Kõige tähtsamaks tuleb pidada Doonau jõe vesikonna keskkonnakaitset. Seda arvestades peab Euroopa Liit koos jõearsete riikidega sekkuma Doonau delta ökosüsteemi säilitamisse, mis tähendab ühtlasi, et Bástroe kanali projekt tuleb täielikult peatada. Me ei saa lubada, et ELi naaberriigi rumalate majandushuvide tõttu põhjustataks Doonau deltas ökoloogiline katastroof.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Austatud juhataja! Praegu ei tunnista paljud meie ees seisvad katsumused ei poliitilisi ega halduspiire. Ühiste probleemide ja proovikivide arv Euroopas on kasvanud, nagu ka vajadus teha üheskoos jõupingutusi nende ületamiseks.

Seetõttu töötas komisjon Euroopa Parlamendi õhutusel ja vastuseks nõukogu otsusele välja Läänemere piirkonna strateegia ning on nüüd asunud ette valmistama Doonau piirkonna strateegiat. Nimetatud strateegiad võimaldavad kaasatud piirkondadel ja riikidel astuda ühiselt vastu olemasolevatele probleemidele ning kasutada koos ära pakutavaid võimalusi. Tänu mainitud strateegiatele on liidus võimalik teha ulatuslikumat ja tihedamat koostööd ja saavutada tugevam ühtekuuluvus ning seeläbi ka suurem kasv, rohkem töökohti, parem konkurents ja elukvaliteet meie kodanike jaoks.

Meie Euroopa Parlamendi regionaalarengu komisjonis loodame, et Doonau piirkonna strateegiast saab tegevusele suunatud strateegia, mis põhineb sidusrühmade tegevuse paremal kooskõlastamisel, samuti kohapealsete poliitikate koostoime ja olemasolevate vahendite tõhusamal ärakasutamisel. Selle strateegia küsimustes Euroopa Parlamendi juhtiva komisjoni, st regionaalarengu komisjoni esimehena võin teile, lugupeetud volinik, kinnitada, et toetame teid ja oleme valmis tegema komisjoniga tihedat koostööd kõikides Doonau piirkonna strateegia etappides.

Jan Olbrycht (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Praegust arutelu kuulates on mul tekkinud mulje, et suurem osa meist arutab eesmärkide, suundade ja peamiste ülesannete üle, kuid tõsiseid küsimusi on tekkinud ka seoses strateegia rakendusmeetmetega. Kas meil on tegemist horisontaalse poliitikaga, mille puhul kasutatakse ühe juhtiva poliitika elluviimiseks eri poliitikavaldkondade vahendeid, või tekib meil hoopis partnerlus- ja koostöösüsteem ilma konkreetsete erivahendite ja eraldi institutsioonilise süsteemita? Need on väga olulised küsimused, sest me ei taha strateegia suhtes tekkinud ootusi petta. Me peame täpselt teadma, kas tegemist on uue makropiirkondliku meetme või ulatuslikuma territoriaalse koostöö süsteemiga. Need on küsimused, millele tuleb kiiremas korras vastused leida.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Lugupeetud juhataja! Ühe või kahe aastakümne jooksul saavad mageveest ja toidust samasugused strateegilised artiklid, nagu praegu on toornafta ja maagaas. Meie vee haldamine ja säilitamine on seega ülimalt oluline kogu Euroopa Liidu ja eelkõige Doonau piirkonna jaoks. Praegu võitleme üleujutuste ja ülemäärase veekogusega, aga samal ajal voolavad need veed lihtsalt läbi meie territooriumi. Ungaris kannatab Doonau ja Tisza jõe vaheline liivane tasandik tegelikult tõsise kõrbestumise all.

Seetõttu on meil kõnealust Doonau piirkonna strateegiat hädasti vaja ja sellest saab Ungari eesistumise ajal 2011. aastal esmatähtis küsimus. Seega on mul hea meel tänase arutelu üle, kuna tegemist on kõikehõlmava käsitlusviisiga, mis võimaldab meil ühtaegu edendada regionaalpoliitikat, keskkonnakaitset, laevajuhtimist, majandusarengut, töökohtade loomist ja turismi käsitlevaid valdkondi. Tänane arutelu on näidanud, et Doonau võib olla rahu loojaks vaidlevate ja pingeliste suhetega riikide vahel, nagu on öelnud meie suur luuletaja Attila József.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Kohe pärast oma kandidatuuri ülesseadmist Euroopa Parlamendi valimistel mõistsin, et Doonau pakub ELile suuri võimalusi, mida ei ole täiel määral ära kasutatud. Reini-Maini-Doonau veoteest, mis ühendab Põhjamerd Rotterdami sadama kaudu Constanța sadamaga Mustal merel, võib saada Euroopa tugisammas.

Tundub, et tõenäoliselt kiidetakse uus Doonau piirkonna strateegia heaks Ungari eesistumise ajal. Strateegias keskendutakse sellistele valdkondadele nagu transport, majandusareng ja keskkonnakaitse. Üheks peamiseks takistuseks transpordi arengule Reini-Maini-Doonau veeteel on laevajuhtimisele kohaldatavad erinevad standardid. Kahjuks on kuni tänaseni tundunud, et puudub poliitiline tahe sellekohaseid õigusakte ühtlustada.

1. ja 2. veebruaril Ulmis toimuv konverents, kus ka mina osalen, tähistab esimest konsultatsioonide pidamiseks astutavat sammu. Rumeenia on pakkunud end selleteemaliste konverentside sarja, sealhulgas 2010. aasta juunis toimuva ministrite konverentsi korraldajaks.

Ivailo Kalfin (S&D). – (BG) Lugupeetud juhataja ja volinik! Aastate jooksul on tehtud arvukalt ettepanekuid Euroopa suurima jõe äärse koostöö arendamiseks muu hulgas transpordi, ökoloogia, kultuuri, hariduse ja kaubanduse valdkonnas. Kuid kõikide nende arvukate projektidega kaasneb praegu üks probleem. Nendes ei pakuta välja mingit lahendust. Tulemus on oodatule täpselt vastupidine. Puuduvad piisav ja tõhus koostöö, tegevuse kooskõlastamine, jagatud eesmärgid ja ühised jõupingutused. Me tahame näha komisjoniga tehtava koostöö käigus, et kõnealune strateegia ei muutu järjekordseks Doonau-äärset ühistegevust käsitlevaks dokumendiks paljude omasuguste hulgas, vaid et see oleks vahend, mille alusel astutakse ühiseid samme, mis lihtsustab kooskõlastamist ja millega koondatakse erinevatest ettepanekutest tulenevad piirkonna võimalused. Vaid see ning suurima hulga sidusrühmade, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja kodanike kaasamine tagab koostöö, millest on kasu kõikidel Doonau-äärse 14 riigi kodanikel. See on ka sõnum, mille tahan teile edastada mõni nädal tagasi Ruse ülikooli tudengite korraldatud suurelt konverentsilt. Aitäh.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Euroopa Liidu tugevuseks on riikide ja piirkondade koostöö ühiste probleemide lahendamisel, samuti arenguprogrammide rakendamine. Meil on niisuguste meetmete kohta mõned head näited: Euroopa-Vahemere piirkonna partnerlus, Läänemere piirkonna strateegia ja täna arutatav programm – Doonau piirkonna strateegia. See mõte on suurepärane näide territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika kohta, mis põhineb jätkusuutlikul keskkonnal, majandusel ja ühiskonnal. Tehtud ettepanek aitab kahtlemata kaasa koostöö edendamisele vanade ja uute, samuti võimalike tulevaste liikmesriikide vahel. Meil on palju sedalaadi ettevõtmisi ja koostöövorme. Seega peaksime püüdma liidu poliitikat ühtlustada ning keskenduma strateegia ühtse olemuse kindlustamisele. Kuidas kavatseb liit tugevdada ja lõimida piirkonnas olemasolevaid koostööprogramme? Kui kaugele on jõutud strateegia kallal tehtava töö ja strateegia rakendamisega?

Katarína Neveďalová (S&D). – (SK) Meie, slovakkide jaoks oli Doonau vabaduse sümbol. Praegu näeme temas koostöö sümbolit. Ta ühendab nii Euroopa Liidu liikmesriike kui ka mitteliikmesriike ning koostöö Doonau piirkonnas loob väga hea aluse ja suurepärased tingimused ühiseks tegevuseks, mille abil need mitteliikmesriigid liiduga lõimida.

On väga oluline, et sellel piirkonnal oleks oma strateegia, mitte üksnes vajaduse tõttu luua veekoridor ning ühendus Põhjameri ja Musta mere vahel, vaid ka seetõttu, et selles piirkonnas asub Euroopa suurim joogiveevaru. See teema muutub üleilmset soojenemist ja kliimamuutusi arvestades järjest olulisemaks.

Doonau piirkonda tuleb kaitsta üleujutuste eest ning tagada selle jätkusuutlik areng tulevaste põlvkondade jaoks. Doonau peab ka meie järglastele jääma sümboliks. Ta ühendab mitut pealinna, sealhulgas kahte maailmas teineteisele kõige lähemal asuvat pealinna – Bratislavat ja Viini –, samuti Bratislavat ja Budapesti ning see on meie jaoks Kesk-Euroopas tõesti tähtis ja märgilise tähendusega. Tahan tänada Silvia-Adriana Ticău, sest tänu tema entusiasmile sai tänane arutelu Euroopa Parlamendis võimalikuks.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Doonau kujundab elu ja ajalugu Kesk- ja Kagu-Euroopas. 1823. aastal said Andrews ja Prichard ainuõigused jõgede laevatamiseks Austria territooriumil. Nad asutasid aktsiaseltsi peakontoriga Viinis. 1856. aastal sõlmitud Pariisi lepingu tulemusena muudeti Doonau alamjooks

laevatatavaks ja see aitas kaasa piirkonna majanduse arengule. Praegu on ELi toodud püsiv rahu ja heaolu tagatiseks, mis aitab võimalike proovikividega rinda pista. Ajaloolist tausta arvestades võiksime küsida, miks oli esimene samm pisut kõhklev. Pean silmas fraktsioonidevahelist töörühma. Vahest seetõttu, et Ungari, Rumeenia, Saksamaa ja Austria huvisid ei suudetud kooskõlla viia. Me peaksime oma ajalugu meenutama. Piirkonnal läks hästi siis, kui meil õnnestus sageli vastuolulised huvid väärtusi kahjustamata omavahel vastavusse viia.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Ka mina tahan väljendada heameelt selle kohustuse üle, mille me siin praegu võtame ja mis võib olla esimene samm täna arutluse all olnud sihtide tegelikkuseks saamise suunas. Ungari jaoks on Doonau eriti oluline. Seda näitavad ka meie 2011. aasta eesistumise esmatähtsad küsimused. Ungari on ainus riik, mis jääb tervikuna Doonau jõe vesikonna piiresse koos sellest tulenevate ohtude ja kasuga. Mõningaid tahke on juba mainitud. Tahaksin tõstatada pisut teistsuguse teema, mida on tänases arutelus aeg-ajalt välja toodud. Kui kõnealune strateegia osutub edukaks, võib see tõesti aidata kaasa Doonau ainulaadsuse edasiarendamisele, ajaloolistest konfliktidest ja traumadest ülesaamisele, Doonau ääres elavate eri rahvaste koostöötegemisele ning senisest palju tihedamale kodanikevahelisele koostööle. Me väga loodame, et hakkame selles suunas liikuma.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Tahan tänada kõiki parlamendiliikmeid, kes osalesid arutelus sel hilisel õhtutunnil.

Tahan kiita teie huvi ja pühendumust sellele teemale. Pean ütleva ka seda, et mulle avaldasid muljet teie põhjalikud teadmised ja kogemused, mis Doonau piirkonna arutelu käigus ilmsid. Usun, et need osutuvad liidule Doonau piirkonna strateegia väljatöötamisel väga väärtuslikuks. Olen veendunud, et komisjon ja Euroopa Parlament teevad ettevalmistuste etapis tihedat koostööd. Niisugune on minu vastus sõbrale ja endisele kolleegile Danuta Hübnerile ja paljudele teistele teie hulgast, kes tõstatisid küsimuse komisjoni ja Euroopa Parlamendi koostöö kohta.

Tegemist on tõepoolest meie ühise ülesandega parandada keskkonnasäästlikke sidesüsteeme, teid ja sildu, kaitsta keskkonda ja säilitada Doonau piirkonna veevarusid. Seda selleks, et hoida ja täiustada *die schöne blaue Donau*'d ja selle laiemat ümbrust.

Niisiis, kokkuvõtteks tahan teid tänada Doonau piirkonna strateegia toetamise eest. Töötagem üheskoos. Komisjon on valmis hoolega kuulama teie edasisi ettepanekuid ning tegema eelolevate kuude jooksul kõnealuse väga oluliste strateegia edendamiseks koostööd.

(Aplaus)

Juhataja. Mulle on arutelu lõpetamiseks esitatud kodukorra artikli 115 lõike 5 alusel viis resolutsiooni ettepanekut⁽¹⁾. Arutelu on lõppenud. Hääletus toimub neljapäeval, 21. jaanuaril 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Ioan Mircea Pașcu (S&D), kirjalikult. – Doonau jõega on lahutamatu seotud Musta mere piirkond, mille kohta on EL töötanud välja vaid sünergia, rõhutades seda, et Musta meri on geostrateegiline ühenduskoht, aga ka seda, et EL suhtub kõhklevalt nimetatud piirkonna keerulise geopoliitilise olukorraga tegelemisse. Ärgem unustagem, et 1856. aastal, mil nimetatud ala oli viimati maailma tähelepanu all, oli üheks saavutuseks Doonau jõe staatuse reguleerimine Euroopa tasandil. Siis asutati Doonau komisjon – tänapäevani tegutsev organ – ja ehitati välja jõe meretranspordiga seotud osa. Ka praegu on Doonau jõgi päevakajaline teema, sest ELil on saanud tegelik Musta merel tegutseja. Kuid erinevalt Musta mere piirkonnast on Doonau jõgi peaaegu tervikuna ELi kontrolli all. Nüüd, kui kaob peamine takistus jõel tegutsemiseks – lahendatakse olukord Serbias –, ärgem laskem käest juhust, vaid pühendagem jõele kogu oma tõsine tähelepanu ja muutkem see tõeliseks üleeuroopaliseks veeteeks, millest on meil kõigil kasu.

Richard Seeber (PPE), kirjalikult. – (DE) Ajaloo jooksul on Doonau täitnud Euroopas kesket rolli. Sellest piirkonnast huvitatud riigisid hakkasid aktiivselt suhtlema ammu enne Euroopa Liidu loomist. Seetõttu arvan, et oluline on kasutada Doonau piirkonna strateegiat selleks, et liita need riigid regionaalpoliitika raames veelgi tihedamalt kokku. Selles vallas on palju ühist. Ühisosi on loomulikult majanduse, aga ka kultuuri, keskkonnapoliitika, energiajulgeoleku ja naabrusspoliitika valdkonnas. Makropiirkonnad on suurepärane vahend piiriüleste probleemide lahendamiseks. Et Doonau makropiirkond oleks püsivalt edukas,

⁽¹⁾ 1 vt protokoll

on põhjalik ja pikaajaline planeerimine ja ettevalmistus ülimalt olulised. Lisaväärtust, mida makropiirkond Euroopale annab, on eriti selgelt näha bioloogilise mitmekesisuse säilitamise ja jätkusuutliku energiatootmise valdkondades.

Et koostöö oleks edukas, on hea võtta kõrvale eeskujuks Läänemere piirkonna strateegia, mida saab juba praegu pidada õnnestunud Euroopa projektiks. Austrialase, regionaalpoliitika ja raportööri, kes on käsitlenud mitmeid ELi veevaldkonnaga seotud õigusakte, väljendan oma selget toetust kõnealusele ettepanekule ja loodan, et Doonau piirkonna strateegia toob Doonau-äärsete riikide territoriaalses ühtekuuluvuses välja uued küljed.

Georgios Stavrakakis (S&D), kirjalikult. – (EL) Doonau piirkonna strateegia vastuvõtmine on liikmesriikide, kohalike omavalitsuste, vabaiühenduste, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning teiste sealsete sidusrühmade vahel riiklikul ja piirkondlikul tasandil tehtava koostöö kroonijuvel. Kõnealuses koostöös on ülimalt oluline, et edasi liigutakse kiirustamata ning ületatakse riigi-, piirkondlikud, kohalikud ja isegi halduspiirid, sest tegemist nimetatud piirkonnas elavate inimeste tegelikele igapäevastele vajadustele antava vastusega, mis on vormistatud erinevate valitsustasandite algatusel ja osalusel ega ole peale sunnitud. See näitab, et mitmetasandilise valitsemisega saab kohalikul tasandil sedalaadi lahendusi pakkuda. Hoolimata sellest, et Doonau piirkond ei mõjuta mitte üksnes ELi liikmesriike, vaid ka kandidaatriike ja Euroopa naabruspoliitikaga otseselt seotud riike, näitab tegelikkus, et isegi kui kõik asjaomased sidusrühmad ei kuulu ELi, on neil sellegipoolest ühised probleemid, mis ei tunnista ELi piire ja mille tõhusaks lahendamiseks on vaja võtta ühiseid meetmeid. Strateegia vastuvõtmine näitab, et EL kavatseb liikuda kõige selle pinnalt, mis on siiani nimetatud piirkonnas Euroopa vahenditega saavutatud, veelgi kaugemale.

Iuliu Winkler (PPE), kirjalikult. – (HU) Kallid kolleegid! Tahan väljendada heameelt väljapakutud mitmepoolse resolutsiooni projekti üle, milles käsitletakse ELi Doonau piirkonna strateegiat, sest see on igati kooskõlas uute üleeuroopaliste protsessidega, mis said alguse Lissaboni lepingu jõustumisega. Suurema rolli saanud Euroopa Parlament tõestab oma võimet astuda esimesi samme sellistes tõsistes küsimustes nagu Doonau piirkonna strateegia. Kuid minu arvates peaksime strateegiat arutades mõtlema enamale kui lihtsalt majandus-, keskkonna-, transpordi- ja turismiteemadega seonduvale tulemusele. Seetõttu toonitaksin strateegia poliitilist tähtsust ning seda, et planeerimine ja koostöö hõlmavad kõiki Doonau-äärseid riike, sealhulgas mitteliikmesriike, näiteks Serbiat ja Ukrainat. Nimetatud riikide jaoks on nende roll Doonau piirkonna strateegias oluline samm Euroopale lähenemise suunas, mis lihtsustab ka nende eelseisvat ühinemist ELiga. Rumeeniat esindava ungarlasest parlamendiliikmena olen veendunud, et kõnealune ettepanek ja naabruspoliitika võimalused parandavad Serbias ja Ukrainas elava ungari kogukonna tingimusi. Lisaks, et Euroopa Parlamendis töötavatel ungarlastest parlamendiliikmetel on ühine eesmärk tagada Karpaatia vesikonnas, kuid väljapool ELi piire asuvatele ungari kogukondadele tulevik Euroopas. Euroopa üks värvikamaid mitmekultuurilisi piirkondi asub Doonau ääres. Seega võivad seda piirkonda tugevdavate ja ainulaadseks muutvate teguritena olla Doonau piirkonna strateegia osaks ajalooliste ja kogukondlike traditsioonide säilitamine ja levitamine, kultuuridialoog ning ühine ajalooliste hoonete ja monumentide kaitsmine.

16. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

17. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.55.)